ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ Α.Ε. & ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Κετεντζιάν Ιωάννης
Τηλέφωνο : 210-3893519
FAX : 210-3838981
E-mail : ketentzian@gge.gr

Αθήνα, 05.07.2018
Αρ. Πρωτ.: 1204652

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, Ακινήτων, Κατασκευών».

Την 05.07.2018 καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, Ακινήτων, Κατασκευών» και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 253001000 (πρώην Αρ. ΜΑΕ: 6044/06/Β/86/142):

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1417309** οι εγκεκριμένες με την από 27.06.2018 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών για τη χρήση 01.01.2017 έως 31.12.2017.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1417310** η από 27.06.2018 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01.01.2018 έως 31.12.2018:

1.) Η Ελεγκτική Εταιρεία «GRANT THORNTON Α.Ε.» με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 121548701000 και ειδικότερα ορίσθηκαν ως :

1.1) Τακτικός Ελεγκτής: η κ. Παγώνη Δήμητρα του Κωνσταντίνου με Α.Μ.ΣΟΕΛ 30821.

1.2) Αναπληρωματικός Ελεγκτής: ο κ. Δεληγιάννης Γεώργιος του Νικολάου με Α.Μ. ΣΟΕΛ 15791.

Οι οικονομικές καταστάσεις, (ατομικές & ενοποιημένες) η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

Δημήτριος Φούντας

ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Λ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 253001000
(πρώην ΑΡ. Μ.Α.Ε. 6044/06/Β/86/142)

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσης

1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007 και τις επ' αυτού εκτελεστικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 4

ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 5

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2017 13

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017) 52

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 53

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 55

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 57

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 59

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 62

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 62
2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 64
3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ 74
4. ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 92
5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ 101
6. ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ 108
7. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 109
8. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 114
9. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ 119
10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ 124
11. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ 125
12. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ 126
13. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ – ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ 131
14. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 133
15. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 134
16. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 135
17. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ 136
18. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 136
19. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ 138
20. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ 138
21. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ 139
22. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 140
23. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ 141
24. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ 144

25. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 147
26. ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 148
27. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ 150
28. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 151
29. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 152
30. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ 153
31. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ 154
32. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΚΕΡΔΗ ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΗ 158
33. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 158
34. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 159
35. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ - ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 171
36. ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ 173
37. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) 173
38. ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ 174
39. ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ 174
40. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) 175
41. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ 176
42. ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 177
43. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ 182
44. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 184
45. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 189
46. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 195
47. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 195
48. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 197

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Οι

1. Νικόλαος Κάμπας, Πρόεδρος του Δ. Σ.

2. Γεώργιος Περιστέρης, Διευθύνων Σύμβουλος

3. Απόστολος Ταμβακάκης, Αντιπρόεδρος -Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ. Σ.

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

Εξ' όσων γνωρίζουμε:

α. οι ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ για τη χρήση από 1η Ιανουαρίου 2017 έως 31η Δεκεμβρίου 2017, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Συνολικά Αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και

β. η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 27 Απριλίου 2018

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.
Νικόλαος Κάμπας	Γεώργιος Περιστέρης	Απόστολος Ταμβακάκης

ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας
«ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν.2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Έσοδα από κατασκευαστικές συμβάσεις

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου, ανήλθε για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 σε € 1.185.531 χιλ. και περιλαμβάνει κυρίως έσοδα από την εκτέλεση κατασκευαστικών συμβάσεων (€ 899.549 χιλ.). Η αναγνώριση των εσόδων από κατασκευαστικά έργα έχουν προσδιοριστεί ως περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος καθώς εμπεριέχουν πολυπλοκότητα που σχετίζεται με ιδιαίτερους λογιστικούς χειρισμούς σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης, οι οποίες ενέχουν ως ένα βαθμό αβεβαιότητα.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς η διοίκηση διενεργεί εκτιμήσεις σχετικά με το συνολικό έσοδο και κόστος των έργων. Τα έσοδα και τα κόστη αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης, το οποίο υπολογίζεται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εκτιμήσεις δείχνουν ότι το τελικό αποτέλεσμα ενός έργου θα είναι ζημιά τότε διενεργείται σχετική πρόβλεψη για το σύνολο της ζημιάς του έργου σε βάρος των αποτελεσμάτων ανεξάρτητα από το στάδιο ολοκλήρωσης του έργου όπως αναφέρεται σημείωση 3.κδ.i) (Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών αρχών) και στη σημείωση 2.γ).(i) (Χρήση εκτιμήσεων) των οικονομικών καταστάσεων.

Όταν οι εκτιμήσεις αυτές μεταβάλλονται οι σωρευτικές επιδράσεις των αναθεωρήσεων / επανεκτιμήσεων του συνολικού προϋπολογιζόμενου κόστους των έργων και του συνολικού συμβατικού τιμήματος, καταχωρούνται στις χρήσεις κατά τις οποίες προκύπτουν οι σχετικές αναθεωρήσεις.

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση των διαδικασιών που εφαρμόζει ο Όμιλος για την αναγνώριση των εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις καθώς και της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού τους.
- Αξιολόγηση των παραδοχών αναγνώρισης στα έσοδα του μη τιμολογηθέντος εσόδου στο τέλος της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017.
- Αξιολόγηση της ορθής αναγνώρισης του εσόδου βάσει των όρων των συμβολαίων και των προϋπολογιστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τους σχετικούς υπολογισμούς
- Επαναϋπολογισμός του ποσοστού ολοκλήρωσης των δεσμεύσεων εκτέλεσης με βάση τα έξοδα κατασκευών που έλαβαν χώρα καθώς και με βάση τις υπογεγραμμένες πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων από τους αρμόδιους μηχανικούς-υπεύθυνους για τα έργα. Τα πραγματικά έξοδα κατασκευών και οι υπογεγραμμένες πιστοποιήσεις εκτέλεσης ελέγχθηκαν σε δειγματοληπτική βάση.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με το θέμα αυτό.

Εξαγορά εταιρειών

Κατά την διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017, η Εταιρεία απέκτησε τον έλεγχο των δύο εταιρειών παραχώρησης «ΝΕΑΣ ΟΔΟΣ ΑΕ» και της «ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ Ε-65» μέσω της εξαγοράς ποσοστού συμμετοχής ύψους 21,4% και 33,3% αντίστοιχα, όπως αναφέρεται και στην σημείωση 42 των οικονομικών καταστάσεων.

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Κατανόηση και ανάλυση των τεχνικών αποτίμησης που χρησιμοποίησαν οι εμπειρογνώμονες για τον προσδιορισμό των προσωρινών εύλογων αξίων και σύγκριση τους με τις γενικά αποδεκτές πρακτικές.

Η αξία της εν λόγω συναλλαγής ανήλθε συνολικά σε 66.065 χιλ. Ευρώ και από την οποία αναγνωρίστηκε αρνητική υπεραξία ύψους 35.664 χιλ. Ευρώ εκ των οποίων ποσό 22.007 χιλ. Ευρώ αναγνωρίστηκε στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα και ποσό 13.657 χιλ. Ευρώ αναγνωρίστηκε στα ως κέρδος στα αποτελέσματα της χρήσης.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων», ο αποκτών επιμετρά στις οικονομικές του καταστάσεις τα αναγνωρίσιμα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία απόκτησης, με κάποιες εξαιρέσεις που επιτρέπονται βάσει αυτού του προτύπου. Η περίοδος αποτίμησης δεν μπορεί υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία απόκτησης.

Οι επιμετρήσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο απαιτούν τη χρήση σύνθετων τεχνικών αποτίμησης, παραδοχών και εκτιμήσεων.

Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας σχετικά με τη λογιστική της πολιτική, καθώς και τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της απόκτησης και εξαγοράς των θυγατρικών εταιρειών περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3 κζ) και 42 των οικονομικών καταστάσεων.

- Αξιολόγηση του εύλογου των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των προεξοφλητικών επιτοκίων.
- Επιβεβαίωση της ορθής λογιστικοποίησης της συναλλαγής και αριθμητικού υπολογισμού των ποσών που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις.
- Αξιολόγηση της ανεξαρτησίας και της επαγγελματικής επάρκειας των εξωτερικών εμπειρογνωμόνων του Ομίλου.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεως των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με το θέμα αυτό.

Κάποιες από προαναφερθείσες διαδικασίες πραγματοποιήθηκαν με τη συμμετοχή ειδικών εμπειρογνωμόνων της Grant Thornton.

Αξιολόγηση απομείωσης μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει υπεραξία ύψους € 3.183 χιλ. , άυλα περιουσιακά στοιχεία ύψους € 838.508 χιλ. και ενσώματες ακινητοποιήσεις ύψους € 1.246.267 χιλ.. Επίσης, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία κατέχει επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις ύψους € 346.137 χιλ., επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες ύψους €4.741 χιλ. και €7.320 χιλ. αντίστοιχα.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, οι ενσώματες ακινητοποιήσεις και οι επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες ελέγχονται για απομείωση όποτε υπάρχουν σχετικές ενδείξεις, το οποίο απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης.

Ο έλεγχος απομείωσης προϋποθέτει τον προσδιορισμό των ανακτήσιμων ποσών κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ) βάσει της αξίας λόγω χρήσης των εν λόγω στοιχείων του ενεργητικού. Ο υπολογισμός της αξίας λόγω χρήσης,

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση των διαδικασιών εντοπισμού από τη διοίκηση τυχόν ενδείξεων απομείωσης σε μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού.
- Αξιολόγηση της διαδικασίας της διοίκησης κατάρτισης αξιόπιστων επιχειρηματικών πλάνων μέσω σύγκρισης της πραγματικής απόδοσης, σε σχέση με τις προηγούμενες προβλέψεις
- Αξιολόγηση της λογικότητας των παραδοχών και εκτιμήσεων της διοίκησης, όπως το εύλογο των χρησιμοποιηθέντων προεξοφλητικών επιτοκίων και την εφαρμογή γενικά αποδεκτών μεθόδων αποτίμησης.
- Εξέταση της μαθηματικής ακρίβειας των μοντέλων των προεξοφλημένων ταμειακών ροών
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με το θέμα αυτό.

προκύπτει από τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, με βάση επιχειρηματικά πλάνα τα οποία ενσωματώνουν βασικές παραδοχές και εκτιμήσεις της διοίκησης, όπως ο ρυθμός αύξησης των εσόδων, οι κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες και τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν.

Δεδομένης της σημαντικότητας των εν λόγω κονδυλίων και της χρήσης παραδοχών και εκτιμήσεων της διοίκησης, θεωρούμε την αξιολόγηση απομείωσης των ως άνω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 προέκυψε ποσό απομείωσης για τον Όμιλο ύψους € 12.522 χιλ. (Εταιρεία: € 11.822 χιλ) σε σχέση με τις παραπάνω κατηγορίες μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της απομείωσης των ως άνω στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3ιβ) και 3δ) των οικονομικών καταστάσεων.

Στις ανωτέρω διαδικασίες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, χρησιμοποιήσαμε ειδικό εμπειρογνώμονα της Grant Thornton.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος εμπλέκεται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε πολυάριθμες και σύνθετες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της λειτουργίας τους.

Ο προσδιορισμός των προβλέψεων ή γνωστοποιήσεων ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας θεωρείται ως περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος καθώς περιλαμβάνει σημαντικές κρίσεις της διοίκησης βασιζόμενες σε εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων της. Οι εκτιμήσεις αφορούν τόσο στην έκβαση κάθε υπόθεσης όσο και στον πιθανό οικονομικό αντίκτυπο για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τις προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2γ xiv) και 47 των οικονομικών καταστάσεων.

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση των διαδικασιών της διοίκησης αναφορικά με τη συλλογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση της έκβασης των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.
- Εξέταση και αξιολόγηση των απαντητικών επιστολών των νομικών συμβούλων και διενέργεια συζητήσεων με τη διοίκηση και τους νομικούς συμβούλους, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο.
- Αξιολόγηση των συμπερασμάτων της διοίκησης αναφορικά με την επίδραση των εκκρεμών υποθέσεων στη οικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Εταιρείας.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με το θέμα αυτό.

Άλλο Θέμα

Οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 28/04/2017 έκθεση ελέγχου με γνώμη χωρίς επιφύλαξη .

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων" και οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια

περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη

γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

1. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
2. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.
3. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 36 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 28/06/2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Παύλος Στελλάκης

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 24941

Grant Thornton
An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2017

Κύριοι Μέτοχοι,

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την κλειόμενη χρήση από 01/01/2017 έως 31/12/2017, η οποία περιλαμβάνει τις ελεγμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (άρθρο 43^{α} παρ. 3 άρθρο 107 παρ. 3 και άρθρο 136 παρ. 2), όσο και του Ν. 3556/2007 άρθρο 4 παρ. 2γ και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις 1/434/3.7.2007 και 7/448/11.10.2007 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στη παρούσα έκθεση περιέχονται χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες της εταιρείας και των θυγατρικών και συνδεδεμένων με αυτή εταιρειών για τη χρήση 2017 και περιγράφονται σημαντικά γεγονότα που διαδραματίσθηκαν στην περίοδο αυτή και η επίδρασή τους στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να αντιμετωπίσουν το επόμενο έτος και τέλος παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων.

Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις Περιόδου Αναφοράς

Παρά την βελτίωση που έχει επιτευχθεί στα Δημοσιονομικά Μεγέθη , η συνεχιζόμενη καθυστέρηση εκπλήρωσης των πάσης φύσεως υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου προς τον Ιδιωτικό Τομέα (επιστροφή Φ.Π.Α. μη πληρωμή τόκων καθυστέρησης επιστροφής Φ.Π.Α., πληρωμή επιχορηγήσεων, κ.λπ.), σε συνδυασμό με τις συνεχείς αλλαγές των φορολογικών και ασφαλιστικών νόμων καθώς και τους περιορισμούς στην κίνηση των κεφαλαίων, τις καθυστερήσεις απαιτούμενων εγκρίσεων για την έναρξη επενδύσεων επηρέασαν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα, περιορίζοντας την αύξηση των επενδύσεων και την δυνατότητα της αύξησης της απασχόλησης.
Επιπλέον οι Τράπεζες, κυρίως λόγω της -αβεβαιότητας ως προς την επίλυση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, δεν ήταν σε θέση να χρηματοδοτήσουν την αγορά, ενώ παράλληλα προσέφεραν υψηλά επιτόκια χορηγήσεων και περίπου μηδενικά καταθέσεων, επιφέροντας σημαντική χρηματοοικονομική επιβάρυνση η οποία καθυστέρησε την ουσιαστική επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας.
Να σημειωθεί ότι, η κατασκευή των μεγάλων οδικών έργων, στα οποία συμμετείχε και ο Όμιλός μας, συνέδραμε άμεσα στην οικονομία λόγω της τεράστιας εγχώριας προστιθέμενης αξίας, την αύξηση της απασχόλησης με χιλιάδες θέσεις εργασίας (μισθοί – ασφαλιστικές εισφορές – καταβολές φόρων - τελών κτλ.).

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συνέχισε το επενδυτικό του πρόγραμμα στην Ελλάδα και το εξωτερικό στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στον κατασκευαστικό τομέα για εξοπλισμό εκτελέσεων των έργων, στον τομέα της βιομηχανικής παραγωγής μαγνησίας και σε επιλεγμένα έργα εκμετάλλευσης ακινήτων, καθώς η κεφαλαιακή του διάρθρωση παραμένει ικανοποιητική.
Ο Όμιλός μας, παρά τις υπάρχουσες δυσκολίες συνεχίζει την παρουσία του σε χώρες εκτός Ελλάδας, καθώς ένα σημαντικό μέρος του κύκλου εργασιών των κατασκευών και της ενέργειας, προέρχεται από χώρες της Ν.Α. Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αμερικής.

Τα κυριότερα ενοποιημένα Οικονομικά Στοιχεία του 2017 με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς σε σύγκριση με τα οικονομικά στοιχεία του 2016, έχουν ως εξής:

Ο κύκλος εργασιών προς τρίτους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθε σε 1.185 εκατ. ευρώ περίπου, έναντι 1.163 εκατ. ευρώ το 2016, σημειώνοντας 22 εκατ. ευρώ αύξηση κατά 1,9% περίπου.

Τα Λειτουργικά κέρδη προ αποσβέσεων, μη συμπεριλαμβανομένων των μη ταμειακών αποτελεσμάτων από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες (EBITDA) διαμορφώθηκαν σε 279,9 εκατ. ευρώ, έναντι 252,8 εκατ. ευρώ το 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 10,7%, κυρίως λόγω των αυξημένων λειτουργικών κερδών του Τομέα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, του Τομέα Αξιοποίησης Ακινήτων και του Τομέα των Παραχωρήσεων.

Τα Κέρδη προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε 153,4 εκατ. ευρώ, έναντι 93,6 εκατ. ευρώ τη χρήση 2016, και ήταν βελτιωμένα κυρίως λόγω των αυξημένων λειτουργικών κερδών του Τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, του Τομέα των Παραχωρήσεων, του Τομέα Αξιοποίησης Ακινήτων, του Τομέα Συμμετοχών, κυρίως λόγω καταγραφή αρνητικής υπεραξίας κατά την εξαγορά από κοινού διοικούμενων εταιρειών που ενοποιήθηκαν με ολική ενοποίηση.

Τα κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας διαμορφώθηκαν σε 69,8 εκατ. ευρώ, έναντι 34 εκατ. ευρώ το 2016, επηρεασμένα θετικά κυρίως από τα αυξημένα κέρδη του Τομέα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, του Τομέα των Παραχωρήσεων και του Τομέα Συμμετοχών.

Η Καθαρή Δανειακή Θέση του Ομίλου (διαθέσιμα μείον δανειακές υποχρεώσεις) ανήλθε την 31.12.2017 σε περίπου μείον 1.084 εκατ. ευρώ έναντι μείον 403 εκατ. ευρώ Καθαρής Δανειακής Θέσης την 31.12.2016. Η αύξηση της Καθαρής Δανειακής Θέσης επηρεάσθηκε κυρίως από τον δανεισμό των εταιρειών Παραχωρήσεων που ενοποιήθηκαν πλήρως στην παρούσα χρήση και από τις αυξημένες επενδύσεις του Ομίλου.

Οι εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης, προσδιορίζονται αναλυτικά στην σημείωση 5 των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2017.

Το Συνολικό Ενεργητικό του Ομίλου ανέρχεται σε 4.093 εκατ. ευρώ, έναντι 3.084 εκατ. ευρώ την 31.12.2016.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ λαμβάνοντας υπόψη το επενδυτικό πρόγραμμα του Ομίλου, καθώς και τις αυξημένες Ταμειακές της ανάγκες για κεφάλαια κίνησης, προτείνει τη μη διανομή μερίσματος.

Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2017

Η Εταιρεία μας, οι θυγατρικές αυτής ΤΕΡΝΑ και Τέρνα Ενεργειακή καθώς και σχεδόν το σύνολο των Ελληνικών Κατασκευαστικών Εταιρειών όπως και σημαντικός αριθμός αλλοδαπών εταιρειών, ελέγχθηκαν αυτεπαγγέλτως από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΕΑ) αναφορικά με ενέργειες και πράξεις τους οι οποίες ήταν δυνατόν να θεωρηθεί ότι οδηγούν σε παραβίαση των σχετικών κανόνων.
Στην συνέχεια η Εταιρεία μας και οι ως ανωτέρω θυγατρικές αυτής, με βάση το άρθρο 25^{α} Ν. 3959/2011 αλλά και την υπ' αρ. 628/2016 απόφαση της Ολομέλειας της ΕΕΑ, και μετά από πολύ προβληματισμό υπέβαλαν, για λόγους προφανούς εταιρικού συμφέροντος και προκειμένου να εφαρμοστούν οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 25^{A} και 14 παρ. 2 περίπτωση ιδ (εε) του Νόμου 3959/2011 και της υπ' αριθμ. 628/2016 Απόφασης της ΕΕΑ σχετικά με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία για τη διευθέτηση διαφορών σε υποθέσεις οριζοντίων συμπράξεων κατά παράβαση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αίτημα για υπαγωγή στις προβλεπόμενες διαδικασίες διευθέτησης διαφορών, δηλαδή σε διαδικασία συναινετικής επίλυσης.

Στις 3.8.2017 κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία και στις θυγατρικές ΤΕΡΝΑ και ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ η υπ' αρ. 642/2017 απόφαση της ΕΕΑ δυνάμει της οποίας α. διαπιστώνεται ότι δεν στοιχειοθετούνται κατά νόμο παραβάσεις του αρ. 1 του Ν.3559/2011 για την Εταιρεία και την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ και ουδέν πρόστιμο ή/και ποινή επιβάλλεται και β. επεβλήθη στην θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΑΕ πρόστιμο ύψους 18.612 για παράβαση του αρ. 1 του Ν.3959/2011 και του αρ. 101 ΣΛΕΕ (για το διάστημα από 11.5.2005 έως 4.1.2007 και από 4.6.2011 έως 26.11.2012). Η διαδικασία διευθέτησης για την θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ οριστικοποιήθηκε και το ποσό του προστίμου ανήλθε στα 18.612. Να σημειωθεί ότι η εν λόγω θυγατρική και ο Όμιλος για το πρόστιμο αυτό έχουν ήδη συμπεριλάβει στις Οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται σε 19.000 (βλ. σημείωση 25 των Οικονομικών Καταστάσεων της 31/12/2016).

Ο Όμιλος συμμετέχει σε τρείς Εταιρείες Παραχώρησης που αφορούν τα έργα της Ιονίας Οδού, της Κεντρικής Ελλάδας και της Ολυμπίας Οδού. Η συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες παραχώρησης της Νέας Οδού και της Κεντρικής Ελλάδας την 31.12.2016 ανερχόταν σε ποσοστό 57,19% και 33,33% αντίστοιχα, ενώ στην Ολυμπία Οδό σε 17%. Στις 29.09.2017 η εταιρεία ήρθε σε συμφωνία με ένα εκ των υπολειπομένων μετόχων των Παραχωρήσεων Ιονίας Οδού & Κεντρικής Ελλάδος και εξαγόρασε αφενός τα ποσοστά μετοχών που κατείχε στις δύο πιο πάνω εταιρείες Παραχωρήσεων, ήτοι το 21,4% στην εταιρεία ΝΕΑ ΟΔΟΣ και το 33,33,% στην εταιρεία ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, και αφετέρου τις υπάρχουσες απαιτήσεις του από τις εν λόγω εταιρείες Παραχωρήσεων, έναντι συνολικού τιμήματος 66 εκατ. €. Συνεπεία της εξαγοράς των ανωτέρω ποσοστών, η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ πλέον συμμετέχει με 78,5% στην εταιρεία Παραχώρησης ΝΕΑ ΟΔΟΣ και με 66,6% στην εταιρεία ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ενώ ταυτόχρονα μέσω της εξαγοράς αυτής απέκτησε τον έλεγχο των εταιρειών αυτών, κατά τις ισχύουσες διατάξεις των ΔΠΧΑ. Ήδη από την 1.10.2017 οι εν λόγω εταιρείες Παραχωρήσεων ενοποιούνται πλήρως ως θυγατρικές εταιρείες, ενώ έως την ημερομηνία αυτή ενοποιούνταν με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης.

Εντός του Δ' Τριμήνου 2017 εκδόθηκαν οι Βεβαιώσεις Περαίωσης εργασιών περιόδου Μελετών – Κατασκευών των έργων Παραχώρησης Ιονίας Οδού, Κεντρικής Ελλάδας και Ολυμπίας Οδού, κατ' εφαρμογή των σχετικών Συμφωνιών που υπέγραψε ο Όμιλος με το Ελληνικό Δημόσιο την 11.5.2016 (για τις Παραχωρήσεις Ιόνια Οδός & Κεντρικής Ελλάδος) και 25.07.2016 για την Ολυμπία Οδό, με τις οποίες οριστικοποιήθηκαν οι νέοι χρόνοι παραδόσεως, και η αποκατάσταση των γεγονότων καθυστέρησης.

Η εταιρεία υπέγραψε, την 01.12.2017 Πρόγραμμα Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 193,95 εκατ. ευρώ, με Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφισταμένου δανεισμού εταιρειών του Ομίλου. Οι βασικοί όροι του Ομολογιακού αυτού Δανείου είναι κόστος δανεισμού από 4,5% – 5,5% ανάλογα με τους χρόνους τοκοφορίας και με περίοδο αποπληρωμής έως το 2023.

Την 30.05.2017 η Ένωση Προσώπων «ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – GMR Airports Limited" ανακηρύχθηκε Προσωρινός Ανάδοχος του έργου «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης καθώς και Μελέτη, Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων». Η υπογραφή της σύμβασης εκτιμάται ότι θα γίνει έως το Γ' τρίμηνο του 2018.

Ξεκίνησε η λειτουργία συγκροτήματος αιολικών πάρκων, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 48,6 MW, στον Δήμο Τανάγρας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος.
Ιδρύθηκε η εταιρεία «ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΑΕ», 100% θυγατρική του Ομίλου, η οποία ανέλαβε να υλοποιήσει και λειτουργήσει την μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου. Οι εργασίες κατασκευής ξεκίνησαν τον Ιούλιο 2017 και αναμένεται να ολοκληρωθούν περί το τέλος του ίδιου έτους, με στόχο να ξεκινήσει και η λειτουργία της μονάδας τον Ιανουάριο 2018.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Ιδρύθηκε η εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ», 100% θυγατρική του Ομίλου, με στόχο την έκδοση εταιρικού ομολόγου ποσού € 60.000.000 προς ενίσχυση του επενδυτικού προγράμματος στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ.
Η Alpha Bank Α.Ε. και η Eurobank Ergasias Α.Ε. ήταν Συντονιστές και Κύριοι Ανάδοχοι της Δημόσιας Προσφοράς για την έκδοση του ομολόγου και την εισαγωγή των ομολογιών της «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕΧ προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Οργανωμένης Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
Με την ολοκλήρωση της Δημόσιας Προσφοράς την 19^{η} Ιουλίου 2017, και σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία κατανομής που παρήχθησαν με τη χρήση του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών, διατέθηκαν συνολικά 60.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες της Εταιρείας με ονομαστική αξία €1.000 εκάστη και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους €60.000.000. Η κατανομή των εκδοθεισών ομολογιών είναι η εξής: 42.000 Ομολογίες (70%) επί του συνόλου των εκδοθεισών Ομολογιών κατανεμήθηκαν σε ιδιώτες Επενδυτές και 18.000 Ομολογίες (30%) επί του συνόλου των εκδοθεισών Ομολογιών κατανεμήθηκαν σε Ειδικούς Επενδυτές.
Τα χαρακτηριστικά του εν λόγω δανείου είναι τα εξής:
(α) Η απόδοση των ομολογιών είναι 3,85% και είναι σταθερή για όλη τη διάρκεια του δανείου.
(β) Ο εκτοκισμός είναι εξαμηνιαίος.
(γ) Η διάρκεια του δανείου είναι πέντε (5) έτη με δικαίωμα προπληρωμής μετά την πάροδο δυο (2) ετών και ο χρόνος αποπληρωμής του, θα υλοποιηθεί στο τέλος της περιόδου των πέντε (5) ετών μετά την πάροδο των πέντε (5) ετών.

Τον Δεκέμβριο του 2017, έλαβε την τελική της χρηματοδότηση και μπήκε σε πλήρη λειτουργία η δεύτερη επένδυση (Fluvanna) της εταιρείας στο Ντάλας του Τέξας στην Αμερική. Η εγκατεστημένη ισχύς του Fluvanna ανέρχεται στα 155 MW, παραγόμενη από 74 ανεμογεννήτριες GAMESA G116 2.1MW. Ο προϋπολογισμός της επένδυσης ανέρχεται στα $252,5 εκ. και η χρηματοδότησή της έχει ως ακολούθως:
Εκμετάλλευση φορολογικών επιδοτήσεων $152,5εκ. από την Goldman Sachs (SSIG), δάνειο $60εκ. από την Copenhagen Infrastructure Partners και $40εκ. μετοχικό κεφάλαιο από την Terna Energy USA Holdings Corp.

Κατασκευαστικός τομέας
Τα έσοδα από τις κατασκευαστικές μας δραστηριότητες παραμένουν σημαντικά ενώ το ανεκτέλεστο υπόλοιπο κατασκευαστικών εργασιών διατηρείται σε υψηλά επίπεδα.

Η ΤΕΡΝΑ Α.Ε., θυγατρική εταιρεία του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, αποτελεί μία από τις ισχυρότερες Ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες, με έντονη παρουσία στα Βαλκάνια και την Μέση Ανατολή και αποτελεί τον κύριο κατασκευαστικό βραχίονα του Ομίλου μας.

Ο Κύκλος Εργασιών από την δραστηριότητα των κατασκευών προς τρίτους ανήλθε σε 899,5 εκατ. ευρώ έναντι 955 εκατ. ευρώ το 2016. Στο ποσό αυτό δεν συμπεριλαμβάνεται ο κύκλος εργασιών μεταξύ των κλάδων του Ομίλου, ο οποίος ανέρχεται σε 58 εκατ. ευρώ και αφορά σε κατασκευές κεφαλαιουχικών αγαθών για τον Όμιλο μας.
Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) μη συμπεριλαμβανομένων των μη ταμειακών αποτελεσμάτων, ανήλθαν σε 126,2 εκατ. ευρώ έναντι 153,4 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση και ήταν μειωμένα κατά 17,7%. Παράλληλα, τα κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT) ανήλθαν σε 106,4 εκατ. ευρώ έναντι 128,1 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση. Στα ανωτέρω ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται τα κέρδη από τις πωλήσεις μεταξύ τομέων εντός του Ομίλου.

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου, 899.549 εκατ. ευρώ, προέρχεται από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα σε ποσοστό 83,9% από δραστηριότητες σε Βαλκανικές χώρες σε ποσοστό 5,5% και από δραστηριότητες σε χώρες της Μέσης Ανατολής σε ποσοστό 10,6%.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Ο δανεισμός, ανήλθε σε 100,4 εκατ. ευρώ, έναντι 74 εκατ. ευρώ το 2016, ενώ η Καθαρή Δανειακή Θέση του κατασκευαστικού κλάδου (διαθέσιμα μείον δανειακές υποχρεώσεις) ανήλθε σε περίπου 234,6 εκατ. ευρώ, έναντι καθαρής ταμειακής θέσης 380 εκατ. ευρώ την 31.12.2016.

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο υπογεγραμμένων συμβάσεων την 31.12.2017 ανήρχετο στο ποσό των 1.600 εκατ. ευρώ περίπου.

Η εμπειρία της εκτέλεσης μεγάλων κατασκευαστικών έργων οδοποιίας, κτιριακών, λιμενικών και η κατασκευή μεγάλων ενεργειακών έργων, καθώς και η εδραιωμένη παρουσία της ΤΕΡΝΑ στις αγορές των Βαλκανίων και της Μέσης Ανατολής, συνηγορούν στην περαιτέρω βελτίωση των οικονομικών και λοιπών μεγεθών ως και της πορείας του τομέα αυτού για τον Όμιλο.

Τομέας παραγωγής ενέργειας

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, δραστηριοποιούμενος στον χώρο της Ενέργειας από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 αποτελεί έναν εκ των πρωταγωνιστών τόσο στον χώρο των ανανεώσιμων πηγών (ΑΠΕ) μέσω του ομίλου της «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ», όσο και στην θερμικά παραγόμενη ενέργεια, μέσω της «ΗΡΩΝ Θερμοηλεκτρική ΑΕ» και της ΗΡΩΝ ΙΙ.

α) Παραγωγή ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Η στροφή στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) επιβεβαιώνεται σε παγκόσμιο επίπεδο, αποτελώντας μια εκ των κορυφαίων επενδυτικών επιλογών για τα επόμενα χρόνια. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος συνεχίζει την ανάπτυξη επιλεγμένων έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα και παράλληλα, κεφαλαιοποιώντας πλέον την εμπειρία του, εντείνει την προσπάθεια εμβάθυνσης της παρουσίας του στις ΗΠΑ, την Πολωνία και την Βουλγαρία. Αναμένεται, στο συγκεκριμένο τομέα, καθώς οι επενδύσεις θα ωριμάζουν στα επόμενα χρόνια, η εγκατεστημένη ισχύς του ομίλου σε ΑΠΕ να αυξηθεί σημαντικά.

Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, η εταιρεία έχει ήδη θέσει σε λειτουργία 1.004MW στην Ελλάδα και το Εξωτερικό. Συγκεκριμένα, η εταιρεία έχει ήδη εγκαταστήσει 579MW στην Ελλάδα (46,2MW σε δοκιμαστική λειτουργία), 293MW στις Η.Π.Α., 102MW στην Πολωνία και 30MW στην Βουλγαρία. Είναι χαρακτηριστικό ότι, κατά την τελευταία πενταετία, ο Όμιλος επενδύει περίπου 120εκ. ευρώ κατά μέσο όρο ετησίως.

Οι πωλήσεις από την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανήλθαν σε 173 εκατ. ευρώ, έναντι 151,1 εκατ. ευρώ το 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 14,5%, ενώ τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) μη συμπεριλαμβανομένων των μη ταμειακών αποτελεσμάτων της περιόδου ανήλθαν στα 128,9 εκατ. ευρώ, έναντι 109,2 εκατ. το 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 18%. Παράλληλα, τα κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT) ανήλθαν σε 90,7 εκατ. ευρώ έναντι 67 εκατ. ευρώ το 2016.

Οι επενδύσεις του Ομίλου ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ανήλθαν σε 232 εκατ. ευρώ κατά το 2017. Η συνεχιζόμενη επενδυτική δραστηριότητα της εταιρείας δημιουργεί τις προϋποθέσεις για σταθεροποίηση αυξημένης ροής εσόδων και κερδοφορίας σε μακροχρόνια βάση.

β) Παραγωγή ηλεκτρισμού από θερμικές πηγές ενέργειας – Πώληση ηλεκτρικής ενέργειας

Με την υιοθέτηση του νέου προτύπου Δ.Π.Χ.Α.11 οι εταιρείες ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε. και ΗΡΩΝ ΙΙ Α.Ε. έχουν αναγνωρισθεί ως από κοινού διοικούμενες και ως εκ τούτου, η ενσωμάτωση των οικονομικών δεδομένων γίνεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Στην παρούσα περίοδο, τα κέρδη μετά από φόρους τα οποία ενσωματώθηκαν, ανήλθαν σε 1,07 εκατ. ευρώ έναντι 1,8 εκατ. ευρώ το 2016.

Στον τομέα παραγωγής ηλεκτρισμού από θερμικές πηγές ενέργειας, το 2017, συνεχίστηκε η λειτουργία της Θερμοηλεκτρικής Μονάδας ισχύος 435 MW, καθώς και της μικρότερης μονάδας ισχύος 147 MW στη Βοιωτία.

Ο Κύκλος Εργασιών του τομέα εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας πραγματοποίησε έσοδα 13,6 εκατ. ευρώ, έναντι 31,8 εκατ. ευρώ στην αντίστοιχη περίοδο του 2016, σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το 2016. Τα λειτουργικά κέρδη προ αποσβέσεων (EBITDA) του κλάδου ανήλθαν σε 0,9 εκατ. ευρώ, έναντι 0,4 εκατ. ευρώ το 2016.

Τομέας αξιοποίησης ακινήτων - Real Estate

Το αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον και οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες στην αγορά ακινήτων που συνεχίζουν από το 2010, οδήγησαν στην διατήρηση στάσης αναμονής ως προς τις επενδυτικές δραστηριότητες στην εγχώρια αγορά ακινήτων. Στο εξωτερικό εντός του 2017, ολοκληρώθηκε κατασκευαστικά ένα πολυώροφο εμπορικό κέντρο στην Σόφια, το οποίο έχει σχεδόν στο σύνολό του μισθωθεί και ως εκ τούτου, ο Όμιλος αναμένει σημαντικά έσοδα από την εν λόγω εκμετάλλευση. Λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες, ο Όμιλος εξετάζει εναλλακτικά σενάρια εκμεταλλεύσεως ενός τμήματος των επενδύσεών του και όπου κρίνει σκόπιμο συνεχίζει τις επενδύσεις.

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου Real Estate διαμορφώθηκε σε 2,7 εκατ. ευρώ, έναντι 5,8 εκατ. ευρώ το 2016, ενώ τα Λειτουργικά Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) και των μη συμπεριλαμβανομένων ταμειακών αποτελεσμάτων ανήλθαν σε 15,6 εκατ. ευρώ, έναντι μείον 5,0 εκατ. ευρώ του 2016. Τα Κέρδη μετά φόρων διαμορφώθηκαν σε 2,9 εκατ. ευρώ, έναντι μείον 6,2 εκατ. ευρώ το 2016. Το κέρδος οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση της εύλογης αξίας του ανωτέρω επενδυτικού ακινήτου στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις προβλέψεις των Δ.Π.Χ.Α., το οποίο τον προηγούμενο χρόνο βρισκόταν σε κατασκευαστική περίοδο και στο τέλος του 2017, ξεκίνησε την παραγωγική του λειτουργία. Η σχέση Ξένων Κεφαλαίων προς το Σύνολο Ενεργητικού του κλάδου, ανέρχεται σε 73%, συντελεστής αρκετά ασφαλής, δεδομένων των χρηματοοικονομικών συνθηκών.

Παραχωρήσεις – Αυτό / Συγχρηματοδοτούμενα έργα

Ο Όμιλος με την από 29.09.2017 υλοποιηθείσα συμφωνία της εξαγοράς των ποσοστών συμμετοχής ενός εκ των υπολοίπων μετόχων των εταιρειών Παραχώρησης Νέας Οδού και της Κεντρικής Ελλάδας, κατέχει το 78,5% των μετοχών της εταιρείας Παραχώρησης της ΝΕΑΣ ΟΔΟΥ Α.Ε. και το 66,6% της εταιρείας Παραχώρησης του Α/Κ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Ε65.
Στην περίοδο από 01.01.2017 έως 30.09.2017, τα αποτελέσματα μετά φόρων των ανωτέρω εταιρειών ενσωματώθηκαν με την μέθοδο της Καθαρής Θέσης, τα οποία ανήλθαν σε 4,6 εκατ. ευρώ έναντι 4,5 εκατ. ευρώ το 2016.

Δεδομένου ότι, με την ανωτέρω εξαγορά η εταιρεία απέκτησε τον έλεγχο των ανωτέρω εταιρειών, τα αποτελέσματα από 01.10.2017 έως 31.12.2017 και η Οικονομική Θέση των εταιρειών αυτών ενσωματώθηκαν με την Ολική Μέθοδο.

Ο Όμιλος συμμετέχει επίσης με ποσοστό 70% στην Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου – HELLAS SMARTICKET ΑΕ, η οποία ανέλαβε από τον οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε., τη Σύμβαση Σύμπραξης για τη Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση Ενός Ενιαίου, Αυτομάτου Συστήματος Συλλογής Κομίστρων για τις εταιρείες Ομίλου ΟΑΣΑ με ΣΔΙΤ. Η διάρκεια της παραχώρησης θα είναι για 10 χρόνια μετά την περίοδο κατασκευής. Ο τρόπος επιμέτρησης των ετησίων Εσόδων αναγνωρίζεται με τις τιμολογήσεις του κόστους κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας, προσαυξημένο με ένα τεκμαρτό κέρδος, όπως αυτό προσδιορίζεται από το συνολικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Ο Κύκλος Εργασιών του κλάδου συνολικά στον τομέα των παραχωρήσεων που ενσωματώθηκε άμεσα στα οικονομικά αποτελέσματα, ανήλθε το 2017 σε 88,7 εκατ. ευρώ έναντι 15,5 εκατ. ευρώ το 2016. Η σημαντική αύξηση των εσόδων οφείλεται στις εργασίες κατασκευής από την εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου – HELLAS SMARTICKET ΑΕ, λόγω του γεγονότος ότι έγινε η αποπεράτωση των κατασκευαστικών εργασιών, καθώς και η άμεση ενσωμάτωση εσόδων από τις Παραχωρήσεις ΝΕΑΣ ΟΔΟΥ και Ε65 στο Δ' Τρίμηνο του 2017. Τα Λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) μη συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών αποτελεσμάτων ανήλθαν σε 12,1 εκατ. ευρώ έναντι μείον 0,4 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Συνεχίσθηκε η δραστηριότητά του Ομίλου στον κλάδο διαχείρισης και εκμετάλλευσης σταθμών αυτοκινήτων, ο αριθμός θέσεων που αναλογεί συνολικά στον Όμιλο ανέρχεται σε 2.278.

Τομέας Βιομηχανίας

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων από την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, ήτοι στην παραγωγή προϊόντων μαγνησίας, μέσω αδειών και παραχωρήσεων εξόρυξης που κατέχει,
Η Διοίκηση εκτιμώντας ότι, η ζήτηση για προϊόντα μαγνησίας θα είναι υψηλή στα επόμενα χρόνια, έχει ήδη υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος από ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα συνολικού εκτιμώμενου ποσού 100 εκατ. ευρώ στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στο Μαντούδι Ευβοίας, για την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, για την παραγωγή καυστικής μαγνησίας CCM, δίπυρης μαγνησίας (DBM) και προϊόντων υδροξειδίου του μαγνησίου (MDH) μέσω της θυγατρικής της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.
Από το ανωτέρω πρόγραμμα των επενδύσεων σε εξοπλισμό και νέες εγκαταστάσεις έως την 31/12/2017 έχουν υλοποιηθεί επενδύσεις συνολικού ποσού 31,5 εκατ. ευρώ περίπου. Οι υπόλοιπες επενδύσεις για πάγιο εξοπλισμό, θα υλοποιηθούν στην επόμενη διετία.

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου διαμορφώθηκε σε 7,9 εκατ. ευρώ, έναντι 4,2 εκατ. ευρώ το 2016.

Τομέας Συμμετοχών

Τα Κέρδη πριν από φόρους για το 2017 ανήλθαν σε 17,4 εκατ. ευρώ, έναντι μείον 24,6 εκατ. ευρώ στην αντίστοιχη περίοδο του 2016, σημειώνοντας αύξηση 42 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2016. Η εν λόγω διαφορά οφείλεται αφενός μεν στην αρνητική υπεραξία κατά 14 εκατ. ευρώ, η οποία προήλθε από την εξαγορά των δυο θυγατρικών εταιρειών Ε65 και ΝΕΑ ΟΔΟΣ κατά την ενσωμάτωσή τους την 01.10.2017 και αφετέρου δε, από την καταγραφή του οφέλους ποσού 10 εκατ. ευρώ από την αποτίμηση σε παρούσα αξία του ποσού των 22 εκατ. ευρώ το οποίο οφείλεται από την εξαγορά μετοχών των Παραχωρήσεων και το οποίο θα αποπληρωθεί κατά την περίοδο 2024 - 2028. Να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα του 2016 είχαν επιβαρυνθεί με απομειώσεις συμμετοχών οι οποίες δεν επαναλήφθηκαν στη χρήση του 2017.

Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της περιόδου 01.01 – 31.12.2017

Στις 30.01.2018 πραγματοποιήθηκε η κάλυψη στο σύνολο, του από 1.12.2017 υπογεγραμμένου Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 193,95 εκατ. Ευρώ, από Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα και υλοποιήθηκε ο σκοπός για τον οποίο έγινε η αναχρηματοδότηση του υφισταμένου δανεισμού της μητρικής και εταιρειών του Ομίλου.

Κατά την συνεδρίαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της 21.03.2018, ενεκρίθη το Ενημερωτικό Δελτίο της Εταιρείας για την δημόσια προσφορά με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών έως 120.000 κοινών ανωνύμων ομολογιών της, συνολικού ποσού 120.000.000 εκατ. ευρώ. Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου άσκησης των δικαιωμάτων, η ως άνω έκδοση καλύφθηκε πλήρως Η τιμή διάθεσης των Ομολογιών σε 1.000 ευρώ εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 3,95%

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

και είναι σταθερή για την περίοδο των επτά ετών. Η αποπληρωμή του Ομολογιακού δανείου θα υλοποιηθεί σε επτά χρόνια από την έκδοση του.

Με την ολοκλήρωση της Δημόσιας Προσφοράς την 29η Μαρτίου 2018, και σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία κατανομής που παρήχθησαν με τη χρήση του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών, διατέθηκαν συνολικά 120.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες της Εταιρείας με ονομαστική αξία 1.000 ευρώ εκάστη και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους 120.000.000 εκατ. ευρώ. Η κατανομή των εκδοθεισών ομολογιών είναι η εξής: 78.000 Ομολογίες (65%) επί του συνόλου των εκδοθεισών Ομολογιών κατανεμήθηκαν σε ιδιώτες Επενδυτές και 42.000 Ομολογίες (35%) επί του συνόλου των εκδοθεισών Ομολογιών κατανεμήθηκαν σε Ειδικούς Επενδυτές.
Τα χαρακτηριστικά του εν λόγω δανείου είναι τα εξής:
(α) Η απόδοση των ομολογιών είναι 3,95% και είναι σταθερή για όλη τη διάρκεια του δανείου.
(β) Ο εκτοκισμός είναι εξαμηνιαίος.
(γ) Η διάρκεια του δανείου είναι επτά (7) έτη και η αποπληρωμή του, θα υλοποιηθεί στο τέλος της περιόδου των επτά (7) ετών.

Ο Όμιλος υπέγραψε στις 2.2.2018 σύμβαση με την M.M. Makronisos Marina Ltd για την εκτέλεση των ακόλουθων έργων σε σχέση με την ανάπτυξη της Μαρίνας της Αγίας Νάπας: επαύλεις, πύργους και εμπορικά κτίρια, συμβατικού αντικειμένου 163,4 εκατ. ευρώ.

Δ . Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες
Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται σε διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες, όπως την επάνοδο της μακροοικονομικής αβεβαιότητας, τον κίνδυνο της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, στα επιτόκια, στις τιμές της αγοράς κτλ.), τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο ρευστότητας, τις ανεμολογικές και καιρικές συνθήκες.
Για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων υφίσταται πρόγραμμα διαχείρισης το οποίο στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης, στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του ομίλου, που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.
Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια καθώς και παράγωγα, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, λοιπούς λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους.
Ακολούθως αναλύεται η επίπτωση των βασικότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Πιστωτικός κίνδυνος
Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.
Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.
Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων αφορά είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο εσωτερικό και το εξωτερικό, είτε πελάτες με ιδιαίτερα μεγάλες οικονομικές δυνατότητες.
Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις κρίνεται περιορισμένος, δεδομένης της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.
Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν γίνονται οι απαραίτητες προσαρμογές.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις, είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον ελληνικό χώρο, καθώς και στη Μέση Ανατολή, στα Βαλκάνια, στην Ανατολική Ευρώπη και στις ΗΠΑ και συνεπώς είναι δυνατόν να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών που μπορεί να προκύψουν από την ισοτιμία ευρώ με άλλα νομίσματα. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει μόνο από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, από επενδύσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα, όπως επίσης και από καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Για την διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του ομίλου φροντίζει ώστε η διαχείριση των διαθεσίμων του ομίλου να είναι καλυμμένη από κινδύνους μεταβολών στις ισοτιμίες.
Σε ότι αφορά τις συναλλαγές της εταιρείας με οίκους του εξωτερικού, αυτές γίνονται κατά κανόνα με ευρωπαϊκούς ομίλους όπου το νόμισμα διακανονισμού είναι το ευρώ και όπου υπάρχουν συναλλαγές στις Η.Π.Α. το νόμισμα διακανονισμού να γίνεται σε δολάρια, έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος.

Κίνδυνος επιτοκίου

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση στο κίνδυνο επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια είναι κυρίως σε ευρώ, σταθερού spread και κυμαινόμενου επιτοκίου συνδεδεμένου με το euribor. Για αυτά τα δάνεια υφίσταται κίνδυνος επιτοκίου. Όπου κρίνεται ότι, λόγω του χρόνου αποπληρωμής η πιθανότητα της μεταβολής του επιτοκίου είναι μεγάλη, τότε γίνεται αντιστάθμιση μέσω συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (Interest Rate Swaps) για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου και συνεπώς για αυτά τα δάνεια δεν υφίσταται κίνδυνος επιτοκίου.
Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κατά το μεγαλύτερο τμήμα σε ευρώ με κυμαινόμενο επιτόκιο συνδεμένο με το euribor. Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια λαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, είτε ως κεφάλαια κίνησης, είτε για την χρηματοδότηση της κατασκευής των επενδύσεων του Ομίλου. Ο στόχος της εταιρείας είναι να συνεχίσει την μετατροπή Δανείων αυτών σε μακροπρόθεσμα σταθερού spread με σύνδεση με το euribor και όπου κρίνεται απαραίτητο λόγω του χρόνου αποπληρωμής, να υπάρχουν και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (Interest Rate Swaps). Την 31/12/2017 το 48,63% των συνολικών δανείων του Ομίλου εκτοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο (σταθερού spread) και το υπόλοιπο 51,37% εκτοκίζεται με σταθερό επιτόκιο.
Τα δάνεια αυτά αποπληρώνονται είτε μέσα από τις εισπράξεις των εμπορικών απαιτήσεων, είτε κατά την είσπραξη των σχετικών κρατικών επιχορηγήσεων είτε με τη σύναψη μακροπρόθεσμων δανείων με την ολοκλήρωση κατασκευής και τη θέση σε παραγωγική λειτουργία των επενδύσεων. Κατά συνέπεια ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου προερχόμενο από τη μεταβολή των επιτοκίων.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης έναντι του βραχυπρόθεσμου δανεισμού και των καταθέσεων του Ομίλου, σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +20% –20% (2016: +/-20% επίσης). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς και μέχρι σήμερα παρουσιάζονται σταθερές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

	31.12.2017		**31.12.2016**	
	20%	**(20%)**	**20%**	**(20%)**
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους - Όμιλος	(267,6)	267,6	(281,4)	281,4
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους - Εταιρεία	(190)	190	(199,8)	199,8

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους σημαντικούς κινδύνους τιμών επιτοκίων.

Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση της εξέλιξης των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.
Η εταιρεία διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις της εταιρείας.

Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα

Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την υλοποίηση των προβλέψεων του προγράμματος (φορολογικά – ασφαλιστικά) που συμφωνήθηκαν με τους Δανειστές, η μη επίλυση του προβλήματος των Τραπεζών που αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, λειτούργησαν αρνητικά στο υπάρχον οικονομικό κλίμα.
Η μη άρση των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, έχει αντίκτυπο στις διεθνείς συναλλαγές αφού η δυσκολία της αποπληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και πιστωτές επιφέρει πρόσθετα κόστη και δυσκολεύει την επιστροφή σε ευνοϊκό κλίμα, με αποτέλεσμα την εξασθένιση ακόμη περισσότερο της επενδυτικής δραστηριότητας.
Η πλήρης αποτύπωση των συνεπειών των ανωτέρω συνθηκών αβεβαιότητας και καθυστέρησης των αποπληρωμών των υποχρεώσεων του Δημοσίου και του ευρύτερου τομέα προς τον Όμιλο, σε συνδυασμό με την μη τήρηση από πλευράς Δημοσίου διαφόρων προβλέψεων του Νόμου (π.χ. άρνηση καταβολής τόκων για καθυστερημένες επιστροφές Φ.Π.Α.), επηρεάζουν αρνητικά την ταμειακή ρευστότητα και τα αποτελέσματα του Ομίλου, κατ' ελάχιστον με το ποσό των τόκων, που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια.
Παρά την ύπαρξη κινδύνων που σχετίζονται κυρίως με την ανάκτηση των μελλοντικών ωφελειών των περιουσιακών στοιχείων και την επαρκή ταμειακή ρευστότητα, οι δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζονται κανονικά. Στα πλαίσια αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου. Σκοπός της Διοίκησης του Ομίλου είναι η άμεση ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για κάθε σημαντική επίδραση που οι διαμορφούμενες συνθήκες ενδέχεται να επιφέρουν.

Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

α) Η δραστηριότητα του Ομίλου εκτίθεται στις τάσεις που επικρατούν στην κατασκευαστική αγορά και ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά από την ύφεση της κατασκευαστικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η οποία μπορεί να συνεχιστεί, μεταξύ άλλων, λόγω των γενικότερων οικονομικών συνθηκών. Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων δεν είναι απαραίτητα ενδεικτικά των μελλοντικών εσόδων από τη δραστηριότητα του Ομίλου σε αυτόν τον τομέα. Παρόλο που τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των συμβάσεων αυτών αντιπροσωπεύουν εργασίες που θεωρούνται βέβαιες, δεν μπορεί να δοθεί καμία εγγύηση ότι δεν θα λάβουν χώρα ακυρώσεις ή προσαρμογή του αντικειμένου τους. Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων του Ομίλου μπορεί να υποστούν διακυμάνσεις που σχετίζονται με καθυστερήσεις έργων, εξωτερικών παραγόντων της αγοράς και οικονομικών παραγόντων που δεν ελέγχει ο Όμιλος.
β) Ο κλάδος του Real Estate υπόκειται σε σημαντικές επιδράσεις από την υπάρχουσα οικονομική κρίση. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται ενεργά στην ανάπτυξη και διαχείριση των ακινήτων στην Ελλάδα αλλά και στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων. Οι τυχόν μεταβολές στις τιμές τόσο της αγοράς των ακινήτων όσο και των μισθωμάτων επηρεάζουν άμεσα την αποδοτικότητα των επενδύσεων του

Ομίλου σε γη και ακίνητα καθώς και την ευρύτερη δραστηριότητά του στον τομέα εκμετάλλευσης των ακινήτων.
γ) Ο Όμιλος είναι μερικώς εκτεθειμένος στις βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των ανεμολογικών και υδρολογικών δεδομένων, παρά το γεγονός ότι για την υλοποίηση των επενδύσεων του προηγούνται εκτεταμένες μελέτες που αφορούν στην μακρόχρονη συμπεριφορά των παραπάνω δεδομένων.

Ε. Έκθεση πληρωμών προς κυβερνήσεις

Ο Όμιλος σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 6 του Ν.3556/2007 όπως ισχύει, λόγω της εξορυκτικής δραστηριότητας λατομικών προϊόντων θυγατρικής του εταιρείας, κατέβαλε στην Ελληνική Κυβέρνηση κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31/12/2017, ποσό ύψους 145.836 χιλ. ευρώ.

ΣΤ. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ έχει εδραιωθεί ως ένας από τους μεγαλύτερους και σημαντικότερους επιχειρηματικούς Ομίλους στην Ελλάδα. Στην Έκθεση Διαχείρισης της χρήσεως για το έτος 2017, ο Όμιλος ενσωματώνει διακριτή ενότητα η οποία αφορά αποκλειστικά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία και παρουσιάζει τις πολιτικές, τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της δραστηριότητάς του σε θέματα Αειφορίας και ειδικότερα σε σχέση με: το Περιβάλλον, την Κοινωνία, την Εργασία και τα Ανθρώπινα δικαιώματα, την Καταπολέμηση της διαφθοράς και τη Δωροδοκία. Αναλυτική παρουσίαση των θεμάτων αυτών γίνεται στους Απολογισμούς Εταιρικής Υπευθυνότητας οι οποίοι εκδίδονται από τον Όμιλο ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και τη θυγατρική του, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, σε ετήσια βάση.

Τα θέματα αυτά έχουν προσδιοριστεί μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες αναγνώρισης ουσιαστικών θεμάτων και βασίζονται σε συγκεκριμένα πρότυπα (The GRI Standards), διεθνείς μεθοδολογίες (ISO26000, United Nations Global Compact, AA1000) και παγκόσμιες πρωτοβουλίες (Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Παγκόσμιοι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης). Ειδικά σε ότι αφορά στους Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συντάσσεται με την ανάληψη δράσεων που θα εξασφαλίσουν κοινωνική ισότητα, ευημερία και ένα βιώσιμο φυσικό περιβάλλον για τις μελλοντικές γενιές. Ο Όμιλος, έχει δεσμευτεί οικειοθελώς να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που σχετίζονται άμεσα με τη δραστηριότητά του και επενδύει στην υπεύθυνη επιχειρηματικότητα, τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης και την Εταιρική Υπευθυνότητα ως εργαλεία επίτευξης των στόχων αυτών

Όραμα και Αρχές

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ , στηριζόμενος στις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης, στην αποτελεσματική οργανωτική δομή του, στη διορατική επιχειρηματική στρατηγική του και στην υψηλή τεχνογνωσία των ανθρώπων του, διαπρέπει σε σημαντικούς τομείς επιχειρηματικής δράσης. Η δυναμική του παρουσία και η καθιέρωση της ηγετικής του θέσης συνοδεύεται από την άρρηκτη υποστήριξή του στις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται, από απόλυτο σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και από την ολοκλήρωση έργων-σταθμών που δημιουργούν αξία για τις μελλοντικές γενεές. Για σχεδόν μισό αιώνα, ο Όμιλος λειτουργεί θέτοντας ως προτεραιότητα αξίες που αποδεικνύουν ότι η ηθική και βιώσιμη επιχειρηματικότητα αποτελούν μοχλό ανάπτυξης.
Αυτές είναι:

- Ο σεβασμός στον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον
- Η δημιουργία αξίας για τους εργαζόμενους, τους συνεργάτες, τους πελάτες και τους μετόχους
- Η ειλικρίνεια κι αξιοπιστία
- Η στοχευμένη κοινωνική προσφορά

Αρχές Διακυβέρνησης
Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί το θεμέλιο λίθο του συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ. Ο Κώδικας δεσμεύει το σύνολο της Διοίκησης και των εργαζομένων σε κάθε επίπεδο της οργανωτικής διάρθρωσης και ορίζει το πλαίσιο τόσο της εύρυθμης λειτουργίας όσο και της αποδεκτής συμπεριφοράς. Στόχος τού είναι να διασφαλίζει την τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της επαγγελματικής ηθικής και της ορθής διαχείρισης όλων των πόρων του Ομίλου.

Το 2017, ο Όμιλος προχώρησε στη σύνταξη και δημοσίευση του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις βασικές αρχές, τις πεποιθήσεις, την εταιρική κουλτούρα, την επιχειρησιακή ηθική και τις εθελούσιες ηθικές δεσμεύσεις που τον χαρακτηρίζουν. Ο Κώδικας ενισχύει τις θεμελιώδεις αρχές στις οποίες βασίζεται ο Όμιλος και αφορά εργαζόμενους και διοίκηση και επεκτείνεται σε συνεργάτες, υπεργολάβους και προμηθευτές. Θέματα που σχετίζονται με διαφθορά και δωροδοκία, την καταπολέμησή τους, και ανάρμοστες συμπεριφορές αποτελούν το κεντρικό άξονα του Κώδικα.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

Το πλαίσιο
Το πλαίσιο Εταιρικής Υπευθυνότητας το οποίο έχει αναπτύξει και λειτουργεί ο Όμιλος:
- ενσαρκώνει την ολιστική μας προσέγγισή με απλό και κατανοητό τρόπο
- βοηθάει στην ιεράρχηση των επιχειρησιακών θεμάτων
- συνδράμει στην επιλογή των κατάλληλων δράσεων
- ενισχύει την κατανόηση και εφαρμογή της Εταιρικής Υπευθυνότητας
- υποστηρίζει την επίτευξη των εταιρικών στόχων
- ενδυναμώνει τις σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- αποτελεί μεθοδολογία διαχείρισης ρίσκου

Στρατηγική προσέγγιση: Αναγνώριση Κινδύνων και Ευκαιριών
Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς κινδύνους, οι οποίοι σχετίζονται με μια σειρά εξωγενών παραγόντων και περιλαμβάνουν: οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, διεθνείς τάσεις στην κατασκευαστική αγορά, τον κλάδο του Real Estate, ανεμολογικά και υδρολογικά δεδομένα που επηρεάζουν τον κλάδο της παραγωγής ενέργειας. Επιπρόσθετοι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι επηρεάζουν την οικονομική θέση του Ομίλου και τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνει επιχειρηματικές αποφάσεις και συνάπτει στρατηγικές συνεργασίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Η Εταιρική Υπευθυνότητα συνοδεύεται από ένα πλαίσιο αρχών, η ουσιαστική ενσωμάτωση των οποίων επιδρά στον τρόπο λειτουργίας του Ομίλου και εγγυάται:

Για την Εταιρική Διακυβέρνηση
- διασφάλιση του βέλτιστου οφέλους για τους μετόχους, επενδυτές, εργαζόμενους και πελάτες
- διασφάλιση της επιχειρηματικής αριστείας με γνώμονα το ήθος, την ακεραιότητα και τη διαφάνεια

- αδιάρρηκτη σχέση με τους εργαζόμενους, και όλους τους συμμετόχους
- διαρκής ανάπτυξη βασισμένη στις αρχές της Αειφορίας

Για το Περιβάλλον

- προστασία του περιβάλλοντος και βέλτιστη διαχείριση φυσικών πόρων
- υιοθέτηση τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον και ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης από τη δραστηριότητα του Ομίλου

Για τον τομέα της Αγοράς

- επέκταση τόσο σε νέους τομείς δράσης (διαχείριση απορριμμάτων κ.ά.) όσο και σε νέες αγορές εκτός Ελλάδας
- διατήρηση της υψηλής ποιότητας
- ενίσχυση της ισχυρής του θέσης στους παραδοσιακούς τομείς δραστηριοποίησής του (υποδομές, ΑΠΕ, ηλεκτροπαραγωγή) στην Ελλάδα
- διατήρηση επιλεγμένων προμηθευτών και υποστήριξη Ελλήνων προμηθευτών

Για τους Εργαζόμενους

- ανάπτυξη και ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού
- ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων
- εξασφάλιση ισότητας και δίκαιου εργασιακού περιβάλλοντος
- ενίσχυση της τεχνογνωσίας και της καινοτομίας
- Υγεία και Ασφάλεια
- διασφάλιση Υγείας και Ασφάλειας για τους εργαζόμενους και τους υπεργολάβους του Ομίλου
- διασφάλιση Υγείας και Ασφάλειας για τους χρήστες

Για την Κοινωνία και τις Τοπικές Κοινωνίες

- ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων
- στήριξη των τοπικών κοινωνιών και ενίσχυση της οικονομίας τους

Διαχείριση Εταιρικής Υπευθυνότητας

Η αποτελεσματική διαχείριση των θεμάτων που άπτονται της Εταιρικής Υπευθυνότητας αποτελεί αρμοδιότητα της εντεταλμένης Ομάδας Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται οι εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για την σωστή διαχείριση του πλαίσιού Εταιρικής Υπευθυνότητας.

Η ομάδα απαρτίζεται από στελέχη όλων των βασικών διευθύνσεων του Ομίλου, ενώ τον συντονισμό της ομάδας έχει αναλάβει η Διεύθυνση Επικοινωνίας και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Η Ομάδα Εταιρικής Υπευθυνότητας είναι καθόλα αρμόδια για τα θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας και:

- για τη συλλογή των στοιχείων για την έκδοση του ετήσιου Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας
- για την ορθότητα του περιεχομένου του Απολογισμού
- για την επικοινωνία σε εργαζόμενους των μεθοδολογιών και υποχρεώσεων για τη διαχείριση των θεμάτων Εταιρικής Υπευθυνότητας
- για τον συντονισμό και εφαρμογή πρωτοβουλιών που εμπίπτουν στη διαχείριση των θεμάτων Εταιρικής Υπευθυνότητας
- για την εμπεριστατωμένη και συστηματική ενημέρωση στην ανώτατη διοίκηση του Ομίλου
- για την τήρηση των απαραίτητων διαδικασιών και πολιτικών για τη διαχείριση των δράσεων Εταιρικής Υπευθυνότητας
- για τον ορισμό των απαραίτητων πολιτικών και διαδικασιών για περιβαλλοντικά, κοινωνικά, εργασιακά προγράμματα καθώς και προγράμματα εφοδιαστικής αλυσίδας.

Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης

Για τον Όμιλο ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, η ενσωμάτωση προτύπων και συστημάτων στις δραστηριότητες και εργασίες του είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την αποτελεσματική διαχείριση της επιχειρησιακής

του λειτουργίας. Διεθνή διαχειριστικά πρότυπα επιτρέπουν στον Όμιλο να αξιοποιεί εργαλεία και μεθοδολογίες απαραίτητες στα διεθνή ανταγωνιστικά περιβάλλοντα στα οποία δραστηριοποιείται.

- Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2008: ΤΕΡΝΑ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, ΓΕΚ Services, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΣΤΡΩΤΗΡΕΣ, ΗΡΩΝ, TERNA S.A. ABU DHABI BRANCH
- Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2004: ΤΕΡΝΑ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΓΕΚ Services, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΡΩΝ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, TERNA S.A. ABU DHABI BRANCH
- Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία OHSAS 18001:2007: ΤΕΡΝΑ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΓΕΚ Services, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΡΩΝ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, TERNA S.A. ABU DHABI BRANCH
- ΕΛΟΤ ΕΝ ISO 17025 από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης: Πιστοποιητικό Διαπίστευσης για το Εργαστήριο Ανεμολογικών Μετρήσεων για την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Άλλες πιστοποιήσεις περιλαμβάνουν:
ΤΕΡΝΑ: Σύστημα Ποιότητας Κατασκευαστή Εξοπλισμού υπό πίεση σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 97/23/ΕC(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, ΕΝΟΤΗΤΑ Η)
ΤΕΡΝΑ - ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ: Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης του Ελέγχου Παραγωγής Φυσικών Αδρανών στο Εργοστάσιο σε συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 305/2011/ΕΕ
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ: Πιστοποίηση GMP/+B3 για την καυστική μαγνησία που προορίζεται για ζωοτροφή

Επιθεωρήσεις		**ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**	
		Ελλάδα	**Εξωτερικό**
Υγεία & Ασφάλεια	Εσωτερικές Επιθεωρήσεις και Επιθεωρήσεις από Φορείς Πιστοποίησης	123	56
Περιβάλλον	Εσωτερικές Επιθεωρήσεις και Επιθεωρήσεις από Φορείς Πιστοποίησης	15	11
Ποιότητα	Εσωτερικές Επιθεωρήσεις, Επιθεωρήσεις από Φορείς Πιστοποίησης, από Τμήμα Ποιότητας της Κατασκευαστικής Κοινοπραξίας και από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό	251	3
	ΣΥΝΟΛΟ	**389**	**70**
Στην Ελλάδα Περιλαμβάνονται: ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ **Στο Εξωτερικό περιλαμβάνονται:** Δραστηριότητες σε ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ **Στις Εκμεταλλεύσεις αυτοκινητοδρόμων Περιλαμβάνονται:** ΝΕΑ ΟΔΟΣ, ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ			

Ουσιαστικά Θέματα
Τα θέματα στα οποία επικεντρώνεται ο Όμιλος:

- Ενδιαφέρουν, επηρεάζουν και αφορούν τους συμμετόχους του Ομίλου
- Αποτελούν θέματα ρίσκων και ευκαιριών για τον ίδιο τον Όμιλο αλλά και το άμεσο και το έμμεσο περιβάλλον του Ομίλου
- Αποτελούν θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος σε κοινωνική, περιβαλλοντική, ηθική και νομική βάση
- Αφορούν όχι μόνο τις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος, αλλά, πρόκειται για ζητήματα διεθνούς σημασίας

Πίνακας ουσιαστικών θεμάτων

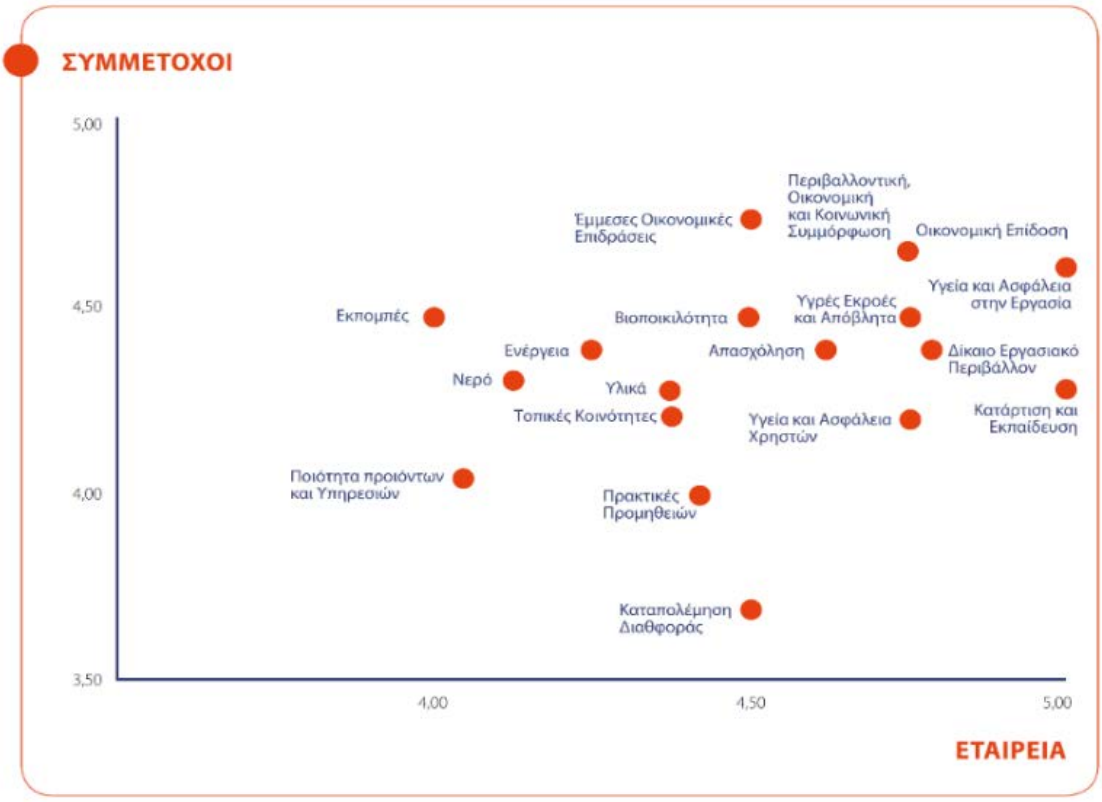

Η διαδικασία επιλογής των ουσιαστικών θεμάτων έχει μεγάλη σημασία για τον Όμιλο, καθώς επηρεάζει επενδυτικές και στρατηγικές αποφάσεις οι οποίες διαμορφώνουν ταυτόχρονα τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιδράσεις του Ομίλου.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ				
Περιβάλλον	**Αγορά και Επιχειρηματική Δράση**	**Εργαζόμενοι**	**Υγεία και Ασφάλεια**	**Κοινωνία και Τοπική Κοινωνία**
Υλικά	Πρακτικές Προμηθειών	Κατάρτιση και Εκπαίδευση	Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία	Έμμεσες Οικονομικές Επιδράσεις
Υγρές Εκροές και Απόβλητα	Οικονομική Επίδοση	Δίκαιο Εργασιακό Περιβάλλον	Υγεία και Ασφάλεια Χρηστών	Τοπικές Κοινότητες
Νερό	Ποιότητα Έργων	Απασχόληση		
Βιοποικιλότητα				
Εκπομπές				
Ενέργεια				

Τα θέματα αυτά έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν σημαντικά την εφαρμογή των στρατηγικών στόχων και των επιμέρους επιχειρηματικών αποφάσεων και κατ' επέκταση έχουν σημαντικό αντίκτυπο για τους συμμετόχους και για τον Όμιλο.

Μέριμνα για το Περιβάλλον

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ αναγνωρίζει το βαθμό της επίδρασής του στο φυσικό περιβάλλον γι' αυτό και έχει θέσει την προστασία του ως προτεραιότητα της στρατηγικής του. Κατ' ελάχιστον, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συμμορφώνεται πλήρως με την εκάστοτε νομοθεσία και το κανονιστικό πλαίσιο στα περιβάλλοντα όπου δραστηριοποιείται και επιδιώκει να υπερκαλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις. Εφαρμόζοντας ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ο Όμιλος προλαμβάνει και αντιμετωπίζει περιβαλλοντικές επιπτώσεις και λαμβάνει εγκαίρως τα απαιτούμενα μέτρα.

Κατανάλωση Καυσίμων και Ηλεκτρικής ενέργειας

Κατανάλωση Καυσίμων και Ηλεκτρικής Ενέργειας ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (Ελλάδα)	
Υγρά Καύσιμα (Diesel, Πετρέλαιο, Βενζίνη κλπ.) (λίτρα)	8.701.188,28
LPG (Kg)	4.172.760
Φυσικό Αέριο (Nm3)	214.039.095,9
Κατανάλωση Ηλεκτρικής Ενέργειας (KWh)	17.599.590,8
Περιλαμβάνονται: ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΓΕΚ Services, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ	

Κατανάλωση Καυσίμων και Ηλεκτρικής Ενέργειας ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (Εξωτερικό)	
Υγρά Καύσιμα (Diesel, Πετρέλαιο, Βενζίνη κλπ.) (λίτρα)	1.345.139,0
Κατανάλωση Ηλεκτρικής Ενέργειας (KWh)	10.025.292,4
Περιλαμβάνονται: ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ	

Κατανάλωση Καυσίμων και Ηλεκτρικής Ενέργειας Εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων	
Υγρά Καύσιμα (Diesel, Πετρέλαιο, Βενζίνη κλπ.) (λίτρα)	639.082,6
Κατανάλωση Ηλεκτρικής Ενέργειας (KWh)	33.225.883,5
Περιλαμβάνονται: ΝΕΑ ΟΔΟΣ, ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	

Διαχείριση φυσικών πόρων

Ο βασικός όγκος των δραστηριοτήτων του Ομίλου επικεντρώνεται στον κατασκευαστικό τομέα, μέσω της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και μεγάλο μέρος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων οφείλεται στην κατασκευαστική δραστηριότητα του Ομίλου. Στα κτίρια γραφείων και στα εργοτάξια του Ομίλου, εφαρμόζεται διαδικασία ανακύκλωσης χαρτιού, ηλεκτρονικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, λαμπτήρων και μπαταριών. Ο Όμιλος έχει αναθέσει τη διαχείριση τόσο των επικίνδυνων όσο και των μη επικίνδυνων αποβλήτων σε κατάλληλα αδειοδοτημένες εταιρείες.

Παραγωγή Αποβλήτων - ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (Ελλάδα)		
Επικίνδυνα Απόβλητα		
1.	Χρησιμοποιημένα Ορυκτέλαια (Λίτρα)	3.500
2.	Λιπαντικά (Λίτρα)	19.643,8
3.	Λιπαντικά (Λίτρα)	62.490
4.	Παλαιά Ελαστικά (Τμχ.)	117
5.	Λαμπτήρες Φωτισμού (Κιλά)	20,10
6.	Αμιαντοτσιμέντο (Κιλά)	910
7.	Φίλτρα-Μαρκούτσια (Κιλά)	2.429
8.	Φίλτρα Λαδιού - Πετρελαίου (Κιλά)	10.092
9.	Πλαστικές Ρυπασμένες Συσκευασίες (Κιλά)	4.354,9
10.	Ρυπασμένα Απορροφητικά (Πανιά, Στουπιά) (Κιλά)	12.096,8
11.	Συσσωρευτές (Μπαταρίες) (Κιλά)	5.924
12.	Μπαταρίες Μηχανημάτων (Κιλά)	163

13.	Εργαστηριακά Απόβλητα (Κιλά)	3.926
14.	Toner (Τμχ.)	442
Μη Επικίνδυνα Απόβλητα		
1.	Οικιακά Απορρίμματα (m3)	81,5
2.	Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων (Κιλά)	9.633.920
3.	Σύμμεικτα Κατασκευαστικά/ Μπάζα (Κιλά)	742.370
4.	Απορρίμματα Φυσικών Πετρωμάτων Εργοστασίων (Κιλά)	92.171.000
5.	Χαρτί (Κιλά)	15.188
6.	Αλουμίνιο Scrap (Κιλά)	730
7.	Ηλεκτρικό Scrap (Κιλά)	360
8.	Σίδηρο Scrap (Κιλά)	1.277.485
9.	Ξύλο (Κιλά)	130.470
10.	Αστικά (Κιλά)	103.564
11.	Λύματα (m3)	166.207
12.	Πλαστικά Scrap (Κιλά)	60.985
13.	Παλιός Χαλκός (Κιλά)	370
14.	Παλιά Καλώδια (Κιλά)	4.760
15.	Ηλεκτρονικά απόβλητα (Τμχ.)	138
16.	Λύματα Προς Επεξεργασία Στο Βιολογικό Καθαρισμό (m3)	335
***Περιλαμβάνονται:** ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, ΤΑΡ		

Παραγωγή Αποβλήτων ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (Εξωτερικό)		
Επικίνδυνα Απόβλητα		
1.	Λιπαντικά Απόβλητα (Κιλά)	410
2.	Σύμμεικτα Κατασκευαστικά/ Μπάζα (Κιλά)	385.100
3.	Χρησιμοποιημένα Ορυκτέλαια (Λίτρα)	8.320
Μη Επικίνδυνα Απόβλητα		
1.	Απόβλητα Τροφίμων (m3)	245
2.	Υδατικά Λύματα (Λίτρα)	7.646.531,8
3.	Στερεά Απόβλητα (m3)	7.380
4.	Αδρανή Υλικά (Κιλά)	19.530
5.	Χαρτί (Κιλά)	780
6.	Μεταλλικό Scrap (Κιλά)	86.710
7.	Ξυλεία (m3)	4
Περιλαμβάνονται: Δραστηριότητες σε ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ		

Παραγωγή Αποβλήτων - Εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων		
Επικίνδυνα		**ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ***
1.	Λαμπτήρες (Κιλά)	167
2.	Μπαταρίες Μεικτές (Κιλά)	7
3.	Μπαταρίες (Μολύβδου -Οξέος) (Κιλά)	1.510
4.	Έλαια μηχανής, κιβωτίου ταχυτήτων και λίπανσης (Λίτρα)	2.441
Mh Επικίνδυνα Απόβλητα		
1.	Ανταλλακτικά (καλώδια) (Κιλά)	242
2.	Υπολογιστές/ηλεκτρικές συσκευές /εξοπλισμός (Κιλά)	843
3.	Λάστιχα (Κιλά)	9.315
Περιλαμβάνονται: ΝΕΑ ΟΔΟΣ, ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ		

Κατηγορίες Περιβαλλοντικών Επενδύσεων (σε €)			
Είδος δαπανών	**Κατηγορίες Περιβαλλοντικών Δαπανών**	**ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**	
		Ελλάδα	**Εξωτερικό**
Κόστος διαχείρισης, απόρριψης αποβλήτων, επεξεργασίας εκπομπών και αποκατάστασης	Διαχείριση και διάθεση αποβλήτων	1.953.740,06	71.320
	Δαπάνες για εξοπλισμό, συντήρηση υλικών και λοιπές υπηρεσίες, καθώς και σχετικά κόστη προσωπικού (μισθοδοσία κλπ.)	28.300	5.936
Κόστος πρόληψης και περιβαλλοντικής διαχείρισης	Περιβαλλοντική εκπαίδευση και κατάρτιση	850	-
	Εξωτερικές υπηρεσίες περιβαλλοντικής διαχείρισης	30.000	1.107
	Εξωτερική πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης	992	738
	Πρόσθετες δαπάνες για την εγκατάσταση πιο καθαρής τεχνολογίας (π.χ. επιπλέον κόστος πέραν της τυπικής τεχνολογίας)	5.991,70	-
	Τεχνικές Περιβαλλοντικές Μελέτες Συνοδών Έργων. Ειδικές και Συμπληρωματικές Μελέτες	50.950	-
	Δαπάνες προσωπικού για τη διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων και την τήρηση του ΣΠΔ	118.319	-
	Δαπάνες Περιβαλλοντικών Μετρήσεων	9.016	-
	Φυτεύσεις & Αποκαταστάσεις Χώρων	1.285.991,54	-
	Δραστηριότητες περιβαλλοντικής παρακολούθησης (εργαστήρια, όργανα, μετρήσεις κ.λπ.)	9.709	-
	Κατασκευή Ειδικών Στεγανών Χώρων για Προσωρινή Αποθήκευσης Αποβλήτων	6.842	5.000
	Προμήθεια Υλικού Διαχείρισης Διαρροών	2.000	-
	Διαβροχή Σωρών, Εργοταξιακών χώρων και Οδών	323.990	-
	Προσωρινή Αποθήκευση φυτικής Γης Depot (Μίσθωση Χώρων	6.600	-
	Αποκαταστάσεις Χώρων	5.063.602	-
	Απομάκρυνση προσωρινών αποθέσεων	3.524.000	-
	ΣΥΝΟΛΟ	**12.420.893,30**	**84.101**
Στην Ελλάδα περιλαμβάνονται: ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ **Στο Εξωτερικό περιλαμβάνονται:** Δραστηριότητες σε ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ			

Επενδύσεις Προστασίας Περιβάλλοντος και Υγείας & Ασφάλειας (σε €)	**Εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων**
Συντήρηση συστήματος πυρασφάλειας για το κτήριο Διοίκησης (Ν. Ερυθραία)	2.510
Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΜΠΕ,ΤΕΠΕΜ, Μελέτες ανανέωσης ΕΠΟ, Περιβαλλοντική Αδειοδότηση Συνοδών Έργων και δραστηριοτήτων, κλπ.)	50.590
Πρόγραμμα Παρακολούθησης Υγείας και Ασφάλειας στον αυτοκινητόδρομο	8.158,32
Τεχνικός Ασφαλείας και Ιατρός Εργασίας	14.031,80
Προστασία και Συντήρηση πρασίνου	928.000
Πρόγραμμα παρακολούθησης κυκλοφοριακού θορύβου	18.500
Σύμβουλοι Περιβάλλοντος και προσωπικό για την παρακολούθηση εφαρμογής των Π.Ο.	63.000
Προμήθεια Εξοπλισμού για την παρακολούθηση Αέριας Ρύπανσης	235.323,21
Λειτουργία σταθμών Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Μετεωρολογικών Δεδομένων	43.275,16
Ετήσια έκθεση παρακολούθησης Αέριας Ρύπανσης	4.650
Πιστοποιήσεις ISO 39001:2012	850
Πιστοποιήσεις OHSAS 18001/ ISO 9001:2008/ ISO 14001:2004	1.600
ΣΥΝΟΛΟ	**1.370.488**

Υπεύθυνες Προμήθειες και Τοπικοί Προμηθευτές

Αν και ο Όμιλος δραστηριοποιείται επιχειρηματικά και εκτός ελληνικών συνόρων, δεν παύει, ωστόσο, να στηρίζει την ελληνική αγορά και τους Έλληνες προμηθευτές. Ως πρεσβευτής της Αειφόρου Ανάπτυξης και της οικονομικής σταθερότητας, συνδράμει στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών έχοντας επίγνωση ότι το κοινωνικό μέρισμα από τη λειτουργία του ωφελεί πολλαπλασιαστικά την ελληνική κοινωνία και τους τοπικούς προμηθευτές.

Προμηθευτές Ομίλου (βάσει εμβέλειας - εκτός εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων)	**ΟΜΙΛΟΣ 2017**	
	Αριθμός προμηθευτών	**Αξία Προμηθειών (€χιλ.)**
Τοπικοί Προμηθευτές	5.375	590.336
Εθνικοί Προμηθευτές	698	230.280
Διεθνείς Προμηθευτές	835	267.264
Συνδεδεμένες Εταιρείες	5	5.862
Σύνολα	6.913	1.093.742

Κατηγοριοποίηση προμηθευτών- Εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων	**Αριθμός προμηθευτών**	**Δαπάνη (σε ευρώ)**
Τοπικοί προμηθευτές	621	3.990.656,99
Εθνικοί προμηθευτές	496	380.171.263,76
Διεθνείς προμηθευτές	48	2.577.257,11
Σύνολο	**1.165**	**386.739.177,86**
Περιλαμβάνονται: ΝΕΑ ΟΔΟΣ, ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ		

Μέριμνα για τους Ανθρώπους μας

Ο τρόπος λειτουργίας του Ομίλου, διέπεται από πιστοποιημένα συστήματα και σαφείς διαδικασίες, που συμβάλλουν στην επίτευξη των εταιρικών στόχων και στην ανάπτυξη των εργαζομένων. Ο βασικότερος παράγοντας επιτυχίας του Ομίλου είναι οι άνθρωποί μας. Γι' αυτό έχουμε δημιουργήσει και βελτιώνουμε διαρκώς ένα εργασιακό περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από το σεβασμό, τη διαφάνεια, τις ίσες ευκαιρίες, τη δικαιοσύνη και την ασφάλεια.

ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ			
	Άνδρες	**Γυναίκες**	**Σύνολο**
Ελλάδα (μισθωτοί)	1.185	253	1.438
Ελλάδα (ελεύθεροι επαγγελματίες)	462	113	575
Εξωτερικό	1.884	137	2.021
Σύνολο Εργαζομένων	**3.531**	**503**	**4.034**

ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ **Εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων**			
	Άνδρες	**Γυναίκες**	**Σύνολο**
Σύνολο Εργαζομένων	371	298	**669**
Περιλαμβάνονται: ΝΕΑ ΟΔΟΣ, ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ			

Εκπαίδευση και Εξέλιξη Εργαζομένων

Ο Όμιλος επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό το οποίο στελεχώνει τις εταιρείες του και φροντίζει ανελλιπώς και αδιαλείπτως την επαγγελματική του ανάπτυξη, ασφάλεια και ευημερία. Η διαρκής εκπαίδευση και εξέλιξη που προσφέρουμε συνάδει με την ανθρωποκεντρική προσέγγιση του Ομίλου η οποία αποτυπώνεται επίσημα στον Κώδικα Ηθικής & Δεοντολογίας του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, «που βασίζεται σε ένα αξιακό σύστημα, το οποίο προάγει την αμοιβαία εμπιστοσύνη, τη διαφάνεια, τη συνεργασία, την αναγνώριση, την ακεραιότητα, τις ίσες ευκαιρίες και κίνητρα προόδου και το οποίο διακρίνει τις δεξιότητες και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας κάθε ανθρώπου, συμβάλλει στο να ξεπερνιούνται προσωπικές και διαπροσωπικές δυσκολίες, προωθεί την καινοτομία σκέψεων και πράξεων βασιζόμενο στα έως σήμερα επιτεύγματα και τελικά δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας και αξιοκρατίας για όλους του εργαζόμενους σε ένα σύγχρονο περιβάλλον»

Η εκπαίδευση και παροχή ευκαιριών τονώνει την αυτοπεποίθηση των εργαζομένων, ενισχύει την κουλτούρα και το ομαδικό πνεύμα και προωθεί την καινοτομία. Παράλληλα, η προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των στελεχών διασφαλίζει τη συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξη του ίδιου του Ομίλου κατοχυρώνοντας με τον τρόπο αυτό την ηγετική του θέση στην αγορά.

Εκπαιδεύσεις	**ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**		
	Ελλάδα	**Εξωτερικό**	**Εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων**
Συμμετοχές	7.267	8.846	253
Ώρες εκπαίδευσης	26.013,6	4.259	5.332
Στην Ελλάδα περιλαμβάνονται: ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, ΓΕΚ Services **Στο Εξωτερικό περιλαμβάνονται:** Δραστηριότητες σε ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ **Περιλαμβάνονται:** ΝΕΑ ΟΔΟΣ, ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ			

Ισότιμη Αντιμετώπιση
Ο Όμιλος επενδύει έμπρακτα στη δημιουργία ενός ασφαλούς, υγιούς και φιλικού περιβάλλοντος εργασίας για όλους τους εργαζομένους, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ανθρώπινες αξίες.

Το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο επενδύει συνειδητά ο Όμιλος, βασίζεται στην ισότιμη αντιμετώπιση όλων ανεξαιρέτως των εργαζομένων, χωρίς διακρίσεις. Ο Όμιλος τηρεί αμερόληπτα κριτήρια για όλα τα θέματα που αφορούν στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, από το στάδιο της πρόσληψης ως τη λήξη της συνεργασίας με τον Όμιλο. Κάθε εργαζόμενος αντιμετωπίζεται δίκαια και αξιοκρατικά βάσει των ικανοτήτων και της επίδοσής του. Μέσα στο 2017 πραγματοποιήθηκαν ειδικές εκπαιδεύσεις, οι οποίες εστίασαν στην εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και στο σύστημα αξιών το οποίο οφείλει να χαρακτηρίζει την επαγγελματική συμπεριφορά όλων των ανθρώπων του Ομίλου .

Ανθρώπινα Δικαιώματα
Ο Όμιλος εφαρμόζει απαρέγκλιτα τις διεθνείς αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και λειτουργεί σύμφωνα με το εθνικό και διεθνές δίκαιο των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται.

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ δίνει ιδιαίτερα βαρύτητα σε θέματα που αφορούν την παιδική και εξαναγκαστική εργασία, και σε συνεργάτες και υπεργολάβους και εφαρμόζει διαδικασίες ελέγχου οι οποίες διασφαλίζουν ότι δε σημειώνεται καμία παραβίαση θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων. Τα συστήματα που ακολουθεί υπερβαίνουν κατά πολύ τα ελάχιστα προσδοκόμενα και κανένα περιστατικό παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κανένα περιστατικό διακρίσεων στο σύνολο της λειτουργίας του Ομίλου δεν έχει σημειωθεί στα χρόνια λειτουργίας του.

Υγεία και Ασφάλεια
Η διασφάλιση της Υγείας και της Ασφάλειας στην εργασία αποτελεί αδιαπραγμάτευτη αρχή βάσει της οποίας έχει οικοδομηθεί η στρατηγική του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ. Αποτελεί προαπαιτούμενο για κάθε επιχειρησιακή δράση του Ομίλου και αφορά εξίσου εργαζομένους, υπεργολάβους και όλο το δίκτυο συνεργατών του.
Ο Όμιλος, μέσα από συγκεκριμένη πολιτική Υγείας και Ασφάλειας αλλά και αυστηρό Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας, στοχεύει στον έγκαιρο εντοπισμό και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που αφορούν στο σύνολο των δραστηριοτήτων του.
Η προσέγγιση που ακολουθεί ο Όμιλος στηρίζεται στους εξής 5 άξονες:
1.Ενεργός ρόλος της Διοίκησης
2.Συμμετοχή των εργαζομένων
3.Συνεργασίες με γνώμονα την Υγεία και Ασφάλεια
4.Ενέργειες που προάγουν την Υγεία και Ασφάλεια
5.Επιθεωρήσεις ελέγχου συμμόρφωσης

Δείκτες Υγείας και Ασφάλειας (εκτός εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων, εκτός υπεργολάβων)	**ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**	
	Ελλάδα	**Εξωτερικό**
Απολεσθείσες Ημέρες εργασίας εξαιτίας ατυχήματος	152	25
Συμβάντα χωρίς ημέρες απουσίας	0	1
Θανατηφόρα ατυχήματα	0	0
Παρ’ ολίγον ατυχήματα	16	123
Παροχή Πρώτων Βοηθειών	13	-

Συνολικά ατυχήματα με ημέρες απουσίας	20	2
Μικρής κλίμακας ατυχήματα (απουσία από την εργασία έως 3 ημέρες)	3	1
Σοβαρά ατυχήματα (απουσία από την εργασία πάνω από 3 ημέρες)	17	1
Περιστατικά Επαγγελματικών Ασθενειών	19	-
Ημέρες Απουσίας	-	86
Στην Ελλάδα Περιλαμβάνονται: ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, ΓΕΚ Services **Στο Εξωτερικό περιλαμβάνονται:** Δραστηριότητες σε ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ		

Δείκτες Υγείας και Ασφάλειας ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΩΝ	**ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**	
	Ελλάδα	**Εξωτερικό**
Σύνολο ατυχημάτων	30	0
Απολεσθείσες ημέρες εργασίας εξαιτίας ατυχήματος	678	0
Παροχή Πρώτων Βοηθειών	1	0
Παρ' ολίγον ατυχήματα	1	146
Στην Ελλάδα περιλαμβάνονται: ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, ΓΕΚ Services **Στο Εξωτερικό περιλαμβάνονται:** Δραστηριότητες σε ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ		

Δείκτες Υγείας και Ασφάλειας	**Εκμετάλλευση Αυτοκινητοδρόμων**
Απολεσθείσες ημέρες εργασίας εξαιτίας ατυχήματος	177
Συμβάντα χωρίς ημέρες απουσίας από την εργασία	6
Σύνολο Ατυχημάτων	16
Εργατικά Ατυχήματα με ημέρες απουσίας από την εργασία	10

Κατηγορίες Επενδύσεων για την Υγεία και την Ασφάλεια (σε €)	**ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**	
	Ελλάδα	**Εξωτερικό**
Μέσα Ατομικής Προστασίας (Αγορά και Πιστοποίηση)	157.802,3	64.586
Αναβάθμιση Μηχανολογικού Εξοπλισμού και Αγοράς Οχημάτων	1.997,5	-
Πιστοποίηση Εξοπλισμού	26.266,8	-
Πιστοποίηση Ανυψωτικών και Άλλων Μηχανημάτων	36.273,1	12.336
Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις	232.360	
Σήμανση Ασφαλείας	1.323.800,4	17.691
Αναδιοργάνωση/ Συντήρηση Συστήματος Πυρασφάλειας	18.346,4	2.150
Έξοδα Διεύθυνσης ΥΑΕ (εκπαίδευση, πιστοποίηση συστήματος ΥΑΕ, κλπ.)	377.224,3	-

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Υπηρεσίες Φύλαξης	173.785,1	-
Αναβάθμιση Χώρου Εργασίας	53.143,4	-
Ασφάλιση Έργων	20.845,6	272.394,71
Πρόγραμμα Ιατρικής Κάλυψης Εργαζομένων (από ασφάλιση έργου)	2.286	517.881,10
Εξωτερική Πιστοποίηση Συστημάτων	36.733,6	10.938,22
Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων Ασφαλείας και Ιατρών Εργασίας	302.289,7	-
Έξοδα Ιατρικών εξετάσεων προσωπικού	15.404,5	18.000
Εξοπλισμός Ιατρείου	89.769,9	3.300
Εκπαιδεύσεις ΥΑΠ	3.064	18.900
Έργα και Συστήματα Ασφαλείας	69.283	-
ΣΥΝΟΛΟ	**2.940.675,60**	**938.177,03**
Στην Ελλάδα περιλαμβάνονται: ΤΕΡΝΑ ΑΕ, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, ΗΛΙΟΧΩΡΑ, ΓΕΚ Services **Στο Εξωτερικό περιλαμβάνονται:** Δραστηριότητες σε ΚΑΤΑΡ, ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ, ΜΠΑΧΡΕΙΝ		

Υποστηρίζοντας τις Τοπικές Κοινωνίες

Η ουσιαστική συμβολή του Ομίλου στην οικοδόμηση σύγχρονων έργων υποδομής και ενέργειας που προάγουν την Αειφόρο Ανάπτυξη, συμβάλλει καταλυτικά στην επίτευξη κοινωνικής ευημερίας και στη θετική προβολή της Ελλάδας σε διεθνές επίπεδο.

Τα πολλαπλασιαστικά οφέλη από την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ μεταφράζονται σε χιλιάδες θέσεις εργασίας, παροχές και ασφαλιστικές εισφορές, σε συνεργασία με χιλιάδες προμηθευτές για την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών, όπως επίσης σε φόρους και επενδύσεις. Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ εστιάζει κυρίως στους ακόλουθους τομείς κοινωνικής υποστήριξης:

1. δημιουργία υποδομών
2. παροχή απασχόλησης
3. συνεργασία με τοπικούς προμηθευτές
4. χορηγίες, δωρεές και υποστήριξη σε είδος (Αθλητισμός & πολιτισμός, Περιβάλλον, Σχολεία, πανεπιστήμια, σύλλογοι νέων & σύνδεσμοι, Δήμοι, κοινωνικές δομές & φορείς)

Σύνολο χορηγιών και οικονομικών ενισχύσεων από την ΤΕΡΝΑ ΑΕ και την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ για το 2017: €767.720

Το ύψος των επενδύσεων, οικονομικών και μη οικονομικών ενισχύσεων στο κλάδο των Παραχωρήσεων για το 2017: €557.427,70.

Ζ. Προβλεπόμενη πορεία και Εξέλιξη

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των επιμέρους κλάδων, οι προοπτικές του Ομίλου, παρά το γεγονός της υπάρχουσας οικονομικής κρίσης, διαγράφονται θετικές.

Η διαφοροποίηση στις δραστηριότητες του Ομίλου προσφέρει επιμερισμό του κινδύνου και μικρότερη εξάρτηση της κερδοφορίας από συγκεκριμένους τομείς.

Η. Ίδιες Μετοχές

Την 31η Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία κατείχε άμεσα 5.203.114 ίδιες μετοχές δηλαδή ποσοστό 5,03009%, αξίας κτήσης 12.798.267 €.

Η θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΑΕ απέκτησε εντός του 2017 για λογαριασμό της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ επιπλέον 104.856 ίδιες μετοχές και κατέχει συνολικά 688.205 μετοχές, ήτοι ποσοστό 0,6654%. Η θυγατρική εταιρεία ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ, κατέχει 616.835 ίδιες μετοχές ήτοι ποσοστό 0,5964%.
Στις 31/12/2017 η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ κατείχε άμεσα και έμμεσα μέσω των θυγατρικών της συνολικά 6.508.154 ίδιες μετοχές ήτοι ποσοστό 6,2927% του μετοχικού κεφαλαίου.
Η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. την 14η Νοεμβρίου 2017 ενημέρωσε το Επενδυτικό Κοινό ότι με την συναλλαγή αγοράς ιδίων μετοχών την 13/11/2017, το σύνολο των ιδίων μετοχών που κατείχε η Εταιρεία άμεσα, ανήλθε του ορίου του 5%.
Την 26η Φεβρουαρίου 2018 η Εταιρεία, προς υλοποίηση της από 7/7/2014 απόφασης της Α΄ Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, διέθεσε σε επτά (7) Διοικητικά Στελέχη της Εταιρείας, έναντι άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, συνολικά 1.350.000 ίδιες μετοχές οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 1,3053% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, έναντι συνολικού τιμήματος 769.500,00 ευρώ.
Κατόπιν της ως άνω συναλλαγής οι ίδιες μετοχές που κατέχει η Εταιρεία άμεσα και έμμεσα κατήλθαν του ορίου του 5% και ο αριθμός των ιδίων μετοχών, άμεσα, μετά την συναλλαγή της 26/2/2018 μειώθηκε σε 3.853.114, ήτοι ποσοστό 3,7256%
Ο αριθμός ιδίων μετοχών στην κατοχή θυγατρικών παρέμεινε αμετάβλητος.
Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών άμεσα και έμμεσα μετά την συναλλαγή της 26/2/2018 ανέρχεται πλέον σε 5.158.154, ήτοι ποσοστό 4,9874%.

Θ. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Κατωτέρω παρατίθενται οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεμένα μέρη, για την περίοδο 1.1-31.12.2017:

Πωλήσεις-Εισροές Εταιρείας

(ποσά σε ευρώ)	Είδος συμμετοχής	Σύνολα	Πωλήσεις αγαθών/ υπηρεσιών	Πωλήσεις υπηρεσιών συμβούλου	Πωλήσεις υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης	Έσοδα μισθωμά-των	Έσοδα μερισμάτων και συναφή κέρδη	Έσοδα τόκων	Εισπραχθέντα δάνεια	Μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου
ΤΕΡΝΑ ΑΕ	Θυγατρική	**58.035.890,00**	124.188,00	0,00	15.500,00	391.048,00	0,00	0,00	42.500.000,00	15.005.154,00
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ	Θυγατρική	**6.492.175,49**	0,00	0,00	8.000,00	266.119,00	6.218.056,49	0,00	0,00	0,00
ΧΕΙΡΩΝ ΠΑΡΚΙΝΓΚ Α.Ε.	Θυγατρική	**135.465,11**	0,00	0,00	36.000,00	0,00	99.465,11	0,00	0,00	0,00
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΑΕ	Θυγατρική	**78.000,00**	0,00	0,00	78.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΓΕΚ SERVICES ΑΕΤΕ	Θυγατρική	**179.072,00**	0,00	0,00	572,00	0,00	178.500,00	0,00	0,00	0,00
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Θυγατρική	**2.257.420,00**	0,00	0,00	0,00	38.880,00	0,00	0,00	1.500.000,00	718.540,00
ROM GEK CONSTRUCTION SRL	Θυγατρική	**19.425,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19.425,00	0,00	0,00
ICON BOROVETS EOOD	Θυγατρική	**155.353,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	155.353,00	0,00	0,00
ICON EOOD (BULGARIA)	Θυγατρική	**248.726,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	248.726,00	0,00	0,00
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Θυγατρική	**4.350,00**	0,00	0,00	500,00	0,00	0,00	3.850,00	0	0
ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

(ποσά σε ευρώ)	Είδος συμμετοχής	Σύνολα	Πωλήσεις αγαθών/ υπηρεσιών	Πωλήσεις υπηρεσιών συμβούλου	Πωλήσεις υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης	Έσοδα μισθωμά-των	Έσοδα μερισμάτων και συναφή κέρδη	Έσοδα τόκων	Εισπραχθέντα δάνεια	Μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου
ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	Θυγατρική	**12.592.266,03**	6.128.238,03	1.322.813,00	1.084.317,00	0,00	0,00	4.056.898,00	0,00	0,00
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	Θυγατρική	**6.170.862,08**	4.984.953,08	94.107,00	1.002.539,00	0,00	0,00	89.263,00	0,00	0,00
Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες	Κοινές Επιχειρήσεις	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΑΕ	Κοινοπραξία	**27.000,00**	0,00	0,00	27.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PARKING ΟΥΗΛ ΑΕ	Κοινοπραξία	**180.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	180.000,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**5.916,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.916,00	0,00	0,00
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕ	Κοινοπραξία	**37.635,00**	0,00	0,00	0,00	1.200,00	0,00	36.435,00	0,00	0,00
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**37.000,00**	0,00	37.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**37.000,00**	0,00	37.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**828.979,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.158,00	797.821	0,00
		87.522.534,71	**11.237.379,11**	**1.490.920,00**	**2.252.428,00**	**697.247,00**	**6.496.021,60**	**4.647.024,00**	**44.797.821,00**	**15.903.694,00**

Απαιτήσεις Εταιρείας

(ποσά σε ευρώ)	Είδος συμμετοχής	Σύνολα	Πωλήσεων	Δανείων και τόκων	Μερίσματα και συναφή κέρδη	Μειώσεων μετοχικού κεφαλαίου
ΤΕΡΝΑ ΑΕ	Θυγατρική	**340.335,42**	340.335,42	0,00	0,00	0,00
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ	Θυγατρική	**4.000,00**	4.000,00	0,00	0,00	0,00
ΧΕΙΡΩΝ ΠΑΡΚΙΝΓΚ Α.Ε.	Θυγατρική	**11.160,00**	11.160,00	0,00	0,00	0,00
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΑΕ	Θυγατρική	**140.120,00**	140.120,00	0,00	0,00	0,00
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ΓΕΚ SERVICES ΑΕΤΕ	Θυγατρική	**248,00**	248,00	0,00	0,00	0,00
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Θυγατρική	**3.356,64**	3.356,64	0,00	0,00	0,00
ROM GEK CONSTRUCTION SRL	Θυγατρική	**337.022,70**	0,00	337.022,70	0,00	0,00
ICON BOROVETS EOOD	Θυγατρική	**2.826.903,53**	0,00	2.826.903,53	0,00	0,00
ΒΙΠΑ ΘΕΣΑΛΛΟΝΙΚΗΣ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ICON EOOD (BULGARIA)	Θυγατρική	**4.402.935,82**	0,00	4.402.935,82	0,00	0,00
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Θυγατρική	**103.850,02**	0,00	103.850,02	0,00	0,00
ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	Θυγατρική	**84.206.359,77**	667.235,82	83.539.123,95	0,00	0,00
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	Θυγατρική	**6.393.533,09**	4.483.599,46	1.909.933,63	0,00	0,00
Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες	Κοινές Επιχειρήσεις	**707.828,31**	707.828,31	0,00	0,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΑΕ	Κοινοπραξία	**5.580,00**	5.580,00	0,00	0,00	0,00

PARKING ΟΥΗΛ ΑΕ	Κοινοπραξία	**180.000,00**	0,00	0,00	0,00	180.000,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**133.258,19**	0,00	133.258,19	0,00	0,00
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕ	Κοινοπραξία	**954.242,92**	2.279,20	951.963,72	0,00	0,00
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**18.600,00**	18.600,00	0,00	0,00	0,00
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**24.419,10**	24.419,10	0,00	0,00	0,00
GLS OOD	Κοινοπραξία	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΕ	Συγγενής	**32.439,32**	0,00	32.439,32	0,00	0,00
		100.826.192,83	**6.408.761,95**	**94.237.430,88**	**0,00**	**180.000,00**

Αγορές-Εκροές Εταιρείας

(ποσά σε ευρώ)	**Είδος συμμετοχής**	**Σύνολα**	**Αγορές αγαθών**	**Αγορές υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης**	**Έξοδα μισθωμάτων**	**Έξοδα τόκων**	**Χορηγηθέντα Δάνεια**	**Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου**
ΤΕΡΝΑ ΑΕ	Θυγατρική	**3.455.378,00**	0,00	768.000,00	10.800,00	2.676.578,00	0,00	0,00
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ	Θυγατρική	**480.503,00**	349.977,00	111.526,00	19.000,00	0,00	0,00	0,00
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Θυγατρική	**62.307,00**	0,00	0,00	0,00	62.307,00	0,00	0,00
ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΑΕ	Θυγατρική	**272.170,50**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	272.170,50
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ	Θυγατρική	**451.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	451.000,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΑΕ	Θυγατρική	**250.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	250.000,00
ICON EOOD	Θυγατρική	**458.200,57**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	458.200,57
ROM GEK CONSTRUCTION SRL	Θυγατρική	**110.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110.000,00
ICON BOROVETS EOOD	Θυγατρική	**375.032,60**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	375.032,60
ΒΙΠΑ ΘΕΣΑΛΛΟΝΙΚΗΣ	Θυγατρική	**311.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	311.000,00
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Θυγατρική	**100.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	0,00
ΤΕΡΝΑ – Υποκ/μα Βουλγαρίας	Θυγατρική	**5.069,00**	0,00	0,00	0,00	5.069,00	0,00	0,00
Κ/Ξ EUROIONIA	Θυγατρική	**9.793.260,56**	0,00	0,00	0,00	2.057.260,56	7.736.000,00	0,00
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Θυγατρική	**534.440,00**	0,00	0,00	0,00	270.440,00	264.000,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΣΑΡΟΚΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΑΕ	Θυγατρική	**1.217,52**	0,00	0,00	0,00	1.217,52	0,00	0,00
HELLAS SMART TICKETS	Θυγατρική	**1.000.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00
ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.	Κοινοπραξία	**230.250,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	230.250,00
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**168.834,41**	165.896,74	0,00	0,00	2.937,67	0,00	0,00
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕ	Κοινοπραξία	**150.000,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**2.053.313,95**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.053.313,95
		20.261.977,11	**515.873,74**	**879.526,00**	**29.800,00**	**5.075.809,75**	**8.250.000,00**	**5.510.967,62**

Υποχρεώσεις Εταιρείας

(ποσά σε ευρώ)	**Είδος συμμετοχής**	**Σύνολα**	**Αγορών**	**Δανείων και τόκων**	**Μερίσματα και αποτελέσματα Κοινοπραξιών**	**Αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου**
ΤΕΡΝΑ ΑΕ	Θυγατρική	**84.206.812,42**	4.501.329,55	79.705.482,87	0,00	0,00
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ	Θυγατρική	**1.913.332,61**	1.913.332,61	0,00	0,00	0,00
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Θυγατρική	**1.590.937,67**	0,00	1.590.937,67	0,00	0,00
ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ	Θυγατρική	**52,01**	52,01	0,00	0,00	0,00
ICON EOOD	Θυγατρική	**30.386,07**	0,00	0,00	0,00	30.386,07
ROM GEK CONSTRUCTION SRL	Θυγατρική	**3.000.000,00**	0,00	0,00	0,00	3.000.000,00
ΤΕΡΝΑ – Υποκ/μα Βουλγαρίας	Θυγατρική	**109.142,08**	0,00	109.142,08	0,00	0,00
Κ/Ξ EUROIONIA	Θυγατρική	**30.672.189,52**	0,00	30.672.189,52	0,00	0,00
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Θυγατρική	**4.508.450,46**	0,00	4.508.450,46	0,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΣΑΡΟΚΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΕ	Θυγατρική	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00

ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΑΕ	Θυγατρική	**21.049,06**	0,00	21.049,06	0,00	0,00
ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	Θυγατρική	**902.384,09**	178.767,70	723.616,39	0,00	0,00
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	Θυγατρική	**26.206,96**	0,00	26.206,96	0,00	0,00
Κατασκευαστικές Κοινοπραξίες	Κοινές Επιχειρήσεις	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**24.200,66**	24.200,66	0,00	0,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**60,00**	0,00	60,00	0,00	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**1.650,04**	1.650,04	0,00	0,00	0,00
		127.006.853,65	**6.619.332,57**	**117.357.135,01**	**0,00**	**3.030.386,07**

Κατωτέρω αναφέρονται οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα του Ομίλου με συνδεμένα μέρη, για την περίοδο 1.1-31.12.2017:

Πωλήσεις-Εισροές Ομίλου

(ποσά σε ευρώ)	Είδος συμμετοχής	Σύνολα	Πωλήσεις κατασκευαστικών υπηρεσιών	Πωλήσεις αγαθών	Πωλήσεις υπηρεσιών συμβούλου	Πωλήσεις υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης	Έσοδα μισθωμάτων	Εισπραχθέντα Δάνεια	Έσοδα τόκων	Μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**3.491.926,00**	62.256,00	3.322.946,00	30.000,00	76.724,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**1.378.467,00**	65.126,00	0,00	30.000,00	37.000,00	0,00	0,00	1.246.341,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΑΕ	Κοινοπραξία	**27.000,00**	0,00	0,00	0,00	27.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**5.916,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.916,00	0,00
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕ	Κοινοπραξία	**37.635,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	0,00	36.435,00	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**828.979,00**	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	797.821,00	31.158,00	0,00
		5.769.923,00	**127.382,00**	**3.322.946,00**	**60.000,00**	**140.724,00**	**1.200,00**	**797.821,00**	**1.319.850,00**	**0,00**

Απαιτήσεις Ομίλου

(ποσά σε ευρώ)	Είδος συμμετοχής	Σύνολα	Πωλήσεων	Δανείων και τόκων	Μερίσματα και αποτελέσματα Κοινοπραξιών	Μειώσεων Μετοχικού Κεφαλαίου
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**632.961,94**	632.961,94	0,00	0,00	0,00
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**12.843.659,51**	31.000,00	12.812.659,51	0,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΑΕ	Κοινοπραξία	**5.580,00**	5.580,00	0,00	0,00	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**133.258,19**	0,00	133.258,19	0,00	0,00
PARKING ΟΥΗΛ ΑΕ	Κοινοπραξία	**180.000,00**	0,00	0,00	0,00	180.000,00
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕ	Κοινοπραξία	**954.242,92**	2.279,20	951.963,72	0,00	0,00
GLS OOD	Κοινοπραξία	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΕ	Συγγενής	**32.439,32**	0,00	32.439,32	0,00	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**0,00**	0,00	0,00	0,00	0,00
		14.782.141,88	**671.821,14**	**13.930.320,74**	**0,00**	**180.000,00**

Αγορές-Εκροές Ομίλου

(ποσά σε ευρώ)	Είδος συμμετοχής	Σύνολα	Αγορές αγαθών	Πωλήσεις υπηρεσιών συμβούλου	Έξοδα μισθωμάτων	Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**8.200.626,00**	8.200.626,00	0,00	0,00	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**2.053.313,95**	0,00	0,00	0,00	2.053.313,95
		10.253.939,95	**8.200.626,00**	**0,00**	**0,00**	**2.053.313,95**

Υποχρεώσεις Ομίλου

(ποσά σε ευρώ)	Είδος συμμετοχής	Σύνολα	Αγορών και προκ/λων	Δανείων και τόκων
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	Κοινοπραξία	**3.338.702,56**	3.338.702,56	0,00
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΕ	Κοινοπραξία	**60,00**	60,00	0,00
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕ	Κοινοπραξία	**6.557,98**	6.557,98	0,00
ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΕ	Συγγενής	**5.658,47**	5.658,47	0,00
ΚΕΚΡΟΨ ΑΕ	Συγγενής	**1.650,04**	1.650,04	0,00
		3.352.629,05	**3.352.629,05**	**0,00**

Οι αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών του Ομίλου και της Εταιρείας τη χρήση 2017 καθώς και τα σχετικά υπόλοιπα την 31.12.2017, έχουν ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές σε ελεύθερους επαγ/τίες	2.790	2.127	130	133
Αμοιβές μισθωτών	375	41	44	20
Αμοιβές για συμμετοχή σε συνεδριάσεις Δ.Σ.	566	770	272	52
	3.731	**2.938**	**446**	**205**
Υποχρεώσεις	694	731	54	12
Απαιτήσεις	5	58	0	0

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Εταιρεία εφαρμόζει στο σύνολο των δραστηριοτήτων και λειτουργιών της όλους τους θεσπισμένους κανόνες και διαδικασίες από τις νομοθετικές, εποπτικές και λοιπές αρμόδιες αρχές χωρίς παρεκκλίσεις. Επιπλέον, έχει υιοθετήσει εσωτερικούς κανόνες και επιχειρηματικές πρακτικές που συμβάλλουν στην τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της επαγγελματικής ηθικής και της χρηστής διαχείρισης όλων των πόρων της Εταιρείας σε κάθε επίπεδο διοίκησής της προς όφελος των μετόχων της και των συνδεδεμένων με αυτήν μερών. Το σύνολο των ανωτέρω κανόνων και πρακτικών ενσωματώνονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ), τον οποίο διατύπωσε η Εταιρεία, συμμορφούμενη με τις διατάξεις του ν. 3873/2010. Ο Κώδικας βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.gekterna.com.

Στο πλαίσιο αυτό και προς περαιτέρω ενίσχυση της εφαρμογής των αρχών, κανόνων και πρακτικών ηθικής και δεοντολογίας που πρέπει να διέπουν τις λειτουργίες και διαδικασίες μιας σύγχρονης και κοινωνικά υπεύθυνης επιχείρησης, η Διοίκηση εκπόνησε ειδικό Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, ο οποίος ισχύει για όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

Κανόνες και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης

Στον ΚΕΔ διατυπώνονται αναλυτικά, με σαφήνεια και ακρίβεια, οι ακόλουθοι κανόνες και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης:

Διοικητικό Συμβούλιο

Ορίζονται με σαφήνεια ο ρόλος του, οι αρμοδιότητές του και η ευθύνη του για τη χάραξη και εφαρμογή της στρατηγικής της εταιρείας με κύριο στόχο την προστασία των συμφερόντων όλων των Μετόχων της. Ως ανώτατο όργανο διοίκησης της εταιρείας αποφασίζει για όλες τις εταιρικές υποθέσεις, εκτός εκείνων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Ειδικότερα, στις αρμοδιότητες του Δ.Σ. περιλαμβάνονται:

- ο μακροχρόνιος στρατηγικός και μεσοπρόθεσμος επιχειρηματικός σχεδιασμός της εταιρείας
- οι αποφάσεις στρατηγικής σημασίας, όπως π.χ. εξαγορές, συγχωνεύσεις, εκποιήσεις, επενδύσεις υψηλού προϋπολογισμού
- η διατύπωση της γενικής αλλά και των επιμέρους βασικών πολιτικών για τη λειτουργία της εταιρείας
- η έγκριση, εποπτεία και αξιολόγηση υλοποίησης των ετησίων προγραμμάτων δράσης και προϋπολογισμών
- η διασφάλιση της αξιοπιστίας και πληρότητας των λογιστικών - οικονομικών συστημάτων και στοιχείων και των εξ αυτών παραγομένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας
- η διασφάλιση της απρόσκοπτης και εύρυθμης λειτουργίας κατάλληλων συστημάτων και μηχανισμών για τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρείας, την τήρηση του θεσμικού – κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, καθώς και την αξιολόγηση και διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων που αντιμετωπίζει
- η διαρκής μέριμνα για την αποφυγή ή την προσήκουσα αντιμετώπιση πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων του Διοικητικού Συμβουλίου ή μελών του ή βασικών μετόχων με τα συμφέροντα της εταιρείας, με την υιοθέτηση κανόνων διαφάνειας και εποπτείας των συναλλαγών της
- η επιλογή του Διευθύνοντος Συμβούλου και των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τους οποίους και αξιολογεί για τη συνολική τους δραστηριότητα
- ο προσδιορισμός της αμοιβής των μελών του Δ.Σ. και η εισήγηση προς έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, καθώς και η απόφαση για την αμοιβή των ανωτάτων στελεχών της εταιρείας
- η απόφαση για την οργανωτική δομή, τα συστήματα και τις διαδικασίες διοίκησης της εταιρείας, καθώς και τις τροποποιήσεις αυτών όταν το επιβάλλουν οι εσωτερικές και εξωτερικές συνθήκες λειτουργίας της

- η σύσταση και μέριμνα καλής λειτουργίας των επιτροπών που προβλέπονται από τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης (Επιτροπή Ελέγχου και Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών Μελών του Δ.Σ.)
- η σύσταση συλλογικών οργάνων όταν το κρίνει σκόπιμο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της λειτουργίας της εταιρείας
- η διατύπωση και μέριμνα διάδοσης και εφαρμογής των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων αυτών της εταιρικής διακυβέρνησης, στο σύνολο των σχέσεων της με όλα τα συνδεόμενα μέρη.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 29/6/2015 εξέλεξε νέο δωδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο για να διοικήσει την Εταιρεία με τετραετή θητεία, η οποία παρατείνεται αυτόματα μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση που θα συγκληθεί το αργότερο μέχρι 30/6/2019.
Κατόπιν αντικαταστάσεων, εντός του 2016, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 1/1/2017 είχε ως εξής:

1.Νικόλαος Κάμπας,Πρόεδρος – μη Εκτελεστικό Μέλος
2.Κωνσταντίνος Βαβαλέτσκος, Αντιπρόεδρος – Εκτελεστικό Μέλος
3.Μιχαήλ Γουρζής, Αντιπρόεδρος– Εκτελεστικό Μέλος
4.Άγγελος Μπενόπουλος, Αντιπρόεδρος – Εκτελεστικό Μέλος
5.Γεώργιος Περιστέρης, Διευθύνων Σύμβουλος – Εκτελεστικό Μέλος
6.Δημήτριος Αντωνάκος, Εκτελεστικό Μέλος
7.Εμμανουήλ Βράιλας, Εκτελεστικό Μέλος
8.Εμμανουήλ Μουστάκας, Εκτελεστικό Μέλος
9.Βασίλειος Δεληκατερίνης, Μη Εκτελεστικό Μέλος
10.Γεώργιος Περδικάρης, Μη Εκτελεστικό Μέλος
11.Άγγελος Ταγματάρχης, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
12.Απόστολος Ταμβακάκης, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρίασή του της 26ης Απριλίου 2017 έκανε δεκτή την παραίτηση του κ. Βασιλείου Δεληκατερίνη και στη θέση του εξελέγη ο κ. Gagik Apkarian του Serop ως μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. Η εκλογή του ανακοινώθηκε στην Τακτική Γενική Συνέλευση της 28ης Ιουνίου 2017.
Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 28ης Ιουνίου 2017 εξέλεξε νέο δωδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο για να διοικήσει την Εταιρεία με τετραετή θητεία, η οποία παρατείνεται αυτόματα μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση που θα συγκληθεί το αργότερο μέχρι 30/6/2021.
Σύμφωνα με το Νόμο και τα άρθρα 16 και 17 του Καταστατικού της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε Σώμα ως εξής:

1.Νικόλαος Κάμπας – Πρόεδρος, μη εκτελεστικό μέλος
2.Κωνσταντίνος Βαβαλέτσκος – Αντιπρόεδρος, εκτελεστικό μέλος
3.Μιχαήλ Γουρζής – Αντιπρόεδρος, εκτελεστικό μέλος,
4.Άγγελος Μπενόπουλος – Αντιπρόεδρος, εκτελεστικό μέλος
5.Απόστολος Ταμβακάκης – Αντιπρόεδρος, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
6.Γεώργιος Περιστέρης – Δ/νων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
7.Δημήτριος Αντωνάκος – εκτελεστικό μέλος
8.Εμμανουήλ Βράιλας – εκτελεστικό μέλος
9.Εμμανουήλ Μουστάκας – εκτελεστικό μέλος
10.Γεώργιος Περδικάρης – μη εκτελεστικό μέλος
11.Σπυρίδων Καπράλος – ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
12.Gagik Apkarian – ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Τα Μέλη του Δ.Σ. έχουν την ελληνική υπηκοότητα πλην του κ. Gagik Apkarian, ο οποίος είναι Αυστραλός υπήκοος.
Τα βιογραφικά σημειώματα των Μελών του Δ.Σ. είναι αναρτημένα στον ιστότοπο της Εταιρείας.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Επίσης η Γενική Συνέλευση της 28/6/2017 όρισε νέα Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017, αποτελούμενη από τους κ.κ. Νικόλαο Κάμπα – μη εκτελεστικό μέλος, Απόστολο Ταμβακάκη – ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και του κ. Άγγελου Ταγματάρχη, ο οποίος δεν είναι μέλος του Δ.Σ. και πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, όπως προβλέπονται στις διατάξεις του Ν.3016/2002. Τόσο ο κ. Ταμβακάκης όσο και ο κ. Ταγματάρχης διαθέτουν αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στη λογιστική και ελεγκτική και ο κ. Κάμπας διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στον τομέα, στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και τις συνεδριάσεις τους εντός του 2017, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επέδειξαν «επιμέλεια συνετού επιχειρηματία», αφιέρωσαν όλο το χρόνο που απαιτήθηκε για την αποτελεσματική διοίκηση της Εταιρείας και ενήργησαν με ακεραιότητα, υπευθυνότητα και ευθυκρισία, αποφεύγοντας ενέργειες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της Εταιρείας ή να έλθουν σε σύγκρουση με τα συμφέροντά της. Επίσης, διαφύλαξαν το απόρρητο των πληροφοριών που προνομιακά κατείχαν και μερίμνησαν για την έγκαιρη και ταυτόχρονη πληροφόρηση όλων των μετόχων και ενδιαφερομένων επενδυτών για θέματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την απόφασή τους για την πραγματοποίηση οιασδήποτε συναλλαγής σε μετοχές της εταιρείας.
Το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποίησε δέκα οκτώ (18) συνεδριάσεις εντός του 2017.
Οι ημερομηνίες των συνεδριάσεων ήταν εκ των προτέρων προγραμματισμένες με στόχο την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής απαρτίας.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ**	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ**	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ**	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΥΣΙΑΖΕ & ΔΕΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΗΚΕ**
Νικόλαος Κάμπας	18	17	-	1
Κωνσταντίνος Βαβαλέτσκος	18	13	5	-
Μιχαήλ Γουρζής	18	17	1	-
Άγγελος Μπενόπουλος	18	18	-	-
Γεώργιος Περιστέρης	18	16	-	2
Δημήτριος Αντωνάκος	18	16	2	-
Εμμανουήλ Βράιλας	18	17	1	-
Εμμανουήλ Μουστάκας	18	18	-	-
Βασίλειος Δεληκατερίνης	4	4	-	-
Γεώργιος Περδικάρης	18	15	2	1
Άγγελος Ταγματάρχης	9	8	-	1
Απόστολος Ταμβακάκης	18	17	-	1
Gagik Apkarian	14	10	1	3
Σπυρίδων Καπράλος	9	7	1	1

Κατά την διεξαγωγή των συνεδριάσεων και των εργασιών του Δ.Σ., τα Μέλη υποστηρίχθηκαν από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. και εταιρικό γραμματέα κ. Άγγελο Μπενόπουλο, τα καθήκοντα του οποίου περιγράφονται στον ΚΕΔ.
Το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρίασή του της 31ης Ιανουαρίου 2018 έκανε δεκτή την παραίτηση του κ. Άγγελου Μπενόπουλου από τη θέση του Εταιρικού Γραμματέα και εξέλεξε την κ. Δήμητρα Χατζηαρσενίου του Νικολάου ως αντικαταστάτη του.

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος αποτελεί το βασικό μοχλό εφαρμογής των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης στην Εταιρεία, έχοντας την ευθύνη, μεταξύ άλλων, για την αποτελεσματική λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και την ενεργό συμμετοχή όλων των μελών αυτού στη λήψη και εποπτεία εφαρμογής των επιχειρηματικών αποφάσεων, καθώς και για την ομαλή επικοινωνία της Εταιρείας με τους μετόχους της.

Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η σύγκληση και διεύθυνση των εργασιών του Δ.Σ. επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης που έχει συνθέσει ο ίδιος, βάσει των αναγκών της Εταιρείας και σχετικών αιτημάτων από όλα τα άλλα μέλη του Δ.Σ., η μέριμνα για τον αποτελεσματικό συντονισμό και την απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ όλων των μελών του Δ.Σ. και μεταξύ της Εταιρείας και των μετόχων – επενδυτών, η οποία βασίζεται στην έγκαιρη, σαφή και αξιόπιστη πληροφόρηση των μελών του Δ.Σ. επί του συνόλου των δραστηριοτήτων και λειτουργιών της Εταιρείας, καθώς και η διασφάλιση της ομαλής ένταξης των άλλων μελών στο Δ.Σ. και η παρακίνησή τους ώστε να έχουν ενεργό και ουσιαστική συμμετοχή στις εταιρικές υποθέσεις και στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων.

Το Δ.Σ. υποστηρίζεται από Επιτροπές, οι οποίες έχουν μεν συμβουλευτικό χαρακτήρα, αλλά ιδιαίτερο βάρος στη λήψη των αποφάσεών του. Οι Επιτροπές αυτές είναι οι ακόλουθες:

Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών

Βασικός ρόλος της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών είναι να διερευνά και να αναδεικνύει τις κατάλληλες υποψηφιότητες για εκλογή τους στο Δ.Σ. της Εταιρείας, καθώς και να προτείνει πολιτικές και συστήματα προσδιορισμού των αμοιβών σε όλα τα επίπεδα της Εταιρείας.

Στα καθήκοντά της σε σχέση με την ανάδειξη υποψηφιοτήτων περιλαμβάνονται κυρίως ο προσδιορισμός των απαιτήσεων της Εταιρείας ως προς το μέγεθος και τη σύνθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου, η διατύπωση του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και των ικανοτήτων κάθε θέσης στο Διοικητικό Συμβούλιο, η περιοδική επαναξιολόγηση του μεγέθους και της σύνθεσης του Δ.Σ. και η υποβολή προτάσεων αλλαγών – βελτιώσεων, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Σε σχέση με τα καθήκοντά της που αφορούν στις αμοιβές, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο και οποτεδήποτε άλλοτε κριθεί αυτό απαραίτητο. Επεξεργάζεται και εισηγείται το σύστημα προσδιορισμού των αμοιβών των εργαζομένων, των μελών του Δ.Σ. και των διευθυντικών στελεχών, συντάσσει και υποβάλλει στο Δ.Σ. προτάσεις εταιρικής πολιτικής αμοιβών, αξιολογεί την εφαρμογή τους βάσει της σχετικής ετήσιας έκθεσης αμοιβών και διατυπώνει τις προτάσεις που πρέπει να υποβληθούν από το Δ.Σ. στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων για έγκριση.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της Εταιρείας στις 18/3/2011 και έκτοτε ετέθη σε εφαρμογή, προέβλεπε στο άρθρο 2.3.1 τριμελή Επιτροπή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέχθηκε από την Γενική Συνέλευση της 29/6/2015 συγκρότησε Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών από τα ακόλουθα μέλη του:

Άγγελο Μπενόπουλο Αντιπρόεδρο, εκτελεστικό μέλος

Παναγιώτη Πόθο Μη εκτελεστικό μέλος

Άγγελο ΤαγματάρχηΑνεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Το εκλιπόν μέλος της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών Παναγιώτη Πόθο αντικατέστησε στις 20/4/2016 ο κ. Γεώργιος Περδικάρης.

Η Επιτροπή συνεδρίασε την 31η Μαΐου 2017 με θέμα την υποβολή πρότασης υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Μελών της Επιτροπής Ελέγχου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 28ης Ιουνίου 2017.

Το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέχθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 28/6/2017 συγκρότησε Επιτροπή Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών αποτελούμενη από τα ακόλουθα Μέλη του:

Άγγελο Μπενόπουλο, Αντιπρόεδρο, εκτελεστικό μέλος

Γεώργιο Περδικάρη, μη εκτελεστικό μέλος

Απόστολο Ταμβακάκη, Αντιπρόεδρο, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Η Τακτική Γενική Συνέλευση προενέκρινε σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 24 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 την καταβολή αποζημιώσεων Μελών του Δ.Σ. και μελών Επιτροπών για τη χρήση 2017, το συνολικό μικτό ποσό των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί τις 500.000,00 €. Κατόπιν τούτου και προς υλοποίηση της ως άνω απόφασης συνεδρίασε στις 14/7/2017 η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών και εισηγήθηκε προς το Δ.Σ. την καταβολή ετήσιας αποζημίωσης ύψους 75.000,00 € προς το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Απόστολο Ταμβακάκη ως μέλος του Δ.Σ. και μέλος των Επιτροπών α) Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών και β) Ελέγχου, 30.000,00 € προς το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Gagik Apkarian πλέον 20.000€ για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης, 50.000 € προς το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Σπυρίδωνα Καπράλο καθώς επίσης και ποσό 50.000 € ως αποζημίωση προς τον κ. Άγγελο Ταγματάρχη ως μέλος της Επιτροπής Ελέγχου. Συναφώς για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Γ. Περιστέρη, εγκρίθηκε στις 20/12/2017, μετά από εισήγηση της επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών, ως ετήσια αποζημίωση, το ποσό τρων 200.000,00€.
Τα ως άνω ποσά είναι εντός των ορίων που έθεσε η Γενική Συνέλευση και βρίσκονται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην Εταιρεία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρίασή του της 27/9/2017 αποφάσισε την τροποποίηση του άρθρου 2.3.1 του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και τη διεύρυνση της σύνθεσης της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών ώστε να είναι πλέον τετραμελής, αποτελούμενη από ένα εκτελεστικό μέλος και τα άλλα τρία μη εκτελεστικά, δύο εκ των οποίων ανεξάρτητα. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος.

Η πλήρης σύνθεση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών έχει πλέον ως εξής:

Άγγελος Μπενόπουλος – Εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.,
Γεώργιος Περδικάρης - μη Εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
Gagik Apkarian - ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
και Απόστολος Ταμβακάκης – ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. και Πρόεδρος της Επιτροπής.

Κατόπιν της ως άνω απόφασης αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Εταιρείας το πλήρες κείμενο του αναθεωρημένου Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αποτελεί πλέον το πλαίσιο αναφοράς πάνω στο οποίο βασίζεται η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης που προβλέπεται από το άρθρο 2 του Ν.4403/2016.
Όπως προαναφέρθηκε, το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρίασή του της 27/9/2017 έλαβε, μεταξύ άλλων, απόφαση για την υλοποίηση του Προγράμματος παροχής δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών όπως αυτή εγκρίθηκε από την Α΄ Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 7ης Ιουλίου 2014 και κάλεσε την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών, ως αρμόδια να υποβάλει προς έγκριση στο Δ.Σ. το Πρόγραμμα παροχής δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών το οποίο και θα εξειδικεύει τους όρους.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών συνεδρίασε επί του θέματος στις 25/10/2017, 29/11/2017, 12/12/2017, 14/12/17 και 18/12/17 και υπέβαλε την τελική της πρόταση στο Δ.Σ. της 20/12/2017 στην οποία συμπεριελήφθησαν ο πίνακας κριτηρίων και κινήτρων του προγράμματος που θα πρέπει να έχουν εκπληρωθεί ως τιθέμενοι στόχοι εντός της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας του προγράμματος. Ταυτόχρονα έθεσε τα κριτήρια αξιολόγησης των Στελεχών και πρότεινε τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Το Δ.Σ. απεδέχθη την πρόταση.

Επίσης ενημέρωσε το Δ.Σ. για την πρόθεσή της να προχωρήσει σ επεξεργασία πρότασης για εκπόνηση προγράμματος bonus και θεσμοθέτησης νέων μακροπρόθεσμων κινήτρων για stock option, stock grants, pension plans κ.λπ. για τα Στελέχη της Εταιρείας.

Σε συνέχεια της ως άνω απόφασης η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων & Αμοιβών συνεδρίασε εκ νέου στις 12/2/2018 προκειμένου να ελέγξει την πορεία επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι επιτεύχθηκαν ορισμένοι από τους στόχους και κατόπιν αυτού η Εταιρεία απένειμε στις 26/2/2018 μέσω εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής 1.350.000 μετοχές εκ των ιδίων μετοχών, τις οποίες κατείχε, στους δικαιούχους.

Επενδυτική Επιτροπή

Ο μεσο-μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη της Εταιρείας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ακολουθητέα επενδυτική πολιτική προκειμένου να επιτυγχάνει και να διατηρεί τους επιχειρηματικούς της στόχους σε βάθος χρόνου.

Αρμόδιο όργανο για τη χάραξη και εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής είναι το Δ.Σ. της Εταιρείας, το οποίο βασίζει τις αποφάσεις του στις κατάλληλες εισηγήσεις που δέχεται από την Επενδυτική Επιτροπή (Ε.Ε.) σχετικά με εξαγορές, συγχωνεύσεις, στρατηγικές συμμαχίες, επενδύσεις υψηλού προϋπολογισμού, εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων και κάθε άλλη ενέργεια στρατηγικού χαρακτήρα που μπορεί να επηρεάζει την κεφαλαιακή δομή και την αναπτυξιακή προοπτική της Εταιρείας. Η Επενδυτική Επιτροπή συνεδριάζει μία φορά κάθε τρίμηνο και όποτε άλλοτε απαιτείται να λαμβάνονται επενδυτικές αποφάσεις από το Δ.Σ.

Όπως και οι άλλες επιτροπές της Εταιρείας, η Ε.Ε. έχει εισηγητικό και όχι αποφασιστικό χαρακτήρα. Στις κύριες αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η κατάρτιση της επενδυτικής πολιτικής και του μακροπρόθεσμου επενδυτικού προγράμματος της Εταιρείας, η αξιολόγηση και έγκριση υλοποίησης του ετήσιου προγράμματος επενδύσεων, καθώς και κάθε νέας επένδυσης που υποβάλλεται εξατομικευμένα, η εξέταση της κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας για την υλοποίηση κάθε επενδυτικής πρότασης, η αξιολόγηση των επιχειρηματικών κινδύνων που συνδέονται με την υλοποίησή της, η τεκμηρίωση της σκοπιμότητάς της και η επιβεβαίωση ότι η υλοποίησή της εντάσσεται στα μέτρα εφαρμογής της εγκεκριμένης επιχειρηματικής στρατηγικής της εταιρείας.

Η Επενδυτική Επιτροπή είναι πενταμελής και σε αυτήν συμμετέχουν τρία (3) μέλη από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και δύο (2) διευθυντικά στελέχη ή σύμβουλοι της Εταιρείας, ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα. Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος δύνανται να είναι μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέχθηκε από την Γενική Συνέλευση της 28/6/2017 συγκρότησε την Επενδυτική Επιτροπή η οποία αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη του:

Κωνσταντίνος Βαβαλέτσκος	Εκτελεστικό μέλος
Εμμανουήλ Βράιλας	Εκτελεστικό μέλος
Εμμανουήλ Μουστάκας	Εκτελεστικό μέλος

Η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της χρήσης εξέτασε την πορεία υλοποίησης των προγραμματισμένων επενδύσεων της Εταιρείας.

Επίσης παρουσίασε στο Δ.Σ. της 26/4/2017 την πρότασή της για την εξαγορά από την Εταιρεία του μειοψηφικού πακέτου συμμετοχής της εταιρείας ACS DRAGADOS και FERROVIAL CINTRA σε κάθε μία από τις εταιρείες Παραχώρησης των αυτοκινητοδρόμων «ΝΕΑ ΟΔΟΣ» και «ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» καθώς επίσης και στο Δ.Σ. της 25/10/2017 την πρότασή της για τη συμμετοχή της θυγατρικής εταιρείας ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ Α.Ε. στο Δημόσιο Πλειοδοτικό Διαγωνισμό για την πώληση του ενεργητικού της εταιρείας Γ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ - ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΡΑΜΑΣ Α.Ε..

Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου υποστηρίζει το Δ.Σ. στην εκπλήρωση του καθήκοντός του να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των οργάνων και των ενεργειών της Εταιρείας προς τις επιταγές του νομικού – θεσμικού – κανονιστικού πλαισίου και τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης που διέπουν τη λειτουργία της, την πληρότητα και αξιοπιστία των λογιστικών, πληροφοριακών και διοικητικών συστημάτων της Εταιρείας και των παραγομένων από αυτά δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων και λοιπών αναφορών, καθώς και την απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία

όλων των ελεγκτικών μηχανισμών της Εταιρείας ώστε, εκτός των ανωτέρω, να επισημαίνονται εγκαίρως οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι και να αντιμετωπίζονται με σύνεση και αποτελεσματικότητα.
Συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις φορές το χρόνο και οποτεδήποτε άλλοτε κρίνει αυτό απαραίτητο.
Καλεί τον τακτικό ελεγκτή στη συνεδρίασή της τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο για παροχή επεξηγήσεων – διευκρινίσεων επί του αντικειμένου εργασίας του και των παρατηρήσεων – πορισμάτων του επί των οικονομικών καταστάσεων και της γενικότερης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της Εταιρείας.
Η Επιτροπή Ελέγχου έχει τις ακόλουθες, κατά ενότητα, βασικές αρμοδιότητες:
Επιβλέπει τη διαδικασία παραγωγής των οικονομικών καταστάσεων και λοιπών αναφορών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της Εταιρείας εξετάζοντας την αξιοπιστία τους και μεριμνά για την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του εσωτερικού ελέγχου παρέχοντας την υποστήριξή της και αξιολογώντας περιοδικά την επάρκεια και αξιοπιστία των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων με κριτήρια τον έγκαιρο εντοπισμό των τελευταίων και τη γρήγορη αντίδραση για την αντιμετώπισή τους. Ερευνά τις τυχόν συναλλαγές της Εταιρείας με οποιοδήποτε συνδεδεμένο με αυτήν πρόσωπο και υποβάλλει σχετικές αναφορές στο Δ.Σ. ώστε να εξετάζεται με απόλυτη διαφάνεια η πιθανότητα ύπαρξης συγκρουόμενων συμφερόντων και να αποτρέπεται ενδεχόμενη βλάβη ή ζημία της Εταιρείας.
Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου παραλαμβάνει τις εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, αξιολογεί το περιεχόμενό τους, προτείνει στο Δ.Σ. τον επικεφαλής της Υπηρεσίας, αξιολογεί την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά του, και βάσει αυτών εισηγείται τη συνέχιση ή παύση εκτέλεσης των καθηκόντων του.
Παρακολουθεί τη διεξαγωγή των εργασιών του τακτικού ελεγκτή και αξιολογεί αν είναι σύμφωνη με το σχετικό νομικό – κανονιστικό πλαίσιο, τα διεθνή πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές. Ερευνά επίσης και αξιολογεί την επάρκεια της γνώσης, την επαγγελματική συνέπεια, την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα του τακτικού ελεγκτή, και βάσει αυτών εισηγείται στο Δ.Σ. τη συνέχιση ή παύση εκτέλεσης των καθηκόντων του.
Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017, την οποία το Δ.Σ. ενσωμάτωσε στον εν ισχύ Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Επιτροπή Ελέγχου απαρτίζεται από μη εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ. και από Μέλη τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων και δεν είναι Μέλη του Δ.Σ. αλλά πληρούν τις διατάξεις του Ν.3016/2002 περί ανεξαρτησίας.
Με πρόταση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών, εκλέχθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 28/6/2017 νέα Επιτροπή Ελέγχου αποτελούμενη από το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. κ. Απόστολο Ταμβακάκη, τον κ. Νικόλαο Κάμπα, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. και τον κ. Άγγελο Ταγματάρχη ο οποίος δεν είναι μέλος του Δ.Σ. και πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, όπως προβλέπονται στις διατάξεις του Ν.3016/2002. Τόσο ο κ. Ταμβακάκης όσο και ο κ. Ταγματάρχης διαθέτουν αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στη λογιστική και ελεγκτική και ο κ. Κάμπας διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στον τομέα, στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι τα Μέλη της Επιτροπής Ελέγχου είναι στην πλειονότητά τους ανεξάρτητα και είναι σε θέση να υλοποιήσουν τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις τους. Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου είναι ο κ. Απόστολος Ταμβακάκης.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε οκτώ (8) φορές εντός του 2017, άσκησε το σύνολο των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της, συνεργάστηκε με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και έδωσε τις κατάλληλες οδηγίες για τη συνέχιση του ελέγχου κατά θέμα και προτεραιότητα.
Συζήτησε με τον υπεύθυνο εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας για τα ευρήματα και συμπεράσματά του και επιβεβαίωσε την ορθότητα της διαδικασίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων.

Εσωτερικός Έλεγχος και Διαχείριση Κινδύνων
Από 29/5/2014 τη θέση του Εσωτερικού Ελεγκτή έχει αναλάβει η κ. Αγγελική Νίκα.

Ως σύστημα εσωτερικού ελέγχου ορίζεται το σύνολο των κανόνων και διαδικασιών που εφαρμόζει η Εταιρεία με στόχο τον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο των λειτουργιών και διαδικασιών σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας και της οργανωτικής της δομής, ώστε να εξασφαλίζονται: η νομιμότητα και ασφάλεια της διαχείρισης και των συναλλαγών, η ακρίβεια και αξιοπιστία των δημοσιευομένων οικονομικών καταστάσεων και κάθε άλλης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ανακοίνωσης, καθώς και η αποδοτικότητα των λειτουργικών συστημάτων και των εργασιών της Εταιρείας.
Το Δ.Σ. αξιοποιεί το σύστημα εσωτερικού ελέγχου έτσι ώστε να προστατεύει τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας, να εκτιμά τους διαφαινόμενους κινδύνους από όλες τις λειτουργίες της και να παρέχει ακριβή και ολοκληρωμένη πληροφόρηση προς τους μετόχους για την πραγματική κατάσταση και τις προοπτικές της Εταιρείας, καθώς και για τους τρόπους αντιμετώπισης των διαγνωσθέντων κινδύνων.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω, το Δ.Σ. καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας τού εσωτερικού ελέγχου, εγκρίνει τις διαδικασίες διεξαγωγής και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του και αποφασίζει για τη στελέχωσή του, τηρώντας τις επιταγές του ισχύοντος για την περίπτωση νομικού και θεσμικού πλαισίου ως και του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Συστήνει ειδική υπηρεσιακή μονάδα εσωτερικού ελέγχου, η οποία είναι ανεξάρτητη, δεν υπάγεται ιεραρχικά σε καμία άλλη οργανωτική μονάδα και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.
Με τη συμβολή της Επιτροπής Ελέγχου αξιολογεί την επάρκεια και αποδοτικότητα της ειδικής μονάδας εσωτερικού ελέγχου και το βαθμό αξιοποίησης των εκθέσεών της από το Δ.Σ. για τη διαρκή βελτίωση της λειτουργίας της Εταιρείας σε όλα τα επίπεδα και την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων. Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου διατηρεί άμεση και τακτική επαφή με τους εξωτερικούς ελεγκτές, ώστε να ενημερώνεται συστηματικά για την επάρκεια και το αξιόπιστο της λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την ορθότητα και αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.
Η αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων κατά το έτος 2017 περιγράφεται στο σχετικό κεφάλαιο της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της Εταιρείας.

Σχέσεις – Επικοινωνία με τους Μετόχους – Επενδυτές
Το Δ.Σ. αποδίδει ιδιαίτερο βάρος στην προστασία των δικαιωμάτων όλων των Μετόχων της Εταιρείας, διευκολύνοντας την ενημέρωσή τους για την εξέλιξη των εταιρικών υποθέσεων και παροτρύνοντας τη συμμετοχή τους στις Γενικές Συνελεύσεις, όπου έχουν την ευκαιρία να έλθουν σε άμεση επαφή με τη Διοίκηση, να θέσουν ερωτήματα που τους απασχολούν και να συνεισφέρουν στην τελική διαμόρφωση των στρατηγικών κατευθύνσεων της Εταιρείας.
Η Εταιρεία διαθέτει ειδικό Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων και Επενδυτών, το οποίο μεριμνά για την άμεση, υπεύθυνη και ολοκληρωμένη πληροφόρηση, καθώς και τη διευκόλυνση των Μετόχων να ασκούν τα δικαιώματά τους.
Στο ίδιο πλαίσιο, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ή/και ο Διευθύνων Σύμβουλος, δύνανται να πραγματοποιούν επιμέρους συναντήσεις με Μετόχους της Εταιρείας που κατέχουν σημαντικό μερίδιο του κεφαλαίου της με στόχο την πληρέστερη πληροφόρησή τους σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Συγκεντρώνουν τις διατυπούμενες απόψεις των Μετόχων, τις μεταφέρουν στα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ. και μεριμνούν ώστε οι αρχές και διαδικασίες της εταιρικής διακυβέρνησης και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία για τους Μετόχους και επενδυτές να είναι έγκαιρα διαθέσιμη και εύκολα προσβάσιμη με σύγχρονα μέσα.

Γενική Συνέλευση των Μετόχων
Η Εταιρεία τηρεί το σύνολο των προβλεπομένων όρων, διατάξεων και διαδικασιών στο ισχύον νομικό – κανονιστικό πλαίσιο για τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της, με ιδιαίτερη προσήλωση στην ενίσχυση της δυνατότητάς τους να ασκούν απρόσκοπτα τα δικαιώματά τους, βασισμένοι στην πληρότητα, ακρίβεια και σαφήνεια της πληροφόρησης που λαμβάνουν έγκαιρα από τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας με όλα τα μέσα που αυτή διαθέτει.

Στοχεύοντας στην ευρύτερη δυνατή παρουσία των Μετόχων της (θεσμικών και ιδιωτών) στις Γ.Σ., η Εταιρεία δημοσιοποιεί εγκαίρως, με κάθε πρόσφορο μέσο, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον χρόνο και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης. Για να διευκολύνει την ενεργό συμμετοχή τους στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης, παρέχει ολοκληρωμένη πληροφόρηση για τον τρόπο και την προθεσμία άσκησης του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, καθώς και υποβολής ερωτήσεων. Επίσης, πληροφορεί τους Μετόχους για τον αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου, τον τρόπο και τις διαδικασίες ψηφοφορίας και θέτει στη διάθεσή τους κάθε άλλο απαιτούμενο συνοδευτικό έγγραφο για την αποτελεσματική διεξαγωγή των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης.

Στις Γενικές Συνελεύσεις παρίστανται τα μέλη του Δ.Σ., οι ελεγκτές και κάθε άλλο στέλεχος της ανώτατης διοίκησης της Εταιρείας, που κρίνεται απαραίτητο για την παροχή αναλυτικότερης πληροφόρησης και διευκρινίσεων επί ερωτημάτων των Μετόχων.

Αναφορά σε πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παρ. 1 του αρ. 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ

Οι απαιτούμενες πληροφορίες εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Έκθεσης Διαχείρισης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του αρ. 4 παρ. 7 του Ν. 3556/2007.

Συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κώδικα

Το Διοικητικό Συμβούλιο συμμορφώθηκε με τις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης κατά τη διάρκεια του 2017.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλεται προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, βάσει της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και έχει συνταχθεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα από την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου.

α) Διάρθρωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των πενήντα οκτώ εκατομμυρίων εννιακοσίων πενήντα μίας χιλιάδων διακοσίων εβδομήντα πέντε ευρώ και ογδόντα επτά λεπτών του ευρώ (58.951.275,87), είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρείται σε εκατόν τρία εκατομμύρια τετρακόσιες είκοσι τρεις χιλιάδες διακόσιες ενενήντα μία (103.423.291) κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας πενήντα επτά λεπτών ευρώ (0,57 €) η κάθε μία.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας.

β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβασή τους από το Καταστατικό της.

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του από 22.01.2014 Προγράμματος Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της Εταιρείας και της ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ως Διοργανωτή και Εκπροσώπου Ομολογιούχων, η μείωση του ποσοστού του μετόχου κ. Γ. Περιστέρη σε ποσοστό μικρότερο του 12,5% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, συνιστά γεγονός αθέτησης των όρων του ως άνω Προγράμματος Κοινού Ομολογιακού Δανείου. Η εν λόγω δέσμευση ήρθη με την εκταμίευση του Ομολογιακού δανείου των 193,9εκ., που υπογράφηκε την 01/12/2017 και η κάλυψη του έγινε την 30/01/2018 με την οποία εξοφλήθηκε το συγκεκριμένο ομολογιακό δάνειο.

γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007
Παρατίθεται Πίνακας των Μετόχων οι οποίοι κατείχαν την 31/12/2017 ποσοστό άνω του 5%:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΕΤΟΧΟΥ	Αρ. μετοχών	%
York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) Sarl	18.132.551	17,532%
Γεώργιος Περιστέρης	13.363.224	12,921%
Νικόλαος Κάμπας	10.669.209	10,316%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ	5.203.114	5,031%

δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου
Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας δεν υπάρχουν μετοχές οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου
Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

στ) Συμφωνίες Μετόχων της Εταιρείας
Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των Μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης Μελών Δ.Σ. και τροποποίησης Καταστατικού
Το Καταστατικό της Εταιρείας έχει εναρμονισθεί με τις διατάξεις του Ν.3604/2007 και οι διατάξεις του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στο Κ.Ν. 2190/20, όπως ισχύει τόσο για τον διορισμό και την αντικατάσταση των Μελών του Δ.Σ. όσο και για την τροποποίηση των άρθρων του.

η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών
Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5 του Καταστατικού η Γενική Συνέλευση με απόφασή της μπορεί να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο την εξουσία να αυξάνει με απόφασή του το μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κ.Ν.2190/20.
Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο εκδίδοντας νέες μετοχές στο πλαίσιο υλοποίησης εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης (stock option plan) για την απόκτηση μετοχών της Εταιρείας από τους δικαιούχους.
Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Εταιρεία με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να αποκτήσει, μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών, δικές της μετοχές με την προϋπόθεση ότι η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτώνται, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που είχε αποκτήσει η Εταιρεία προηγουμένως και διατηρεί, δεν υπερβαίνει το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 27ης Ιουνίου 2016 έλαβε απόφαση για την ανανέωση του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών από την Εταιρεία μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι τη συμπλήρωση του ποσοστού 10% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, με σκοπό σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/20 ως ισχύει, τον Κανονισμό 2273/2003 και την απόφαση 1/503/13.3.2009 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, μέχρι και την 27η Ιουνίου 2018, με κατώτατη τιμή αγοράς δέκα λεπτά (0,10) ευρώ και ανώτατη τιμή τριάντα (30) ευρώ ανά μετοχή και εξουσιοδότησε το Δ.Σ . για την υλοποίηση της ως άνω απόφασης.

Να σημειωθεί ότι εξακολουθεί να είναι σε ισχύ η απόφαση της στη Α΄ Επαναληπτική Γενικής Συνέλευσης της 7 Ιουλίου 2014, η οποία αποφάσισε τη θέσπιση προγράμματος παροχής δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών της Εταιρείας σε διοικητικά στελέχη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 13 του ΚΝ2190/20, και παρείχε την εξουσιοδότησή της προς το Δ.Σ. για τον καθορισμό των δικαιούχων, τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος και των λοιπών όρων του προγράμματος.
Στις 26/2/2018 ασκήθηκαν δικαιώματα για την απόκτηση συνολικά 1.350.000 μετοχών.

θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης
Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

ι) Συμφωνίες με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το Προσωπικό της Εταιρείας
Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης, ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Το 2017 υπήρξε χρονιά κατά την οποία ο Όμιλος συνέχισε σταθερή πορεία. Επιπλέον, ο Όμιλος συνεχίζει προσεκτικά το επενδυτικό του πρόγραμμα, διατηρώντας ταυτόχρονα ικανή ρευστότητα.
Απευθύνουμε τις ευχαριστίες του Δ.Σ. στο Προσωπικό, τα Στελέχη και τους Συνεργάτες μας για την συμβολή τους.
Επίσης, ευχαριστούμε τους Πελάτες μας, τους Προμηθευτές μας και τις συνεργαζόμενες Τράπεζες και εσάς τους κ.κ. Μετόχους για την εμπιστοσύνη σας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει ομόφωνα την παραπάνω Έκθεση Διαχείρισης για να υποβληθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 27 Απριλίου 2018

Για το Διοικητικό Συμβούλιο,

Νικόλαος Κάμπας
Πρόεδρος Δ.Σ.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2017)

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ την 27 Απριλίου 2018 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.gekterna.com, όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεως τους. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιοποιημένα Στοιχεία και Πληροφορίες στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**31.12 2017**	**31.12 2016**	**31.12 2017**	**31.12 2016**
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ασώματα πάγια	7	838.508	81.069	106	33
Ενσώματα πάγια	8	1.246.267	1.087.192	9.475	9.820
Υπεραξία	6	3.183	9.759	0	0
Επενδυτικά ακίνητα	9	113.705	88.230	12.810	13.540
Συμμετοχές σε θυγατρικές	4, 10	0	0	346.137	229.975
Συμμετοχές σε συγγενείς	4, 11	4.873	5.326	4.741	2.688
Συμμετοχές σε κοινοπραξίες	4, 12	49.834	138.365	7.320	99.454
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού-Παραχωρήσεις	13	26.463	10.055	0	0
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	21	47.461	26.775	47.442	26.756
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	14	81.416	121.698	114.034	82.014
Απαιτήσεις από παράγωγα	31	182.091	1.526	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	34	86.193	77.791	0	1.384
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		**2.679.994**	**1.647.786**	**542.065**	**465.664**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	15	54.365	56.606	5.658	5.813
Εμπορικές απαιτήσεις	16	193.143	279.786	8.219	2.921
Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	17	151.366	118.251	0	377
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	18	318.568	334.019	7.203	6.822
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	18	48.897	20.351	2.219	4.901
Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς	20	3.069	4.807	3.070	4.807
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	21	2.126	1.884	2.126	1.884
Χρηματικά διαθέσιμα	5, 22	642.227	621.003	10.998	4.771
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		**1.413.761**	**1.436.707**	**39.493**	**32.296**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση		0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**4.093.755**	**3.084.493**	**581.558**	**497.960**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	32	58.951	58.951	58.951	58.951
Διαφορά υπέρ το άρτιο		381.283	381.283	202.774	202.774
Αποθεματικά	33	243.935	199.327	68.549	57.313
Κέρδη εις νέον		(195.288)	(255.712)	(32.560)	(30.336)
Σύνολο		**488.881**	**383.849**	**297.714**	**288.702**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	42	279.274	214.656	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**768.155**	**598.505**	**297.714**	**288.702**

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	5, 23	1.232.574	827.531	113.216	197.415
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	5, 23	11.692	16.470	0	0
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικά εργαλεία	24	134.263	44.567	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	29	320.583	326.544	12.102	108
Λοιπές προβλέψεις	26	33.665	42.868	0	0
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	25	7.780	8.392	81	77
Επιχορηγήσεις	27	164.211	180.324	0	0
Υποχρεώσεις από παράγωγα	31	200.975	6.289	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34	40.326	18.204	6.555	0
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**2.146.069**	**1.471.189**	**131.954**	**197.600**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	28	243.239	238.288	7.052	5.424
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	5, 30	112.484	54.975	0	0
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες τους επόμενους 12 μήνες	5, 23	369.555	125.272	126.553	1.176
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	17	179.467	264.162	985	0
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικά εργαλεία	24	25.107	3.987	0	0
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	29	243.157	304.437	16.360	4.943
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	18	6.522	23.678	940	115
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**1.179.531**	**1.014.799**	**151.890**	**11.658**
Υποχρεώσεις άμεσα συνδεόμενες με τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση		**0**	**0**	0	0
Σύνολο Υποχρεώσεων		**3.325.600**	**2.485.988**	**283.844**	**209.258**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**4.093.755**	**3.084.493**	**581.558**	**497.960**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Αποτελέσματα Χρήσεως	**Σημείωση**	**1.1 – 31.12 2017**	**1.1 – 31.12 2016**	**1.1 – 31.12 2017**	**1.1 – 31.12 2016**
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κύκλος εργασιών	5	1.185.531	1.163.480	17.672	8.358
Κόστος πωλήσεων	35	(950.382)	(950.579)	(13.501)	(6.166)
Μικτό κέρδος		**235.149**	**212.901**	**4.171**	**2.192**
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	35	(46.125)	(36.873)	(2.169)	(1.522)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	35	(1.548)	(1.682)	0	0
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	37	(5.797)	(16.075)	(860)	(1.178)
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	40	(46.408)	(50.615)	3.113	(4.515)
Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση συμμετοχών	38	264	(3.491)	216	649
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών	39	(1.112)	(15.719)	(11.985)	(27.857)
Έσοδα/(ζημίες) συμμετοχών		1.730	727	8.226	14.921
Κέρδος από εξαγορά θυγατρικής	42	14.604	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) από την αποτίμηση συγγενών επιχειρήσεων με την μέθοδο της καθαρής θέσης	11	(2.455)	(186)	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) από την αποτίμηση κοινοπραξιών με την μέθοδο της καθαρής θέσης	12	5.148	4.632	0	0
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	5	**153.450**	**93.619**	**712**	**(17.310)**
Φόρος εισοδήματος	5, 34	(58.663)	(47.800)	(2.936)	361
Καθαρά Κέρδη/(ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	5	**94.787**	**45.819**	**(2.224)**	**(16.949)**
Διακοπείσες δραστηριότητες					
Κέρδη από διακοπείσες δραστηριότητες μετά από φόρο εισοδήματος		0	0	0	0
Καθαρά Κέρδη / (Ζημίες)	5	**94.787**	**45.819**	**(2.224)**	**(16.949)**
Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα					
α) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που μεταφέρονται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους					
Αποτίμηση επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση	21	21.244	(1.792)	21.244	(1.792)
Αναλογία στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα κοινοπραξιών	12	1.267	(72)	0	0
Αναλογία στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα συγγενών	11	(52)	(166)	0	0
Αποτίμηση συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών	31	6.093	(873)	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού		(289)	4.346	0	0

Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου		(60)	(172)	0	0
Διάφορα λοιπά συνολικά έσοδα	42, 21	22.008	1.400	0	0
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα ανωτέρω αποτελέσματα	34	(7.774)	(324)	(6.161)	518
		42.437	**2.347**	**15.083**	**(1.274)**
β) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που δεν μεταφέρονται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους					
Αναλογιστικά έσοδα/(έξοδα) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	25	348	82	3	7
Αναλογία στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα κοινοπραξιών	12	0	(15)	0	0
Καθαρά Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα		**42.785**	**2.414**	**15.086**	**(1.267)**
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		**137.572**	**48.233**	**12.862**	**(18.216)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) αποδιδόμενα σε					
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, Βασικά	32	69.816	34.262		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		24.971	11.557		
Συνολικά αποτελέσματα αποδιδόμενα σε					
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		111.266	37.037		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		26.306	11.196		
Βασικά Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε Ευρώ)	32	0,71570	0,34560		
Απομειωμένα Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε Ευρώ)	32	0,71570	0,34560		

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	1.1 – 31.12 2017	1.1 – 31.12 2016	1.1 – 31.12 2017	1.1 – 31.12 2016
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη περιόδου προ φόρου εισοδήματος	5	**153.450**	**93.619**	**712**	**(17.310)**
Αναπροσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες					
Αποσβέσεις παγίων	5, 6, 7	73.657	77.418	414	410
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	5, 26	(8.125)	(11.046)	0	0
Προβλέψεις		2.582	18.435	6	11
Απομειώσεις	36	17.940	24.028	11.987	28.104
Διαγραφές υποχρεώσεων		(14)	0	0	0
Τόκοι και συναφή έσοδα	5	(18.713)	(8.263)	(15.639)	(4.379)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	5	77.729	60.254	12.567	8.894
Αποτέλεσμα από παράγωγα		(12.608)	(1.069)	0	0
Αποτελέσματα από συγγενείς και κοινοπραξίες		(2.693)	(4.446)	0	0
Αποτέλεσμα απόσυρσης συγγενούς		0	0	0	0
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα		(777)	2.700	(7.331)	(15.571)
Αποτελέσματα από επενδυτικά ακίνητα	8	(11.694)	8.707	731	1.003
Αποτελέσματα από πάγια		(1.240)	576	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές		9.507	(532)	0	0
Λοιπές προσαρμογές		0	(1.267)	0	0
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		**279.001**	**259.114**	**3.447**	**1.162**
(Αύξηση)/Μείωση σε:					
Αποθέματα		3	1.584	(11)	(38)
Επενδυτικά ακίνητα ως κύρια δραστηριότητα		(14.538)	0	0	0
Εμπορικές απαιτήσεις		(13.541)	35.240	(5.468)	1.896
Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις		48.783	(76.404)	140	8.715
Αύξηση/(Μείωση) σε:					
Προμηθευτές		24.799	8.877	975	1.365
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		(137.096)	100.526	(21.854)	184
Είσπραξη επιχορηγήσεων	16, 24	(63.777)	0	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις		(41.156)	39.332	22.130	(7)
Πληρωμές φόρου εισοδήματος		(74.862)	(57.093)	2.125	(3.465)
Λειτουργικές ροές διακοπεισών δραστηριοτήτων		0	0	0	0
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**7.616**	**311.176**	**1.484**	**9.814**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
(Αγορές) / Πωλήσεις πάγιων στοιχείων		(259.992)	(161.309)	(143)	(1)
(Αγορές) / Πωλήσεις επενδυτικών ακινήτων		0	(9.020)	0	0

Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα		3.187	1.502	1	23
(Αγορές) /πωλήσεις συμμετοχών και χρεογράφων		(1.210)	(27.573)	(1.082)	(107.781)
Πληρωμές/Εισπράξεις για απόκτηση ελέγχου σε θυγατρικές		(21.662)	0	(21.662)	0
Εισπράξεις μερισμάτων και κερδών από κοινοπραξίες		1.730	752	8.226	16.921
Αρχικά χρηματικά διαθέσιμα επιχειρήσεων που εξαγοράσθηκαν ή μειώθηκε το αναλογικό ποσοστό ενοποίησης		0	0	747	0
Επιστροφές/(Χορηγήσεις) δανείων		(19.550)	(27.008)	(19.281)	(27.008)
Χρηματικά διαθέσιμα από εξαγορά θυγατρικών		129.563	0	0	0
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		**(167.934)**	**(222.656)**	**(33.194)**	**(117.846)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Μεταβολή μετοχικού κεφαλαίου μητρικής	29	(3.322)	0	0	0
Εισπράξεις υποχρεωτικώς μετατρέψιμου σε μετοχές ομολογιακού δανείου	29, 30	0	0	0	0
Πληρωμές/Εισπράξεις από αυξήσεις/μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών		0	1.125	12.496	0
Αγορά ιδίων μετοχών		(4.280)	(4.362)	(3.850)	(4.362)
Καθαρή μεταβολή βραχυπρόθεσμων δανείων		44.270	4.498	0	68.800
Καθαρή μεταβολή μακροπρόθεσμων δανείων		125.089	232.818	36.500	51.497
Πληρωμές υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	20	(4.456)	(4.983)	0	0
Μερίσματα πληρωθέντα		(6.675)	(6.177)	0	0
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα πληρωθέντα		(74.909)	(55.697)	(7.209)	(5.607)
Εισπράξεις / (Πληρωμές) από παραγωγα αντισταθμ. κινδύνου		(11.283)	0	0	0
Εισπράξεις από ειδικά χρηματοοικονομικά εργαλεία		127.882	0	0	0
Πληρωμές για χρηματοοικονομικά εργαλεία		(4.598)	(2.884)	0	0
Χρηματοδοτικές ροές διακοπεισών δραστηριοτήτων		0	0	0	0
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		**187.718**	**164.338**	**37.937**	**110.327**
Επίδραση μεταβολών ισοτιμιών στα χρηματικά διαθέσιμα		(6.176)	2.508	0	0
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**21.224**	**255.366**	**6.227**	**2.295**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων από διακοπείσες δραστηριότητες			**0**	**0**	**0**
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	5	621.003	365.637	4.771	2.476
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες			0	0	0
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**5**	**642.227**	**621.003**	**10.998**	**4.771**
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες		**0**	**0**	**0**	**0**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2017	**58.951**	**202.774**	**57.313**	**(30.336)**	**288.702**
Συνολικά αποτελέσματα χρήσης	0	0	15.086	(2.224)	**12.862**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	0	0	0	0	**0**
Μερίσματα	0	0	0	0	**0**
Αγορά Ιδίων Μετοχών	0	0	(3.850)	0	**(3.850)**
Διακοπή ενσωμάτωσης κοινής επιχείρησης	0	0	0	0	**0**
Σχηματισμός αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	0	**0**
31η Δεκεμβρίου 2017	**58.951**	**202.774**	**68.549**	**(32.560)**	**297.714**
1η Ιανουαρίου 2016	**58.792**	**202.259**	**63.593**	**(13.384)**	**311.260**
Συνολικά αποτελέσματα χρήσης	0	0	(1.268)	(16.949)	**(18.217)**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	159	515	(650)	0	**24**
Μερίσματα	0	0	0	0	**0**
Αγορά Ιδίων Μετοχών	0	0	(4.362)	0	**(4.362)**
Διακοπή ενσωμάτωσης κοινής επιχείρησης	0	0	0	0	**0**
Σχηματισμός αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	(3)	**(3)**
31η Δεκεμβρίου 2016	**58.951**	**202.774**	**57.313**	**(30.336)**	**288.702**

ΟΜΙΛΟΣ	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2017	**58.951**	**381.283**	**199.327**	**(255.712)**	**383.849**	**214.656**	**598.505**
Συνολικά αποτελέσματα χρήσης	0	0	41.450	69.816	**111.266**	26.306	**137.572**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	0	0	0	0	**0**	0	**0**
Μερίσματα	0	0	0	0	**0**	(6.359)	**(6.359)**
Επίδραση μη ελεγχόμενων συμμετοχών από εξαγορά, (σημ.42)	0	0	0	0	**0**	50.299	**50.299**
Αντιλογισμός μη ελεγχόμενων συμμετοχών θυγατρικής/συγγενούς/κοινοπραξίας	0	0	0	2.625	**2.625**	(2.625)	**0**
Αγορά Ιδίων Μετοχών	0	0	(4.280)	0	**(4.280)**	0	**(4.280)**
Διανομή αποθεματικών	0	0	0	0	**0**	(3.305)	**(3.305)**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης θυγατρικής	0	0	(1.850)	0	**(1.850)**	302	**(1.548)**
Διακοπή ενοποίησης θυγατρικής	0	0	0	0	**0**	0	**0**
Σχηματισμός αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	9.288	(12.017)	**(2.729)**	0	**(2.729)**
31η Δεκεμβρίου 2017	**58.951**	**381.283**	**243.935**	**(195.288)**	**488.881**	**279.274**	**768.155**

ΟΜΙΛΟΣ	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	**58.792**	**380.768**	**192.770**	**(281.589)**	**350.741**	**211.624**	**562.365**
Συνολικά αποτελέσματα χρήσης	0	0	2.775	34.262	**37.037**	11.196	**48.233**
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	159	515	(650)	0	**24**	0	**24**
Μερίσματα	0	0	0	0	**0**	(6.177)	**(6.177)**
Αύξηση κεφαλαίου θυγατρικής/συγγενούς/κοινοπραξίας	0	0	0	0	**0**	1.119	**1.119**
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής/συγγενούς/κοινοπραξίας	0	0	0	0	**0**	0	**0**
Αγορά Ιδίων Μετοχών	0	0	(4.362)	0	**(4.362)**	0	**(4.362)**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης θυγατρικής	0	0	0	533	**533**	(3.106)	**(2.573)**
Διακοπή ενοποίησης θυγατρικής	0	0	(300)	300	**0**	0	**0**
Σχηματισμός αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	9.094	(9.218)	**(124)**	0	**(124)**
31η Δεκεμβρίου 2016	**58.951**	**381.283**	**199.327**	**(255.712)**	**383.849**	**214.656**	**598.505**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η **«ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, Ακινήτων, Κατασκευών»** (η «Εταιρεία», ή η «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ») όπως μετονομάσθηκε η εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, Ακινήτων, Κατασκευών με την από 18.11.2008 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της και εγκρίθηκε με την με αρ. Κ2-15459/23-12-2008 απόφαση του Υπ. Ανάπτυξης και δημοσιεύθηκε στο με αρ. 14045/23-12-2008 ΦΕΚ (τ. ΑΕ & ΕΠΕ), είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 253001000 και στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης με αριθμό Μ.Α.Ε. 6044/06/Β/86/142. Η διάρκειά της έχει οριστεί για τριάντα (30) έτη, ενώ σύμφωνα με την από 26.03.1990 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας, η διάρκειά της παρατείνεται έως την 31^{η} Δεκεμβρίου του έτους 2030.

Έδρα της είναι ο Δήμος Αθηναίων. Τα γραφεία της έδρας στεγάζονται επί της Λεωφ. Μεσογείων αρ. 85, Τ.Κ. 11526 Αθήνα (τηλ.: 210-6968200), με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 14^{ης} Μαρτίου 2003.

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1960 με την επωνυμία ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΡΜΗΣ Α.Ε. Στα μέσα της δεκαετίας του ’60 μετονομάστηκε σε ΕΡΜΗΣ Α.Ε. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ με κύρια δραστηριότητα την ανέγερση οικοδομικών έργων (Μέγαρο ΕΡΜΗΣ, πολυκατοικίες και μεζονέτες σε διάφορες περιοχές της χώρας). Το 1969 η Εταιρεία εισήγαγε τις μετοχές της στο Χρηματιστήριο Αθηνών (28.8.1969). Με την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 4^{ης} Αυγούστου 1999 μεταβάλλεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Εταιρείας. Την 16.10.2000 καταχωρείται στο Μ.Α.Ε. η υπ’ αρ. Κ2-10469/16.10.2000 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την οποία εγκρίνεται η τροποποίηση, με αλλαγή της αρίθμησης και των διατάξεων των Άρθρων, και κωδικοποίηση του καταστατικού της Εταιρείας σύμφωνα με την από 17.07.2000 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της. Την ίδια ημερομηνία καταχωρείται στο Μητρώο Α.Ε. και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις του. Στις 10.2.04 ελήφθη από το Διοικητικό Συμβούλιο απόφαση συγχώνευσης με απορρόφηση της εταιρείας «Γενική Εταιρεία Κατασκευών ΑΕ». Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων τόσο της απορροφώσας όσο και της απορροφώμενης εταιρείας που έγινε στις 15.10.2004, ενέκρινε το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης. Η συγχώνευση ολοκληρώθηκε στις 3.12.04 με την Κ2-13956 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης η οποία δημοσιεύθηκε στο με αρ. 14334/3-12-04 ΦΕΚ. Ταυτόχρονα εγκρίθηκαν η αλλαγή επωνυμίας της εταιρείας και η τροποποίηση του εταιρικού σκοπού.

Την 23.12.2008 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση του τμήματος των λοιπών δραστηριοτήτων της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, με την απόφαση του Υπ. Ανάπτυξης με αριθμό Κ2-15458/23.12.2008 και παράλληλα η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 25.386.322,56 ευρώ το οποίο συνολικά ανήλθε σε ευρώ 48.953.132,16 διαιρούμενο σε 85.882.688 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,57 ευρώ εκάστη.

Με την από 6.12.2013 απόφαση της Α’ Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας, αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των 4.890.417,60 € με καταβολή μετρητών, με την έκδοση 8.579.680 κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας 0,57 € και τιμή διάθεσης 2,5 € η κάθε μία. Η προκύπτουσα διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ύψους 16.558.782,40 € ήχθη σε πίστωση του ειδικού λογαριασμού αποθεματικού «διαφορά

από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο. Η αύξηση αυτή πραγματοποιήθηκε με παραίτηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ της εταιρείας York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.a.r.l. Κατόπιν της αυξήσεως αυτής, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε 53.843.549,76 €, ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρείται σε 94.462.368 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,57 € η κάθε μια. Την 23/12/2013 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο η με αρ. Κ2 -7312 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με την οποία εγκρίθηκε η ως άνω Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Σε εφαρμογή της από 6.12.2013 απόφασης της Α' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας και της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της 27/3/2015, αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά το ποσό των τριών εκατομμυρίων διακοσίων ογδόντα έξι χιλιάδων εκατόν δέκα έξι και εξήντα εννέα λεπτών του ευρώ (3.286.116,69) με έκδοση πέντε εκατομμυρίων επτακοσίων εξήντα πέντε χιλιάδων εκατόν δέκα επτά (5.765.117) νέων μετοχών, ονομαστικής αξίας πενήντα επτά λεπτών του ευρώ (0,57€) και με τιμή διάθεσης δύο ευρώ και σαράντα τρία λεπτά του ευρώ (2,43€) η κάθε μία, λόγω μετατροπής εκατόν σαράντα (140) συνολικά ομολογιών, ονομαστικής αξίας εκάστης εκατό χιλιάδων ευρώ (100.000,00€) του Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου της Εταιρείας, προσαυξημένων με τους συμφωνηθέντες τόκους . Εν συνεχεία και σε εφαρμογή ομοίως της προαναφερόμενης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 29/6/2015 αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά το ποσό του ενός εκατομμυρίου εξακοσίων εξήντα δύο χιλιάδων εφτακοσίων είκοσι πέντε ευρώ και ενενήντα ενός λεπτών (1.662.725,91) με έκδοση δύο εκατομμυρίων εννιακοσίων δέκα εφτά χιλιάδων και εξήντα τριών (2.917.063) νέων μετοχών, ονομαστικής αξίας πενήντα επτά λεπτών του ευρώ (0,57€) και με τιμή διάθεσης δύο ευρώ και σαράντα εφτά λεπτά του ευρώ (2,47€) η κάθε μία, λόγω μετατροπής εβδομήντα (70) συνολικά ομολογιών, ονομαστικής αξίας εκάστης εκατό χιλιάδων ευρώ (100.000,00€) του Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου της Εταιρείας, προσαυξημένων με τους συμφωνηθέντες τόκους.
Με την από 29/3/2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά το ποσό των εκατόν πενήντα οχτώ χιλιάδων οχτακοσίων ογδόντα τριών ευρώ και πενήντα ενός λεπτών (158.883,51€) με έκδοση διακοσίων εβδομήντα οχτώ εφτακοσίων σαράντα τριών (278.743) νέων μετοχών, ονομαστικής αξίας πενήντα επτά λεπτών του ευρώ (0,57€) και με τιμή διάθεσης δύο ευρώ και σαράντα τρία λεπτά του ευρώ (2,43€) η κάθε μία, λόγω μετατροπής ομολογιών ονομαστικής αξίας εξακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (650.000,00€) του Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου της Εταιρείας, προσαυξημένων με τους συμφωνηθέντες τόκους. Με την μετατροπή αυτή εξοφλείται ολοσχερώς το Μετατρέψιμο Ομολογιακό Δάνειο που είχε συνάψει η Εταιρεία με την York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.a.r.l..
Κατόπιν αυτών των μεταβολών το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε πενήντα οχτώ εκατομμύρια εννιακόσιες πενήντα ένα χιλιάδες διακόσιες εβδομήντα πέντε ευρώ και ογδόντα εφτά λεπτά (58.951.275,87 €) διαιρούμενο σε εκατόν τρία εκατομμύρια τετρακόσιες είκοσι τρεις χιλιάδες διακόσιες ενενήντα μία (103.423.291) κοινές με ψήφο ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας πενήντα εφτά λεπτών (0,57 €) η καθεμία.

Κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας είναι η ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων, οι κατασκευές παντός είδους, η εκμετάλλευση αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων έργων, η κατασκευή και εκμετάλλευση ενεργειακών έργων, καθώς και η συμμετοχή της σε εταιρείες με συναφή αντικείμενα.

Ο Όμιλος έχει σημαντική, εξειδικευμένη παρουσία στις κατασκευές, στην παραγωγή και εμπορία ενέργειας καθώς και στην ανάπτυξη, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων με ισχυρή κεφαλαιακή βάση.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Ο Όμιλος επίσης δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων και μαγνησίας μέσω της θυγατρικής της, ΤΕΡΝΑ ΑΕ και στην εκμετάλλευση μεταλλείων λευκόλιθου μέσω των δικαιωμάτων που κατέχει η θυγατρική της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου διενεργούνται κυρίως στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα έχει σημαντική παρουσία στα Βαλκάνια, στη Μέση Ανατολή, στην Ανατολική Ευρώπη και στην Βόρειο Αμερική.

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

α) Βάση Κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων
Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα επενδυτικά ακίνητα, τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τις διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις και το εμπορικό χαρτοφυλάκιο που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Επίσης ορισμένα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια κατά την ημερομηνία μετάβασης (1η Ιανουαρίου 2004) στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ».
Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις ατομικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας και του Ομίλου της και έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

β) Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις προτύπων
Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων είναι οι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, εκτός από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων ορισμένων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις χρήσεις που άρχισαν την 1 Ιανουαρίου 2017.
Συνεπώς, από την 1 Ιανουαρίου 2017 ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν συγκεκριμένες τροποποιήσεις προτύπων ως εξής:

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων υποχρεωτικά για τη χρήση 2017

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2017 ή μεταγενέστερα.

ΔΛΠ 7 (Τροποποίηση) «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2017 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων, τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών, τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές, τις μεταβολές της εύλογης αξίας και λοιπές μεταβολές.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες»

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε ότι:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.

- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογητέων ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.

- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016. Η τροποποίηση η οποία περιλαμβάνεται στον κύκλο αυτόν και έχει εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι η εξής:

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για οικονομικές καταστάσεις που αρχίζουν μετά την 1η Ιανουαρίου 2017

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους ή αναμένεται να υιοθετηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδρασή από την μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα Κέρδη εις νέο ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα τροποποιηθούν. Αρχικά εκτιμάται ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του η επίδραση για την Εταιρεία και τον Όμιλο δεν θα είναι σημαντική. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία οριστικοποίησης της εν λόγω επίδρασης στις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία οριστικοποίησης της εν λόγω επίδρασης στις Οικονομικές Καταστάσεις και θα υιοθετήσουν την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδρασή από την μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα Κέρδη εις νέο ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα τροποποιηθούν.

ΔΠΧΑ 14 «Ρυθμιζόμενοι Αναβαλλόμενοι Λογαριασμοί»

Στις 30 Ιανουαρίου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο σκοπός του οποίου είναι να προσδιορίσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα υπόλοιπα των «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες, σε τιμή ή ποσοστό που υπόκειται σε ειδική ρύθμιση από το κράτος.

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «μεταβατικών λογαριασμών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν προβλέπεται να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή οριστικού προτύπου.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση του στις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις»

Στις 18 Μαΐου του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021. Σκοπός του έργου του Συμβούλιου των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν κάποια. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης ή οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στεγάζονται σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε

ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και η υιοθέτηση της έχει αναβληθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση επ' αόριστο.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποίηση) «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου 2016 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

• δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.

• παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 15 (Διευκρινίσεις) «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η Εταιρεία και ο Όμιλος θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις

δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΛΠ 40 (Τροποποίηση) « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος»

Στις 7 Ιούνιου του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνια εναρξηςισχυος την 01/01/2019.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017

Τον Δεκέμβριο του 2017, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής:

ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία,

ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων,

ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019.

Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος εξετάζει τις τυχόν επιπτώσεις τους στις οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών»

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των

παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η αναθεώρηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

γ) Χρήση Εκτιμήσεων

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις, παραδοχές και αξιολογικές κρίσεις προκειμένου να επιλέξει τις καταλληλότερες λογιστικές αρχές σε σχέση με τη μελλοντική εξέλιξη γεγονότων και συναλλαγών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανακλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης σε σχέση με το επίπεδο/όγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων, τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως κάτωθι:

i) Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμφωνίες κατασκευής ακινήτων : Όταν το αποτέλεσμα μιας κατασκευαστικής σύμβασης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τα έσοδα και τα έξοδά της αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσής της. Ο Όμιλος, για την αναγνώριση των εσόδων αυτών, χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης με βάση το ΔΛΠ 11. Με

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

βάση αυτή την μέθοδο το κόστος κατασκευής κατά την εκάστοτε ημερομηνία Κατάστασης οικονομικής θέσης συγκρίνεται με το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος των έργων προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό ολοκλήρωσής τους. Οι σωρευτικές επιδράσεις των αναθεωρήσεων/επανεκτιμήσεων του συνολικού προϋπολογιζόμενου κόστους των έργων και του συνολικού συμβατικού τιμήματος (αναγνώριση μη προσδιορισμένων υπερσυμβατικών εργασιών), καταχωρούνται στις χρήσεις κατά τις οποίες προκύπτουν οι σχετικές αναθεωρήσεις.
Το συνολικό προϋπολογισμένο κόστος προκύπτει κατόπιν εκτιμητικών διαδικασιών και επανεκτιμάται και αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού.
ii) Αποσβέσεις παγίων : Ο Όμιλος, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, επανεξετάζει την ωφέλιμη ζωή και την υπολειμματική αξία των ενσώματων και ασώματων παγίων με γνώμονα τις τεχνολογικές, θεσμικές και οικονομικές εξελίξεις, καθώς και την εμπειρία από την εκμετάλλευσή τους.
iii) Αναπροσαρμογή αξίας επενδυτικών ακινήτων : Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία.
iv) Αποτίμηση αποθεμάτων : Ο Όμιλος για την αποτίμηση των αποθεμάτων του εκτιμά, βάσει εκθέσεων αποτίμησης στατιστικών στοιχείων και των συνθηκών της αγοράς, τις αναμενόμενες τιμές πώλησης και το κόστος τελειοποίησης και διάθεσής τους, ανά κατηγορία αποθεμάτων .
v) Απομειώσεις αξίας περιουσιακών στοιχείων και αναστροφές τους : Ο Όμιλος προβαίνει σε αξιολόγηση των τεχνολογικών, θεσμικών και οικονομικών εξελίξεων ερευνώντας για ενδείξεις απομείωσης των πάσης φύσεως περιουσιακών της στοιχείων (παγίων, εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων κτλ.) καθώς και αναστροφής τους.
vi) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού: Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 19, προβαίνει σε εκτιμήσεις των παραδοχών βάσει των οποίων υπολογίζεται αναλογιστικά η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού.
vii) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος: Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 12, αναγνωρίζει φόρο εισοδήματος, τρέχοντα και αναβαλλόμενο. Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει επίσης πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα αντίστοιχα ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις ενδιάμεσες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
viii) Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος: Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη έναντι των σχετικών υποχρεώσεών του για αποξήλωση του τεχνικού εξοπλισμού των αιολικών πάρκων και άλλων παραγωγικών εγκαταστάσεων και αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου που απορρέουν από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία ή από δεσμευτικές πρακτικές του Ομίλου. Η πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος αντανακλά την παρούσα αξία (βάση του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου) της, κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων, υποχρέωσης αποκατάστασης μειωμένης με την εκτιμωμένη ανακτήσιμη αξία των υλικών που εκτιμάται ότι θα αποξηλωθούν και θα πωληθούν.
ix) Αποτίμηση συμβάσεων αντιστάθμισης ταμιακών ροών:
Ο Όμιλος κάνει χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και ειδικότερα συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για την αντιστάθμιση κινδύνων που συνδέονται με τις διακυμάνσεις των επιτοκίων. Για την αποτίμηση αυτών των συμβάσεων γίνεται χρήση εκτιμήσεων της αγοράς σχετικά με την πορεία των σχετικών επιτοκίων για περιόδους έως και τριάντα ετών. Με βάση αυτά τα εκτιμώμενα επιτόκια προεξοφλούνται οι ταμιακές ροές προκειμένου να προσδιοριστεί η υποχρέωση κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.
x) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων:

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Ό Όμιλος προβαίνει σε εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων.

xi) Υποχρεώσεις από Χρηματοοικονομικά εργαλεία:

Ό Όμιλος έχει εκδώσει χρηματοοικονομικούς τίτλους, στα πλαίσια προγράμματος tax equity investment, οι καταβολές του οποίου εξαρτώνται από τις μελλοντικές αποδόσεις συγκεκριμένων επενδύσεων του Ομίλου. Η χρηματοοικονομική αυτή υποχρέωση αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Ο υπολογισμός του πραγματικού επιτοκίου βασίζεται σε εκτιμήσεις της διοίκησης αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές των συγκεκριμένων επενδύσεων για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής τους.

xii) Αξιολόγηση συμβάσεων που εμπεριέχουν στοιχεία μίσθωσης:

Στα πλαίσια συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που συνάπτει ο Όμιλος με εταιρεία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ο Όμιλος αναλαμβάνει τη δέσμευση να πωλήσει το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μια συγκεκριμένη εγκατάσταση. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορίζοντας κατά πόσο μια σύμβαση περιλαμβάνει μια μίσθωση» ο Όμιλος εξετάζει τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να αξιολογήσει εάν αυτές εμπεριέχουν στοιχεία μίσθωσης ώστε να αναγνωρίσει τις σχετικές εισπράξεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις». Στοιχεία μίσθωσης θεωρείται ότι εμπεριέχονται σε μια σύμβαση όταν το σύνολο της παραγωγής ενός συγκεκριμένου αιολικού πάρκου πωλείται στον πάροχο και η συμβατική τιμή δεν είναι ούτε σταθερή ούτε αντιπροσωπεύει την τρέχουσα τιμή της αγοράς κατά το χρόνο παραγωγής. Η εκτίμηση των εσόδων μίσθωσης, τα οποία αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο εξαρτάται από την μελλοντική παραγωγή του πάρκου σύμφωνα με την δυναμικότητα του και τις ανεμολογικές μετρήσεις.

xiii) Πρόβλεψη για υποχρέωση αποκατάστασης ή συντήρησης βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης. Στη σύμβαση παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης. Ο υπολογισμός του ποσού που θα λογισθεί ως πρόβλεψη για υποχρέωση αποκατάστασης ή συντήρησης είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά το κόστος και την χρονική στιγμή εκτέλεσης των εργασιών αυτών και τα πραγματικά κόστη ενδέχεται να διαφέρουν από τα προβλεπόμενα.

xiv) Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις. Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων, απαιτεί από την διοίκηση την συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μην συμβούν καθώς και των πιθανών συνεπειών που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στην δραστηριότητα της Εταιρείας. Ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, νόμους, κανονισμούς κτλ. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.

xv) Κατά την απόκτηση μιας εταιρίας ή επιχειρηματικής δραστηριότητας ,πραγματοποιείται ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας και της ωφέλιμης διάρκειας ζωής των αποκτηθέντων ενσώματων και ασωμάτων περιουσιακών στοιχείων, όπου απαιτείται η χρήση εκτιμήσεων. Μελλοντικά γεγονότα θα μπορούσαν να προκαλέσουν αλλαγές στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν επίδραση στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου.

δ) Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα
Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την υλοποίηση των προβλέψεων του προγράμματος (φορολογικά – ασφαλιστικά) που συμφωνήθηκαν με τους Δανειστές, λειτούργησαν αρνητικά στο υπάρχον οικονομικό κλίμα με αποτέλεσμα την ασυνέπεια του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τις υποχρεώσεις του.
Η μη άρση των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, έχει αντίκτυπο στις διεθνείς συναλλαγές αφού η δυσκολία της αποπληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και πιστωτές επιφέρει πρόσθετα κόστη.

Η πλήρης αποτύπωση των συνεπειών των ανωτέρω συνθηκών αβεβαιότητας και καθυστέρησης των αποπληρωμών των υποχρεώσεων του Δημοσίου και του ευρύτερου τομέα προς τον Όμιλο, επηρεάζουν αρνητικά την ταμειακή ρευστότητα και τα αποτελέσματα του Ομίλου, σε βαθμό που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια.

Παρά την ύπαρξη κινδύνων που σχετίζονται κυρίως με την ανάκτηση των μελλοντικών ωφελειών των περιουσιακών στοιχείων και την επαρκή ταμειακή ρευστότητα, οι δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζονται κανονικά. Στα πλαίσια αυτά, η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου. Σκοπός της Διοίκησης του Ομίλου είναι η άμεση ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για κάθε σημαντική επίδραση που οι διαμορφούμενες συνθήκες ενδέχεται να επιφέρουν.

3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι κύριες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη προετοιμασία των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

Βάση Ενοποίησης
Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ και των θυγατρικών της.
Οι θυγατρικές είναι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος έχει τον έλεγχο επί των εργασιών τους και έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.
Ο έλεγχος είναι απόρροια των κάτωθι συνθηκών:

1. Η μητρική Εταιρεία έχει εξουσία επί του επενδυόμενου αφού έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες (λειτουργικές και χρηματοδοτικές). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ. και των διοικητικών στελεχών της θυγατρικής από την Διοίκηση της μητρικής.

2.Η μητρική Εταιρεία κατέχει δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από την συμμετοχή στην θυγατρική. Οι λοιπές μη ελεγχόμενες συμμετοχές παρουσιάζουν πολύ μεγάλη διασπορά και ως εκ τούτου δεν μπορούν να επηρεάσουν ουσιωδώς την λήψη αποφάσεων.

3.Η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία επί της θυγατρικής προκείμενου να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της. Αυτό είναι απόρροια της δυνατότητας που έχει στην λήψη αποφάσεων επί θεμάτων της θυγατρικής μέσω ελέγχου των οργάνων λήψης των αποφάσεων (Δ.Σ. και διευθυντικών στελεχών).

Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά άσκηση ελέγχου σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημέρα παύσης του ελέγχου αυτού. Οι ενδοομιλικές συναλλαγές και υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

α) Κοινές επιχειρήσεις

Πρόκειται για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations) οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΧΠΑ. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή των θυγατρικών της.

β) Συμμετοχές Ομίλου σε Κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές του Ομίλου σε Κοινοπραξίες, στην περίπτωση που υπάρχει από κοινού έλεγχος, ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η οποία προβλέπει την απεικόνιση της συμμετοχής στο κόστος, πλέον της αναλογίας στην κοινοπραξία της συμμετοχής στη μεταβολή των Ιδίων Κεφαλαίων, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών. Ως εκ τούτου τα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και συνολικά έσοδα δεν ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Στο πλαίσιο του προτύπου ως Κοινοπραξίες θεωρούνται εκείνα τα σχήματα από κοινού έλεγχου όπου τα μέλη έχουν δικαιώματα πάνω στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συμμετοχής και ευθύνονται μέχρι του ποσοστού εισφοράς τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές μιας Κοινοπραξίας ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

γ) Συμμετοχές Ομίλου σε Συγγενείς

Πρόκειται περί επιχειρήσεων στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή, ωστόσο δεν είναι θυγατρικές ή κοινοπραξίες. Οι συμμετοχές του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις απεικονίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις καταχωρούνται στο κόστος κτήσεως πλέον των μεταβολών στο ποσοστό του Ομίλου στα Ίδια κεφάλαια μετά την αρχική ημερομηνία κτήσεως, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών.
Η ενοποιημένη κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνει την αναλογία του Ομίλου στα συνολικά έσοδα των συγγενών επιχειρήσεων. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές μιας Συγγενούς ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

δ) Κόστος συμμετοχής Μητρικής σε συνδεδεμένες

1. **Συμμετοχές σε Θυγατρικές**

Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε θυγατρικές στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης συν τα έξοδα απόκτησης και ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (ια) «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων» κατωτέρω. Σε περίπτωση που μια συμμετοχή αναταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση ή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αυτοτελώς (ή ως μέρος ενός συνόλου περιουσιακών στοιχείων με τέτοιο προορισμό) ακολουθούνται τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (κκ) «Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και Διακοπείσες δραστηριότητες» ως κατωτέρω.

Τα μερίσματα από μια θυγατρική αναγνωρίζονται στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις όταν θεμελιωθεί το δικαίωμα της Εταιρείας να εισπράξει το μέρισμα. Το μέρισμα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2. Συμμετοχές σε κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης συν τα έξοδα απόκτησης και ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (ια) «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων» κατωτέρω. Σε περίπτωση που μια συμμετοχή αναταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση ή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αυτοτελώς (ή ως μέρος ενός συνόλου περιουσιακών στοιχείων με τέτοιο προορισμό) ακολουθούνται τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (κκ) «Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και Διακοπείσες δραστηριότητες » ως κατωτέρω. Τα μερίσματα αυτών αναγνωρίζονται στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις όταν θεμελιωθεί το δικαίωμα της Εταιρείας να εισπράξει το μέρισμα. Το μέρισμα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3. Συμμετοχές σε Συγγενείς

Οι συμμετοχές της Εταιρείας σε συγγενείς στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης συν τα έξοδα απόκτησης και ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (ια) «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων» κατωτέρω. Σε περίπτωση που μια συμμετοχή αναταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση ή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αυτοτελώς (ή ως μέρος ενός συνόλου περιουσιακών στοιχείων με τέτοιο προορισμό) ακολουθούνται τα καθοριζόμενα στην παράγραφο (κκ) «Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και Διακοπείσες δραστηριότητες »κατωτέρω. Τα μερίσματα από μια συγγενή αναγνωρίζονται στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις όταν θεμελιωθεί το δικαίωμα της Εταιρείας να εισπράξει το μέρισμα. Το μέρισμα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

ε) Επενδύσεις και λοιπά (πρωτογενή) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εμπίπτουν και ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 ταξινομούνται ανάλογα με την φύση και τα χαρακτηριστικά τους σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες:

I. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση,
II. Απαιτήσεις και δάνεια,
III. Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω κατάστασης συνολικών εσόδων και
IV. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη τους

Αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως που αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία πλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, των άμεσων δαπανών απόκτησης, συναλλαγής.

Η κατηγοριοποίηση των ανωτέρω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων γίνεται με την αρχική αναγνώριση και όπου επιτρέπεται επανεξετάζεται και αναθεωρείται περιοδικά.

(i) Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (πρωτογενή) που δεν μπορούν να ταξινομηθούν σε καμιά από τις ανωτέρω κατηγορίες χαρακτηρίζονται και ταξινομούνται σαν επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης συνολικών εσόδων. Κατά την πώληση ή την διαγραφή ή την απομείωση της επένδυσης τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες, περιλαμβάνονται στα καθαρά κέρδη.

(ii) Απαιτήσεις και δάνεια

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια που δημιουργούνται από τη δραστηριότητα του Ομίλου (και που είναι εκτός των συνήθων πιστωτικών ορίων), αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

(iii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των καθαρών κερδών

Αφορά το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και περιλαμβάνει επενδύσεις που αποκτήθηκαν με σκοπό την ρευστοποίηση τους στο άμεσο μέλλον. Κέρδη ή ζημίες από την αποτίμηση την συγκεκριμένων στοιχείων καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη της χρήσης.

(iv) Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη τους

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία (πρωτογενή) με προσδιοριζόμενες ροές και προκαθορισμένη λήξη κατηγοριοποιούνται σαν διακρατούμενα έως την λήξη, όταν η εταιρεία έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει ως την λήξη. Επενδύσεις οι οποίες διακρατούνται για αόριστο ή με προκαθορισμένο διάστημα δεν μπορούν να ταξινομηθούν στην κατηγορία αυτή. Οι διακρατούμενες έως την λήξη επενδύσεις αποτιμώνται, μετά την αρχική καταχώρηση, στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη χρήσης όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Η τρέχουσα αξία των εν λόγω επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προκύπτει από την σχετική χρηματιστηριακή αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος. Αναφορικά με τις επενδύσεις που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση σχετικές τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές βασίζονται σε πρόσφατες αμφοτεροβαρείς συναλλαγές παρόμοιων επενδύσεων, με αναφορά στην χρηματιστηριακή αξία μίας άλλης επένδυσης με παρεμφερή χαρακτηριστικά με αυτά της αποτιμώμενης, ανάλυση προεξοφλημένων χρηματοροών και μοντέλα αποτίμησης επενδύσεων.

στ) Χρηματοοικονομικά προϊόντα και Διαχείριση Κινδύνου

Τα πρωτογενή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Κατάστασης οικονομικής θέσης περιλαμβάνουν διαθέσιμα, απαιτήσεις, συμμετοχές, τραπεζικό δανεισμό και λοιπές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι λογιστικές αρχές αναγνώρισης και αποτίμησης των στοιχείων αυτών αναφέρονται στις αντίστοιχες λογιστικές αρχές οι οποίες παρουσιάζονται σε αυτή τη Σημείωση. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις ή στοιχεία των Ιδίων κεφαλαίων βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν.

Τόκοι, μερίσματα, κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις, αναγνωρίζονται ως έξοδα ή έσοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στα Ίδια κεφάλαια. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα συμψηφίζονται όταν η Εταιρεία, σύμφωνα με τη νομοθεσία, έχει το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση (μεταξύ τους) ή να ανακτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να συμψηφίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις και ειδικότερα:

(i) Κίνδυνος επιτοκίων και συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο τραπεζικός δανεισμός του Ομίλου είναι κυρίως σε Ευρώ και υπόκειται σε κυμαινόμενα και σταθερά επιτόκια. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων ορισμένων σημαντικών δανειακών του υποχρεώσεων. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί την εξέλιξη της διακύμανσης των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την μείωση του κινδύνου.

(ii) Εύλογη Αξία

Τα ποσά που εμφανίζονται στις συνημμένες Καταστάσεις οικονομικής θέσης για τα διαθέσιμα, τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και τις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω του βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα τους. Η εύλογη αξία των τραπεζικών βραχυπρόθεσμων δανείων δε διαφοροποιείται από τη λογιστική τους αξία λόγω της χρήσης μεταβλητών επιτοκίων**.**

(iii) Συγκέντρωση Πιστωτικού Κινδύνου

Σημαντικό μέρος των εμπορικών απαιτήσεων αφορούν εν γένει υπηρεσίες σε φορείς του Δημοσίου τομέα σε σχέση με τους οποίους δεν υφίστανται πιστωτικοί κίνδυνοι με την έννοια του όρου. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές. Η πολιτική του Ομίλου είναι να επιδιώκει συνεργασία με πελάτες ικανοποιητικής πιστοληπτικής ικανότητας ενώ σταθερός στόχος είναι η διευθέτηση των όποιων διαφορών προκύπτουν στα πλαίσια φιλικού διακανονισμού. Επιπρόσθετα, η συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου είναι περιορισμένη λόγω της μεγάλης διασποράς των πελατών.

(iv) Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος δεν έχει συνάψει συμβόλαια για την αντιστάθμιση κινδύνου αγοράς, που προκύπτει από την έκθεσή της σε διακυμάνσεις των τιμών των πρώτων υλών που χρησιμοποιεί στη παραγωγική διαδικασία.

ζ) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης και μετατροπή ξένων νομισμάτων

Το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Ομίλου και των Ελληνικών θυγατρικών του είναι το Ευρώ. Οι συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού που είναι εκφρασμένα σε άλλα νομίσματα προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από την αποτίμηση τέλους χρήσεως νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα απεικονίζονται στα καθαρά κέρδη. Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές απεικονίζονται επίσης στα καθαρά κέρδη.

Το νόμισμα λειτουργίας των ξένων θυγατρικών του Ομίλου είναι το επίσημο νόμισμα της εκάστοτε χώρας όπου λειτουργεί η κάθε θυγατρική. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλοι οι λογαριασμοί των Καταστάσεων οικονομικής θέσης των θυγατρικών μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την συναλλαγματική ισοτιμία σε ισχύ την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση την μέση σταθμική ισοτιμία που επικρατούσε κατά την διάρκεια του έτους. Οι προκύπτουσες ως ανωτέρω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Κατά την πώληση ή διάθεση θυγατρικών εξωτερικού οι σωρευμένες ως άνω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη.

η) Ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αποτελούνται από δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων, κόστος αγοράς λογισμικού και από εξαγορασθέντα δικαιώματα (π.χ. άδειες αιολικών πάρκων, μεταλλειοκτησίες και κατασκευαστικές συμβάσεις), αναγνωριζόμενα κατά την εξαγορά σε εύλογη αξία.

Επίσης, οι ασώματες ακινητοποιήσεις περιλαμβάνουν τα δικαιώματα που αποκτώνται βάσει συμβάσεων παραχώρησης από το δημόσιο και ειδικότερα αυτά που αφορούν στη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία σταθμών αυτοκινήτων και τα οποία αναγνωρίζονται στο κόστος.

Η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει του κόστους κατασκευής πλέον περιθωρίου κατασκευαστικού κέρδους.
Οι αποσβέσεις των δικαιωμάτων χρήσης λατομείων των μεταλλείων και των αδειών αιολικών πάρκων λογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου κατά τη διάρκεια του συμβατικού δικαιώματος εκμετάλλευσης τους (20-50 έτη) και εντός της περιόδου παραγωγικής χρήσης αυτών, ενώ η απόσβεση του λογισμικού λογίζεται βάσει της σταθερής μεθόδου και εντός περιόδου τριών ετών. Η απόσβεση του εξαγορασθέντος δικαιώματος κατασκευαστικών συμβάσεων αποσβένεται βάσει του ρυθμού εκτέλεσης των σχετικών έργων.
Η απόσβεση των δικαιωμάτων που απορρέουν από συμβάσεις παραχώρησης σταθμών αυτοκινήτων πραγματοποιείται με βάση τη χρονική διάρκεια της παραχώρησης.

θ) Άυλα περιουσιακά στοιχεία από συμφωνίες παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων
Βάσει των όρων των συμβάσεων, ο φορέας εκμετάλλευσης (παραχωρησιούχος), ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών. Ο φορέας εκμετάλλευσης κατασκευάζει ή αναβαθμίζει υποδομή (υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης) που χρησιμοποιείται για την παροχή μιας υπηρεσίας κοινής ωφέλειας και ασχολείται με τη λειτουργία και τη συντήρηση της εν λόγω υποδομής (υπηρεσίες λειτουργίας) για μια καθορισμένη χρονική περίοδο.
Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, τέτοιες υποδομές αναγνωρίζονται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή ως άυλα περιουσιακά στοιχεία, ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους. Η Εταιρεία αναγνωρίζει τόσο άυλο περιουσιακό στοιχείο από τη σύμβαση παραχώρησης όσο και χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (bifurcated model).
Άυλα περιουσιακά στοιχεία
Η παραχωρησιούχος εταιρεία, αναγνωρίζει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο και έσοδο στο βαθμό που αποκτά δικαίωμα να χρεώνει τους χρήστες των υποδομών κοινής ωφέλειας. Η αναγνώριση του εσόδου γίνεται βάσει της μεθόδου του ποσοστού ολοκλήρωσης. Περαιτέρω, το άυλο στοιχείο υπόκειται σε απόσβεση με βάση το χρόνο της παραχώρησης και σε έλεγχο απομείωσης, ενώ τα έσοδα από τους χρήστες της υποδομής αναγνωρίζονται βάσει της αρχής του δεδουλευμένου και στο βαθμό που καλύπτουν τα λειτουργικά κόστη της Εταιρείας. Το επιπλέον μέρος αυτών καταχωρείται αφαιρετικά του άυλου στοιχείου.
Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο)
Η παραχωρησιούχος εταιρεία, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.
Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:
Α) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή
Β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.
Η παραχωρησιούχος εταιρεία αναγνώρισε τη Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σύμφωνα με τις διατάξεις της ΕΔΔΠΧΑ 12.

ι) Ενσώματα Πάγια
Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο Όμιλος προέβη στην αποτίμηση σε εύλογη αξία συγκεκριμένων γηπέδων, κτιρίων, μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων κατά την 1^{η} Ιανουαρίου 2004 και οι εύλογες αυτές αξίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ. Η υπεραξία που προέκυψε αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέο. Τα υπόλοιπα γήπεδα, κτίρια,

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

μηχανήματα και μεταφορικά μέσα και τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.
Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές βελτιώσεις κεφαλαιοποιούνται στο κόστος των αντίστοιχων παγίων εφόσον αυτές προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή, αυξάνουν το επίπεδο παραγωγής ή βελτιώνουν την αποδοτικότητα των αντίστοιχων παγίων.
Τα στοιχεία των ενσώματων παγίων διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός παγίου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.
Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση και απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε θέση και κατάσταση λειτουργίας.

ια) Αποσβέσεις ενσώματων παγίων
Οι αποσβέσεις υπολογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου με συντελεστές οι οποίοι προσεγγίζουν τις σχετικές ωφέλιμες ζωές των σχετικών παγίων. Η εκτιμώμενη ωφέλιμης ζωή ανά κατηγορία παγίου κυμαίνεται μεταξύ:

Κατηγορία Παγίου	**Έτη**
Κτίρια και Τεχνικά Έργα	8-30
Μηχανήματα και Τεχνικές Εγκατ/σεις	3-25
Μεταφορικά Μέσα	5-12
Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	3-12

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης. Στο πλαίσιο αυτό, το 2017 αποφασίστηκε επέκταση της ωφέλιμης ζωής των Αιολικών Πάρκων από 20 σε 25 έτη βασιζόμενη σε νέες εκτιμήσεις που προέκυψαν κατά την αξιολόγηση των συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί στην λειτουργία και στην τεχνολογική εξέλιξη των ανεμογεννητριών εν γένει. Η αλλαγή αυτή στηρίζεται στην προσεκτική ανάλυση δεδομένων του Ομίλου καθώς και σε πρόσφατες μελέτες και βιομηχανικές πρακτικές σύμφωνα με οποίες η οικονομική ζωή των ανεμογεννητριών μεμονωμένα ή των μονάδων παραγωγής από αιολική ενέργεια συνολικά μπορεί με ασφάλεια να επαναπροσδιορίζεται σε 25-30 χρόνια χωρίς σημαντικές αλλαγές στη στρατηγική λειτουργίας και συντήρησης τους. Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι η επέκταση της ωφέλιμης διάρκειας ζωής θα προασπίσει την εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζοντας το χρόνο απόσβεσης πιο κοντά στην πραγματικότητα.

ιβ) Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων
Οι λογιστικές αξίες των μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού εκτός της υπεραξίας και των ασώματων ακινητοποιήσεων με απεριόριστη διάρκεια ζωής, ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη απομείωση του καταχωρείται στα καθαρά κέρδη. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσεως.
Εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από την διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να αναγνωριστούν ξεχωριστά.
Αντιλογισμός απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο στα καθαρά κέρδη.

ιγ) Επενδυτικά ακίνητα
Επενδύσεις σε ακίνητα είναι αυτές που κατέχονται με σκοπό την απόκτηση μισθωμάτων ή υπεραξίας και αποτιμώνται στην εύλογη αξία η οποία βασίζεται στην αγοραία αξία, δηλαδή στο εκτιμώμενο ποσό που τα ακίνητα θα μπορούσαν να πουληθούν, κατά την ημερομηνία της εκτίμησης, σε μια κανονική συναλλαγή. Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία.
Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, συμπεριλαμβάνονται στα καθαρά κέρδη στην περίοδο/χρήση κατά την οποία προκύπτουν. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή των ακινήτων, την παραγωγική τους δυναμικότητα, ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας τους.
Τα επενδυτικά ακίνητα διαγράφονται από την Κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την πώλησή τους. Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από την πώληση ενός ακινήτου, αφού αφαιρεθεί η εύλογη αξία του, περιλαμβάνεται στα καθαρά κέρδη της χρήσης εντός της οποίας πουλήθηκε.
Τα επενδυτικά ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται παρακολουθούνται, όπως και τα ολοκληρωμένα, στην εύλογη αξία.

ιδ) Αποθέματα
Τα αποθέματα περιλαμβάνουν κατασκευαζόμενα ή ακίνητα προς ανάπτυξη που προορίζονται για πώληση, εξορυχθέντα αδρανή υλικά λατομείου και μεταλλεύματα, υλικά κατασκευών, ανταλλακτικά και πρώτες και βοηθητικές ύλες. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των πρώτων υλών, των ημι-έτοιμων και των ετοίμων προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.
Το κόστος των ετοίμων και ημι-ετοίμων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στη τρέχουσα θέση, κατάσταση, και φάση επεξεργασίας και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα και άλλα έξοδα που επιβαρύνουν άμεσα την αγορά υλικών.
Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοίμων προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους.
Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της επιχείρησης.
Πρόβλεψη για απαξίωση διενεργείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

ιε) Λογαριασμοί απαιτήσεων
Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις λογίζονται στην ονομαστική τους αξία μειωμένη κατά τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, ενώ οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη, πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις.
Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού ώστε να αντανακλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις.

ιστ) Χρηματικά Διαθέσιμα
Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα.
Για τη σύνταξη των καταστάσεων ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

ιζ) Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις
Όλες οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, που είναι η πραγματική αξία της ληφθείσας αντιπαροχής μειωμένης κατά τις τυχόν δαπάνες έκδοσης που σχετίζονται με το δάνειο. Μετά την αρχική καταχώρηση, τα έντοκα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στο καθαρό κέρδος ή ζημιά όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης. Οι τόκοι των δανείων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην περίοδο που πραγματοποιούνται σύμφωνα με την αρχή του δεδουλευμένου.
Σημειώνουμε ότι οι τόκοι των δανείων που σχετίζονται με την κατασκευή παγίων και αποθεμάτων, των οποίων η κατασκευή απαιτεί σημαντικό χρονικό διάστημα, προσαυξάνουν την αξία των σχετικών περιουσιακών στοιχείων, βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ 23. Η κεφαλαιοποίηση των τόκων διακόπτεται όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται.
Δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής
Όταν το ομολογιακό δάνειο που εκδίδει ο Όμιλος διαθέτει δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής, η διοίκηση αξιολογεί αν αυτό το δικαίωμα είναι άμεσα σχετιζόμενο (closely related) με το ομολογιακό δάνειο. Το Δικαίωμα χαρακτηρίζεται ως άμεσα σχετιζόμενο όταν α) η τιμή εξάσκησης του προσομοιάζει το αναπόσβεστο κόστος του ομολογιακού δανείου σε κάθε ημερομηνία κατά την οποία το δικαίωμα μπορεί να εξασκηθεί, ή β) η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αποζημιώνει το δανειστή με ένα ποσό που προσομοιάζει με την παρούσα αξία του μη ληφθέντος τόκου της εναπομένουσας διάρκειας του ομολογιακού δανείου.

Όταν το δικαίωμα χαρακτηρίζεται ως άμεσα σχετιζόμενο με το ομολογιακό δάνειο, τότε αναγνωρίζεται συνδυαστικά με το ομολογιακό δάνειο ως ένα σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο / υποχρέωση (combined debt instrument), το οποίο επιμετράται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει του πραγματικού επιτοκίου, ως εξής:

- § Το προαναφερθέν σύνθετο μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσαυξημένο με τα τυχόν άμεσα έξοδα της συναλλαγής.
- § Για τον προσδιορισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές και η εκτιμώμενη διάρκεια του μέσου προσδιορίζονται λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής, όπου:
  - ο Αν αρχικά εκτιμάται ότι το δικαίωμα θα εξασκηθεί, τότε οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές θα περιλαμβάνουν τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκου, ως την ημερομηνία εξάσκησης, καθώς και την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος, ή
  - ο Αν το δικαίωμα δεν αναμένεται να εξασκηθεί, τότε οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές θα περιλαμβάνουν πληρωμές κεφαλαίου και τόκου για το σύνολο της συμβατικής περιόδου.

Σε επόμενο χρόνο η εκτίμηση της πιθανότητας εξάσκησης του δικαιώματος μπορεί να αλλάξει. Αυτό θα επηρεάσει τις αναμενόμενες ταμειακές ροές και την εκτιμώμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Η μεταβολή από αυτές τις αλλαγές υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναθεωρημένες ροές βάσει του αρχικού πραγματικού επιτοκίου και όποια επίδραση προκύψει στην αναπόσβεστη αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της οικείας περιόδου αναφοράς.

ιη) Προβλέψεις για Αποζημίωση Προσωπικού λόγω Συνταξιοδότησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2112/20 ο Όμιλος καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες ή απολυόμενους υπαλλήλους της, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης (απόλυση ή συνταξιοδότηση).
Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση συνταξιοδότησης υπολογίζονται στη προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών που έχουν σωρευθεί κατά τη λήξη του έτους, με βάση την αναγνώριση δικαιώματος παροχών των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης εργασιακής ζωής.
Οι ανωτέρω υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τις οικονομικές και αναλογιστικές παραδοχές και καθορίζονται χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης (Projected Unit Method).
Τα καθαρά κόστη συνταξιοδότησης της περιόδου συμπεριλαμβάνονται στα συνολικά έσοδα της χρήσης και αποτελούνται από τη παρούσα αξία των παροχών που έγιναν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια του έτους, τους τόκους επί της υποχρέωσης παροχών, το κόστος προγενέστερης υπηρεσίας, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες και όποια άλλα πρόσθετα συνταξιοδοτικά κόστη. Οι υποχρεώσεις για παροχές συνταξιοδότησης δεν χρηματοδοτούνται.
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2004 (ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ και σύνταξης του Ισολογισμού ενάρξεως) ο Όμιλος κάνοντας χρήση των εξαιρέσεων που προβλέπει το ΔΠΧΑ 1, για την πρώτη χρήση εφαρμογής των ΔΠΧΑ αναγνώρισε το σύνολο των κατά την 1 Ιανουαρίου 2004 σωρευμένων αναλογιστικών ζημιών.
Όμως, αρχής γενομένης από τη χρήση 2013, κατ' εφαρμογή του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, καταχωρούνται άμεσα ως έσοδο ή έξοδο στα μη αναταξινομήσιμα λοιπά συνολικά αποτελέσματα. Τα κόστη προϋπηρεσίας εφόσον μεταβληθούν εντός της χρήσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της.

ιθ) Κρατικά Ασφαλιστικά Προγράμματα

Το προσωπικό της Ομίλου καλύπτεται από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος το μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από τον Όμιλο.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Κατά την συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους εργαζομένους. Κατά συνέπεια ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα.

κ) Χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις που μεταφέρουν στον Όμιλο ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο πάγιο, κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στη παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα χρεώνονται απευθείας στα καθαρά κέρδη. Τα κεφαλαιοποιηθέντα, μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια αποσβένονται με την ευθεία μέθοδο κατά την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου.

Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως ένα έξοδο στα καθαρά κέρδη σε σταθερή βάση κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

κα) Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων, αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται σε λογαριασμό αναβαλλόμενου εσόδου και μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων με ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με δαπάνη, αναγνωρίζεται σαν έσοδο στη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει.

Ειδικά ο Όμιλος, όσον αφορά την επιχορήγηση των παραχωρήσεων των αυτοκινητοδρόμων αναγνώρισε το σύνολο της Χρηματοδοτικής Συμβολής ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, που εγκρίθηκε μέσω της Σύμβασης Παραχώρησης, αφαιρετικά του άυλου περιουσιακού στοιχείου που έχει δημιουργηθεί βάσει της ίδια σύμβασης και αποσβένεται την ίδια περίοδο και με τρόπο αντίστοιχο της μεταφοράς στα αποτελέσματα της λογιστικής αξίας του άυλου στοιχείου.

κβ) Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα προγενέστερων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή της μέσω εκροής πόρων και μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αξιόπιστη εκτίμηση της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν την παρούσα αξία του εξόδου που αναμένεται να χρειαστεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης. Αν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές με έναν συντελεστή προ φόρου, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος, και όπου κρίνεται απαραίτητο, τους κινδύνους που σχετίζονται συγκεκριμένα με την υποχρέωση. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός εάν η πιθανότητα μιας εκροής πόρων που περιλαμβάνουν οικονομικά οφέλη είναι μικρή.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται όταν είναι πιθανή μια εισροή οικονομικών ωφελειών.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Όσον αφορά τις προβλέψεις των παραχωρήσεων και πιο συγκεκριμένα για την πρόβλεψη για την υποχρέωση αποκατάστασης ή συντήρησης βάσει της σύμβασης παραχώρησης ο Όμιλος εκμετάλλευσης έχει συμβατικές υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρώσει ως όρο για τη λήψη της άδειάς του (α) να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο χρησιμότητας ή (β) να αποκαταστήσει την υποδομή σε μια καθορισμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στην παραχωρούσα αρχή κατά τη λήξη της συμφωνίας παραχώρησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών. Αυτές οι συμβατικές υποχρεώσεις για διατήρηση ή αποκατάσταση της υποδομής αναγνωρίζονται και επιμετρούνται με βάση την καλύτερη δυνατή εκτίμηση των δαπανών που θα απαιτούνταν για να καλυφθεί η παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού, εφόσον η υποχρέωση συντήρησης και αποκατάστασης προκύπτει ως αποτέλεσμα της χρήσης κατά τη φάση της υπηρεσίας λειτουργίας. Οι υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης καταλογίζονται στα συμβατικά έσοδα και έξοδα.

κγ) Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και Μέσα Αντιστάθμισης Κινδύνων

Ο Όμιλος κάνει χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και ειδικότερα συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για την αντιστάθμιση των κινδύνων που συνδέονται με τις διακυμάνσεις των επιτοκίων για τις σημαντικές δανειακές συμβάσεις.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των εν λόγω παραγώγων προσδιορίζεται κυρίως με βάση την αγοραία αξία και επιβεβαιώνεται από τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα.

Για σκοπούς χρήσης αντισταθμιστικής λογιστικής, οι αντισταθμίσεις ταξινομούνται ως εξής:

- Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας (fair value hedges) όταν χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση μεταβολών στην εύλογη αξία ενός αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης ή μη αναγνωρισμένης βέβαιης εταιρικής δέσμευσης.
- Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών (cash flow hedges) όταν χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση της διακύμανσης των ταμειακών ροών σε σχέση με ένα αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ή σε σχέση με μία πολύ πιθανή δέσμευση.
- Αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό.

Το ολικά αντισταθμισμένο μέρος του κέρδους/ζημίας μίας επιμέτρησης των παραγώγων που ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για αντισταθμιστική λογιστική αναγνωρίζεται και καταχωρείται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εάν πρόκειται για αντιστάθμιση ταμειακών ροών (cash flow hedges), ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος καταχωρείται στα καθαρά κέρδη.

Εάν πρόκειται για αποτελεσματική αντιστάθμιση εύλογης αξίας (fair value hedges) τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται στα καθαρά κέρδη, όπου καταχωρείται αντίστοιχα και η μεταβολή εύλογης αξίας του αντισταθμισμένου μέσου.

Η αντισταθμιστική λογιστική διακόπτεται όταν το αντισταθμίζον μέσο εκπνέει ή πωλείται, τερματίζεται ή εξασκείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Το συσσωρευμένο ποσό των κερδών ή ζημιών που έχει αναγνωριστεί απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέχρι την ημερομηνία αυτή παραμένει στο αποθεματικό ωσότου το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που μια αντισταθμιζόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, τα καθαρά συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που είχαν καταχωρηθεί στα αποθεματικά μεταφέρονται αμέσως στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

κδ) Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

(i) Έσοδα από κατασκευαστικές δραστηριότητες

Οι κατασκευαστικές θυγατρικές και κοινοπραξίες αναγνωρίζουν τα έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια στα φορολογικά τους βιβλία με βάση τις τιμολογήσεις που γίνονται στους πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από σχετικές τμηματικές πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων που εκδίδονται από τους υπόλογους μηχανικούς και ανταποκρίνονται στις εκτελεσθείσες εργασίες έως την εκάστοτε ημερομηνία κλεισίματος. Για λόγους συμμόρφωσης με τα ΔΠΧΑ, τα έσοδα από κατασκευαστική δραστηριότητα λογιστικοποιούνται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις με βάση τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης του κόστους του έργου (percentage-of-completion method) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια».

Με βάση τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, τα έξοδα κατασκευών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων, συγκρίνονται με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος του έργου, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό του έργου που έχει ολοκληρωθεί.

Το ανωτέρω ποσοστό εφαρμόζεται επί του συνολικού αναθεωρημένου συμβατικού τιμήματος, προκειμένου να προσδιοριστούν τα σωρευμένα έσοδα του έργου με βάση τα οποία αναπροσαρμόζονται τα τιμολογηθέντα έσοδα. Οι σωρευτικές επιδράσεις των αναθεωρήσεων του συνολικού εκτιμώμενου κατασκευαστικού κόστους και του συνολικού συμβατικού τιμήματος, καταχωρούνται στις χρήσεις κατά τις οποίες προκύπτουν οι σχετικές αναθεωρήσεις.

Στις περιπτώσεις συμβολαίων για τα οποία προβλέπεται ότι το συνολικό εκτιμώμενο κόστος υπερβαίνει το συνολικό συμβατικό τίμημα, ολόκληρο το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στη χρήση κατά την οποία τα ζημιογόνα γεγονότα καθίστανται πιθανά.

Τα δεδουλευμένα μη τιμολογημένα έσοδα αφορούν αναγνωρισθέντα έσοδα σύμφωνα με την παραπάνω περιγραφόμενη μέθοδο που δεν έχει ακόμα τιμολογηθεί. Ενώ, τα μη δεδουλευμένα έσοδα περιλαμβάνουν τις επιπλέον τιμολογήσεις μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων σε σχέση με τα έσοδα που υπολογίσθηκαν με την μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης.

Οι προκαταβολές εκτέλεσης έργων αντιπροσωπεύουν ποσά που εισπράττονται από τον Όμιλο κατά την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων και συμψηφίζονται αναλογικά με τις τμηματικές τιμολογήσεις. Το υπόλοιπο οφειλόμενο μέρος που απομένει εμφανίζεται στις υποχρεώσεις στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

(ii) Πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων τζίρου, κινήτρων πωλήσεων και του αναλογούντος ΦΠΑ, αναγνωρίζονται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών.

(iii) Έσοδα σταθμών αυτοκινήτων

Τα έσοδα αυτά προέρχονται από τις παραχωρήσεις λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων. Ως έσοδα αναγνωρίζονται οι πραγματοποιούμενες εισπράξεις.

(iv) Έσοδα από πώληση Ηλεκτρικής Ενέργειας

Τα έσοδα από πώληση Ηλεκτρικής Ενέργειας λογίζονται στη χρήση την οποία αφορούν. Κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων λογίζονται ως έσοδα εισπρακτέα μη τιμολογηθέντα, τα έσοδα από ηλεκτρική ενέργεια αγορασθείσα από τον ΛΑΓΗΕ ή άλλο πελάτη που δεν έχουν ακόμη τιμολογηθεί. Επιπλέον οι αναμενόμενες εισπράξεις από παραγωγή ενέργειας στα πλαίσια συμβάσεων πώλησης ενέργειας που εμπεριέχουν, σύμφωνα με την ΕΔΔΠΧΑ 4, στοιχεία μίσθωσης αναγνωρίζονται στα έσοδα αναλογικά κατά τη διάρκεια της σύμβασης στο βαθμό που οι εισπράξεις αυτές αφορούν την σύμβαση μίσθωσης. Μια σύμβαση πώλησης ενέργειας θεωρείται ότι εμπεριέχει όρους μίσθωσης όταν αφορά στο σύνολο της ενέργειας που παράγεται από μια συγκεκριμένη εγκατάσταση του Ομίλου και η τιμή ανά μονάδα ενέργειας δεν είναι ούτε σταθερή καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης, ούτε αντιπροσωπεύει την τιμή της αγοράς κατά την ημερομηνία παραγωγής.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

(v) Έσοδα από κατασκευή και πώληση ακινήτων

Τα υπό κατασκευή ακίνητα κυριότητας του Ομίλου εμφανίζονται ως αποθέματα. Από το αντίτιμο των διενεργούμενων με οριστικό συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με συμβολαιογραφικό προσύμφωνο πωλήσεων (δεδομένου ότι οι σχετικοί κίνδυνοι στο πλαίσιο των εγγυητικών ευθυνών της εταιρείας καλύπτονται ασφαλιστικά), αναγνωρίζεται στα έσοδα κάθε χρήσεως το τμήμα που αναλογεί στο πραγματοποιούμενο μέχρι το τέλος της ίδιας χρήσεως αντίστοιχο κόστος ανεγέρσεως του πωληθέντος κτιρίου ή τμήματός του, με βάση την μέθοδο της τμηματικής περαιώσεως.

(vi) Έσοδα από Ενοίκια

Τα έσοδα από ενοίκια (λειτουργικές μισθώσεις) αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο σύμφωνα με τους όρους του μισθωτηρίου συμβολαίου.

(vii) Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

(viii) Τόκοι

Τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την λογιστική αρχή του δεδουλευμένου.

(ix) Έσοδα από την εκμετάλλευση του έργου παραχώρησης

Τα έσοδα από την εκμετάλλευση του Αυτοκινητόδρομου αναγνωρίζονται βάσει του μοντέλου του άυλου περιουσιακού στοιχείου και αφορούν σε (α) έσοδα από την είσπραξη διοδίων μέσω των συστημάτων χειροκίνητης ή ηλεκτρονικής πληρωμής διοδίων καθώς και (β) έσοδα από τη μίσθωση Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.) ή άλλων χώρων.

Ο Όμιλος, σύμφωνα με το μοντέλο του άυλου περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζει ένα έσοδο στο βαθμό που αποκτά δικαίωμα να χρεώνει τους χρήστες των υποδομών κοινής ωφέλειας.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει το εισπραχθέν ή εισπρακτέο δικαίωμα εκ μέρους του φορέα εκμετάλλευσης στην εύλογη αξία του, που θεωρείται ότι είναι πληρωμές που έχει λάβει από τους χρήστες των υποδομών, βάσει της αρχής του δεδουλευμένου.

Στη σύμβαση παραχώρησης αναφέρονται όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις σε σχέση με τις υποδομές και τις υπηρεσίες που παρέχονται.

κε) Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος)

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των οικονομικών καταστάσεων κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών, από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών, καθώς και κάθε έκτακτης εισφοράς υπολογιζόμενης επί των κερδών.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) σε όλες τις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και μειώνονται στο βαθμό που δε θεωρείται πιθανόν ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί.
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ τη χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.
Ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά έσοδα αναγνωρίζεται, επίσης, στα λοιπά συνολικά έσοδα.

κστ) Κέρδη Ανά Μετοχή
Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον όμιλο ως ίδιες μετοχές.
Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών, μετά φόρου) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

κζ) Συνενώσεις Επιχειρήσεων, Υπεραξία από Εξαγορές και Μεταβολές σε Ποσοστά μη Ελεγχουσών Συμμετοχών
Οι συνενώσεις επιχειρήσεων/δραστηριοτήτων λογίζονται με βάση τη μέθοδο της εξαγοράς. Με βάση αυτή τη μέθοδο τα περιουσιακά στοιχεία (περιλαμβανομένων των προγενέστερα μη αναγνωρισμένων ασώματων περιουσιακών στοιχείων) και οι υποχρεώσεις (περιλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων) της εξαγοραζόμενης επιχείρηση/δραστηριότητας αναγνωρίζονται σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.
Η υπεραξία από συνενώσεις επιχειρήσεων/δραστηριοτήτων προκύπτει ως η διαφορά των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, μεταξύ α) του τιμήματος, του ποσού που αναλογεί στο ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της τυχόν συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη και, β) της αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Κατά την ημερομηνία συναλλαγής (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating units) ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από την συνένωση αυτή. Αν η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν υπερβαίνει το κόστος της συνένωσης, τότε ο Όμιλος επανεκτιμά την αναγνώριση και την επιμέτρηση των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων και του κόστους συνένωσης, και αναγνωρίζει αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης την αρνητική διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων (αρνητική υπεραξία).
Η υπεραξία αποτιμάται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η υπεραξία δεν αποσβένεται αλλά υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση ή συχνότερα αν γεγονότα ή αλλαγές συνθηκών υποδηλώνουν ότι η αξία της μπορεί να έχει απομειωθεί.
Αν η λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης και της αναλογούσας υπεραξίας, υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό της, τότε αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης. Η απομείωση προσδιορίζεται με εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, οι οποίες σχετίζονται με την υπεραξία.

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.
Η υπεραξία που έχει προκύψει από εξαγορές ή συνενώσεις εταιριών, έχει επιμερισθεί και παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου στις βασικές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών οι οποίες έχουν προσδιορισθεί σε σχέση με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36 «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων».
Όταν ο Όμιλος αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής του σε υφιστάμενες θυγατρικές εταιρίες (εξαγορά ποσοστών μη ελεγχουσών συμμετοχών) η συνολική διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της αναλογίας των ποσοστών μη ελεγχουσών συμμετοχών που αποκτώνται αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια επειδή θεωρείται ως συναλλαγή μεταξύ μετόχων. Κατ' αντιστοιχία, όταν πωλούνται ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών (χωρίς η τελική συμμετοχή να οδηγεί σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής), τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια.

κη) Δαπάνες Λειτουργικής Ανάπτυξης Εδαφικών Εκτάσεων Εξόρυξης Ορυκτών – Μεταλλευμάτων
Αφορά στις δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων - μεταλλείων οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως εργασίες αποκάλυψης, διάνοιξης στοών και απομάκρυνσης στείρων εδαφών. Κατά την διάρκεια της φάσης λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών-μεταλλευμάτων (πριν την έναρξη της παραγωγής), οι δαπάνες αποκάλυψης συνήθως κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του αποσβέσιμου κόστους ανάπτυξης και κατασκευής των ορυχείων. Η απόσβεση των δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων υπολογίζεται με τη μέθοδο του ποσοστού απόληψης του εμπορικά απολήψιμου κοιτάσματος. Η απόσβεση - έξοδο των κεφαλαιοποιηθεισών δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων περιλαμβάνεται στο κόστος εξόρυξης των ορυκτών – μεταλλευμάτων.
Οι δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων – μεταλλείων κεφαλαιοποιούνται εάν και μόνο εάν πληρούνται όλες οι κάτωθι προϋποθέσεις:
(α) ο Όμιλος θα αποκομίσει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη (βελτίωση πρόσβασης στο κοίτασμα) που συνδέονται με τη δραστηριότητα αποκάλυψης,
(β) ο Όμιλος μπορεί να αξιοποιήσει το τμήμα του κοιτάσματος για το οποίο έχει βελτιωθεί η πρόσβαση και,
(γ) το κόστος της δραστηριότητας αποκάλυψης που συνδέεται με το τμήμα αυτό μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.
Το περιουσιακό στοιχείο από τη δραστηριότητα αποκάλυψης προστίθεται στο κόστος του ορυχείου και συνακόλουθα αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε απομείωση στην αξία του.

κθ) Πρόβλεψη Αποξήλωσης Αιολικών Πάρκων και Αποκατάστασης Περιβάλλοντος:
Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις για την αποξήλωση των ανεμογεννητριών από τα Αιολικά Πάρκα και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου. Οι προβλέψεις αποξήλωσης και αποκατάστασης αντανακλούν την παρούσα αξία, κατά την ημερομηνία αναφοράς, του εκτιμώμενου κόστους, μειωμένου κατά την εκτιμώμενη υπολειμματική αξία των ανακτήσιμων υλικών. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης κατάστασης οικονομικής θέσης και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν τη παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να εκταμιευθεί για την εκκαθάριση της υποχρέωσης αποξήλωσης και αποκατάστασης.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Η σχετική πρόβλεψη καταχωρείται αυξητικά της αξίας κτήσης των ανεμογεννητριών και αποσβένεται με βάση την σταθερή μέθοδο εντός της 25ετούς διάρκειας της σύμβασης παραγωγής ενέργειας. Η απόσβεση - έξοδο των κεφαλαιοποιηθέντων δαπανών αποξήλωσης και αποκατάστασης περιλαμβάνεται στη κατάσταση αποτελεσμάτων μαζί με τις αποσβέσεις των Αιολικών Πάρκων.
Τυχόν μεταβολές στις εκτιμήσεις αναφορικά με το εκτιμώμενο κόστος ή με το προεξοφλητικό επιτόκιο προστίθενται ή αφαιρούνται αντίστοιχα στο κόστος του παγίου. Η επίδραση της προεξόφλησης του εκτιμώμενου κόστους καταχωρείται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου.

κι) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία από Παραχωρήσεις-Δάνεια και απαιτήσεις
Στις Συμφωνίες Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα όπου παραχωρείται δικαίωμα παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, ο Όμιλος εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:
α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και
β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης.

Σύμφωνα με την ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια. Η παραχωρησιούχος Εταιρεία αναγνωρίζει ένα Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο Απαίτησης στο βαθμό που έχει άνευ όρων συμβατικό δικαίωμα για είσπραξη μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, εγγυημένο από το Δημόσιο Φορέα (financial asset model) ή/και άυλα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαίωμα Παραχώρησης (intangible asset model) στο βαθμό που λαμβάνει το δικαίωμα να χρεώνει τους χρήστες της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας. Ο χειρισμός πραγματοποιείται ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

Οι εταιρείες του Ομίλου που λειτουργούν ως παραχωρησιούχοι, αναγνωρίζουν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχουν ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβουν μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο: α) συγκεκριμένα ή προσδιορίσιμα ποσά ή β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Σύμπραξης. Οι παραχωρησιούχοι καταλογίζουν τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11. Έσοδα και έξοδα που αφορούν υπηρεσίες λειτουργίας καταλογίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18.

κκ) Κατεχόμενα προς πώληση μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
Ως κατεχόμενα προς πώληση ή διανομή μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή σύνολα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων χαρακτηρίζονται εκείνα που ο Όμιλος σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους στους σχετικούς λογαριασμούς της κατάστασης οικονομικής θέσης.
Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Επίσης, αυτά τα περιουσιακά στοιχεία δεν υπόκεινται σε απόσβεση, ενώ το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμησή τους περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στα “άλλα έσοδα” και “άλλα έξοδα”, αντίστοιχα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

κλ) Απαιτήσεις από ενσωματωμένα παράγωγα

Ο όμιλος στα πλαίσια λειτουργίας των παραχωρήσεων αναγνωρίζει απαίτηση από ενσωματωμένο παράγωγο.

Σύμφωνα με την παρ 10 και 11 του ΔΛΠ 39 ορίζεται ότι ενσωματωμένο παράγωγο είναι ένα συνθετικό στοιχείο ενός υβριδικού (σύνθετου) χρηματοοικονομικού μέσου που περιλαμβάνει και ένα μη παράγωγο κύριο συμβόλαιο με αποτέλεσμα μερικές από τις ταμιακές ροές του σύνθετου μέσου να κυμαίνονται κατά τρόπο όμοιο με ένα αυτοτελές παράγωγο. Το ενσωματωμένο παράγωγο επηρεάζει μερικές ή όλες τις ταμιακές ροές, οι οποίες διαφορετικά με βάση το συμβόλαιο θα έπρεπε να τροποποιηθούν βασιζόμενες σε ένα καθορισμένο επιτόκιο, τιμή χρηματοοικονομικού μέσου, τιμή εμπορευμάτων, συναλλαγματική ισοτιμία, δείκτη τιμών ή επιτοκίων ή άλλες μεταβλητές. Ένα παράγωγο που συνοδεύει ένα χρηματοοικονομικό μέσο αλλά που βάσει της σύμβασης μπορεί να μεταβιβαστεί ανεξάρτητα από εκείνο το μέσο ή που έχει διαφορετικό αντισυμβαλλόμενο από εκείνο το μέσο, δεν είναι ενσωματωμένο παράγωγο, αλλά διακεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο.

Ένα ενσωματωμένο παράγωγο θα διαχωρίζεται από το κύριο συμβόλαιο και θα αντιμετωπίζεται λογιστικά ως παράγωγο σύμφωνα με το παρόν Πρότυπο, μόνον και μόνον όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

(α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι του ενσωματωμένου παραγώγου δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τους κινδύνους του κύριου συμβολαίου,

(β) ένα ιδιαίτερο χρηματοοικονομικό μέσο με τους ίδιους όρους όπως το ενσωματωμένο παράγωγο θα πληρούσε τον ορισμό ενός παράγωγου, και

(γ) το υβριδικό (σύνθετο) μέσο δεν επιμετράται στην εύλογη αξία με αναγνώριση των μεταβολών στα αποτελέσματα (ήτοι ένα παράγωγο που ενσωματώνεται σε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή χρηματοοικονομική υποχρέωση μέσω των αποτελεσμάτων δεν είναι διαχωρισμένο). Αν ένα ενσωματωμένο παράγωγο διαχωρίζεται, το κύριο συμβόλαιο, αν είναι χρηματοοικονομικό μέσο, θα αντιμετωπίζεται λογιστικά σύμφωνα με το παρόν Πρότυπο και σύμφωνα με άλλα κατάλληλα ΔΛΠ, αν δεν αποτελεί χρηματοοικονομικό μέσο.

Ο όμιλος θεωρεί ότι οι ανωτέρω προϋποθέσεις πληρούνται στο σύνολο τους και έχει προβεί στην κατάλληλη λογιστική απεικόνιση.

Κμ) Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι η τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2017 προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή είναι αυτά περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές οι αποτιμήσεις των εύλογων αξιών έχουν προκύψει από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική επιμέτρησης:

Επίπεδο 1: Διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις,

Επίπεδο 2: Λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα,

Επίπεδο 3: Τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδια περιόδου δεν υπήρξε μεταβολή στο σκοπό κάποιου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που θα οδηγούσε σε διαφορετική ταξινόμηση αυτού του στοιχείου.

Κν) Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά

Οι κοινές ονομαστικές μετοχές καταχωρούνται ως στοιχεία της καθαρής θέσης. Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης παρακολουθείται αφαιρετικά του στοιχείου αυτού της καθαρής θέσης. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Ειδικότερα τα αποθεματικά των εταιρειών παραχωρήσεων διακρίνονται σε:

Αφορολόγητα αποθεματικά: Σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης το ποσό του έσοδού από την απόσβεσή της χρηματοδοτικής συμβολής διαχωρίζεται από το αποτέλεσμα εις νέο σε αποθεματικό στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, ώστε να απεικονίζεται διακριτά σε περίπτωση μελλοντικής διανομής ή κεφαλαιοποίησης, με σκοπό την φορολόγησή του.

Αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου: Το αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιείται για τη καταχώρηση κερδών ή ζημιών από παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν ως παράγωγα αντιστάθμισης μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow hedges) και αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα .

Κξ) Διάθεση κερδών Αποθεματικών Μερισμάτων

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους απεικονίζονται σαν υποχρέωση τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Επίσης κατά την ίδια χρονική στιγμή απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις η επίδραση της εγκριθείσας από την Γενική Συνέλευση των μετόχων διάθεσης των αποτελεσμάτων και ο τυχόν σχηματισμός αποθεματικών.

4. ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται το σύνολο των συμμετοχών της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, άμεσες και έμμεσες, σε οικονομικές μονάδες κατά την 31.12.2017 και οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στην ενοποίηση. Σύμφωνα με το επίπεδο ενοποίησής τους διακρίνονται ως εξής:

4.1 Δομή Εταιρείας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ –ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ					
Κ/Ξ HELLAS TOLLS	Ελλάδα	66,66	0	66,66	
ΑΛΤΕ Α.Τ.Ε.-ΤΕΡΝΑ Α.Ε. Ο.Ε.	Ελλάδα	50	0	50	
Κ/Ξ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΣΣΚ)	Ελλάδα	50	50	100	

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Χεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

4.2 Δομή Ομίλου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ-ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ					
ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	Ελλάδα	100	0	100	Ολική
Κ/Ξ EUROIONIA	Ελλάδα	0	100	100	Ολική
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Ελλάδα	0	100	100	Ολική
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα	70,55	29,45	100	Ολική
TERNA OVERSEAS LTD	Κύπρος	0	100	100	Ολική
TERNA QATAR LLC ***	Κατάρ	0	35	35	Ολική
TERNA BAHRAIN HOLDING WLL	Μπαχρέιν	0	99,99	99,99	Ολική
TERNA CONTRACTING CO WLL	Μπαχρέιν	0	100	100	Ολική
TERNA VENTURES WLL	Μπαχρέιν	0	100	100	Ολική
TERNA SAUDI ARABIA LTD	Σαουδική Αραβία	0	60	60	Ολική
Κ/Ξ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΣΣΚ)	Ελλάδα	50	50	100	Ολική
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ-ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ					
Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ- ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα	0	30	30	
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα	0	37,5	37,5	
Κ/Ξ ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ-ΚΑΣΤΑΤ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΤΕ (Έργο Κουμπίλα-Λουλούδι)	Ελλάδα	0	70	70	
Κ/Ξ "ΚΞ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ"-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ-ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ - POWELL (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ)	Ελλάδα	0	66	66	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-IMPEGILO SPA (ΤΡΑΜ)	Ελλάδα	0	55	55	
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/ΞΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΣΤΑΘ. ΑΥΤΟΚ. ΘΕΣΣΑΛΟΝ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔ.)	Ελλάδα	0	69	69	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ - WAYSS (ΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΕΤΕΘ-ΤΕΡΝΑ ΑΒΑΞ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)	Ελλάδα	0	35	35	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.(ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΣ ΟΑΚΑ)	Ελλάδα	0	83,5	83,5	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. J&P ΑΒΑΞ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Η/Μ)	Ελλάδα	0	37	37	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ (ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ)	Ελλάδα	0	65	65	
Κ/Ξ THALES ATM ΑΕ-ΤΕΡΝΑ (ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ TACAN)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ ΤΜ. Α')	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΑ ΤΣΑΚΩΝΑ)	Ελλάδα	0	49	49	
Κ/Ξ "ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΔΟΜΟΤ/ΚΗ ΑΕ" -ΘΕΜΕΛ/ΔΟΜΗ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΤΕΘ ΑΕ (ΔΗΜ. ΜΕΓ. ΘΕΣ)	Ελλάδα	0	25	25	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΚΑ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Σ.Δ. ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-THALES AUSTRIA (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ETCS)	Ελλάδα	0	37,4	37,4	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ J&P ΑΒΑΞ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ)	Ελλάδα	0	33,33	33,33	
Κ/Ξ ΜΕΤΚΑ-ΤΕΡΝΑ	Ελλάδα	0	90	90	

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Χειμάρρας 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελλάδα	0	17	17	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-SICES CONSTRUCTIONS (ΑΝΑΒ.ΔΥΙΛΙΣΤ. ΕΛΠΕ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ (Έργο Ε.Ο. Φλώρινα-Νίκη)	Ελλάδα	0	33,33	33,33	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Έργο ΠΑΘΕ-Στυλίδα)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΕΓΕΚ Κατασκευαστική (Έργο Προμαχώνα)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Λιμένας Πάτρας)	Ελλάδα	0	70	70	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ (Έργο Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή)	Ελλάδα	0	33,33	33,33	
Κ/Ξ IMPREGILO SpA-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Πολιτιστικό Κέντρο Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος)	Ελλάδα	0	49	49	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Έργα λιγνίτη)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΘΡΙΑΣΙΟ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Σ.Σ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	0	33,33	33,33	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΓΕΦΥΡΑ ΣΓ26 Σ.Δ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	0	44,56	44,56	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Θριάσιο Β' ΕΡΓΟΣΕ)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Κοινοπραξία ΕΡΓΟΣΕ Α.Δ. 751)	Ελλάδα	0	50	50	
J/V TERNA GCC WAC	Κατάρ	0	30	30	
J/V TERNA-Al OMAIER	Σαουδική Αραβία	0	60	60	
J/V TERNA-CGCE (AMAS 1)	Μπαχρέιν	0	50	50	
Κ/Ξ RENCO-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή σταθμών συμπίεσης ΤΑΡ σε Ελλάδα και Αλβανία)	Ελλάδα	0	50	50	
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-INTRAKAT (Τέμενος)	Ελλάδα	0	25	25	
J/V TERNA - CGCE (AMAS 2)	Μπαχρέιν	0	50	50	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ-ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ					
ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	Ελλάδα	22,15	0	22,15	Καθαρή θέση
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΑΠΕ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ					
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ*	Ελλάδα	41,38	0	41,38	Ολική
IWECO ΧΩΝΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΒΡΟΥ ΑΕ	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΕΙΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΛΕΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΕΡΡΩΝ ΈΒΡΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΙΟΛΙΚΗ ΔΕΡΒΕΝΙ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΙΟΛΙΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
EUROWIND Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ ΑΚΡΑΤΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΕΝΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΔΙΡΦΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΜΑΛΕΣΙΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΪ-ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΙΤΟΛΩΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΔΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΞΕΡΟΒΟΥΝΙΟΥΑ.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
TERNA ENERGY OVERSEAS LTD	Κύπρος	0	41,38	41,38	Ολική
EOLOS POLSKA sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική
EOLOS NOWOGRODZEC sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική
HAOS INVEST 1 EAD	Βουλγαρία	0	41,38	41,38	Ολική
VALE PLUS LTD	Κύπρος	0	41,38	41,38	Ολική
GALLETTE LTD	Κύπρος	0	41,38	41,38	Ολική
ECO ENERGY DOBRICH 2 EOOD	Βουλγαρία	0	41,38	41,38	Ολική
ECO ENERGY DOBRICH 3 EOOD	Βουλγαρία	0	41,38	41,38	Ολική
ECO ENERGY DOBRICH 4 EOOD	Βουλγαρία	0	41,38	41,38	Ολική
COLD SPRINGS WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
DESERT MEADOW WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
HAMMETTHILL WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
MAINLINE WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
RYEGRASS WINDFARM, LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
TWO PONDS WINDFARM, LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
MOUNTAIN AIR WIND, LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
EOLOS NORTH sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική
EOLOS EAST sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΣΤΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
JP GREEN sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική
WIRON sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική
BALLADYNA sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΟΕ	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΥΣΤΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΆΡΗ ΣΑΠΠΩΝ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΤΡΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΟΚΑΝΙ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Ο.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΥΡΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΦΗΡΕΩΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ VECTOR ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΡΟΥΛΟΣ Ο.Ε	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
MOUNTAIN AIR PROJECTS LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
MOUNTAIN AIR INVESTMENTS LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
MOUNTAIN AIR ALTERNATIVES LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
MOUNTAIN AIR RESOURCES LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
MOUNTAIN AIR HOLDINGS LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
FLUVANNA WIND ENERGY LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
FLUVANNA HOLDINGS LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
FLUVANNA INVESTMENTS LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
TERNA DEN LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
TERNA RENEWABLE ENERGY PROJECTS LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
AEGIS LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
MOHAVE VALLEY ENERGY LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
FLUVANNA I INVESTOR INC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
FLUVANNA I HOLDING COMPANY LLC	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΑΠΕ – ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ					
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ-Μ.Ε.Λ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΑΡΤΟΥ ΑΕ & ΣΙΑ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ Ο.Ε	Ελλάδα	0	20,4	20,4	
ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ & Σία Ε.Ε.	Ελλάδα	0	28,56	28,56	

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΑΠΕ - ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ					
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΕ ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	0	18,36	18,36	Καθαρή θέση
ΕΝ.ΕΡ.ΜΕΛ. ΑΕ	Ελλάδα	0	20,07	20,07	Καθαρή θέση
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ					
GP ENERGY LTD	Βουλγαρία	0	41,38	41,38	Ολική
TETRA DOOEL SKOPJE	ΠΓΔΜ	0	41,38	41,38	Ολική
PROENTRA D.O.O BEOGRAD	Σερβία	0	41,38	41,38	Ολική
OPTIMUS ENERGY AE	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ					
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	50	0	50	Καθαρή θέση
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	0	25	25	Καθαρή θέση
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ					
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	72,58	0	72,58	Ολική
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	100	0	100	Ολική
ΒΙΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	100	0	100	Ολική
ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΤΕ	Ελλάδα	51	0	51	Ολική
ICON EOOD	Βουλγαρία	83,62	16,38	100	Ολική
ICON BOROVEC EOOD	Βουλγαρία	23,33	76,67	100	Ολική
DOMUS DEVELOPMENT EOOD	Βουλγαρία	0	100	100	Ολική
I&B REAL ESTATE EAD	Βουλγαρία	0	100	100	Ολική
SC GEK ROM SRL	Ρουμανία	100	0	100	Ολική
HERMES DEVELOPMENT SRL	Ρουμανία	0	100	100	Ολική
HIGHLIGHT SRL	Ρουμανία	0	100	100	Ολική
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0	100	100	Ολική
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ					
ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε.	Ελλάδα	37,22	0	37,22	Καθαρή θέση
ΓΕΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	0	33,34	33,34	Καθαρή θέση
ΓΑΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	35,78	0	35,78	Καθαρή θέση
GLS EOOD	Βουλγαρία	50	0	50	Καθαρή θέση

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ					
ΙΩΛΚΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	100	0	100	Ολική
ΧΕΙΡΩΝ ΠΑΡΚΙΝΓΚ Α.Ε.	Ελλάδα	99,47	0,53	100	Ολική
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΕ	Ελλάδα	83,33	16,67	100	Ολική
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΣΑΡΟΚΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΕ	Ελλάδα	83,67	16,33	100	Ολική
HELLAS SMARTICKET A.E.	Ελλάδα	35	41,38	76,38	Ολική
WASTE CYCLO A.E.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Μ.Α.Ε.	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ**	Ελλάδα	78,59	0	78,59	Ολική
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.**	Ελλάδα	66,66	0	66,66	Ολική
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΝ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ					
PARKING ΟΥΗΛ Α.Ε	Ελλάδα	50	0	50	Καθαρή θέση
ΑΘΗΝΑΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	23,2	0	23,2	Καθαρή θέση
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΑΕ	Ελλάδα	24,7	0	24,7	Καθαρή θέση
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΑΕ	Ελλάδα	32,42	0	32,42	Καθαρή θέση
POLIS PARK ΑΕ	Ελλάδα	28,76	0	28,76	Καθαρή θέση
ΣΜΥΡΝΗ PARK Α.Ε.	Ελλάδα	20	0	20	Καθαρή θέση
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	31,63	0	31,63	Καθαρή θέση
METROPOLITAN ATHENS PARK ΑΕ	Ελλάδα	22,91	0	22,91	Καθαρή θέση
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ					
ΒΙΟΜΕΚ ΑΒΕΤΕ	Ελλάδα	67,52	29,07	96,59	Ολική
ΣΤΡΩΤΗΡΕΣ ΑΕΒΕ	Ελλάδα	51	0	51	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Ελλάδα	51,02	48,98	100	Ολική
ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	0	100	100	Ολική
ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΕ	Ελλάδα	0	100	100	Ολική
CEMENT PRODUCTION AND EXPORT FZC	Λιβύη	0	75	75	Ολική
MALCEM CONSTRUCTION MATERIALS LTD	Μάλτα	0	75	75	Ολική
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ					
QE ENERGY EUROPE LTD	Κύπρος	0	100	100	Ολική
TERNA ENERGY UK PLC	Ηνωμένο Βασίλειο	0	41,38	41,38	Ολική
TERNA ENERGY USA HOLDING CORPORATION	Η.Π.Α.	0	41,38	41,38	Ολική
TERNA ENERGY TRANSATLANTIC sp.z.o.o.	Πολωνία	0	41,38	41,38	Ολική

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
TERNA ENERGY TRADING LTD	Κύπρος	0	41,38	41,38	Ολική
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	Ελλάδα	0	41,38	41,38	Ολική
TERNA ENERGY TRADING SHPK	Αλβανία	0	41,38	41,38	Ολική

Τα ποσοστά δικαιωμάτων ψήφου της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. σε όλες τις ανωτέρω συμμετοχές συμπίπτουν με το ποσοστό που κατέχει επί του σε κυκλοφορία μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών.

*Η εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ είναι θυγατρική και ενοποιείται πλήρως στον Όμιλο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ διότι ασκείται έλεγχος. Ο έλεγχος είναι απόρροια των κάτωθι συνθηκών:

1. Η μητρική Εταιρεία έχει εξουσία επί του επενδυόμενου αφού έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες (λειτουργικές και χρηματοδοτικές). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ. και των διοικητικών στελεχών της θυγατρικής από την Διοίκηση της μητρικής.

2.Η μητρική Εταιρεία κατέχει δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από την συμμετοχή στην θυγατρική. Συγκεκριμένα, η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό μεταξύ των μετόχων. Οι λοιπές μη ελεγχόμενες συμμετοχές παρουσιάζουν πολύ μεγάλη διασπορά και ως εκ τούτου δεν μπορούν να επηρεάσουν ουσιωδώς την λήψη αποφάσεων.

3.Η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία επί της θυγατρικής προκείμενου να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της. Αυτό είναι απόρροια της δυνατότητας που έχει στην λήψη αποφάσεων επί θεμάτων της θυγατρικής μέσω ελέγχου των οργάνων λήψης των αποφάσεων (Δ.Σ. και διευθυντικών στελεχών).

** Ο Όμιλος προέβη σε συναλλαγή εξαγοράς ποσοστού συμμετοχής ύψους 21,4% και 33,3% των δύο εταιρειών παραχώρησης ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65, όπως αναφέρεται και στην σημείωση 42 των οικονομικών καταστάσεων με συνέπεια να κατέχει το 78,59% και 66,66% αντίστοιχα, κατά την 31/12/2017. Απόρροια της εν λόγω συναλλαγής ήταν και αύξηση των μελών του ΔΣ που εκπροσωπούνται από την ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ήτοι οχτώ στα δέκα.
Ο Όμιλος υιοθετώντας την λογιστική πολιτική αναφορικά με το αν έχει το έλεγχο ή όχι, προέβη σε αξιολόγηση των νέων δεδομένων, ήτοι αυξημένα ποσοστά συμμετοχής, βάσει των διατάξεων του ΔΠΧΑ 10 που παρατίθενται ακολούθως:
Μία επενδύουσα οικονομική οντότητα ελέγχει μία επενδυόμενη οικονομική οντότητα, όταν και μόνο όταν ισχύουν σωρευτικά τα τρία παρακάτω στοιχεία.
α) Εξουσία πάνω στην επενδυόμενη
β) Έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις προερχόμενα από την συμμετοχή στην επενδυόμενη
γ) Η ικανότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία πάνω στην επενδυόμενη ώστε να επηρεάζει τις αποδόσεις
Κατά την αξιολόγηση της έννοιας της εξουσίας επί των δύο επενδυόμενων εταιρειών, ο Όμιλος χρησιμοποίησε ως τεκμήριο το γεγονός ότι από τον Σεπτέμβριο του 2017 οι δύο εταιρείες παραχώρησης βρίσκονται ουσιαστικά στη λειτουργική τους περίοδο, με συνέπεια όλες οι συναφείς δραστηριότητες και οι σχετικές αποφάσεις που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία τους να διαφέρουν σημαντικά από αυτές που ίσχυαν στην προγενέστερη κατασκευαστική περίοδο.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Ο Όμιλος έγινε αποδέκτης αυτής της ουσιαστικής τροποποίησης στο 4ο τρίμηνο του 2017, περίοδο που απόκτησε την πλειοψηφία των μετοχών αλλά και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των δύο Παραχωρήσεων . Ερμηνεύοντας όλα τα παραπάνω, ο Όμιλος έχει οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι τα υφιστάμενα δικαιώματα του άλλου μετόχου των δύο εταιρειών αποτελούν ένα είδος αποκλειστικά προστατευτικών δικαιωμάτων, βάσει και των οριζόμενων του ΔΠΧΑ 10, και διαφέρουν σημαντικά με τα προστατευτικά δικαιώματα που δύναται να υπήρχαν κατά το σύνολο της κατασκευαστικής περιόδου των δύο αυτοκινητόδρομων και παράλληλα τηρεί τα κριτήρια της πλήρους ενοποίησης των δύο εταιρειών βάσει του λογιστικού πλαισίου που υιοθετεί.

*** Η εταιρεία TERNA QATAR LLC ενοποιείται ολικά σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», διότι ο Όμιλος βάσει σύμβασης έχει τον έλεγχο της διοίκησης και των αποτελεσμάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται οι κοινοπραξίες κατασκευής τεχνικών έργων, στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος, έχουν ήδη περατώσει τα έργα για τα οποία είχαν συσταθεί, έχει ήδη παρέλθει ο χρόνος εγγυήσεως, έχουν εκκαθαριστεί οι σχέσεις με τους τρίτους και επίκειται η οριστική διάλυσή τους. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Εμμεσο)
Κ/Ξ IMPREGILO S.p.a – ΤΕΡΝΑ ΑΕ – ΑΛΤΕ ΑΕ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ)	33,33%
Κ/Ξ ΕΥΗΝΟΥ – ΑΕΓΕΚ - ΜΕΤΩΝ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΤΕ	33,33%
Κ/Ξ ΚΥΡΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΩΡΥΓΑ Δ 1	75,00%
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ- ΤΕΡΝΑ- ΕΚΤΕΡ ΕΓΚΑΤ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΠΑΤΑ	20,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ	50,00%
Κ/Ξ ΕΡΓΟΥ ΔΕΠΑ	10,00%
Κ/Ξ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΤΑΣ-ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ	98,00%
Κ/Ξ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΡΑΜΟΡΙΤΣΑ	33,33%
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ-ΤΕΡΝΑ-Κ/Ξ ΕΡΓΟΥ ΠΛΑΤΑΜΩΝΑ	39,20%
Κ/Ξ ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	50,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ-J&P ΑΒΑΞ-IMEC GmbH	24,00%
Κ/Ξ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΟΜΗΡΟΣ ΑΕ- ΤΕΡΝΑ ΑΕ	50,00%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ	35,00%
Κ/Ξ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟ Γ	100,00%
Κ/Ξ J&P - ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ)	37,50%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΜΟΧΛΟΣ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΚΙΑΤΟ-ΑΙΓΙΟ)	35,00%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤ/ΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΛΑΤΑΝΟΥ)	33,33%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ)	33,33%
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΑΝΙΣ. ΚΟΜΒ. ΠΑΡΑΔ. ΤΣΑΚΩΝΑ)	49,00%
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (ΑΙΘΟΥΣΑ BANQUET)	50,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA ΑΕΒΕ (Έργο ΟΠΑΠ)	51,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA ΑΕΒΕ (Έργο ΟΠΑΠ 1)	51,00%
Κ/Ξ ΑΕΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ (ΑΞΟΝΑΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	45,00%

Κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2017 εκκαθαρίστηκαν οι ακόλουθες κοινές επιχειρήσεις:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	20,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ (ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ)	50,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΜΟΧΛΟΣ ΑΒΕΤΕ	70,00%

Στα τέλη του έτους 2017 τέθηκαν σε εκκαθάριση οι εταιρείες ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε., ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε., ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. και ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. Η εκκαθάριση των εταιρειών αυτών δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου.

Εντός του 2017 ιδρύθηκαν οι κάτωθι:

- OPTIMUS ENERGY AE, θυγατρική της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ με αντικείμενο τις Υπηρεσίες Εμπορίου Ηλεκτρικού Ρεύματος
- ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ, θυγατρική της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ με αντικείμενο την διαχείριση απορριμμάτων
- TERNA ENERGY TRADING SHPK, θυγατρική της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ με αντικείμενο τις Υπηρεσίες Εμπορίου Ηλεκτρικού Ρεύματος
- FLUVANNA I INVESTOR INC με αντικείμενο παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ
- FLUVANNA I HOLDING COMPANY LLC με αντικείμενο παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ

Τέλος, εντός του 2017, η Εταιρεία απέκτησε από την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ το 35% του κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας HELLAS SMARTICKET Α.Ε. Μετά την ημερομηνία εξαγοράς η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ συνεχίζει να διατηρεί τον έλεγχο της θυγατρικής εταιρείας HELLAS SMARTICKET Α.Ε., μέσω της άσκησης διοίκησης και να την ενοποιεί πλήρως στις οικονομικές ης καταστάσεις.

5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Ένας λειτουργικός τομέας είναι ένα συστατικό μέρος μιας οικονομικής οντότητας: α) που αναλαμβάνει επιχειρηματικές δραστηριότητες από τις οποίες δύναται να αποκτά έσοδα και να αναλαμβάνει έξοδα (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και εξόδων που αφορούν συναλλαγές με άλλα συστατικά μέρη της ίδιας οικονομικής οντότητας) και, β) του οποίου τα αποτελέσματα εξετάζονται τακτικά από τον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων της οντότητας για σκοπούς λήψης αποφάσεων σχετικά με την κατανομή πόρων στον τομέα και την εκτίμηση της αποδόσεώς του.
Ο όρος «επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων» προσδιορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο που είναι αρμόδιο για τη διάθεση πόρων και την εκτίμηση της απόδοσης των λειτουργικών τομέων.
Ο Όμιλος παρουσιάζει χωριστά τις πληροφορίες για κάθε λειτουργικό τομέα που καλύπτει κάποια κριτήρια συγκέντρωσης χαρακτηριστικών και υπερβαίνει κάποια ποσοτικά όρια.
Το ποσό κάθε παρουσιαζόμενου στοιχείου του τομέα είναι αυτό που παρουσιάζεται στον «Επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων» με σκοπό τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατανομή πόρων στον τομέα και την εκτίμηση της αποδόσεώς του.

Η ανωτέρω πληροφόρηση είναι αυτή που παρουσιάζεται στις συνημμένες καταστάσεις οικονομικής θέσης, συνολικών εσόδων και ταμειακών ροών σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, ενώ δεν απαιτούνται τροποποιήσεις στους πρότερους εντοπισθέντες λειτουργικούς τομείς όπως αυτοί παρουσιάζονται στις αντίστοιχες οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης χρήσης.
Συγκεκριμένα, ο Όμιλος αναγνωρίζει τους ακόλουθους λειτουργικούς τομείς προς αναφορά, ενώ δεν υπάρχουν μικρότερης σημασίας τομείς που θα ενοποιούντο στην κατηγορία των λοιπών τομέων.

Κατασκευές : αφορά, σχεδόν αποκλειστικά, συμβάσεις εκτέλεσης τεχνικών έργων.

Ηλεκτρισμός από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας : αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από αιολική ενέργεια (αιολικά πάρκα), από υδροηλεκτρικά έργα και λοιπές ανανεώσιμες πηγές.

Ηλεκτρισμός από θερμικές πηγές ενέργειας και εμπορία ηλεκτρικού ρεύματος : αφορά παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος με καύσιμη ύλη το φυσικό αέριο και εμπορία ηλεκτρικού ρεύματος.

Εκμετάλλευση ακινήτων : αφορά στην αγορά, ανάπτυξη και εκμετάλλευση ακινήτων καθώς και σε επενδύσεις για αποκόμιση υπεραξιών από την άνοδο των τιμών τους.

Βιομηχανία: αφορά την παραγωγή λατομικών προϊόντων και την εκμετάλλευση μεταλλείων λευκόλιθου.

Παραχωρήσεις : αφορά στην κατασκευή και λειτουργία υποδομών (π.χ. αυτοκινητόδρομοι), άλλων έργων Δημοσίου συμφέροντος (Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου και η εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων) καθώς και άλλων εγκαταστάσεων (π.χ. σταθμοί αυτοκινήτων κ.α.) με αντάλλαγμα την μακροχρόνια εκμετάλλευσή τους από παροχή υπηρεσιών στο κοινό.
Συμμετοχές : αφορά στην υποστηρικτική λειτουργία των τομέων δραστηριότητας του Ομίλου και τη δοκιμαστική λειτουργία νέων λειτουργικών τομέων.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλύσεις για στοιχεία των λειτουργικών τομέων του Ομίλου για την περίοδο που έληξε την 31.12.2017.

Υπολογισμός γνωστοποιούμενων στοιχείων των Λειτουργικών τομέων
Ακολούθως παρατίθεται ο υπολογισμός των γνωστοποιούμενων στοιχείων τα οποία δεν προκύπτουν άμεσα από τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις:

Το στοιχείο *«Καθαρό χρέος / (Πλεόνασμα)»* είναι ένας δείκτης με τον οποίο η Διοίκηση του Ομίλου κρίνει την ταμιακή θέση ενός τομέα δραστηριότητας σε κάθε χρονική στιγμή. Το στοιχείο ορίζεται ως το σύνολο των υποχρεώσεων από δάνεια και χρηματοδοτικές μισθώσεις μείον τα χρηματικά διαθέσιμα.

Το στοιχείο *«Λειτουργικά αποτελέσματα (EBIT)»* είναι ένας δείκτης με τον οποίο η Διοίκηση του Ομίλου κρίνει την λειτουργική απόδοση ενός τομέα δραστηριότητας. Το στοιχείο ορίζεται ως το Μικτό κέρδος, μείον τα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης, μείον τα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, πλέον/μείον τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκτός των κονδυλίων των Συναλλαγματικών διαφορών πληρωμής και αποτίμησης, των Απομειώσεων παγίων, των Απομειώσεων αποθεμάτων, των Λοιπών απομειώσεων και προβλέψεων και των Απομειώσεων / Διαγραφών απαιτήσεων, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Το στοιχείο *«EBITDA»* ορίζεται ως τα *Λειτουργικά αποτελέσματα (EBIT)*, πλέον οι αποσβέσεις παγίων, μείον οι αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Το στοιχείο *«προσαρμοσμένο EBITDA»* ορίζεται ως το EBITDA, πλέον τα περιλαμβανόμενα σε αυτό μη ταμειακά αποτελέσματα.

Κάτωθι παρατίθεται συμφωνία του EBIT και EBITDA με στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**
Μικτό κέρδος	**235.149**	**212.901**
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	(46.125)	(36.873)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	(1.548)	(1.682)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) προσδιοριστικά του EBIT (σημ.37)	20.956	5.432
EBIT	**208.432**	**179.778**
Καθαρές αποσβέσεις	65.532	66.371
EBITDA	**273.964**	**246.149**
Μη ταμειακές προσαρμογές	5.928	6.646
Προσαρμοσμένο EBITDA	**279.892**	**252.795**

Οι Μη ταμειακές προσαρμογές στην ανωτέρω ανάλυση αφορούν σε Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού 2.199 (2.679 το 2016), Απομειώσεις επενδυτικών ακινήτων 3.730 (2.935 το 2016).

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Επιχειρηματικοί τομείς 31.12.2017	**Κατασκευές**	**Ηλεκτρισμός από ΑΠΕ**	**Ηλεκτρισμός από θερμική ενέργεια και εμπορία HP**	**Εκμετάλλευση Ακινήτων**	**Λατομεία/Βιο μηχανία**	**Παραχωρήσεις**	**Συμμετοχές**	**Διατομεακές Απαλοιφές**	**Ενοποιημένα Σύνολα**
Πωλήσεις προϊόντων και εμπορευμάτων	330	173.024	13.623	294	7.916	0	0		**195.187**
Πωλήσεις υπηρεσιών	4.084	0	0	2.383	0	0	47		**6.514**
Έσοδα από εκμετάλλευση αυτοκινητοδρόμων	0	0	0	0	0	88.695	0		**88.695**
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	895.135	0	0	0	0	0	0		**895.135**
Συνολικά έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	**899.549**	**173.024**	**13.623**	**2.677**	**7.916**	**88.695**	**47**		**1.185.531**
Διατομεακά έσοδα	58.141	0	0	749	6	6	207	(59.109)	
Συνολικά έσοδα	**957.690**	**173.024**	**13.623**	**3.426**	**7.922**	**88.701**	**254**	**(59.109)**	**1.185.531**
Λειτουργικά αποτελέσματα από συνεχιζόμενη δραστηριότητα (EBIT)	**106.408**	**90.695**	**954**	**11.387**	**(4.279)**	**4.816**	**(1.549)**		**208.432**
Έσοδα τόκων	3.169	1.298	0	2	1	1.569	14.034		**20.073**
Έξοδα τόκων και συναφή έξοδα	(4.442)	(47.938)	(27)	(1.716)	(2.495)	655	(10.518)		**(66.481)**
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά μη λειτουργικά αποτελέσματα	(15.029)	(6.630)	(26)	(1.732)	(1.774)	(1.561)	1.730		**(25.022)**
Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες και Κοινοπραξίες	0	(1.113)	1.076	(1.612)	0	4.342	0		**2.693**
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα	0	5	0	0	0	0	13.751		**13.756**
Κέρδη προ φόρου	**90.106**	**36.317**	**1.977**	**6.329**	**(8.547)**	**9.821**	**17.448**		**153.451**
Φόρος εισοδήματος περιόδου	(41.381)	(13.352)	(188)	(3.425)	2.931	(1.087)	(2.161)		**(58.663)**
Καθαρά Αποτελέσματα	**48.725**	**22.965**	**1.789**	**2.904**	**(5.616)**	**8.734**	**15.287**		**94.788**
Καθαρές αποσβέσεις χρήσης	17.709	38.172	24	524	1.760	7.319	24		65.532
EBITDA από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**124.117**	**128.867**	**978**	**11.911**	**(2.519)**	**12.135**	**(1.525)**		**273.964**
Προβλέψεις και λοιπά μη ταμειακά αποτελέσματα	2.109	61	0	3.709	37	7	5		5.928

Επιχειρηματικοί τομείς 31.12.2017	**Κατασκευές**	**Ηλεκτρισμός από ΑΠΕ**	**Ηλεκτρισμός από θερμική ενέργεια και εμπορία HP**	**Εκμετάλλευση Ακινήτων**	**Λατομεία/Βιομηχανία**	**Παραχωρήσεις**	**Συμμετοχές**	**Διατομεακές Απαλοιφές**	**Ενοποιημένα Σύνολα**
Προσαρμοσμένο EBITDA από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**126.226**	**128.928**	**978**	**15.620**	**(2.482)**	**12.142**	**(1.520)**		**279.892**
Περιουσιακά στοιχεία	940.554	1.443.307	5.994	169.270	96.669	1.359.149	24.105		**4.039.048**
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	0	2.768	0	2.105	0	0	0		**4.873**
Επενδύσεις σε κοινοπραξίες	0	0	44.620	971	0	4.243	0		**49.834**
Σύνολο Περιουσιακών στοιχείων	**940.554**	**1.446.075**	**50.614**	**172.346**	**96.669**	**1.363.392**	**24.105**		**4.093.755**
Υποχρεώσεις	**833.195**	**1.104.634**	**2.554**	**126.633**	**75.334**	**1.104.466**	**78.784**		**3.325.600**
Δανειακές υποχρεώσεις	100.379	742.597	87	115.546	42.607	688.425	36.664		**1.726.305**
Διαθέσιμα	334.999	153.514	571	5.537	398	139.313	7.895		**642.227**
Καθαρό χρέος / (πλεόνασμα)	**(234.620)**	**589.083**	**(484)**	**110.009**	**42.209**	**549.112**	**28.769**		**1.084.078**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες περιόδου 1.1-31.12.2017	**4.452**	**232.372**	**0**	**15.280**	**9.406**	**15.795**	**82**		**277.387**

Επιχειρηματικοί τομείς 31.12.2016	**Κατασκευές**	**Ηλεκτρισμός από ΑΠΕ**	**Ηλεκτρισμός από θερμική ενέργεια**	**Εκμετάλλευση Ακινήτων**	**Λατομεία/Βιομηχανία**	**Παραχωρήσεις**	**Συμμετοχές**	**Διατομεακές Απαλοιφές**	**Ενοποιημένα Σύνολα**
Πωλήσεις προϊόντων και εμπορευμάτων	127	151.112	31.798	555	4.197	0	0	0	**187.789**
Πωλήσεις υπηρεσιών	4.812	0	0	5.271	0	15.505	180	0	**25.768**
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	949.923	0	0	0	0	0	0	0	**949.923**
Συνολικά έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	**954.862**	**151.112**	**31.798**	**5.826**	**4.197**	**15.505**	**180**	**0**	**1.163.480**
Διατομεακά έσοδα	46.273	0	0	1.468	11	0	96	(47.848)	**0**
Συνολικά έσοδα	**1.001.135**	**151.112**	**31.798**	**7.294**	**4.208**	**15.505**	**276**	**(47.848)**	**1.163.480**
Λειτουργικά αποτελέσματα από συνεχιζόμενη δραστηριότητα (EBIT)	**128.170**	**66.969**	**421**	**(8.804)**	**(4.990)**	**(853)**	**(1.135)**	**0**	**179.778**
Έσοδα τόκων	2.816	1.138	0	4	1	252	3.953	0	**8.164**
Έξοδα τόκων και συναφή έξοδα	(7.201)	(38.464)	(33)	(2.025)	(1.630)	(1.012)	(8.414)	0	**(58.779)**
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά μη λειτουργικά αποτελέσματα	(22.551)	683	(13)	4.915	(3.681)	(863)	730	0	**(20.780)**
Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες και Κοινοπραξίες	0	(80)	1.759	(264)	0	3.031	0	0	**4.446**
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα	(5)	591	0	0	0	0	(19.796)	0	**(19.210)**
Κέρδη προ φόρου	**101.229**	**30.837**	**2.134**	**(6.174)**	**(10.300)**	**555**	**(24.662)**	**0**	**93.619**
Φόρος εισοδήματος περιόδου	(31.721)	(12.690)	(66)	(96)	2.125	56	(5.408)	0	**(47.800)**
Καθαρά Αποτελέσματα	**69.508**	**18.147**	**2.068**	**(6.270)**	**(8.175)**	**611**	**(30.070)**	**0**	**45.819**
Καθαρές αποσβέσεις χρήσης	21.653	42.118	26	885	1.210	466	13	0	66.371
EBITDA από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**149.823**	**109.087**	**447**	**(7.919)**	**(3.780)**	**(387)**	**(1.122)**	**0**	**246.149**
Προβλέψεις και λοιπά μη ταμειακά αποτελέσματα	3.586	120	0	2.904	19	6	11	0	6.646
Προσαρμοσμένο EBITDA από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**153.409**	**109.207**	**447**	**(5.015)**	**(3.761)**	**(381)**	**(1.111)**	**0**	**252.795**

Επιχειρηματικοί τομείς 31.12.2016	**Κατασκευές**	**Ηλεκτρισμός από ΑΠΕ**	**Ηλεκτρισμός από θερμική ενέργεια**	**Εκμετάλλευση Ακινήτων**	**Λατομεία/Βιομηχανία**	**Παραχωρήσεις**	**Συμμετοχές**	**Διατομεακές Απαλοιφές**	**Ενοποιημένα Σύνολα**
Περιουσιακά στοιχεία	1.183.018	1.349.930	4.409	151.541	91.914	141.298	18.692	0	**2.940.802**
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	0	3.881	0	1.445	0	0	0	0	**5.326**
Επενδύσεις σε κοινοπραξίες	0	0	43.544	1.241	0	93.580	0	0	**138.365**
Σύνολο Περιουσιακών στοιχείων	**1.183.018**	**1.353.811**	**47.953**	**154.227**	**91.914**	**234.878**	**18.692**	**0**	**3.084.493**
Υποχρεώσεις	**1.105.851**	**1.019.803**	**2.000**	**110.900**	**64.789**	**156.733**	**25.912**	0	**2.485.988**
Δανειακές υποχρεώσεις	73.594	641.543	78	100.095	38.544	150.603	19.791	0	**1.024.248**
Διαθέσιμα	453.904	156.177	50	6.433	338	2.065	2.036	0	**621.003**
Καθαρό χρέος / (πλεόνασμα)	**(380.310)**	**485.366**	**28**	**93.662**	**38.206**	**148.538**	**17.755**	**0**	**403.245**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες περιόδου 1.1-31.12.2016	**14.937**	**150.713**	**0**	**80**	**2.927**	**1**	**0**	**0**	**168.658**
Επενδύσεις σε κοινοπραξία παραχωρήσεων (αυξήσεις κεφαλαίου και δευτερογενή δάνεια) για κεφαλαιουχικές δαπάνες 1.1-31.12.2017	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**68.808**	**0**		**68.808**

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2017	**Ελλάδα**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Ανατολική Ευρώπη**	**Η.Π.Α.**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	1.021.383	21.618	89.506	20.778	25.197	7.049	**1.185.531**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	1.628.936	93.801	5.647	145.117	383.946	0	**2.257.447**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	86.892	15.808	1.739	0	172.948	0	**277.387**

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2016	**Ελλάδα**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Ανατολική Ευρώπη**	**Η.Π.Α.**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	892.077	70.288	152.065	18.864	26.910	3.276	**1.163.480**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	929.397	62.251	8.340	148.230	262.437	389	**1.411.044**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	115.003	127	2.093	875	50.560	0	**168.658**

6. ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ

Σε προηγούμενη χρήση ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 66,7% των κατασκευαστικών κοινοπραξιών EUROIONIA και Ε-65, με το οποίο θα εκτελούσε ένα πρόσθετο σημαντικό κατασκευαστικό αντικείμενο σε υπάρχουσες κατασκευαστικές συμβάσεις . Δεδομένου ότι η εκτίμηση των ταμειακών ροών ήταν θετική αναγνώρισε υπεραξία 9.759. Έως το τέλος της προηγούμενης χρήσης (31/12/2016), λόγω του ότι η κατασκευή των εν λόγω έργων ήταν ακόμα σε εξέλιξη και δεν ήταν ακόμα ορατή η χρονική στιγμή ολοκλήρωσης αυτών, ο Όμιλος δεν εκτίμησε ότι υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της υπεραξίας αυτής, καθώς το υπολειπόμενο ύψος των ταμειακών ροών που ανέμενε - (ανακτήσιμο ποσό) ήταν μεγαλύτερο της τρέχουσας αξίας. Με 30 Ιουνίου 2017, καθώς υπήρξε σημαντική πρόοδος των έργων των αυτοκινητοδρόμων EUROIONIA και Ε-65 και το υπόλοιπο προς εκτέλεση μειώθηκε σημαντικά, εκτίμησε ότι υπήρξαν σημαντικές ενδείξεις απομείωσης της υπεραξίας αυτής.

Για τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας έγινε σύγκριση της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη διάθεσης. Η αξία χρήσης προσδιορίστηκε με βάση τις υπολειπόμενες ταμειακές ροές για την ολοκλήρωση του έργου και ήταν μικρότερη από την εύλογη αξία μείον κόστη διάθεσης που προκύπτει με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης. Ως εκ τούτου η Διοίκηση του Ομίλου προχώρησε σε απομείωση, η οποία υπολογίστηκε βάσει της εύλογης αξίας μείον κόστη διάθεσης. Το αποτέλεσμα της ως άνω απομείωσης ύψους 6.576 αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης των αποτελεσμάτων της περιόδου (σημ37).

Σημειώνεται ότι μετά την εν λόγω απομείωση, το υπόλοιπο ποσό της υπεραξίας ανέρχεται σε 3.183, η απομείωση του οποίου θα επανεξετασθεί με την πρόοδο της εκτέλεσης των υπολειπομένων εργασιών των συγκεκριμένων εργων.

7. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο λογαριασμός των ασώματων πάγιων στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**65.568**	**11.928**	**433**	**3.140**	**81.069**
Προσθήκες	13.057	0	571	788	**14.416**
Κόστος δανεισμού	0	0	0	0	**0**
Προσθήκες λόγω απόκτησης θυγατρικών - κόστος	989.252	0	3.090	0	**992.342**
Προσθήκες λόγω απόκτησης θυγατρικών - σωρευμένες αποσβέσεις	(226.127)	0	(2.053)	0	**(228.179)**
Μεταβολή αξίας κτήσης λόγω μεταβολής ποσοστού ενοποίησης/πωλήσεων	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από / (προς) άλλο λογ. ενεργητικού	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από ενσώματα πάγια κόστος	0	0	0	398	**398**
Μεταφορά από ενσώματα πάγια αποσβέσεις	0	0	0	0	**0**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	(1.132)	0	(9)	0	**(1.140)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	1.131	0	9	0	**1.140**
Μείωση αποσβέσεων λόγω μεταβολής ποσοστού ενοποίησης/πωλήσεων	0	0	0	0	**0**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	(2.340)	0	0	0	**(2.340)**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης στις σωρευμένες αποσβέσεις	(1.563)	0	0	0	**(1.563)**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης/Συναλλαγματικές διαφορές	(1.120)	0	(47)	0	**(1.167)**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων	247	0	46	0	**293**
(Αποσβέσεις χρήσεως)	(8.136)	(8.202)	(300)	(123)	**(16.761)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**828.839**	**3.726**	**1.740**	**4.203**	**838.508**
Κόστος 1.1.2017	83.800	88.021	3.194	3.622	178.637

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2017	(18.232)	(76.093)	(2.761)	(482)	(97.568)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**65.568**	**11.928**	**433**	**3.140**	**81.069**
Κόστος 31.12.2017	1.081.517	88.021	6.799	4.808	1.181.146
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(252.679)	(84.295)	(5.059)	(605)	(342.638)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**828.839**	**3.726**	**1.740**	**4.203**	**838.508**

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**73.670**	**21.482**	**475**	**2.479**	**98.105**
Προσθήκες	72	0	150	540	**761**
Κόστος δανεισμού	0	0	0	0	**0**
Μεταβολή αξίας κτήσης λόγω μεταβολής ποσοστού ενοποίησης/πωλήσεων	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από / (προς) άλλο λογ. ενεργητικού	(7)	0	0	7	**0**
Μεταφορά από ενσώματα πάγια κόστος	202	0	0	663	**865**
Μεταφορά από ενσώματα πάγια αποσβέσεις	(4)	0	0	10	**6**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	(1.520)	0	(14)	(448)	**(1.982)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	0	14	73	**88**
Μείωση αποσβέσεων λόγω μεταβολής ποσοστού ενοποίησης/πωλήσεων	0	0	0	0	**0**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	(860)	0	0	0	**(860)**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης στις σωρευμένες αποσβέσεις	(2.585)	0	0	0	**(2.585)**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης/Συναλλαγματικές διαφορές	326	0	14	0	**340**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων	(73)	0	(14)	0	**(87)**
(Αποσβέσεις χρήσεως)	(3.654)	(9.554)	(192)	(185)	**(13.584)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**65.568**	**11.928**	**433**	**3.140**	**81.069**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Κόστος 1.1.2016	85.588	88.021	3.045	2.859	179.512
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(11.918)	(66.539)	(2.570)	(380)	(81.409)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**73.670**	**21.482**	**475**	**2.479**	**98.105**
Κόστος 31.12.2016	83.800	88.021	3.194	3.622	178.638
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(18.232)	(76.093)	(2.761)	(482)	(97.569)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**65.568**	**11.928**	**433**	**3.140**	**81.069**

Οι αποσβέσεις των χρήσεων 2017 και 2016 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 16.516 (12.055 το 2016), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 206 (563 το 2016), Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 15 (10 το 2016), 0 στα Λοιπά Έσοδα/(έξοδα) (860 το 2016) και 24 στο Απόθεμα (96 το 2016).

Στις Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα έχουν αναγνωρισθεί τα αγορασμένα δικαιώματα εκμετάλλευσης λατομείων και μεταλλείων λευκόλιθου, αναπόσβεστης αξίας 27.458 (28.004 το 2016), με εκτιμώμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής 50 έτη.

Στο κονδύλι «(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης στις σωρευμένες αποσβέσεις» περιλαμβάνεται ζημιά απομείωσης 970 που προέκυψε κατόπιν σχετικού ελέγχου απομείωσης στο άυλο δικαίωμα παραχώρησης χρήσης σταθμού παρκινγκ, της θυγατρικής ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΕ. Η ανακτήσιμη αξία 6.167 προέκυψε από μελέτη ανεξάρτητου εκτιμητή με την χρήση της μεθόδου προεξόφλησης προσδοκώμενων ταμειακών ροών, με μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίων που κυμαινόταν μεταξύ 8,6% και 11%. Η ζημιά απομείωσης έχει αναγνωριστεί στα «λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης των αποτελεσμάτων της περιόδου (σημ.37).
Επιπρόσθετα, για την θυγατρική ΙΩΛΚΟΣ Α.Ε. αποτιμήθηκε η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της κατά 1.094 χαμηλότερη και ως εκ τούτου και λογιστικοποίηθηκε ζημιά απομείωσης σε άυλο δικαίωμα παραχώρησης εκμετάλλευσης πολυχώρου εκδηλώσεων ποσού 592. στο κονδύλι «(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης στις σωρευμένες αποσβέσεις» και 501 σε διαγραφή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων προέκυψε κατόπιν μελέτης από ανεξάρτητο εκτιμητή σταθμίζοντας την καθαρή θέση της Εταιρείας και των προσδοκώμενων ταμειακών ροών. Η ζημιά απομείωσης έχει αναγνωριστεί στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης των αποτελεσμάτων της περιόδου (σημ.37).
Στην χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης ύψους 2.340 στις άδειες δύο αιολικών πάρκων θυγατρικών εταιρειών σε Ελλάδα και Βουλγαρία, που είχαν αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης. Η ζημία αυτή επιβάρυνε το κονδύλι της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ‘’Λοιπά έσοδα/(έξοδα)” (βλ. Σημ.37). Η διοίκηση του Ομίλου προέβη σε έλεγχο απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων, πάρκων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, που είχαν σχετικές ενδείξεις. Για την διενέργεια του ελέγχου, η ανακτήσιμη αξία καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης του πάρκου (value in use). Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών, βασισμένες σε οικονομικούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν την εναπομένουσα ωφέλιμη ζωή του πάρκου, δηλαδή περίοδο 25 ετών από την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας.

Η μεταβολή των «Παραχωρήσεων και Δικαιωμάτων» περιλαμβάνει την επίδραση της επέκτασης της ωφέλιμης ζωής των αιολικών πάρκων από 20 σε 25 έτη, γεγονός που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους απόσβεσης κατά το ποσό των € 128 σε σχέση με την απόσβεση που θα είχε προκύψει εάν η επέκταση της ωφέλιμης ζωής δεν είχε λάβει χώρα (βλέπε Σημ.3(ια)). Η επίδραση αυτή θα βαίνει μειούμενη τα επόμενα έτη, καθώς τα παλαιότερα πάρκα του Ομίλου θα προσεγγίζουν την αρχικώς ορισμένη εικοσαετή ζωή τους, ενώ από τη στιγμή της λήξης της αρχικώς οριζόμενης ωφέλιμης ζωής τους και για τα επιπλέον πέντε έτη της επέκτασης της, η ανωτέρω θετική επίδραση θα μετατραπεί σε αρνητική.

Επίσης κατά την χρήση του 2016 η θυγατρική του Ομίλου, ΤΕΡΝΑ ΑΕ διενέργησε έλεγχο απομείωσης σε λατομείο δεδομένου ότι η ζήτηση για τα παραγόμενα προϊόντα αυτού ήταν ελάχιστη και ο εκτιμώμενος χρονικός ορίζοντας επανόδου του λατομείου σε κανονική λειτουργία δεν διαφαίνονταν στο κοντινό μέλλον. Από εκτίμηση της εύλογης αξίας για τις υπάρχουσες άδειες με έκθεση ειδικού ανεξάρτητου μεταλλειολόγου ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά απομείωσης ποσού 2.793 στα λοιπά έσοδα/(έξοδα) των αποτελεσμάτων της χρήσης.

Από τον έλεγχο για απομείωση αξίας που διενεργήθηκε στην ΙΩΛΚΟΣ ΑΕ για την χρήση 2016, υπολογίστηκε ζημιά απομείωσης ποσού 652 η οποία και καταχωρήθηκε στα λοιπά έσοδα/(έξοδα) των αποτελεσμάτων της χρήσης. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή για την εκτίμηση του εν λόγω ακινήτου είναι η Μέθοδος Κεφαλαιοποίησης Εσόδων. Ως συντελεστής προεξόφλησης χρησιμοποιήθηκε επιτόκιο 8,50-10,50%, και απόδοση στη λήξη 8%.

Επιπλέον, στο κονδύλι Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα απεικονίζονται τα καταβληθέντα δικαιώματα εγκατάστασης αιολικών πάρκων, αναπόσβεστης αξίας 22.725 (26.969 το 2016).

Οι δαπάνες ανάπτυξης αφορούν κυρίως δαπάνες που γίνονται στα μεταλλεία λευκόλιθου.

Τα άυλα πάγια της Εταιρείας, αναπόσβεστης αξίας 106 (33 το 2016), αφορούν σε λογισμικό αξίας κτήσης 446 (363 το 2016) και σωρευμένων αποσβέσεων 339 (330 το 2016). Οι αποσβέσεις της χρήσης 2017 ύψους 9 (9 το 2016), έχουν καταχωρηθεί στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

Δικαιώματα από Συμβάσεις Παραχώρησης

Στις Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα περιλαμβάνεται και η αναπόσβεστη αξία των δικαιωμάτων από συμβάσεις παραχώρησης ποσού 778.507 (10.439 το 2016). Η αύξηση της αναπόσβεστης αξίας οφείλεται στην εξαγορά των εταιρειών ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Τα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης την 31.12.2017, έχουν ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ	% ΕΝΟΠ/ΣΗΣ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31.12.2017	ΑΝΑΠ/ΣΤΗ ΑΞΙΑ 31.12.2017	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΧ/ΣΗΣ	ΠΑΡ/ΣΕΙΣ
ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	Ιόνια οδός και ΠΑΘΕ τμήματα Αθήνα - Σκάρφεια και Σχηματάρι - Χαλκίδα	100,00%	582.879	350.953	20	Σε λειτουργία
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	Αυτοκινητόδρομος κεντρικής Ελλάδος (Ε-65) και ΠΑΘΕ τμήμα Σκάρφεια - Ράχες	100,00%	419.117	419.117	20	Σε λειτουργία
ΙΩΛΚΟΣ ΑΕ	Διατηρητέο "Κεραμοποιείο Τσαλαπάτα" στο Βόλο	100,00%	1.251	355	36	Σε λειτουργία
ΧΕΙΡΩΝ ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΑΕ	Σταθμός αυτοκινήτων στον Βόλο	100.00%	2.915	2.238	38	Σε λειτουργία
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΕ	Σταθμός αυτοκινήτων στην πλατεία Κηφισιάς	100,00%	8.017	5.743	20	Σε λειτουργία
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΣΑΡΟΚΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΕ	Σταθμός αυτοκινήτων στην Κέρκυρα	100,00%	101	101	-	Διακοπή ανάπτυξης
ΣΥΝΟΛΟ			**1.014.280**	**778.507**		

Τα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης την 31.12.2016, έχουν ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ	% ΕΝΟΠ/ΣΗΣ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31.12.2016	ΑΝΑΠ/ΣΤΗ ΑΞΙΑ 31.12.2016	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΧ/ΣΗΣ	ΠΑΡ/ΣΕΙΣ
ΙΩΛΚΟΣ ΑΕ	Διατηρητέο "Κεραμοποιείο Τσαλαπάτα" στο Βόλο	100,00%	1.251	962	37	Σε λειτουργία
ΧΕΙΡΩΝ ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΑΕ	Σταθμός αυτοκινήτων στον Βόλο	100.00%	2.915	2.297	39	Σε λειτουργία
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΕ	Σταθμός αυτοκινήτων στην πλατεία Κηφισιάς	100,00%	8.017	7.079	17	Σε λειτουργία
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΣΑΡΟΚΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΕ	Σταθμός αυτοκινήτων στην Κέρκυρα	100,00%	101	101	-	Διακοπή ανάπτυξης
ΣΥΝΟΛΟ			**12.284**	**10.439**		

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

8. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο λογαριασμός ενσώματων παγίων στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	**Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα**	**Κτίρια**	**Μηχανήματα**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**21.871**	**75.222**	**875.028**	**12.424**	**5.726**	**96.921**	**1.087.192**
Προσθήκες	40	6.477	165.269	1.658	2.760	64.569	**240.775**
Κόστος δανεισμού	0	0	5.711	0	0	247	**5.958**
Προσθήκες λόγω απόκτησης θυγατρικών - κόστος	0	1.701	140	6.008	9.292	1.200	**18.341**
Προσθήκες λόγω απόκτησης θυγατρικών - σωρευμένες αποσβέσεις	0	(570)	(105)	(4.287)	(5.545)	0	**(10.508)**
Μεταφορές κόστους κατασκευασθέντων παγίων	0	13.355	59.160	0	0	(72.514)	**(0)**
Μεταφορές σωρευμένων αποσβέσεων κατασκευασθέντων παγίων	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από / (προς) επενδυτικά ακίνητα - κόστος	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από / (προς) αποθέματα - κόστος	0	767	0	0	0	0	**767**
Μεταφορά (από) / προς επενδυτικά ακίνητα - σωρ.αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από / (προς) άυλα πάγια - κόστος	0	0	0	0	0	(398)	**(398)**
Μεταφορά (από) / προς άυλα πάγια - σωρ. αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	(36)	(63)	(2.909)	(1.199)	(968)	0	**(5.174)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	43	2.146	894	610	0	**3.692**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	0	0	0	0	**0**
Αλλαγή ποσοστού συμμετοχής σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	**0**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	(46)	(974)	0	0	0	(884)	**(1.905)**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	(138)	0	0	0	**(138)**
Προβλέψεις αποκατάστασης/αποξήλωσης	0	0	968	0	0	0	**968**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	(3.036)	(36.572)	(336)	(494)	(4.921)	**(45.358)**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	513	7.969	267	361	0	**9.111**
Αποσβέσεις χρήσεως	(280)	(4.512)	(47.562)	(1.848)	(2.854)	0	**(57.057)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**21.550**	**88.923**	**1.029.104**	**13.581**	**8.888**	**84.221**	**1.246.267**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

Κόστος 1.1.2017	24.658	114.772	1.227.146	40.467	27.842	96.921	**1.531.807**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2017	(2.788)	(39.550)	(352.119)	(28.043)	(22.116)	0	**(444.615)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**21.871**	**75.222**	**875.028**	**12.424**	**5.726**	**96.921**	**1.087.192**
Κόστος 31.12.2017	24.618	132.999	1.418.914	46.599	38.432	84.221	**1.745.782**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(3.068)	(44.076)	(389.810)	(33.018)	(29.544)	0	**(499.516)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**21.550**	**88.923**	**1.029.104**	**13.581**	**8.888**	**84.221**	**1.246.267**

ΟΜΙΛΟΣ	**Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα**	**Κτίρια**	**Μηχανήματα**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**23.329**	**73.423**	**746.729**	**13.840**	**4.565**	**114.285**	**976.171**
Προσθήκες	49	155	81.647	810	2.885	82.351	**167.896**
Κόστος δανεισμού	0	78	2.305	0	0	384	**2.768**
Μεταφορές κόστους κατασκευασθέντων παγίων	0	8.461	92.974	0	19	(101.454)	**0**
Μεταφορές σωρευμένων αποσβέσεων κατασκευασθέντων παγίων	0	0	0	0	0	0	**0**
Μεταφορά από / (προς) επενδυτικά ακίνητα - κόστος	(251)	(1.105)	0	0	0	0	**(1.356)**
Μεταφορά (από) / προς επενδυτικά ακίνητα - σωρ.αποσβέσεις	0	322	0	0	0	0	**322**
Μεταφορά από / (προς) άυλα πάγια - κόστος	0	(186)	124	0	0	(803)	**(865)**
Μεταφορά (από) / προς άυλα πάγια - σωρ. αποσβέσεις	0	24	(30)	0	0	0	**(6)**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	(336)	(1.824)	(640)	(655)	(217)	**(3.672)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	91	1.193	402	490	0	**2.176**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	(77)	0	(119)	0	**(195)**
Αλλαγή ποσοστού συμμετοχής σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	77	0	119	0	**195**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	(980)	0	0	(0)	0	0	**(980)**
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης σωρευμένες αποσβέσεις	0	(701)	(558)	0	0	0	**(1.259)**
Προβλέψεις αποκατάστασης/αποξήλωσης	0	0	3.963	0	0	0	**3.963**
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	453	5.422	81	149	2.374	**8.479**
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	(128)	(1.899)	(75)	(97)	0	**(2.200)**
Αποσβέσεις χρήσεως	(277)	(5.329)	(55.016)	(1.994)	(1.629)	0	**(64.246)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**21.871**	**75.221**	**875.028**	**12.424**	**5.726**	**96.921**	**1.087.192**
Κόστος 1.1.2016	25.840	107.252	1.042.613	40.216	25.563	114.285	**1.355.769**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(2.511)	(33.829)	(295.884)	(26.376)	(20.998)	0	**(379.598)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**23.329**	**73.423**	**746.729**	**13.840**	**4.565**	**114.285**	**976.171**
Κόστος 31.12.2016	24.658	114.772	1.227.146	40.467	27.842	96.921	1.531.807
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(2.788)	(39.550)	(352.119)	(28.043)	(22.116)	0	(444.615)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**21.871**	**75.222**	**875.028**	**12.424**	**5.726**	**96.921**	**1.087.192**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Οικόπεδα	Κτήρια	Μηχαν/τα	Οχήματα	Λοιπά	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**2.113**	**7.664**	**1**	**0**	**42**	**9.820**
Προσθήκες	0	0	0	34	27	**61**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	0	0	(1)	0	**(1)**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	0	0	0	0	**0**
(Αποσβέσεις χρήσεως)	0	(390)	0	(3)	(12)	**(405)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**2.113**	**7.274**	**1**	**29**	**57**	**9.475**
Κόστος 1.1.2017	2.113	12.814	126	36	1.653	**16.742**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2017	0	(5.150)	(125)	(36)	(1.611)	**(6.922)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2017	**2.113**	**7.664**	**1**	**0**	**42**	**9.820**
Κόστος 31.12.2017	2.113	12.814	126	68	1.680	16.802
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	0	(5.540)	(125)	(39)	(1.623)	(7.327)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**2.113**	**7.274**	**1**	**29**	**57**	**9.475**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Οικόπεδα	Κτήρια	Μηχαν/τα	Οχήματα	Λοιπά	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**2.113**	**8.054**	**1**	**0**	**52**	**10.220**
Προσθήκες	0	0	0	0	1	**1**
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	0	0	0	0	**0**
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	0	0	0	0	**0**
(Αποσβέσεις χρήσεως)	0	(390)	0	0	(11)	**(401)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**2.113**	**7.664**	**1**	**0**	**42**	**9.820**
Κόστος 1.1.2016	2.113	12.814	126	36	1.652	**16.741**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	0	(4.760)	(125)	(36)	(1.600)	**(6.521)**
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	**2.113**	**8.054**	**1**	**0**	**52**	**10.220**
Κόστος 31.12.2016	2.113	12.814	126	36	1.653	**16.742**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	0	(5.150)	(125)	(36)	(1.611)	**(6.922)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**2.113**	**7.664**	**1**	**0**	**42**	**9.820**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Οι αποσβέσεις του Ομίλου της χρήσης 2017 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 54.479 (61.996 το 2016), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 1.979 (1.546 το 2016), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 111 (139 το 2016) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 351 (250 το 2016) και στο απόθεμα 137 (315 το 2016).

Οι αποσβέσεις της Εταιρείας 405 (401 το 2016), απεικονίζονται στην Κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων κατά 307 (301 το 2016) στο Κόστος πωλήσεων και κατά 98 (100 το 2016) στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

Στα ανωτέρω ενσώματα πάγια του Ομίλου, περιλαμβάνονται και όσα είναι μισθωμένα βάσει συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης:

	Μηχανήματα	**Οχήματα**	**Σύνολο**
Κόστος 31.12.2017	24.353	6.428	**30.781**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(7.879)	(2.544)	**(10.423)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**16.474**	**3.884**	**20.358**

	Μηχανήματα	**Οχήματα**	**Σύνολο**
Κόστος 31.12.2016	24.353	6.428	**30.781**
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(6.943)	(2.174)	**(9.117)**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	**17.410**	**4.254**	**21.664**

Επί των ακινήτων εταιρειών του ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών διαφόρων σειρών συνολικού ποσού 48.221 για την εξασφάλιση ομολογιακών δανείων.

Στο λογαριασμό «Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός» περιλαμβάνονται ανεμογεννήτριες Αιολικών Πάρκων οι οποίες έχουν ενεχυριαστεί σε τράπεζες για εξασφάλιση μακροπρόθεσμων δανείων.

Στις κατηγορίες του Ομίλου, «Γήπεδα-Οικόπεδα», «Κτίρια και εγκαταστάσεις» και «Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός», περιλαμβάνονται πάγια με αναπόσβεστο κόστος 78.460 και 75.283, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016, αντίστοιχα, που αφορούν Εγκαταστάσεις Δικτύων Διανομής που κατασκευάστηκαν από την Εταιρεία και όπως προβλέπεται από συμβάσεις με τη ΔΕΔΔΗΕ, μεταβιβάζονται στη ΔΕΔΔΗΕ, άνευ ανταλλάγματος, κατά την έναρξη λειτουργίας του κάθε Αιολικού Πάρκου. Παρά ταύτα, και μετά την μεταβίβασή τους, οι εγκαταστάσεις αυτές θα συνεχίσουν να εξυπηρετούν τον σκοπό για τον οποίο κατασκευάστηκαν, δηλαδή την πώληση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στη ΔΕΔΔΗΕ και ΛΑΓΗΕ, παραμένοντας στην αποκλειστική χρήση της Εταιρείας και ως εκ τούτου, το αναπόσβεστο κόστος, κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης, θα συνεχίσει να αποσβένεται, όπως και προηγουμένως, μέχρι την εξάντληση της 25ετούς περιόδου απόσβεσης των Αιολικών Πάρκων.
Η μεταβολή του «Τεχνολογικού και μηχανολογικού εξοπλισμού» περιλαμβάνει την επίδραση της επέκτασης της ωφέλιμης ζωής των αιολικών πάρκων από 20 σε 25 έτη, γεγονός που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους απόσβεσης κατά το ποσό

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

των € 12.824 σε σχέση με την απόσβεση που θα είχε προκύψει εάν η επέκταση της ωφέλιμης ζωής δεν είχε λάβει χώρα (βλέπε Σημ.3(ια)). Η επίδραση αυτή θα βαίνει μειούμενη τα επόμενα έτη, καθώς τα παλαιότερα πάρκα του Ομίλου θα προσεγγίζουν την αρχικώς ορισμένη εικοσαετή ζωή τους, ενώ από τη στιγμή της λήξης της αρχικώς οριζόμενης ωφέλιμης ζωής τους και για τα επιπλέον πέντε έτη της επέκτασης της, η ανωτέρω θετική επίδραση θα μετατραπεί σε αρνητική.

Εντός της χρήσης του 2017 ο Όμιλος, αναγνώρισε ζημιές απομείωσης σε ξενοδοχείο στην Βουλγαρία ποσού 974 στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης με βάση εκτιμήσεις ανεξαρτήτων εκτιμητών και προέβη σε διαγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων. Η αποτίμηση βασίστηκε στη μέθοδο προεξόφλησης των αναμενόμων ταμειακών ροών και του κόστους αξιοποίησης ενώ εφαρμόστηκε προεξοφλητκό επιτόκιο 7,82% και απόδοση 7,80%. Λοιπές απομειώσεις μηχανημάτων που λογίστηκαν στην χρήση αφορούν κυρίως απαξιωμένο εξοπλισμό του τομέα της βιομηχανίας/λατομείων λόγω μη ανακτησιμότητας της αξίας τους ποσού 1.068 το οποίο αναγνωρίστηκε στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.
Εντός της χρήσης του 2016 ο Όμιλος, αναγνώρισε ζημιές απομείωσης σε οικόπεδα και κτίσματα ποσού 1.207 στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης με βάση εκτιμήσεις ανεξαρτήτων εκτιμητών και προέβη σε διαγραφή μηχανημάτων και τεχνικών εγκαταστάσεων συγκεκριμένου λατομείου λόγω μη ανακτησιμότητας της αξίας τους ποσού 1.032 το οποίο αναγνωρίστηκε στο Κόστος Πωληθέντων.

9. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Τα επενδυτικά ακίνητα την 31η Δεκεμβρίου 2017 ~~στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις~~ αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**88.230**	**56.215**	**13.540**	**14.529**
Προσθήκες χρήσης	13.658	7.680	0	0
Κόστος δανεισμού	837	756	0	0
Προσαρμογές στην εύλογη αξία	11.694	(8.707)	(730)	(1.003)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0
Κόστος πωληθέντων	(708)	0	0	0
Μεταφορά από / (προς) άλλο λογ. ενεργητικού	(6)	0	0	0
Μεταφορά από/προς τα αποθέματα	0	31.252	0	0
Μεταφορά από/προς τα πάγια	0	1.034	0	14
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**113.705**	**88.230**	**12.810**	**13.540**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Την κλειόμενη χρήση όπου υπήρχε ενεργός αγορά, διενεργήθηκε αποτίμηση της εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια, από ανεξάρτητους εκτιμητές με την οποία υπολογίστηκε η εύλογη τους αξίας ως κατωτέρω πίνακας.

Όπου δεν κατέστη δυνατό να βρεθούν αξιόπιστες συγκρίσιμες τιμές αγοράς, βάσει των οποίων θα μπορούσε να τεκμηριωθεί αξιόπιστα ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας, για αυτές τις περιπτώσεις η διοίκηση, με την συνδρομή επαγγελματιών του χώρου της κτηματαγοράς, καθόρισε εύλογες αξίες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την εμπειρία της, όσο και τις επικρατούσες, στο γενικό οικονομικό περιβάλλον, συνθήκες.
Η επιμέτρηση στη εύλογη αξία καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα της Εταιρείας για την επίτευξη της μέγιστης και βέλτιστης χρήσης τους, αξιολογώντας τη χρήση του κάθε στοιχείου που είναι νομικά επιτρεπτή και οικονομικά εφικτή.

Από το σύνολο των αποτιμήσεων των επενδυτικών ακινήτων προέκυψε κέρδος ποσού 11.694 (ζημιά 8.707 για το 2016) (σημ. 37).

Στο κατωτέρω πίνακα παρατίθενται στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2017:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2017	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίησης
Λιμάνι Θεσσαλονίκης-Θέσεις στάθμευσης	900	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κεφαλαιοποίησης	60 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	10%	-
Μεταξουργείο-Διαμερίσματα και Καταστήματα	5.000	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς για τα διαμερίσματα	1.650-2.600 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
			Κεφαλαιοποίησης για τα καταστήματα	2,5-10 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	8,50%	-
Παλαιά Βόλου-Εμπορικό κέντρο	5.730	ΔΑΝΟΣ ΑΕ	Κεφαλαιοποίησης εσόδων με προεξόφληση ταμιακών ροών και κόστος αντικατάστασης	0,91-5 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα 850-1.100 ευρώ ανά τ.μ.	8,7%-9,64%	1,14% - 1,25%	7,5% - 8,5%	-
Ωρωπός-Οικόπεδο	252	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	20,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Οδός Ηπείρου (Αθήνα)-Δικαίωμα μεταφοράς συντελεστή δόμησης	140	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	44 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Οικόπεδο Αγ. Στέφανος Αττικής	788	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς	2,75 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	9,75%	-

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2017	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίησης
Οδός Μοναστηρίου (Θεσσαλονίκη) - Οικόπεδο	7.818	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Αξιοποίησης/ Κτηματαγοράς	775-1.550 ευρώ ανά τ.μ.	4,63%	-	-	300-700 ευρώ ανά τ.μ.
Παραλίμνιο (Ιωάννινα)- Εμπορικό κέντρο	5.370	ΔΑΝΟΣ ΑΕ	Κεφαλαιοποίησης, αντικατάστασης, με συντελεστή στάθμισης 90% και 10% αντίστοιχα	0,5 - 8 ευρώ ανά τ.μ. 320-800 ευρώ ανά τ.μ. για το κτίριο και 80 ευρώ ανά τ.μ. για οικόπεδο	9,63%-10,53%	0,99% - 1,63%	8% - 9%	-
Κως- Αγροτεμάχια	1.250	Ανεξάρτητος Εκτιμητής	Κτηματαγοράς	28 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.114	NAI Hellas	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	Κτίριο 2,9-5ευρώ/τ.μ. , οικόπεδο 4,5-11 ευρώ/τ.μ., μίσθωμα κτιρίου 1,67 ευρώ. /τ.μ.	-	-	12,50%	-
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	623	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	0,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Γ' Σεπτεμβρίου (Αθήνα)-Γραφεία	509	SOLUM Property solutions	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	1.022ευρώ ανά τ.μ. 4,93 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	8,50%	-
Βουλγαρία- Οικόπεδα για Logistics	1.067	Ampuma (Alpha Bank)	Κτηματαγοράς	5-26 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Βουλγαρία- Αγροτεμάχια (Batac)	641	Ampuma (Alpha Bank)	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	19-20 ευρώ ανά τ.μ., 35,94 ευρώ ανά τ.μ.	4%	-	10%	353,12 ευρώ ανά τ.μ.
Βουλγαρία- Αγροτεμάχια (Svilengrad)	232	Ampuma (Alpha Bank)	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	19-20 ευρώ ανά τ.μ., 35,94 ευρώ ανά τ.μ.	4%	-	10%	353,12 ευρώ ανά τ.μ.
Βουλγαρία- Αγροτεμάχια	5.640	ΔΑΝΟΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	34,43 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	4,30%

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2017	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίησης
Βουλγαρία Σόφια-Οικόπεδο	550	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	2.218 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Βουλγαρία Σόφια-Οικόπεδο	475	Ανεξάρτητος Εκτιμητής	Κτηματαγοράς	2.292 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Ρουμανία-Αγροτεμάχια	837	Ανεξάρτητος Εκτιμητής	Κτηματαγοράς	13,16 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Ρουμανία-Οικόπεδα	405	Ανεξάρτητος Εκτιμητής	Κτηματαγοράς	320,19 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Ρουμανία-Οικόπεδα	3.350	Jones Lang LaSalle	Κτηματαγοράς	480 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Ρουμανία-Οικόπεδα	2.690	Jones Lang LaSalle	Αξιοποίησης	12,5-14 ευρώ ανά τ.μ.	4,00%	-	8,00%	1.341 ευρώ ανά τ.μ.
Βουλγαρία, Σόφια κτίριο γραφείων και καταστημάτων (υπό ανέγερση)	68.311	Cushman Wakefield	Κτηματαγοράς/	13,5 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	8,50%	731,10 ευρώ ανά τ.μ.
	113.705							

Τα αντίστοιχα στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2016, έχουν ως εξής:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2016	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίησης
Λιμάνι Θεσσαλονίκης-Θέσεις στάθμευσης	900	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κεφαλαιοποίησης	60 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	10%	-
Μεταξουργείο-Διαμερίσματα και Καταστήματα	5.130	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς για τα διαμερίσματα	1.800-2.600 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
			Κεφαλαιοποίησης για τα καταστήματα	3-10 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	8,50%	-
Παλαιά Βόλου-Εμπορικό κέντρο	6.280	ΔΑΝΟΣ ΑΕ	Κεφαλαιοποίησης εσόδων με προεξόφληση ταμιακών ροών και κόστος αντικατάστασης	1-5 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα 793-1.041 ευρώ ανά τ.μ.	8,5%-10,5%	2%	7,50%	-
Ωρωπός-Οικόπεδο	252	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	20,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Οδός Ηπείρου (Αθήνα)-Δικαίωμα μεταφοράς συντελεστή δόμησης	140	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	44 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2016	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίησης
Οικόπεδο Αγ. Στέφανος Αττικής	838	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς	3 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	10%	-
Οδός Μοναστηρίου (Θεσσαλονίκη) - Οικόπεδο	8.243	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Αξιοποίησης/ Κτηματαγοράς	875-1.750 ευρώ ανά τ.μ.	7,94%	-	-	300-700 ευρώ ανά τ.μ.
Παραλίμνιο (Ιωάννινα)- Εμπορικό κέντρο	8.100	ΔΑΝΟΣ ΑΕ	Κεφαλαιοποίησης εσόδων, αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης	0,5-5,43 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα 324-809 ευρώ ανά τ.μ.	8,50%-10,50%	2%	8%	-
Κως-Αγροτεμάχια	855	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς	20-25 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.021	NAI Hellas	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	1,25 ευρώ. ανά τ.μ. ανά μήνα 210,08 ευρώ. ανά τ.μ. κτίριο 5,51 ευρώ. ανά τ.μ. οικόπεδο	-	-	12,50%	-
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	623	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	0,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Γ' Σεπτεμβρίου (Αθήνα)-Γραφεία	530	SOLUM Property solutions	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	1.076 ευρώ ανά τ.μ. 5,17 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	8,50%	-
Βουλγαρία-Οικόπεδα για Logistics	1.067	Ampuma(Alpha Bank)	Κτηματαγοράς	5-26 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια (Krivina)	601	Cushman Wakefield	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	19-20 ευρώ ανά τ.μ., 35,94 ευρώ ανά τ.μ.	4%	-	10%	353,12 ευρώ ανά τ.μ.
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια (Batac)	641	Ampuma (Alpha Bank)	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	19-20 ευρώ ανά τ.μ., 35,94 ευρώ ανά τ.μ.	4%	-	10%	353,12 ευρώ ανά τ.μ.
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια (Svilengrad)	232	Ampuma (Alpha Bank)	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	19-20 ευρώ ανά τ.μ., 35,94 ευρώ ανά τ.μ.	4%	-	10%	353,12 ευρώ ανά τ.μ.
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια	5.410	ΔΑΝΟΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	34,05 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	4,50%
Βουλγαρία Σόφια-Οικόπεδο	550	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	2.218 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Βουλγαρία Σόφια-Οικόπεδο	415	Piraeus Bank	Κτηματαγοράς	1.904 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Ρουμανία-Αγροτεμάχια	715	ING Bank (Annika Popa)	Κτηματαγοράς	11,26 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2016	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίησης
Ρουμανία-Οικόπεδα	640	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	477 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Ρουμανία-Οικόπεδα	3.300	Jones Lang LaSalle	Κτηματαγοράς	470 ευρώ ανά τ.μ.	-	-	-	-
Ρουμανία-Οικόπεδα	2.610	Jones Lang LaSalle	Αξιοποίησης	13-14 ευρώ ανά τ.μ.	6,50%	-	8,50%	1.311 ευρώ ανά τ.μ.
Βουλγαρία, Σόφια κτίριο γραφείων και καταστημάτων (υπό ανέγερση)	39.124	Ανεξάρτητος πιστοποιημένος εκτιμητής (Simeonova-Nenova)	Κτηματαγοράς/ Αξιοποίησης	13,02-15,28 ευρώ ανά τ.μ. ανά μήνα	-	-	8,25%-9,25%	731,10 ευρώ ανά τ.μ.
	88.230							

Ο Όμιλος εισέπραξε μισθώματα από τα επενδυτικά ακίνητα 1.189 και 1.014 στις χρήσεις 2017 και 2016 αντίστοιχα.

Επί επενδυτικών ακινήτων εταιρειών του ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών συνολικού ποσού 85.774 για την εξασφάλιση ομολογιακών δανείων.

10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Τα στοιχεία και κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων της σημαντικής θυγατρικής στις οποίες υπάρχουν μη ελέγχουσες συμμετοχές τρίτων (δικαιώματα μειοψηφίας) αυτών έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ
Γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας	Ελλάδα, Βαλκάνια, Αν. Ευρώπη, ΗΠΑ	Ελλάδα, Βαλκάνια, Αν. Ευρώπη, ΗΠΑ
Αντικείμενο δραστηριότητας	Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από αιολική, υδροηλεκτρική ενέργεια και λοιπές ανανεώσιμες πηγές και κατασκευαστικές υπηρεσίες.	Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από αιολική, υδροηλεκτρική ενέργεια και λοιπές ανανεώσιμες πηγές και κατασκευαστικές υπηρεσίες.

	31.12.2017	31.12.2016
Ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών	58,62%	58,84%
Μερίσματα θυγατρικών καταβληθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	407	379
Αποτελέσματα που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	21.772	12.882
Καθαρή θέση που αναλογεί σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	225.893	211.656
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	1.211.313	1.045.128
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	391.998	392.483
(Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(991.030)	(803.461)
(Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(233.532)	(278.920)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**378.749**	355.230
Κύκλος εργασιών	276.535	225.560
Καθαρά Κέρδη	37.120	21.379
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	818	(578)
Συνολικά αποτελέσματα	**37.938**	20.801

Τα ανωτέρω οικονομικά στοιχεία των θυγατρικών είναι προ εγγραφών ενοποίησης.
Εντός της χρήσης, αποκτήθηκε ο έλεγχος των εταιρειών ΝΕΑ ΟΔΟΣ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65. Η επίπτωση της συναλλαγής αυτής, στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, απεικονίζεται αναλυτικότερα στη σημείωση 42.

11. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

Η κίνηση των συμμετοχών σε συγγενείς για την 31.12.2017 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**5.326**	**5.628**	**2.688**	**9.195**
Προσθήκες	2.053	50	2.053	0
Ζημιά από πωλήσεις		0	0	0
Ζημία αποτίμησης	0	0	0	(6.507)
Μεταφορά αξίας πρώην θυγατρικής εταιρείας	0	0	0	0
Πώληση συγγενούς	0	0	0	0
Αποτελέσματα από την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης	(2.506)	(352)	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**4.873**	**5.326**	**4.741**	**2.688**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων έχουν ως εξής (το 100%):

31.12.2017	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Ίδια Κεφάλαια	Κύκλος εργασιών	Καθαρά κέρδη / (ζημιές)	Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)
ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε.	13.381	6.960	6.421	14	(932)	(138)
Λοιπές συγγενείς με θετικά Ίδια κεφάλαια	8.745	41	8.704	0	(53)	0
	22.126	**7.001**	**15.125**	**14**	**(985)**	**(138)**
Λοιπές συγγενείς με αρνητικά (χρεωστικά) Ίδια κεφάλαια	149.746	210.764	(61.018)	130	(30.899)	0

Τα οικονομικά στοιχεία της συγγενούς ΑΤΤΙΚΑΤ Α.Τ.Ε. πίνακα της 31.12.2017, τα οποία περιλαμβάνονται στις Λοιπές συγγενείς με χρεωστικά Ίδια Κεφάλαια, αναφέρονται στις πλέον πρόσφατες οικονομικές καταστάσεις της με ημερομηνίες 31/12/2014 ως οι πλέον πρόσφατες διαθέσιμες.

31.12.2016	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Ίδια Κεφάλαια	Κύκλος εργασιών	Καθαρά κέρδη / (ζημιές)	Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)
ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε.	14.967	9.632	5.335	15	(369)	(578)
Λοιπές συγγενείς με θετικά Ίδια κεφάλαια	8.784	65	8.719	0	(497)	0
	23.751	**9.697**	**14.054**	**15**	**(866)**	**(578)**
Λοιπές συγγενείς με αρνητικά (χρεωστικά) Ίδια κεφάλαια	149.746	210.764	(61.018)	130	(30.899)	0

Η χρηματιστηριακή αξία της εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε. την 31.12.2017 ήταν 5.749 (1.400 την 31.12.2016).

Η χρηματιστηριακή αξία της εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών ΑΤΤΙΚΑΤ Α.Ε. την 31.12.2017 ήταν 217 (217 την 31.12.2016).

12. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

Ο Όμιλος κατέχει δικαιώματα σε κοινοπραξίες τις οποίες ενοποιεί με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης. Η κίνηση των συμμετοχών σε κοινοπραξίες έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**138.365**	**91.923**	**99.454**	**58.044**
Προσθήκες/(εκκαθαρίσεις)	0	(53)	0	0
Κέρδη/(Ζημία) πώλησης	0	0	0	0
Κέρδη/(Ζημία) αποτίμησης	0	0	(3.721)	(540)
Αυξήσεις κεφαλαίου	230	42.070	230	42.070
Μειώσεις κεφαλαίου	(180)	(120)	(180)	(120)
Αναλογία στην μεταβολή της καθαρής θέσης	6.415	4.545	0	0
Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής	0	0	0	0
Μεταφ. από/(προς) τις συμμετοχές σε θυγατρικές	(88.463)	0	(88.463)	0
Αντιλογισμός εγγραφών Καθαρής Θέσης σε Κ/Ξ εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων	(6.533)	0	0	0
Απαλοιφές ενδοομιλικών αποτελεσμάτων/κονδυλίων	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**49.834**	**138.365**	**7.320**	**99.454**

Εντός της χρήσης, αποκτήθηκε ο έλεγχος των εταιρειών ΝΕΑ ΟΔΟΣ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65. Απόρροια του γεγονότος αυτού είναι η αναταξινόμηση των συνδεδεμένων εταιρειών αυτών στις θυγατρικές. Η επίπτωση της συναλλαγής αυτής, απεικονίζεται αναλυτικότερα στη σημείωση 42.

Τα στοιχεία και κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων των σημαντικών κοινοπραξιών αυτών για την χρήση 2017 έχουν ως εξής:

Επωνυμία κοινοπραξίας	ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ
Γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας	Ελλάδα	
Αντικείμενο δραστηριότητας	Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από φυσικό αέριο	
Σημασία συμμετοχής για τον Όμιλο	Δευτερεύουσα για ταμειακούς λόγους	
Ποσοστό συμμετοχής την 31.12.17	25,00%	50,00%

	ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ
	31.12.2017	**31.12.2017**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	169.399	21.818
Χρηματικά διαθέσιμα	13.047	7.947
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	37.840	92.366
Σύνολο ενεργητικού	**220.286**	**122.131**
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και προβλέψεων)	82.521	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.949	1.915
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και προβλέψεων)	12.001	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.186	72.214
Σύνολο υποχρεώσεων	**137.657**	**74.129**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**82.629**	**48.002**
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία προ διαφορών αποτίμησης στην εύλογη αξία	20.657	24.001
Διαφορές αποτίμησης στην εύλογη αξία	0	0
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**20.657**	**24.001**
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2017**
Κύκλος εργασιών	100.065	260.037
(Αποσβέσεις)	(11.296)	(3.204)
(Χρηματοοικονομικά έξοδα)	(9.097)	(422)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	54	25
(Έξοδο)/Έσοδο φόρου εισοδήματος	(3.351)	(1.481)
Αποτελέσματα από συνεχιζόμενες εκμεταλλεύσεις	(1.393)	2.847
Αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	0	0
Συνολικά αποτελέσματα	**(1.393)**	**2.847**
Αναλογία στα αποτελέσματα του Ομίλου	(348)	1.424
Αναλογία στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	0	0
Αναλογία στα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	**(348)**	**1.424**

Τα στοιχεία και κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων των σημαντικών κοινοπραξιών αυτών για την χρήση 2016 έχουν ως εξής:

Επωνυμία κοινοπραξίας	ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡ.ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ
Γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας	Ελλάδα		Ελλάδα	
Αντικείμενο δραστηριότητας	Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από φυσικό αέριο		Κατασκευή και λειτουργία αυτοκινητόδρομων	
Σημασία συμμετοχής για τον Όμιλο	Δευτερεύουσα για ταμειακούς λόγους		Δευτερεύουσα για ταμειακούς λόγους και συμπληρωματική στον κατασκευαστικό τομέα	
Ποσοστό συμμετοχής την 31.12.16	25,00%	50,00%	57,19%	33,33%

	ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	ΑΥΤ/ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡ.ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ
	31.12.2016	**31.12.2016**	**31.12.2016**	**31.12.2016**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	178.132	21.599	520.382	439.181
Χρηματικά διαθέσιμα	5.721	4.300	49.871	28.775
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	49.416	77.120	112.774	92.353
Σύνολο ενεργητικού	**233.269**	**103.019**	**683.026**	**560.309**
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και προβλέψεων)	98.010	0	172.005	551.429
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.191	2.215	56.905	972
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και προβλέψεων)	11.407	0	26.305	26.942
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.639	56.043	246.380	12.217
Σύνολο υποχρεώσεων	**149.247**	**58.257**	**501.595**	**591.561**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**84.022**	**44.762**	**181.431**	**(31.251)**
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία προ διαφορών αποτίμησης στην εύλογη αξία	21.006	22.381	103.760	0
Διαφορές αποτίμησης στην εύλογη αξία	0	0	0	0
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**21.006**	**22.381**	**103.760**	**0**

	1.1-31.12.2016	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2016**
Κύκλος εργασιών	96.225	193.725	355.000	145.494
(Αποσβέσεις)	(11.512)	(3.517)	(1.767)	(302)
(Χρηματοοικονομικά έξοδα)	(8.739)	(172)	(17.339)	(1.211)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	39	33	1.242	0
(Έξοδο)/Έσοδο φόρου εισοδήματος	(2.583)	(1.881)	7.332	(5.294)
Αποτελέσματα από συνεχιζόμενες εκμεταλλεύσεις	(1.586)	4.311	7.396	37.601
Αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0	0	0
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(58)	1	320	(10.763)
Συνολικά αποτελέσματα	**(1.644)**	**4.312**	**7.716**	**26.838**
Αναλογία στα αποτελέσματα του Ομίλου	(397)	2.156	4.230	0
Αναλογία στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	(15)	1	183	0
Αναλογία στα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	**(411)**	**2.156**	**4.413**	**0**

Εκτός και αν δεν γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στους ανωτέρω πίνακες των σημαντικών κοινοπραξιών, τα στοιχεία αντιπροσωπεύουν το 100% των καθαρών θέσεων των κοινοπραξιών.

Κατά το 2017 και 2016 δεν εισπράχθηκαν μερίσματα από τις ανωτέρω κοινοπραξίες.

Τα σημαντικότερα κονδύλια των Λοιπών Κοινοπραξιών (με πιστωτική καθαρή θέση), σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου στις καθαρές θέσεις αυτών, έχουν ως εξής :

	31.12.2017	**31.12.2016**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	38.792	10.421
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	20.367	6.674
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(20.505)	(5.619)
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(20.179)	(5.735)
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**18.475**	**5.741**

	1.1.-31.12.2017	**1.1.-31.12.2016**
Κύκλος εργασιών	5.742	1.816
Αποτελέσματα από συνεχιζόμενες εκμεταλλεύσεις	(1.888)	(622)
Αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	55	26
Συνολικά αποτελέσματα	**(1.833)**	**(596)**

Τα οικονομικά στοιχεία των κοινοπραξιών προέρχονται από οικονομικές καταστάσεις που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΧΠΑ ή σύμφωνα με ΕΛΠ. Τα συνταχθέντα με ΕΛΠ έχουν προσαρμοστεί για να είναι σύμφωνα με ΔΠΧΑ.

Στον λογαριασμό συμμετοχών σε κοινοπραξίες περιλαμβάνονται οι κοινοπραξίες με πιστωτικές καθαρές θέσεις καθώς και οι διαφορές από αποτίμηση στην εύλογη αξία κατά την απόκτηση των συμμετοχών κατ' εφαρμογή του ΔΠΧΑ 3.

Καμιά από τις κοινοπραξίες δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 5.

13. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ – ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος κατασκευάζει και λειτουργεί δυο συμβάσεις:

α) Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου

Την 29η/12/2014 υπεγράφη μεταξύ του Ομίλου ΟΑΣΑ (Συγκοινωνίες Αθηνών) και της θυγατρικής Εταιρείας «HST Α.Ε.» σύμβαση σύμπραξης (ΣΔΙΤ) για την μελέτη, χρηματοδότηση, εγκατάσταση, υποστήριξη λειτουργίας, συντήρηση και τεχνική διαχείριση ενός Ενιαίου Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ. Ο συνολικός χρόνος της σύμβασης είναι 12 χρόνια και 6 μήνες. Η κατασκευή και εγκατάσταση ολοκληρώθηκε εντός του τρίτου τρίμηνου 2017, ενώ εντός του πρώτου εξαμήνου 2017, ξεκίνησε η λειτουργία, η οποία αναμένεται να διαρκέσει 10 χρόνια και 4 μήνες. Υπάρχει μια επικάλυψη των περιόδων της κατασκευής και λειτουργίας για 6 μήνες.

Η κατασκευή, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία όλου του εξοπλισμού του ηλεκτρονικού Εισιτηρίου συμπεριλαμβανομένων των πυλών διέλευσης στους σταθμούς εντός των ορίων της Αττικής ολοκληρώνεται σε στάδια. Συγκεκριμένα, εντός του πρώτου εξαμήνου 2017, ξεκίνησε η λειτουργία για τα Λεωφορεία, Τρόλεϊ, ΤΡΑΜ και Γραμμή 1, 2 και 3 του Μετρό, ενώ εντός του τρίτου τριμήνου 2017 τέθηκε σε λειτουργία και ο Προαστιακός Σιδηρόδρομος.

Στη λήξη της εν λόγω ΣΔΙΤ υπάρχει υποχρέωση μεταβίβασης έναντι μηδενικής αξίας όλου του εξοπλισμού στον ΟΑΣΑ. Η Σύμβαση Σύμπραξης δεν έχει όρους επέκτασης, πάρα μόνον όρους λύσης (termination). Ακόμα, υπάρχει η υποχρέωση Προγραμματισμένης Αντικατάστασης Κύκλου Ζωής του εξοπλισμού κατά την περίοδο Διαχείρισης, σε περίπτωση που χρειασθεί.
Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζοντας τους ανωτέρω συμβατικούς όρους, έκρινε ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι εφαρμοστέα η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου απαίτησης εγγυημένης από τον παραχωρητή, αναγνωρίζοντας και λογιστικοποιώντας το έσοδο και το κόστος που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11, ενώ το έσοδο και το κόστος σχετικά με τις υπηρεσίες λειτουργίας αναγνωρίζεται και λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18.

β) Εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου
Την 21/07/2017 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ και της θυγατρικής Εταιρείας «ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ» σύμβαση σύμπραξης (ΣΔΙΤ) για την εκτέλεση του έργου εγκατάστασης επεξεργασίας αστικών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου. Η σύμβαση εκτελείται σε δύο περιόδους, την περίοδο εργασιών και την περίοδο υπηρεσιών και έχει διάρκεια 27 έτη. Η κατασκευή του έργου ξεκίνησε το 3ο τρίμηνο του 2017 και οι εργασίες κατασκευής αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Ιανουάριο 2019, με την έναρξη της περιόδου υπηρεσιών. Στην ανωτέρω περίοδο περιλαμβάνεται και περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας.
Από την έναρξη της κατασκευής του έργου οι εργασίες εκτελούνται εντός των προβλεπόμενων από τη σύμβαση σύμπραξης χρονοδιαγραμμάτων. Βάσει της σύμβασης, η εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου θα επεξεργάζεται 105.000tn συμβατικών αποβλήτων ετησίως, ποσότητα για την οποία η ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ θα εισπράττει από την Περιφέρεια Ηπείρου προκαθορισμένη συμβατικά τιμή ανά τόνο ως πληρωμή διαθεσιμότητας. Λοιπά έσοδα για την ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ θα προκύπτουν από την εκμετάλλευση των δευτερογενών προϊόντων, δηλαδή από την πώληση ανακυκλώσιμων υλικών και την πώληση ηλεκτρικού ρεύματος.
Η ελάχιστη εγγυημένη ποσότητα αποβλήτων που εγγυάται ο παραχωρητής να παραδίδει στον παραχωρησιούχο είναι 80.000 τόνοι ανά έτος για τη συνολική διάρκεια της σύμβασης. Σε περίπτωση που η συνολική ποσότητα των συμβατικών αποβλήτων είναι μικρότερη από την ελάχιστη εγγυημένη ποσότητα, τότε η χρέωση που θα υπολογίζεται θα προσδιορίζεται θεωρώντας ότι η ποσότητα των αποβλήτων ισούται με την ελάχιστη εγγυημένη.
Κατά την διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών η ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ υποχρεούται να εκτελεί εργασίες συντήρησης και να προβαίνει σε προγραμματισμένες αντικαταστάσεις του εξοπλισμού, βάσει του συμβατικού χρονοδιαγράμματος αντικαταστάσεων κύκλου ζωής. Όταν η σύμβαση σύμπραξης λήξει, τότε η ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ θα μεταβιβάσει στην Περιφέρεια Ηπείρου (ή σε τρίτο μέρος που θα υποδείξει η Περιφέρεια Ηπείρου), με αντάλλαγμα ένα Ευρώ, όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους επί των περιουσιακών της στοιχείων. Η σύμβαση σύμπραξης δεν περιέχει όρους επέκτασης, παρά μόνον όρους λύσης (termination).
Στη χρήση 2017 ο Όμιλος εισέπραξε χρηματική ενίσχυση που αφορά την κατασκευή της υποδομής, την οποία αναγνώρισε ως διακριτό χρηματοοικονομικό στοιχείο υποχρέωσης.

Η ανάλυση της κίνησης των δημιουργημένων Χρηματοοικονομικών Στοιχείων από Παραχωρήσεις καθώς και τα έσοδα ανά κατηγορία αναλύονται ως εξής:

Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού - Παραχωρήσεις	**Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου**	**Εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου**
Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2016	1.723	-
Αυξήσεις Χρηματοοικονομικού Στοιχείου	8.084	-
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	248	-
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2016	**10.055**	**-**
Υπόλοιπο λήξης 01/01/2017	10.055	-
Αυξήσεις/μειώσεις Χρηματοοικονομικού Στοιχείου	15.233	(3.071)
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	1.174	-
Αναταξινόμηση στις Υποχρεώσεις Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Παραχωρήσεων	-	3.071
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	**26.463**	**-**
Ανάλυση εσόδων ανά κατηγορία 2017		
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	38.740	2.929
Έσοδα από Παροχή Υπηρεσιών Λειτουργίας	9.472	-
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	1.174	-
Σύνολο	**49.836**	**2.929**
Ανάλυση εσόδων ανά κατηγορία 2016		
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	12.728	-
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	248	-
Σύνολο	**12.977**	**-**

14. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» την 31.12.2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής :

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Δάνεια σε κοινοπραξίες και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	35.136	87.465	114.005	81.986
Εγκριθείσες αλλά μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	10.441	0	0	0
Δοθείσες εγγυήσεις	3.181	3.266	29	27
Παρακρατήσεις τιμολογηθεισών απαιτήσεων	10.139	9.113	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	22.519	21.854	0	1
Σύνολο	**81.416**	**121.698**	**114.034**	**82.014**

Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν συμμετάσχει σε εκδόσεις ομολογιακών δανείων κοινοπραξιών και λοιπών συνδεδεμένων επιχειρήσεων του τομέα δραστηριότητας παραχωρήσεων οδικών αξόνων, ποσών 22.652 (76.082 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Η μεταβολή των χορηγηθέντων δανείων στην χρήση οφείλεται στην εξαγορά των κοινοπραξιών ΝΕΑ ΟΔΟΣ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ οι οποίες είναι πλεόν θυγατρικές του Ομίλου, συνεπώς τα δάνεια τους έχουν απαλοιφεί σε επίπεδο Ομίλου. Τα δάνεια αυτά φέρουν επιτόκιο περίπου 7% και αποπληρώνονται, μαζί με τους τόκους, έως τη λήξη των σχετικών παραχωρήσεων.
Εντός της χρήσης του 2017 ποσό 10.441 που αφορά εγκριθείσα αλλά μη εισπραχθείσα επιχορήγηση της βιομηχανίας λευκολίθου αναταξινομήθηκε από τις «προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» στις «λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» με βάση το ΦΕΚ 4120 / 27.11.2017.
Επίσης το κονδύλι «Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις» αποτελείται κυρίως από δεδουλευμένα έσοδα συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, οι οποίες περιέχουν στοιχεία μίσθωσης.

15. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» την 31.12.2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πρώτες-βοηθητικές ύλες	3.914	8.701	0	0
Ανταλλακτικά παγίων	3.888	1.900	0	0
Εμπορεύματα και Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	19.643	18.354	582	571
Ακίνητα έτοιμα	19.927	20.567	0	0
Ακίνητα προς ανάπτυξη	5.076	5.925	5.076	5.242
Ακίνητα υπό ανέγερση	1.917	1.159	0	0
Σύνολο	**54.365**	**56.606**	**5.658**	**5.813**

Ο Όμιλος κατά την ετήσια διαδικασία του ελέγχου της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των αποθεμάτων του, διαπίστωσε, κατόπιν σχετικής μελέτης από ανεξάρτητους εκτιμητές, απομειώσεις της αξίας εμπορικών ακινήτων στη Βουλγαρία και στην Ελλάδα, εντασσόμενων στο λειτουργικό τομέα εκμετάλλευσης ακινήτων και αναγνώρισε την προκύψασα ζημία ποσού 1.019 και αναστροφή ζημιάς (474) στον Όμιλο ενώ στην Εταιρεία ζημιά 166 (ζημιά 627 και ζημιά 246 κατά την προηγούμενη χρήση αντίστοιχα) στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης. Επιπλέον για τα προϊόντα του λειτουργικού τομέα της βιομηχανίας/λατομείων κατόπιν του ελέγχου απομείωσης αναγνωρίστηκε ζημιά 1.227 (507 στην προηγούμενη χρήση) στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης συνολικών αποτελεσμάτων.

Με την εξαίρεση της ανωτέρω περιπτώσεως, δεν υφίσταται κατά την 31/12/2017 άλλα αποθέματα που να είναι βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Σεφούρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

16. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι «Εμπορικές απαιτήσεις» την 31.12.2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πελάτες	203.210	281.255	8.160	2.992
Δεδουλευμένα έσοδα	261	2.197	130	0
Πελάτες - Επίδικοι και Επισφαλείς	14.611	5.528	309	309
Γραμμάτια/Επιταγές Εισπρακτέες σε καθυστέρηση	868	868	0	0
Επιταγές Εισπρακτέες	5.360	16.506	0	0
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(31.167)	(26.568)	(380)	(380)
Σύνολο	**193.143**	**279.786**	**8.219**	**2.921**

Στις ως άνω εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνονται και απαιτήσεις από πελάτες Ενεργειακού τομέα ποσού 47.257 (53.743 την 31 Δεκεμβρίου 2016) οι οποίες είναι εκχωρημένες σε τράπεζες ως εξασφάλιση των χορηγηθέντων μακροπρόθεσμων και ομολογιακών δανείων για την χρηματοδότηση κατασκευής Αιολικών Πάρκων.

Η χρονική ενηλικίωση των υπολοίπων απεικονίζεται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Δεν είναι σε καθυστέρηση	152.562	147.586	8.083	1.032
Είναι σε καθυστέρηση 0-6 μήνες	9.180	80.344	207	19
Είναι σε καθυστέρηση 6-12 μήνες	12.783	5.152		3
Είναι σε καθυστέρηση 12-24 μήνες	12.642	15.542	309	486
Είναι σε καθυστέρηση από 24 μήνες και άνω	37.143	57.730	0	1.761
Μείον: Απομειώσεις απαιτήσεων	(31.167)	(26.568)	(380)	(380)
Σύνολο	**193.143**	**279.786**	**8.219**	**2.921**

Στα ποσά που δεν είναι σε καθυστέρηση συμπεριλαμβάνεται ποσό 39,9 εκ. € (29,6 εκ. € με 31/12/16) το οποίο αφορά κρατήσεις καλής εκτέλεσης (παρακρατημένες εγγυήσεις).
Οι απαιτήσεις για τις οποίες έγινε πρόβλεψη απομείωσης, αφορούν σχεδόν στο σύνολό τους απαιτήσεις με καθυστέρηση πάνω από 12 μήνες. Συνολικά στις απαιτήσεις που είναι σε καθυστέρηση και μετά τις απομειώσεις, συμπεριλαμβάνονται:
α) απαιτήσεις από Φορείς του Ελληνικού Δημοσίου (συμπεριλαμβανομένου του ΛΑΓΗΕ) και φορέων αλλοδαπού Δημοσίου συνολικού ποσού 5,01 εκ.€ (30,8εκ.€ με 31/12/16),
β) απαιτήσεις από ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΗΕ συνολικού ποσού 1,4 εκ.€ (8,7εκ.€ με 31/12/16)

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

γ) απαιτήσεις από κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος μετοχικά και οι οποίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης συνολικού ποσού 2,5 εκ.€ (37,8εκ.€ με 31/12/16), καθώς και απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη συνολικού ποσού 6,8 εκ.€ (19,6εκ.€ με 31/12/16), οι οποίες στο σύνολο τους, θεωρούνται ασφαλούς είσπραξης.
Τα λοιπά υπόλοιπα, μετά τις απομειώσεις αφορούν πελάτες ποσού 13,6 εκ.€ (35,1εκ.€ με 31/12/16) οι οποίοι, σύμφωνα με την εκτίμηση της Διοίκησης, θεωρούνται αξιόχρεοι και ασφαλούς είσπραξης.
Στα πλαίσια της δραστηριότητας του Ομίλου, λαμβάνονται κατά περίπτωση και τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της εισπραξιμότητας των απαιτήσεων.
Τέλος, σημαντική διασφάλιση για την εισπραξιμότητα των υπολοίπων αποτελούν και οι ληφθείσες προκαταβολές που αφορούν κατασκευαστικές συμβάσεις, οι οποίες την 31/12/2017 ανέρχονταν στο ποσό των 361,4 εκ. € (461,2εκ.€ με 31/12/2016).

17. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Τα τεχνικά έργα, που έχει αναλάβει ο Όμιλος και η εταιρεία και ήταν υπό εκτέλεση, κατά την 31.12.2017 αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Σωρευτικά από την έναρξη των έργων	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Σωρευτικά κόστη	5.536.428	4.774.915	36.906	15.141
Σωρευτικά κέρδη	829.145	637.435	13.334	6.104
Σωρευτικές ζημίες	(229.745)	(180.844)	0	0
Τιμολογήσεις	(6.170.434)	(5.377.417)	(51.225)	(20.868)
	(34.606)	**(145.910)**	**(985)**	**377**
Απαιτήσεις από πελάτες έργων	151.366	118.251	0	377
Υποχρεώσεις σε πελάτες έργων (μακροπρόθεσμες)	(6.505)	0	0	0
Υποχρεώσεις σε πελάτες έργων (βραχυπρόθεσμες)	(179.467)	(264.161)	(985)	0
Καθαρή απαίτηση από πελάτες έργων	**(34.606)**	**(145.910)**	**(985)**	**377**
Ληφθείσες προκαταβολές	361.399	461.219	0	2.077
Παρακρατηθέντα ποσά από πελάτες έργων	49.975	38.807	0	0

Το ποσό των παρακρατήσεων από πελάτες παρουσιάζεται κατά 39.899 σε Εμπορικές Απαιτήσεις και ποσό 10.139 σε Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις.

18. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Οι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» την 31η Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Προκαταβολές σε Προμηθευτές	132.586	151.610	18	31
Λογ/μοί Διαχειρίσεως Προκ/λών και Πιστώσεων	2.599	2.492	0	0
Προκαταβολές σε ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ τεχνικών έργων)	5.439	5.321	0	0
ΦΠΑ προς επιστροφή-συμψηφισμό	42.935	49.305	52	18
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους πλην φόρου εισοδήματος	1.874	1.874	1.874	1.874
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	20.703	14.912	0	0
Προκαταβληθέντα ασφάλιστρα	6.431	4.860	10	3
Προκαταβληθείσες προμήθειες εγγυητικών επιστολών	2.955	4.808	148	268
Προκαταβληθέντα ενοίκια	581	876		0
Λοιπά έξοδα επομένων χρήσεων	6.484	3.818	0	4
Απαιτήσεις κατά μελών κοινοπραξιών, συγγενών και λοιπών συνδεμένων επιχειρήσεων	12.722	15.882	5.054	5.400
Βραχυπρόθεσμο μέρος χορηγηθέντων μακροπρόθεσμων δανείων	225	203	0	0
Απαιτήσεις από επιχορηγήσεις Αιολικών πάρκων	1.479	1.479	0	0
Απαιτήσεις από χρηματοδοτική συμβολή Δημοσίου για έργα Παραχωρήσεων Αυτοκινητοδρόμων	23.881	0	0	0
Απαιτήσεις από επιχορηγήσεις για επενδυτικό βιομηχανικό πρόγραμμα	0	10.441	0	0
Απαιτήσεις από αποζημιώσεις έργων παραχώρησης	11.159	0	0	0
Απαιτήσεις από Ελλ. Δημόσιο και Δήμους	3.567	0	0	0
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	155	6.925	0	0
Δεσμευμένοι λογαριασμοί τραπεζικών καταθέσεων	46.545	39.511	945	7
Επισφαλείς - Επίδικες λοιπές απαιτήσεις	1.119	1.117	0	0
Λοιπές Απαιτήσεις – Χρεώστες διάφοροι	6.919	22.485	102	217
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς λοιπές απαιτήσεις	(11.790)	(3.900)	(1.000)	(1.000)
	318.568	**334.019**	**7.203**	**6.822**

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει την 31 Δεκεμβρίου 2017 βραχυπρόθεσμη απαίτηση από επιχορηγήσεις από χρηματοδοτική συμβολή Δημοσίου για έργο παραχώρησης και Αιολικού πάρκου συνολικού ποσού ευρώ 25.360 σύμφωνα με τις υπάρχουσες συμβάσεις (11.920 την 31.12.2016) οι οποίες αναμένεται να εισπραχθούν με την τελική έγκριση ολοκλήρωσης των σχετικών επενδυτικών προγραμμάτων. Την χρήση 2016 από τις «Απαιτήσεις από επιχορηγήσεις Αιολικών Πάρκων» αποαναγνωρίσθηκε ποσό 7.938 για τον Όμιλο (σημ. 27).

Στο κονδύλι «Απαιτήσεις από φόρους πλην φόρου εισοδήματος» της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνεται και παρακρατημένος φόρος από έσοδα μερισμάτων ποσού ευρώ 1.360 (1.360 την 31.12.2016). Για το φόρο αυτό υπάρχουν αντίστοιχα κέρδη προς διανομή στη χρήση, προσδιοριζόμενα σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και του ΕΓΛΣ. Τα αποτελέσματα όμως προσδιοριζόμενα σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ, τα οποία εφαρμόζει η εταιρεία, εμφανίζουν μικρότερα κέρδη. Η Εταιρεία θεωρεί ότι η ΠΟΛ 1129/6.6.2011 είναι φορολογική διάταξη και αναφέρεται στα κέρδη που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κώδικα

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Φορολογίας Εισοδήματος και του ΕΓΛΣ και όχι από τα προκύπτοντα από τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ και ότι θα συμψηφίσει το φόρο αυτό με μελλοντικές διανομές. Επί του θέματος αυτού έχει υποβληθεί, σχετικό ερώτημα στο Υπουργείο Οικονομικών το οποίο δεν έχει απαντηθεί μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων.
Στα έσοδα χρήσεως εισπρακτέα περιλαμβάνονται έσοδα από παραχθείσα ηλεκτρική ενέργεια Δεκεμβρίου 2017 ποσού 16.209 για τον Όμιλο, τα οποία τιμολογήθηκαν στις αρχές του 2018.
Οι «Απαιτήσεις από ΦΠΑ» οφείλεται στον ΦΠΑ (επιστρεπτέο ή συμψηφιστέο) που προκύπτει από την ανάπτυξη νέων έργων κυρίως στον τομέα των ΑΠΕ, των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.
Για τη χρήση 2016 στο κονδύλι «Λοιπές Απαιτήσεις – Χρεώστες διάφοροι» περιλαμβάνεται ποσό 11.329 το οποίο αφορά έξοδα έκδοσης δανείων εταιρειών του λειτουργικού τομέα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας του Ομίλου που ως και την 31/12/2017 δεν είχε ξεκινήσει η εκταμίευση τους. Το εν λόγω ποσό θα αναγνωρισθεί, κατά την εκταμίευση των δανείων, μειωτικά των ποσών των δανείων που αφορούν και θα αποσβεσθούν με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.
Η μεταβολή στο κονδύλι «Απαιτήσεις από Φόρο Εισοδήματος» στη χρήση 2017 οφείλεται κυρίως στην προκαταβολή φόρου που πλήρωσε η θυγατρική ΤΕΡΝΑ ΑΕ και θα ανακτηθεί σε επόμενη χρήση. Η μείωση στο «Φόρο εισοδήματος πληρωτέο» οφείλεται στην πληρωμή φόρου εισοδήματος από τις θυγατρικές ΤΕΡΝΑ ΑΕ και ΚΞ ΕΥΡΩΙΟΝΙΑ

19. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Η κίνηση του λογαριασμού απομείωσης απαιτήσεων από πελάτες και χρεώστες στην περίοδο αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο 1.1	**30.468**	**24.640**	**1.380**	**1.451**
Απομειώσεις επισφαλών πελατών	4.061	7.057	0	0
Προσθήκη από απόκτηση θυγατρικών	9.531	0	0	0
Διαγραφή πελατών	(396)	(916)	0	(71)
Μεταφορές	196	(313)	0	0
Ανακτήσεις προβλέψεων	(900)	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	(3)	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12	**42.957**	**30.468**	**1.380**	**1.380**

Οι ανωτέρω προβλέψεις της χρήσης 2017 αναγνωρίσθηκαν στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα).

20. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Η κίνηση των επενδύσεων κατεχόμενων για εμπορικούς σκοπούς για την χρήση 2017, αναλύεται ως κάτωθι:

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο 1.1	**4.807**	**24.074**	**4.807**	**0**
Αγορές χρήσης	500	0	0	4.807
Πωλήσεις χρήσης	(1.241)	(17.102)	(738)	0
Κέρδη/(ζημιές) από πωλήσεις	114	(565)	111	0
Κέρδη/(ζημιές) αποτίμησης σε εύλογη αξία	(1.110)	(1.600)	(1.110)	0
Υπόλοιπο 31.12	**3.070**	**4.807**	**3.070**	**4.807**

Οι επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αφορούν σε μετοχές τραπεζικού ιδρύματος. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

21. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

Οι Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση την 31η Δεκεμβρίου 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Συμμετοχές σε εταιρείες	47.446	26.760	47.442	26.756
Μετοχές	1.955	1.741	1.955	1.741
Λοιποί τίτλοι	15	15	0	0
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	171	143	171	143
	49.587	**28.659**	**49.568**	**28.640**
Μη κυκλοφορούντα	**47.461**	**26.775**	**47.442**	**26.756**
Κυκλοφορούντα	**2.126**	**1.884**	**2.126**	**1.884**

Οι Συμμετοχές σε εταιρείες αφορούν σε συμμετοχές σε μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο εταιρείες με ποσοστό συμμετοχής κάτω του 20%.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατείχαν την 31.12.2017 μετοχές τραπεζικών ιδρυμάτων συνολικής αξίας κτήσης 2.326 (2.642 την 31.12.2016). Την 31.12.2017 τα αμοιβαία κεφάλαια και οι μετοχές του Ομίλου και της Εταιρείας αποτιμήθηκαν σε 2.126 συνολικά, 171 και 1.955 αντίστοιχα (143 και 1.741 την 31.12.2016 αντίστοιχα), σε τιμές αγοράς.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Εντός της χρήσης του 2017 ο Όμιλος πούλησε μετοχές τραπεζικού ιδρύματος έναντι συνολικού τιμήματος 463 (741 για το 2016). Το αποτέλεσμα που προέκυψε από την πώληση ήταν κέρδος για το 146 (ζημιά 2.926 για το 2016) η οποία και αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης.

Για την χρήση 2017 αποτιμήθηκε σε εύλογη αξία συμμετοχή σε εταιρεία παραχώρησης αυτοκινητοδρόμου. Η απότιμηση πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και το κέρδος αποτίμησης ποσού 21.117 καταχωρήθηκε μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων σε Αποθεματικό Διαθέσμων προς πώληση επενδύσεων.
Για την χρήση 2016 από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση μετοχών προέκυψε ζημία 14.119 για τον Όμιλο η οποία και θεωρήθηκε ως οριστική και καταχωρήθηκε στα Αποτελέσματα της χρήσης.
Για την Εταιρεία και τον Όμιλο προέκυψε κατόπιν αποτίμησης κέρδος 127 συνολικά, ζημιά 431 για τις συμμετοχές σε εταιρείες, κέρδος 559 για τις μετοχές και 28 για τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, η οποία καταχωρήθηκε στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα.
Τα αντίστοιχα ποσά την 31.12.2016 για τον Όμιλο και την Εταιρεία ήταν ζημιά 1.792 συνολικά, 883 για τις συμμετοχές σε εταιρείες, 901 για τις μετοχές και 7 για τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, η οποία καταχωρήθηκε στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα.
Επίσης για την χρήση 2016 από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση μετοχών προέκυψε ζημία 14.119 για τον Όμιλο η οποία και θεωρήθηκε ως οριστική και καταχωρήθηκε στα Αποτελέσματα της χρήσης (σημ. 38).

22. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Τα χρηματικά διαθέσιμα την 31η Δεκεμβρίου 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ταμείο	4.252	168	29	29
Καταθέσεις Όψεως	564.037	536.812	10.603	4.742
Καταθέσεις Προθεσμίας	73.938	84.023	366	0
Σύνολο	**642.227**	**621.003**	**10.998**	**4.771**

Οι καταθέσεις προθεσμίας έχουν συνήθη διάρκεια 3 μηνών και φέρουν επιτόκια που κατά τη διάρκεια της χρήσης κυμάνθηκαν μεταξύ 0,5%-1,2% (0,6-2,1% κατά τη προηγούμενη χρήση αντίστοιχα).
Στα Χρηματικά Διαθέσιμα, περιλαμβάνονται ποσά για επιστροφή από θυγατρικές του Ομίλου, ύψους 24.594 (87.051 για το 2016), που αφορούν εισπραχθείσες επιχορηγήσεις, λόγω ακύρωσης κατασκευής ορισμένων Αιολικών Πάρκων ή λήξης χρονικών ορίων των αποφάσεων υπαγωγής άλλων των οποίων δεν έχει ακυρωθεί η κατασκευή.
Επιπλέον, ο Όμιλος διατηρεί δεσμευμένες καταθέσεις, ύψους 46.545, οι οποίες διατηρούνται σε συγκεκριμένους τραπεζικούς λογαριασμούς για την εξυπηρέτηση των βραχυπρόθεσμων λειτουργικών και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Οι εν λόγω δεσμευμένες καταθέσεις ταξινομούνται στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις».

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Σεφούρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

23. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια και οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31η Δεκεμβρίου 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	16.770	21.182	0	0
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(5.078)	(4.711)	0	0
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	**11.692**	**16.471**	**0**	**0**
Μακροπρόθεσμα δάνεια	1.597.051	948.091	239.769	198.591
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(364.477)	(120.560)	(126.553)	(1.176)
Μακροπρόθεσμο μέρος δανείων	**1.232.574**	**827.531**	**113.216**	**197.415**

Η περίοδος αποπληρωμής των μακροπρόθεσμων δανείων αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
έως 1 έτος	364.477	120.560	126.553	1.176
2-5 έτη	481.331	485.797	107.216	182.035
άνω των 5 ετών	751.243	341.734	6.000	15.380

Η περίοδος αποπληρωμής των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2017	**31.12.2016**
έως 1 έτος	5.078	4.711
2-5 έτη	11.692	16.271
άνω των 5 ετών	0	200

Α. Μακροπρόθεσμος δανεισμός

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός είναι κατά 84,75% σε Ευρώ (76,58% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και κατά 3,80% σε PLN (6,56% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και κατά 9,27% σε USD (16,50% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και αντιπροσωπεύει το 92,51% περίπου του συνολικού δανεισμού του Ομίλου (94,52% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός καλύπτει κυρίως τις ανάγκες χρηματοδότησης των επενδύσεων του κατασκευαστικού και του ενεργειακού τομέα του Ομίλου.

Εντός της χρήσης του 2017 κατεβλήθησαν για εξόφληση μακροπροθέσμου δανεισμού ποσό 113,1 εκατ. (85,5 το 2016) εκατ. και εισπράχθηκαν από νέο δανεισμό ποσό 238,2 εκατ. (318,3 εκατ. το 2016).

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Σεφούρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού κατά την παρουσιαζόμενη χρήση, ανήλθε σε 5,14% (5,60 % κατά τη προηγούμενη χρήση).

Σημειώνεται ότι στο συνολικό δανεισμό συμπεριλαμβάνονται ποσά από δάνεια μειωμένης εξασφάλισης χωρίς δικαίωμα αναγωγής στη μητρική εταιρεία (non recourse debt) ύψους 960,10 εκατ. (έναντι 549,20 της 31/12/2016), ενώ τα ποσά των δανείων με αναγωγή στη μητρική εταιρεία (recourse debt) ανέρχονται σε 749,44 εκατ. (έναντι 452,3 της 31/12/2016).

Τέλος να σημειωθεί ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, υπήρχαν δάνεια ποσού 184,5 εκατ. τα οποία επειδή δεν τηρούσαν τους δείκτες αναταξινομήθηκαν στις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση», Σημειώνεται ότι κατά την περίοδο 1.1.2018 ως και την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017, η διοίκηση του Ομίλου προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να εξαλειφθούν οι λόγοι μη συμμόρφωσης για το σύνολο των ανωτέρω δανείων. Ως απόρροια των ενεργειών αυτών, η Εταιρεία υπέγραψε, την 01.12.2017 Πρόγραμμα Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 193,95 εκατ. ευρώ, με Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφισταμένου δανεισμού εταιρειών του Ομίλου. Οι βασικοί όροι του Ομολογιακού αυτού Δανείου είναι κόστος δανεισμού από 4,5% – 5,5% ανάλογα με τους χρόνους τοκοφορίας και με περίοδο αποπληρωμής έως το 2023.
Στις 30.01.2018 πραγματοποιήθηκε η κάλυψη στο σύνολο, του από 1.12.2017 υπογεγραμμένου Κοινού εμπραγμάτως εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 193,95 εκατ. Ευρώ, από Ελληνικά Πιστωτικά Ιδρύματα και υλοποιήθηκε ο σκοπός για τον οποίο έγινε η αναχρηματοδότηση του υφισταμένου δανεισμού της μητρικής και εταιρειών του Ομίλου. Η άρση της μη συμμόρφωσης υλοποιήθηκε την 31/1/2018, επομένως το εν λόγω ποσό αναταξινομήθηκε στα μακροπρόθεσμα δάνεια.
Για την χρήση του 2016, ο Όμιλος είχε την υποχρέωση της τήρησης συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών που αφορούν στα ομολογιακά δάνεια. Στον Όμιλο, στα πλαίσια της συμφωνίας για την υπογραφή Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ύψους 197,8εκ. αναχρηματοδότησης μέρους των υφιστάμενων δανείων και χρηματοδότησης επενδύσεων σε εταιρείες παραχώρησης, χορηγήθηκε από τις τράπεζες απαλλαγή (waiver) από την τήρηση των χρηματοοικονομικών δεικτών για την 31/12/16 και μέχρι την οριστική υπογραφή και υλοποίηση του εν λόγω κοινοπρακτικού δανείου ή την 31/1/2018.
Τέλος να σημειωθεί ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, υπήρχαν δάνεια ποσού 43.073 τα οποία επειδή δεν τηρούσαν τους δείκτες αναταξινομήθηκαν στις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση».

Β. Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Εντός της παρουσιαζόμενης χρήσης καταβλήθηκε για την πληρωμή τοκοχρεολυσίων των υφισταμένων συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης ποσό 4.456 (4.983 τη προηγούμενη χρήση) με μέσο πραγματικό επιτόκιο 5,00% (5,00% το 2016).

Κατά την παρουσιαζόμενη χρήση ο Όμιλος δεν συνήψε νέες συμβάσεις (1.085 κατά την προηγούμενη χρήση).

Το υπολειπόμενο συνολικό κεφάλαιο των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης μετά των δεδουλευμένων τόκων, κατά το τέλος της παρουσιαζόμενης χρήσης, ανέρχεται σε 16.770 (21.182 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης), εκ των οποίων 5.078 είναι πληρωτέο εντός του επόμενου 12μήνου (4.711 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης).

Γ. Εξασφαλίσεις δανείων

Προς εξασφάλιση ορισμένων δανείων του Ομίλου:

- έχουν ενεχυριασθεί ανεμογεννήτριες Αιολικών Πάρκων ποσού 970.524,
- έχουν εκχωρηθεί στις δανείστριες τράπεζες ασφαλιστήρια συμβόλαια, απαιτήσεις από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στο ΛΑΓΗΕ ή στο ΔΕΔΔΗΕ, καθώς και από κατασκευαστικές υπηρεσίες,
- έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών διαφόρων σειρών σε ακίνητα ορισμένων εταιρειών του Ομίλου ύψους 133.995 (99.069 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και,
- έχουν δοθεί, από τη μητρική εταιρεία, ως ενέχυρο μετοχές θυγατρικών εταιρειών ονομαστικής αξίας 131.784 (75.602 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης).

Ο κάτωθι πίνακας περιγράφει την κίνηση των μακροπρόθεσμων δανείων και χρηματοδοτικών μισθώσεων στη χρήση:

	2017		
	Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	Υποχρεώσεις Από Leasing	**Σύνολο Υποχρεώσεων Από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες**
Υπόλοιπα 1/1	**948.091**	**21.182**	**969.273**
Εκταμιεύσεις/(πληρωμές) κεφαλαίου	125.090	(4.457)	120.634
Πληρωμές τόκων	(68.426)	(938)	(69.364)
Δάνεια από προσθήκη Θυγατρικών	558.409	45	558.453
Κινήσεις Συν/Κων Διαφορών	(22.712)	0	(22.712)
Τόκοι δανείου σε χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	56.599	938	57.537
Λοιποί τόκοι δανείου (κεφαλαιοποιηθέντες κ.α.)	0	0	0
Μεταφορές	0	0	0
Υπόλοιπα 31/12	**1.597.052**	**16.770**	**1.613.821**

	2016		
	Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	Υποχρεώσεις Από Leasing	**Σύνολο Υποχρεώσεων Από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες**
Υπόλοιπα 1/1	**636.986**	**25.265**	**662.251**
Εκταμιεύσεις/(πληρωμές) κεφαλαίου	232.818	(4.983)	227.835
Πληρωμές τόκων	(42.856)	(1.307)	(44.163)
Δάνεια από προσθήκη Θυγατρικών	0	0	0
Κινήσεις Συν/Κων Διαφορών	4.373	0	4.373
Τόκοι δανείου σε χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	37.985	1.122	39.107
Λοιποί τόκοι δανείου (κεφαλαιοποιηθέντες κ.α.)	848	0	848
Μεταφορές	77.936	1.085	79.021
Υπόλοιπα 31/12	**948.091**	**21.182**	**969.273**

24. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Στις ΗΠΑ, ο όμιλος ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, προκειμένου να κάνει βέλτιστη χρήση των φορολογικών ωφελημάτων που προβλέπονταν από την τοπική νομοθεσία, εισήλθε κατά την χρήση 2012 σε συναλλαγή κατά την οποία η αντισυμβαλλόμενη εταιρεία κατέβαλε το ποσό των €49.693 προκειμένου να αποκτήσει το δικαίωμα να λαμβάνει, κατά κύριο λόγο μετρητά και φορολογικές ζημιές (Tax equity investment). Ο έλεγχος προκύπτει βάσει συμβατικής συμφωνίας με την εταιρεία MetLife, η οποία εισέφερε κεφάλαιο ως Tax Equity Investor (TEI) και ενοποιείται ολικά. Σύμφωνα με την σύμβαση μεταξύ των δύο μερών, ο TEI εισέφερε κεφάλαιο με αντάλλαγμα το 50% των εταιρικών μεριδίων (membership interests), τα συμβατικά δικαιώματα των οποίων ορίζουν ότι ο TEI θα λάβει το 99% των φορολογικών ζημιών, καθώς και συγκεκριμένο ποσοστό επί των καθαρών ταμειακών ροών έως ότου επιτύχει την απόδοση επί των επενδυμένων κεφαλαίων του, όπως αυτή καθορίστηκε στην μεταξύ των σύμβαση.

Κατά την διάρκεια της χρήσης 2017, ολοκληρώθηκε η κατασκευή και τέθηκε σε λειτουργία το Αιολικό Πάρκο Fluvanna I, συνολικής ισχύος 155,4 MW, το οποίο βρίσκεται στην πολιτεία του Τέξας των ΗΠΑ. Σύμφωνα με το νέο φορολογικό νόμο στις ΗΠΑ, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 22/12/2017, το εν λόγω Αιολικό Πάρκο είναι επιλέξιμο να αποσβέσει, για φορολογικούς σκοπούς, σχεδόν το σύνολο του κόστους κατασκευής του εντός της χρήσης που τέθηκε σε λειτουργία, ήτοι στη χρήση 2017. Συνέπεια της προαναφερόμενης φορολογικής αντιμετώπισης του κόστους κατασκευής του έργου είναι η δημιουργία σημαντικών φορολογικών ζημιών κατά την χρήση 2017. Επιπλέον, πέραν των φορολογικών ζημιών που προκύπτουν κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, το αιολικό πάρκο είναι επιλέξιμο να λάβει πρόσθετα φορολογικά ωφελήματα τα οποία συνδέονται με την ετήσια παραγωγή ενέργειας του πάρκου (Production Tax Credits – PTCs).

Στις 28/12/2017 ο όμιλος εισήλθε σε συναλλαγή κατά την οποία το τραπεζικό ίδρυμα Goldman Sachs κατέβαλε το ποσό των €127.882 (συμπεριλαμβανομενού των εξόδων έκδοσης) προκειμένου να αποκτήσει 50% των εταιρικών μεριδίων (membership interests) τα συμβατικά δικαιώματα των οποίων ορίζουν ότι ο ΤΕΙ θα λάβει, κατά κύριο λόγο, τα φορολογικά ωφελήματα (φορολογικές ζημιές και Production Tax Credits) του Αιολικού Πάρκου Fluvanna I, πλέον περιορισμένου ποσοστού μετρητών (Tax equity investment). Για την χρήση 2017, ο ΤΕΙ θα λάβει το 70% των φορολογικών ωφελημάτων, ενώ από την χρήση 2018 και ως ότου επιτύχει προκαθορισμένη απόδοση επί της αρχικής καταβολής του θα λαμβάνει το 99% των ωφελημάτων αυτών.
Οι σχετικοί τίτλοι (membership interests) των ανωτέρω συμβάσεων με τους ΤΕΙ έχουν αναγνωρισθεί ως χρηματοοικονομική υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 32. Δεν υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, και των θυγατρικών της για παροχή οποιασδήποτε μορφής οικονομικής ενίσχυσης σε περίπτωση οικονομικής δυσπραγίας ή οποιασδήποτε μορφής αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της Terna Energy USA Holding Corporation, συμπεριλαμβανομένων και των συμβατικών υποχρεώσεων προς τον ΤΕΙ.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των συναλλαγών αυτών είναι:

- Ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο που κατέχουν οι αντισυμβαλλόμενες εταιρείες, ο όμιλος ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ διατηρεί τον έλεγχο της διοίκησης των αιολικών πάρκων και συνεπώς ενοποιούνται πλήρως στις οικονομικές καταστάσεις του ομίλου.
- Οι αντισυμβαλλόμενες εταιρείες λαμβάνουν ένα σημαντικό μέρος των κερδών, των φορολογικών ζημιών και των PTCs που δημιουργούνται από τα αιολικά πάρκα έως ότου επιτύχουν ένα προκαθορισμένο (κατά την αρχή της επένδυσης) ποσοστό απόδοσης.
- Οι αντισυμβαλλόμενες εταιρείες παραμένουν μέτοχοι στα αιολικά πάρκα μέχρι να επιτύχουν το προκαθορισμένο ποσοστό απόδοσης στην επένδυσή τους.
- Όταν η απόδοση της επένδυσης των αντισυμβαλλόμενων εταιρειών φτάσει το προκαθορισμένο επίπεδο, ο Όμιλος έχει την επιλογή να εξαγοράσει τα δικαιώματα των αντισυμβαλλόμενων εταιρειών στην απόδοση της επένδυσης.
- Η απόδοση της επένδυσης των αντισυμβαλλόμενων εταιρειών, εξαρτάται αποκλειστικά από την απόδοση που θα έχουν τα αιολικά πάρκα. Αν και ο όμιλος ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ δεσμεύεται να λειτουργεί τα πάρκα αυτά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την ομαλή τους λειτουργία, δεν είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει μετρητά στις αντισυμβαλλόμενες εταιρείες πλέον αυτών που απαιτούνται για την επίτευξη της προκαθορισμένης απόδοσης της επένδυσης τους.

Ο Όμιλος, βασιζόμενος στην ουσία των συναλλαγών αυτών, ταξινομεί την αρχική επένδυση της αντισυμβαλλόμενης εταιρείας ως «Χρηματοοικονομική υποχρέωση» στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

Οι Λοιπές Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο μέρος) την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 31η Δεκεμβρίου 2016 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31-12-2017	**31-12-2016**
Χρηματοοικονομκές υποχρεώσεις	111.708	44.567
Έσοδα επομένων χρήσεων	22.555	0
Μακροπρόθεσμο μέρος	**134.263**	**44.567**
Μακροπρόθεσμες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	25.107	3.987
Βραχυπρόθεσμο μέρος	**25.107**	**3.987**
Σύνολο	**159.370**	**48.554**

Η κίνηση των Λοιπών Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αναλύεται ως εξής:

Χρηματοοικονομκές υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31-12-2017	**31-12-2016**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**48.554**	**49.388**
Εισπράξεις από ΤΕΙ	127.882	0
Διανομή μετρητών σε ΤΕΙ	(2.915)	(5.337)
Αξία φορολογικών ωφελημάτων	(27.718)	0
Τόκοι περιόδου (σημ. 31)	2.796	2.820
Συναλλαγματικές διαφορές	(11.784)	1.683
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**136.815**	**48.554**

Έσοδα επομένων χρήσεων

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2017	**31/12/2016**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**0**	**0**
Αξία φορολογικών ωφελημάτων	26.623	0
Απόσβεση ωφελημάτων	(2.662)	0
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.406)	**0**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**22.555**	**0**

Η χρηματοοικονομική υποχρέωση επιμετρείται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η υποχρέωση αυτή μειώνεται με τη διανομή μετρητών που λαμβάνει ο ΤΕΙ και, ανάλογα με τους όρους της σύμβασης και με την αξία των φορολογικών ωφελημάτων.

Η αξία των φορολογικών ωφελημάτων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης, συγκεκριμένα, η αξία των φορολογικών ζημιών, που αποδίδονται στον ΤΕΙ, αναγνωρίζεται στα Λοιπά έσοδα (σημ. 30) της χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης στη διάρκεια της σύμβασης, ενώ η αξία των PTCs, τα οποία συνδέονται με την ετήσια παραγωγή ενέργειας του αιολικού πάρκου, αναγνωρίζεται σε κάθε χρήση βάσει της πραγματικής παραγωγής σε όφελος του κύκλου εργασιών.

25. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεώς του. Οι υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης στην Ελλάδα ισούται με το 40% της αποζημίωσης που υπολογίζεται σε περίπτωση αναίτιας απόλυσης. Σύμφωνα με τις πρακτικές των χωρών που δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές του Ομίλου τα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού συνήθως δεν χρηματοδοτούνται.
Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού προσδιορίσθηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της καθαρής δαπάνης για τη σχετική πρόβλεψη που καταχωρήθηκε στα ενοποιημένα καθαρά κέρδη της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στη συνημμένη ενοποιημένη Κατάσταση οικονομικής θέσης της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017.
Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων και καταχωρήθηκε στο Κόστος πωλήσεων κατά 2.095, στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 106 και στα χρηματοοικονομικά έξοδα κατά 43 (2.296, 387 και 54 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα) και από την Εταιρεία στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης (την κλειόμενη και την προηγούμενη χρήση) αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.116	2.083	5	10
Χρηματοοικονομικό κόστος	46	58	1	1
Επίδραση περικοπών ή διακανονισμών	1.084	663	0	0
Αναγνώριση αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών	(342)	(82)	(3)	(6)
	1.904	**2.722**	**3**	**5**

Η κίνηση της σχετικής προβλέψεως στην Κατάσταση οικονομικής θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο 1.1	**8.392**	**8.085**	**77**	**72**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Καθαρά κέρδη	2.245	2.737	6	11
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(342)	(82)	(3)	(6)
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα αποθέματα	2	67	0	0
Προσθήκη από απόκτηση θυγατρικών	857	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	(618)	86	0	0
Καταβολές αποζημιώσεων	(2.723)	(2.501)	0	0
Μεταφορές	(33)	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12	**7.780**	**8.392**	**80**	**77**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τις χρήσεις 2017 και 2016 έχουν ως εξής :

	2017	2016
Επιτόκιο προεξοφλήσεως (βάσει αποδόσεων ομολόγων της Ε.Κ.Τ.)	1,5%	1,5%
Θνησιμότητα: Ελληνικός Πίνακας Θνησιμότητας	MT_EAE2012P	MT_EAE2012P
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,25%	1,25%
Κινητικότητα μισθωτών (οικειοθελής αποχώρηση)	1%	1%
Κινητικότητα ημερομισθίων (οικειοθελής αποχώρηση)	1%	1%
Κινητικότητα μισθωτών (απόλυση)	6%	6%
Κινητικότητα ημερομισθίων (απόλυση)	6%	6%

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζεται η ευαισθησία της υποχρέωσης για παροχές στο προσωπικό σε περιπτώσεις μεταβολής ορισμένων αναλογιστικών παραδοχών.

	Σενάριο 1	Σενάριο 2	Σενάριο 3	Σενάριο 4
Επιτόκιο προεξοφλήσεως	1,00%	2,00%	1,50%	1,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,25%	1,25%	1,00%	1,00%
Επίδραση μεταβολής στα καθαρά κέρδη/(ζημίες) 2017	(224)	205	110	105

26. ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Η κίνηση των σχετικών προβλέψεων στην Κατάσταση οικονομικής θέσης για τις χρήσεις 2017 και 2016 έχει ως εξής:

	Προβλέψεις αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Άλλες προβλέψεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2017	**12.906**	**29.962**	**42.868**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Αποτελέσματα	91	892	**983**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα πάγια	968	0	**968**
Προσθήκη από απόκτηση θυγατρικών	0	7.141	**7.141**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	(1.466)	**(1.466)**
Τόκοι προβλέψεων αναγνωρισμένοι στα Καθαρά κέρδη	599	0	**599**
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	(17.133)	**(17.133)**
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(35)	**(35)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(42)	(218)	**(260)**
Υπόλοιπο 31.12.2017	**14.522**	**19.143**	**33.665**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

	Προβλέψεις αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Άλλες προβλέψεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2016	**8.578**	**13.134**	**21.712**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Αποτελέσματα	0	22.923	**22.923**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα πάγια	3.963	0	**3.963**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	0	**0**
Τόκοι προβλέψεων αναγνωρισμένοι στα Καθαρά κέρδη	445	0	**445**
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	313	**313**
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(6.304)	**(6.304)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(80)	(104)	**(184)**
Υπόλοιπο 31.12.2016	**12.906**	**29.962**	**42.868**

Στο κονδύλι «Προβλέψεις αποκατάστασης φυσικού τοπίου» αναγνωρίζονται οι προβλέψεις που διενεργούν οι εταιρείες του ενεργειακού τομέα του Ομίλου, καθώς και ορισμένες του βιομηχανικού τομέα με σκοπό την κάλυψη των δαπανών αποκατάστασης του φυσικού τοπίου, όπου εγκαθιστούν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και εκμετάλλευσης λατομείων, με το πέρας της εκμετάλλευσης, η οποία διαρκεί 20-30 έτη, σύμφωνα με τις ληφθείσες άδειες από το κράτος. Η ανωτέρω πρόβλεψη 14.522 (12.906 την 31.12.2016) απεικονίζει τις απαιτούμενες δαπάνες για αποξήλωση του εξοπλισμού και διαμόρφωση του χώρου όπου αυτά είναι εγκατεστημένα, με τη χρήση της σημερινής τεχνολογίας και υλικών.

Το κονδύλι «Άλλες προβλέψεις» στον ανωτέρω πίνακα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2017	**31.12.2016**
Προβλέψεις φόρου για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	3.460	2.845
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	0	0
Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις	3.467	1.313
Προβλέψεις για δοθείσες εγγυήσεις	1.762	3.043
Πρόβλεψη για βαριά συντήρηση αυτοκινητοδρόμων	5.597	0
Λοιπές προβλέψεις	4.857	22.761
	19.143	**29.962**

Την χρήση 2017, ο Όμιλος προχώρησε σε επέκταση της ωφέλιμης ζωής των αιολικών πάρκων από 20 σε 25 έτη, με αποτέλεσμα τη μείωση των προβλέψεων αποκατάστασης φυσικού τοπίου κατά το ποσό των € 119 σε σχέση με την πρόβλεψη που θα είχε προκύψει εάν η επέκταση της ωφέλιμης ζωής δεν είχε λάβει χώρα (βλέπε Σημ.3(ια)). Η επίδραση αυτή θα βαίνει μειούμενη τα επόμενα έτη, καθώς τα παλαιότερα πάρκα του Ομίλου θα προσεγγίζουν την αρχικώς ορισμένη εικοσαετή ζωή τους, ενώ από τη στιγμή της λήξης της αρχικώς οριζόμενης ωφέλιμης ζωής τους και για τα επιπλέον πέντε έτη της επέκτασης της, η ανωτέρω θετική επίδραση θα μετατραπεί σε αρνητική.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Την 24/02/2017 κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία μας και στις θυγατρικές αυτής ΤΕΡΝΑ και ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, η Εισήγηση Διευθέτησης από την ΕΕΑ. Ως ήδη αναλύθηκε υπεβλήθη ανέκκλητη δήλωση για τη δέσμευση και την υπαγωγή στη Διαδικασία της Διευθέτησης Διαφορών. Εκ της δηλώσεως αυτής δεν προκύπτουν ούτε αναλαμβάνεται κίνδυνος παραβιάσεων σε ότι αφορά την Εταιρεία μας και την θυγατρική μας ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή.

Περαιτέρω, επειδή κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν έχει οριστικοποιηθεί το σύνολο των διαδικασιών διευθέτησης το οποίο ως προελέχθη καλύπτεται από πλήρη εμπιστευτικότητα, καθώς και ο ακριβής προσδιορισμός του ύψους της διαφοράς, η θυγατρική μας ΤΕΡΝΑ καθώς και ο Όμιλος σε εφαρμογή των οριζόμενων από το ΔΛΠ 37 προχώρησαν σε αναγνώριση επαρκούς πρόβλεψης με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης 2017. Θεωρούμε ότι η σχετική επιβάρυνση, σύμφωνα με τα έως σήμερα γνωστά στοιχεία, δεν υπερβαίνει το ποσό των 19εκ.€.

Στις 3.8.2017 κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία και στις θυγατρικές ΤΕΡΝΑ και ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ η υπ' αρ. 642/2017 απόφαση της ΕΕΑ δυνάμει της οποίας α. διαπιστώνεται ότι δεν στοιχειοθετούνται κατά νόμο παραβάσεις του αρ. 1 του Ν.3559/2011 για την Εταιρεία και την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ και ουδέν πρόστιμο ή/και ποινή επιβάλλεται και β. επεβλήθη στην θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΑΕ πρόστιμο ύψους 18.612 για παράβαση του αρ. 1 του Ν.3959/2011 και του αρ. 101 ΣΛΕΕ (για το διάστημα από 11.5.2005 έως 4.1.2007 και από 4.6.2011 έως 26.11.2012). Η διαδικασία διευθέτησης για την θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ οριστικοποιήθηκε και το ποσό του προστίμου ανήλθε στα 18.612. Να σημειωθεί ότι η εν λόγω θυγατρική και ο Όμιλος για το πρόστιμο αυτό έχουν ήδη συμπεριλάβει στις Οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται σε 19.000 (βλ. σημείωση 25 των Οικονομικών Καταστάσεων της 31/12/2016), η οποία και αντιστράφηκε εντός της χρήσης.

Στην χρήση του 2016 ο Όμιλος αναγνώρισε πρόβλεψης συνολικού ποσού 3.043 για κάθε περίπτωση που η «ΕΤΒΑΚ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ – ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει ισόποσο δάνειο από την ALPHA BANK Α.Ε., στο πλαίσιο του από 5-8-2013 Μνημονίου Συνεργασίας. Εντός της χρήσης του 2017, ο Όμιλος αποπληρώνει το δάνειο που προέρχετα από την εν λόγω εγγύηση. Ο Όμιλος προτίθεται να εξαντλήσει, όλα τα εκ του νόμου δικαιώματά του, για την είσπραξη κάθε καταβληθέντος ποσού.

27. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Η κίνηση επιχορηγήσεων του Ομίλου στην Κατάσταση οικονομικής θέσης για τις χρήσεις 2017 και 2016 έχει ως εξής:

	2017	2016
Υπόλοιπο 1.1	**180.324**	**257.660**
Αποαναγνώριση μη εισπραχθεισών επιχορηγήσεων	0	(7.938)
Εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	0	0
Εγκριθείσες μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	0	0
Εγκριθείσες και εισπραχθείσες επιχορηγήσεις προς επιστροφή	(1.320)	(60.102)
Μεταφορά επιχορηγήσεων σε αξία παγίων (IFRIC 12)	0	0

Συναλλαγματικές διαφορές	(6.639)	1.824
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα Καθαρά Αποτελέσματα	(8.125)	(11.046)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα αποθέματα	(29)	(74)
Υπόλοιπο 31.12	**164.211**	**180.324**

Οι επιχορηγήσεις αφορούν σε κρατικές επιδοτήσεις για την ανάπτυξη αιολικών πάρκων, εμποροβιομηχανικών ζωνών και σταθμών στάθμευσης αυτοκινήτων και ανάπτυξη βιομηχανίας. Οι επιχορηγήσεις αποσβένονται με βάση το ρυθμό απόσβεσης ή την χρήση των επιχορηγούμενων παγίων.
Το ποσό των εγκεκριμένων αλλά μη εισπραγμένων επιχορηγήσεων για τον Όμιλο συμπεριλαμβάνεται στις «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις». Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίσθηκαν με βάση την βεβαιότητα που έχει η Διοίκηση του Ομίλου ότι όλες οι προϋποθέσεις για την είσπραξη αυτών πληρούνται κανονικά και ότι τα ποσά αυτά θα εισπραχθούν με την τελική έγκριση ολοκλήρωσης των σχετικών επενδύσεων.

Οι «Επιχορηγήσεις» περιλαμβάνουν εγκεκριμένες αλλά μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις, συνολικού ποσού € 1.479, οι οποίες ταξινομήθηκαν στις «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (σημ. 18). Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίσθηκαν με βάση την βεβαιότητα που έχει η Διοίκηση του Ομίλου ότι όλες οι προϋποθέσεις για την είσπραξη αυτών πληρούνται κανονικά και ότι τα ποσά αυτά θα εισπραχθούν με την τελική έγκριση ολοκλήρωσης των σχετικών επενδύσεων.

Εντός της χρήσης του 2017, μετά από έλεγχο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στις ληφθείσες επιχορηγήσεις δύο αιολικών πάρκων και ενός φωτοβολταϊκού σταθμού του Ομίλου, επεστράφησαν επιχορηγήσεις ύψους € 1.320.

Η γραμμή «Μεταφορά αναλογίας της περιόδου στα αποτελέσματα» περιλαμβάνει την επίδραση της επέκτασης της ωφέλιμης ζωής των αιολικών πάρκων από 20 σε 25 έτη, γεγονός που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017, με αποτέλεσμα τη μείωση του εσόδου απόσβεσης κατά το ποσό των € 2.017 σε σχέση με το έσοδο που θα είχε προκύψει εάν η επέκταση της ωφέλιμης ζωής δεν είχε λάβει χώρα (βλέπε Σημ.3(ια)).

Κατά την χρήση 2016, λόγω ακύρωσης κατασκευής ορισμένων Αιολικών Πάρκων ή λήξης χρονικών ορίων των αποφάσεων υπαγωγής άλλων των οποίων δεν έχει ακυρωθεί η κατασκευή, αποαναγνωρίσθηκαν επιχορηγήσεις συνολικού ποσού €68.040 (εκ των οποίων ποσό € 60.102 είχε εισπραχθεί σε προηγούμενες χρήσεις). Το ποσό των € 60.102 αναταξινομήθηκε στο κονδύλι «Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις», ενώ ποσό € 7.938 αποαναγωρίσθηκε τόσο από το κονδύλι «Επιχορηγήσεις» όσο και από το κονδύλι «Προκαταβολές και Λοιπές Απαιτήσεις». (σημ.18)

28. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές» την 31η Δεκεμβρίου 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Προμηθευτές	240.078	229.366	7.052	5.424
Επιταγές και γραμμάτια πληρωτέα	3.161	8.922	0	0
	243.239	**238.288**	**7.052**	**5.424**

29. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Δουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες) την 31η Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ληφθείσες προκαταβολές από πελάτες κατασκευαστικών συμβάσεων	233.479	307.020	0	0
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	6.505	0	0	0
Εγγυήσεις και λοιπές κρατήσεις σε προμηθευτές	27.023	18.402	0	0
Μακροπρ. οφειλές από εξαγορές επιχ/σεων	11.993	0	11.993	0
Εγγυήσεις μισθωμένων ακινήτων	377	393	109	108
Υποχρεώσεις Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Παραχωρήσεων	3.071	0	0	0
Δευτερογενές δάνειο προς λοιπούς μετόχους εταιρειών παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων	27.733	0	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	10.402	729	0	0
	320.583	**326.544**	**12.102**	**108**

Το υπόλοιπο με 31/12/2017 στις «Ληφθείσες προκαταβολές από πελάτες κατασκευαστικών συμβάσεων» αφορά σε ληφθείσα προκαταβολή από τον πελάτη του έργου ΑΗΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ.
Στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του 2017 περιλαμβάνονται υποχρεώσεις ποσού 9.529 που αφορούν το μακροπρόθεσμο τμήμα του διακανονισμού με την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Το κονδύλι που αφορά στο Δευτερογενές δάνειο προς λοιπούς μετόχους εταιρειών παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων προέκυψε από την εξαγορά των θυγατρικών εταιρειών ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ.
Το ποσό στην Εταιρεία και στον Όμιλο 11.993, αφορά την παρούσα αξία του πιστούμενου τιμήματος από την εξαγορά ποσοστών των εταιρειών ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	33.902	14.540	1.195	763
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	4.202	3.153	92	27
Μερίσματα πληρωτέα	1.230	1.546	1	1
Υποχρεώσεις προς μέλη κοινοπραξιών, συγγενείς και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	5.001	14.520	2.787	842
Προκαταβολές πελατών	134.968	156.251	1	2.077
Έξοδα δουλευμένα, έσοδα επομένων χρήσεων και λοιποί μεταβατικοί λογ/σμοί	23.484	16.618	7.674	66
Οφειλόμενες αμοιβές προσωπικού	3.591	4.824	104	25
Εγκριθείσες και εισπραχθείσες επιχορηγήσεις προς επιστροφή	25.067	88.872	0	0
Πιστωτές Διάφοροι	11.712	4.113	4.506	1.142
	243.157	**304.437**	**16.360**	**4.943**

Από τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, ποσό 233.479 αφορά σε προκαταβολές πελατών για κατασκευαστικά έργα των οποίων η πιστοποίηση και συμψηφισμός θα πραγματοποιηθεί μετά την 31.12.2018 (307.020 την 31.12.2016).
Οι «Επιχορηγήσεις προς επιστροφή» περιλαμβάνουν ποσά εισπραχθεισών επιχορηγήσεων προς επιστροφή, λόγω ακύρωσης κατασκευής ή λήξης χρονικών ορίων των αποφάσεων υπαγωγής ορισμένων αιολικών πάρκων και επιπλέον, περιλαμβάνουν λογισμένους τόκους επί των προαναφερθέντων επιχορηγήσεων. Εντός της χρήσης του 2017, επεστράφησαν επιχορηγήσεις συνολικού ποσού 63.777.

30. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου αφορούν, κατά κύριο λόγο, σε τραπεζικές χορηγήσεις τακτής λήξης με διάρκεια από έναν έως τρεις μήνες και τα οποία ανανεώνονται ανάλογα με τις ανάγκες. Τα αντληθέντα ποσά χρησιμοποιούνται, εν μέρει, για να καλύψουν την ανάγκη ρευστότητας του Ομίλου είτε κατά την περίοδο κατασκευής των τεχνικών έργων, είτε κατά την κατασκευαστική περίοδο των εγκαταστάσεων του ενεργειακού κλάδου του Ομίλου, είτε κατά την περίοδο ανάπτυξης των επενδύσεων στην εξόρυξη λευκόλιθου.

Τα δάνεια αυτά με την ολοκλήρωση των σχετικών έργων εξοφλούνται με την είσπραξη των εργολαβικών ανταλλαγμάτων, ή μετατρέπονται σε μακροπρόθεσμης διάρκειας, για όσα αφορούν σε αιολικά πάρκα, άλλα ενεργειακά έργα και σε επενδύσεις στην εξόρυξη λευκόλιθου.

Το μεγαλύτερο μέρος των δανείων του Ομίλου είναι εκφρασμένο σε ευρώ και το μέσο σταθμικό επιτόκιό τους ανήλθε κατά τη διάρκεια του έτους σε ποσοστό 5,43 % (6,25% κατά τη χρήση 2016).

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Ο κάτωθι πίνακας περιγράφει την κίνηση των μακροπρόθεσμων δανείων και χρηματοδοτικών μισθώσεων στη χρήση:

	2017	2016
	Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	**Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός**
Υπόλοιπα 1/1	**54.975**	**119.938**
Εκταμιεύσεις/(πληρωμές) κεφαλαίου	44.269	4.498
Πληρωμές τόκων	(5.545)	(11.534)
Δάνεια από προσθήκη Θυγατρικών	13.233	0
Κινήσεις Συν/Κων Διαφορών	(712)	(73)
Τόκοι δανείου σε χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	4.891	8.283
Λοιποί τόκοι δανείου (κεφαλαιοποιηθέντες κ.α.)	1.374	2.604
Μεταφορές	0	(68.740)
Υπόλοιπα 31/12	**112.484**	**54.975**

31. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

Ο Όμιλος, στα πλαίσια διαχείρισης και ελαχιστοποίησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων, έχει συνάψει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων έχουν ως στόχο την αντιστάθμιση του κινδύνου από την αρνητική διακύμανση μελλοντικών ταμειακών εκροών που προκύπτουν από τόκους δανειακών συμβάσεων που έχουν συναφθεί στα πλαίσια των δραστηριοτήτων κυρίως του τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και των παραχωρήσεων αυτοκινητοδρόμων κατόπιν της ολικής ενοποίησης τους γιαπρώτη φορά στην χρήση 2017, στην Ελλάδα και στις Η.Π.Α.
Κρίνοντας το σκοπό αυτών των παραγώγων, δηλαδή της αντιστάθμισης ταμιακών ροών, χρησιμοποιήθηκε λογιστική αντιστάθμισης και αποτιμήθηκε η εύλογη αξία τους.

Πληροφορίες για τα παράγωγα αυτά παρατίθενται κατωτέρω:

			ΟΜΙΛΟΣ	
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	**Ονομαστική Αξία**		**Εύλογη Αξία Υποχρέωσης**	**Εύλογη Αξία Υποχρέωσης**
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Για σκοπούς αντιστάθμισης				
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 7.537	€ 7.537	271	426
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 9.000	€ 9.000	401	574
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 5.772	€ 5.772	169	256
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 17.000	€ 17.000	1.345	1.755

Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 9.000	€ 9.000	0	330
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 15.400	€ 15.400	847	1.069
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 11.160	€ 11.160	51	164
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€103.650	€103.650	536	1.114
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 6.563	€ 6.563	382	506
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 30.000	0	339	0
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 20.000	0	202	0
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων ΑΥΤ/ΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	€ 322.960	0	175.828	0
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων Νέα ΟΔΟΣ	€ 73.409	0	20.604	0
			4.543	**6.194**
Για εμπορικούς σκοπούς				
Δικαιώματα προαίρεσης (collar)	0	0	0	95
			200.975	**6.289**

			ΟΜΙΛΟΣ	
ΑΠΑΙΤΗΣΗ	**Ονομαστική Αξία**		**Εύλογη Αξία Απαίτησης**	**Εύλογη Αξία Απαίτησης**
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Για σκοπούς αντιστάθμισης				
Προθεσμιακές Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων :	$25.000	$25.000	312	307
Δικαιώματα προαίρεσης (collar)	0	0	200	0
Δικαιώματα προαίρεσης (swaption)	0	0	798	0
			1.310	**307**
Για εμπορικούς σκοπούς				
Δικαιώματα προαίρεσης (collar)	-	-	0	1.219
			1.310	**1.526**
Ενσωματωμένο παράγωγο				
Ενσωματωμένο παράγωγο βάση σύμβασης παραχώρησης	-	-	180.781	0
			182.091	**1.526**

Η πολιτική του Ομίλου αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση της έκθεσής του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση, για την οποία εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης, και το αποτέλεσμα της αποτίμησης αναγνωρίζεται στο κονδύλι «Έσοδα/έξοδα από αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών» της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων.
Τον Σεπτέμβριο 2016, ο Όμιλος προέβη στην σύναψη δύο παραγώγων, ενός παράγωγου τύπου collar την (trading date: 23.09.2016) και ενός παραγώγου τύπου swaption Για το παράγωγο τύπου collar η ημερομηνία έναρξης της συναλλαγής (effective date) θα είναι η 1/1/2018 ενώ για το swaption η ημερομηνία έναρξης της συναλλαγής (effective date) θα είναι η 31/12/2022.
Ο Όμιλος προέβη στην σύναψη αυτών των παραγώγων με απώτερο σκοπό να τα χρησιμοποιήσει για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής των τιμών αγοράς (Cash flow variability) στη ενέργεια για την επένδυσή του Ομίλου σε Αιολικό Πάρκο στης Η.Π.Α. μέσω της θυγατρικής Fluvanna Wind Energy LLCs. Η συγκεκριμένη θυγατρική κατασκευάζει και έθεσε σε λειτουργία ένα αιολικό πάρκο δυναμικότητας 155,4 MW στο Δυτικό Τέξας των Ηνωμένων Πολιτειών.
Ο Όμιλος εξέτασε όλα τα δεδομένα και ζητούμενα του ΔΛΠ 39 προκειμένου να χρησιμοποιήσει λογιστική αντιστάθμισης ταμιακών ροών. Τα ζητούμενα του προτύπου ικανοποιήθηκαν εντός του πρώτου τριμήνου 2018 και ως εκ τούτου θα χρησιμοποιήσει λογιστικής αντιστάθμισης ταμιακών ροών από την ημερομηνία αυτή και μετά ενώ μέχρι την 31.12.2017 οποιαδήποτε μεταβολή στην εύλογη αξία των παραγώγων καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσης.

Στην κλειόμενη χρήση και σε συνδυασμό με τα όσα αναφέρονται στην σημείωση 42 των οικονομικών καταστάσεων την 31.12.2017 απεικονίζονται αναγνωρισμένες απαιτήσεις και υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων) καθώς και αναγνώριση ενσωματωμένου παραγώγου σύμφωνα με την υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης μεταξύ των εταιρειών ΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε με το Ελληνικό Δημόσιο. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 25 της σύμβασης παραχώρησης, το Δημόσιο αναλαμβάνει να παρέχει υποστήριξη λειτουργίας στην Οδό Κεντρικής Ελλάδας ΑΕ για κάλυψη των δαπανών της, στο βαθμό που δεν καλύπτονται από ίδια έσοδα.
Ως περίοδος υπολογισμού, ορίζεται κάθε διαδοχική εξαμηνιαία περίοδος (με έναρξη 1η Ιανουαρίου και 1η Ιουλίου κάθε έτους) και η υποστήριξη λειτουργίας για καθεμία περίοδο υπολογισμού θα είναι η διαφορά μεταξύ του αθροίσματος των επιλέξιμων δαπανών έργου και της διανεμητέας απόδοσης βάσης αφαιρουμένων των καθαρών εσόδων εκάστης περιόδου.
Το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν το τέλος καθεμιάς περιόδου υπολογισμού, η Κεντρική Οδός θα υποβάλλει στο Δημόσιο την ειδοποίηση υποστήριξης για την αυτή περίοδο υπολογισμού. Με την υποβολή της ειδοποίησης υποστήριξης η Εταιρεία δικαιούται, σε κάθε περίοδο υπολογισμού, να αναλαμβάνει άνευ όρων και περιορισμών από τον αποδέκτη λογαριασμό, από την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, από την κατάθεση πληρωμών από το Δημόσιο, και εφ' εξής, κάθε ποσού που αντιστοιχεί στα ποσά που περιγράφονται στην ειδοποίηση υποστήριξης, έως το ύψος του θετικού υπολοίπου του αποδέκτη λογαριασμού. Η κατάθεση των πληρωμών από το Δημόσιο, θα γίνεται πέντε (5) ημέρες πριν από το τέλος καθεμιάς περιόδου υπολογισμού, όπως ορίζεται στη Σύμβασης Παραχώρησης.
Η ειδοποίηση υποστήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα τρία διακριτά μέρη:

- ένα μέρος που θα αντιστοιχεί στις επιλέξιμες δαπάνες έργου
- ένα μέρος που θα αντιστοιχεί στην διανεμητέα απόδοση βάσης,
- ένα μέρος που θα αντιστοιχεί στο πρόσθετο περιθώριο επιτοκίου.

Στις επιλέξιμες δαπάνες έργου, περιλαμβάνονται κυρίως οι ακόλουθες κατηγορίες: κινήσεις αποθεματικού χρέους και βαριάς συντήρησης, λειτουργικές δαπάνες, εξυπηρέτηση χρέους, το σύνολο των οποίων αφαιρείται από τα άμεσα έσοδα με σκοπό να υπολογιστεί το ποσό υποστήριξης.

Η διανεμητέα απόδοση βάσης αλλά και το πρόσθετο περιθώριο επιτοκίου περιλαμβάνονται ως επιπλέον ποσά υποστήριξης. Στην κατηγορία εξυπηρέτηση χρέους, μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται οι πληρωμές που προκύπτουν από την εξαμηνιαία εκκαθάριση των υποχρεώσεων των παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων αντιστάθμισης (ανταλλαγής ροών επιτοκίων).
Η Εταιρεία αναγνώρισε την εύλογη αξία των παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίων (υποχρέωση) και αναγνώρισε αντίστοιχα ένα παράγωγο χρηματοοικονομικό στοιχείο (απαίτηση), ήτοι το μέρος της υποστήριξης λειτουργίας που καλύπτει τις μελλοντικές πληρωμές των παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίων.
Η Εταιρεία, με βάσει την παράγραφο 10 του ΔΛΠ 39, θεώρησε τη συμβατική υποχρέωση του Ελληνικού δημοσίου για την υποστήριξη λειτουργίας, ως ένα υβριδικό χρηματοοικονομικό μέσο που περιλαμβάνει ένα ενσωματωμένο παράγωγο (το μέρος της υποστήριξης λειτουργίας που καλύπτει τις πληρωμές των παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίων) και ένα μη παράγωγο κύριο συμβόλαιο (το υπολειπόμενο μέρος της υποστήριξης λειτουργίας). Εν συνεχεία, η Εταιρεία διαχώρισε το ενσωματωμένο παράγωγο από το κύριο συμβόλαιο και το αντιμετωπίζει λογιστικά ως παράγωγο (απαίτηση) σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 δεδομένου ότι:

- το ενσωματωμένο παράγωγο πληροί τον ορισμό του παραγώγου σύμφωνα με την παράγραφο 9 του ΔΛΠ 39:
  1. η αξία του μεταβάλλεται σύμφωνα με τις μεταβολές ενός καθορισμένου επιτοκίου, δηλαδή μεταβάλλεται σύμφωνα με την εκκαθάριση του παραγώγου ανταλλαγής επιτοκίων, το οποίο εξαρτάται από καθορισμένα και μη επιτόκια,
  2. τα ποσά της υποστήριξης λειτουργίας, δεν προϋποθέτουν και είναι ανεξάρτητα από οποιαδήποτε αρχική καθαρή επένδυση,
  3. η υποστήριξη λειτουργίας ως σύνολο διακανονίζεται σε μελλοντικές ημερομηνίες, σε κάθε εξάμηνη περίοδο μέχρι το τέλος της παραχώρησης.
- Τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι του ενσωματωμένου παραγώγου δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τους κινδύνους του κύριου συμβολαίου:
  1. Βάσει των χρηματοοικονομικών μοντέλων της Εταιρείας, τα άμεσα έσοδα (έσοδα διοδίων) δεν καλύπτουν το σύνολο των λειτουργικών δαπανών, οπότε οι πληρωμές των παραγώγων είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα καλυφθούν από την υποστήριξη λειτουργίας, γεγονός που αντικατοπτρίζει τους διαφορετικούς κινδύνους,
  2. Η αξία του ενσωματωμένου παραγώγου επηρεάζεται από τα επιτόκια των παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίων ενώ οι λειτουργικές δαπάνες αναγνωρίζονται όπως πραγματοποιούνται,
  3. Το ενσωματωμένο παράγωγο που συνοδεύει το συνολικό υβριδικό χρηματοοικονομικό μέσο δεν μπορεί να μεταβιβαστεί ανεξάρτητα από σύνολο, οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί ένα ξεχωριστό χρηματοοικονομικό μέσο.
- Το υβριδικό (σύνθετο) μέσο δεν επιμετράται στην εύλογη αξία με αναγνώριση των μεταβολών στα αποτελέσματα αφού περιλαμβάνει λειτουργικές δαπάνες που αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται.

Η εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής απαίτησης αντικατοπτρίζει τις μελλοντικές πληρωμές επί των παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίων. Η Εταιρεία για την προεξόφληση των μελλοντικών ροών έλαβε υπόψιν τα κάτωθι:

i. Τις μελλοντικές εκροές όπως προκύπτουν από το χρηματοοικονομικό μοντέλο της Εταιρείας το οποίο έχει εγκριθεί από όλα τα μέρη (Δανειστές, Δημόσιο, Εταιρεία),
ii. Τον πιστωτικό κίνδυνο του Δημοσίου όπως ενσωματώνεται στην καμπύλη επιτοκίων ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου με πολλαπλές λήξεις. Αναλυτικότερα κάθε μελλοντική ροή προεξοφλήθηκε στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς (ημερομηνία μετάβασης, συγκριτική περίοδος και τρέχουσα περίοδος) με το κατάλληλο επιτόκιο ομολόγων Ελληνικού δημοσίου.

Επιπλέον, η προεξόφληση κατά την ημερομηνία μετάβασης και την συγκριτική περίοδο διενεργήθηκε, με τις παραδοχές που ίσχυαν κατά τις εκάστοτε ημερομηνίες αναφοράς,

iii. Ενδεχόμενη χρονική διαφορά μεταξύ των πληρωμών των παραγώγων και της είσπραξης της υποστήριξης λειτουργίας. Η εκκαθάριση και η πληρωμή των χρηματοοικονομικών παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίων διενεργείται στο τέλος κάθε εξαμήνου μέχρι και το τέλος της παραχώρησης. Αντίστοιχα, η περίοδος υπολογισμού της υποστήριξης λειτουργίας διενεργείται σε εξαμηνιαία βάση. Επιπλέον βάσει των άρθρων της Σύμβασης Παραχώρησης (βλέπε ανωτέρω) η υποβολή της ειδοποίησης υποστήριξης διενεργείται είκοσι (20) ημέρες πριν ενώ η διαθεσιμότητα των ποσών διενεργείται πέντε (5) ημέρες από την κάθε περίοδο υπολογισμού, αντίστοιχα. Οποιαδήποτε πραγματική διαφορά έχει εκτιμηθεί ως μη σημαντική για σκοπούς προεξόφλησης.

Η εν λόγω χρηματοοικονομική απαίτηση έχει ταξινομηθεί στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο επίπεδο 3. Για περισσότερη πληροφόρηση όσον αφορά τις απαιτήσεις σε επιμέτρηση στην εύλογη αξία παραπέμπουμε στην σημείωση 45 των οικονομικών καταστάσεων.

Δεδομένου όλων των ανωτέρων, η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει συμβατικά τον κίνδυνο που προέρχεται από την υποχρέωση των παραγώγων ανταλλαγής επιτοκίων στο Δημόσιο. Η Εταιρεία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς επανεξετάζει τη χρηματοοικονομική απαίτηση για ενδείξεις απομείωσης. Η Εταιρεία εκτίμησε ότι δεν υφίσταται ενδείξεις απομείωσης κατά την 31Δεκεμβρίου 2017.

32. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΚΕΡΔΗ ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΗ

Την 31.12.2017 ο Όμιλος κατείχε, άμεσα μέσω της μητρικής 5.203.114 και έμμεσα μέσω θυγατρικών 1.305.040, σύνολο 6.508.154 ίδιες μετοχές, συνολικής αξίας κτήσης 19.338 Εντός της χρήσης αυξήθηκε με την αγορά 1.191.764 μετοχών ο αριθμός ιδίων μετοχών της μητρικής εταιρείας και με την αγορά 104.856 με την αγορά ιδίων μετοχών μέσω θυγατρικής της.

Ο σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία μετοχών, για το σκοπό των κερδών ανά μετοχή, διαμορφώθηκε σε 97.549.510 τεμάχια (99.138.861 την 31.12.2016).

Τα κέρδη ανά μετοχή ανέρχονται την 31.12.2017 σε ευρώ 0,7157 (κέρδη κατά μετοχή ευρώ 0,3456 την 31.12.2016) και υπολογίστηκαν βάσει των κερδών που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής 69.816 (κέρδη 34.262 την 31.12.2016).

33. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Ο λογαριασμός Αποθεματικά αναλύεται ως κατωτέρω:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Αποθεματικό εύλογης αξίας διαθέσιμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων	24.232	3.361	11.663	(3.519)
Αποθεματικό εύλογης αξίας από αντισταθμιστικά παράγωγα	5.643	1.369	0	0
Συμμετοχή στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	(25.309)	(26.524)	0	0
Μέρος του υποχρεωτικώς μετατρέψιμου σε μετοχές ομολογιακού δανείου	0	649	0	0
Αποθεματικά ειδικών διατάξεων	198.864	195.501	0	0
Τακτικό αποθεματικό	28.676	28.018	7.007	7.007
Λοιπά αποθεματικά	11.829	(3.046)	49.879	53.825
	243.935	**199.327**	**68.549**	**57.313**

Η αύξηση στο Αποθεματικό εύλογης αξίας διαθέσιμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων οφείλεται κυρίως στην για πρώτη φορά αποτίμηση Ολυμπίας Οδού σε εύλογες αξίες (βλ. σημ.45) Επίσης η αύξηση στα Λοιπά αποθεματικά οφείλεται στην αναταξινόμηση κέρδους εξαγοράς της ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΜΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ με 01/10/2017. Συγκεκριμένα, αφορά μέρος του κέρδους που αντιλογίζει ζημιά που είχε αναγνωριστεί μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων κατά τις χρήσεις που η εταιρεία ενοποιούνταν με την μέθοδο της Καθαρής Θέσης.

Τα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων σε περίπτωση διαθέσεως ή κεφαλαιοποιήσεως θα φορολογηθούν με τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή.

34. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2017 και 2016 ανέρχεται σε 29%. Ο πραγματικός τελικός φορολογικός συντελεστής διαφέρει από τον ονομαστικό. Στην διαμόρφωση του πραγματικού φορολογικού συντελεστή επιδρούν διάφοροι παράγοντες σημαντικότεροι των οποίων είναι η μη φορολογικά έκπτωση ορισμένων δαπανών, οι διαφορές συντελεστών απόσβεσης που προκύπτουν μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του παγίου και των συντελεστών που ορίζονται από τον Ν.4172/2013, η δυνατότητα των εταιρειών να σχηματίζουν αφορολόγητες εκπτώσεις και αφορολόγητα αποθεματικά καθώς η ανωτέρω αναφερθείσα αύξηση του φορολογικού συντελεστή μέσω των υπολογισμών του αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος.

(α) Έξοδο φόρου εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος στην Κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων, αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Τρέχων φόρος	28.166	68.652	1.168	215
Πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου	1.569	880	0	0
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων	(41)	(36)	0	14
	29.694	**69.496**	**1.168**	**229**
Δαπάνη αναβαλλόμενου φόρου	28.969	(21.696)	1.768	(590)
Σύνολο έξοδο/(έσοδο)	**58.663**	**47.800**	**2.936**	**(361)**

Ακολουθεί συμφωνία του φόρου εισοδήματος και του λογιστικού κέρδους πολλαπλασιαζόμενου με το εφαρμοζόμενο φορολογικό συντελεστή.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος	**153.450**	**93.619**	**712**	**(17.310)**
Ονομαστικός φορολογικός συντελεστής	**29%**	**29%**	**29%**	**29%**
Έξοδο/(Έσοδο) Φόρου εισοδήματος βάσει του ισχύοντος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή	**44.500**	**27.150**	**206**	**(5.020)**
Συμπληρωματικός φόρος ακινήτων	0	0	0	0
Τεκμαρτός τρόπος φορολόγησης	0	0	0	0
Έξοδα μη συμπεριλαμβανόμενα στον υπολογισμό του φόρου	12.609	19.057	2.730	4.644
Επίδραση διαφοράς φορολογικού συντελεστή	0	(2.019)	0	0
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων και πρόσθετοι φόροι	(41)	(36)	0	14
Διαφορά φορολόγησης εταιρειών εξωτερικού	(11.357)	5.129	0	0
Διαγραφή/(Συμψηφισμός) φορολογικών ζημιών	8.191	(6.181)	0	2
Πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου	1.569	880	0	0
Φορολογήσιμες διαφορές προηγ. χρήσης για τις οποίες δεν είχε αναγνωρισθεί αναβαλλόμενος φόρος	(63)	3.710	0	0
Επίδραση καθαρών προσωρινών φορολογήσιμων διαφορών για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενος φόρος	1.346	1.612	0	0
Επίδραση διαγραφής απαίτησης Αναβαλλόμενου Φόρου	3.162	2	0	0
Επίδραση συμμετοχής στα καθαρά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	(1.205)	(1.543)	0	0
Αποτελέσματα απευθείας στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα ή την Καθαρή Θέση	(49)	39	0	0
Αφορολόγητα αποτελέσματα	0	0	0	0
Πραγματική δαπάνη φόρου	**58.663**	**47.800**	**2.936**	**(360)**

Με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1154/2017, ΠΟΛ 1191/2017, ΠΟΛ 1192/2017, ΠΟΛ 1194/2017 και ΠΟΛ. 1208/2017, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) παρείχε οδηγίες για την ομοιόμορφη εφαρμογή των όσων έγιναν δεκτά με τις υπ' αριθ. ΣτΕ 1738/2017 (Ολομ.), ΣτΕ 2932/2017, ΣτΕ 2934/2017 και ΣτΕ 2935/2017 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) καθώς και την υπ' αριθ. 268/2017 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ). Από τις ανωτέρω εγκυκλίους προκύπτει πενταετής παραγραφή - με βάση το γενικό κανόνα - για χρήσεις από το 2012 και μετά, καθώς και για τα φορολογικά έτη για τα οποία ισχύει ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας - ΚΦΔ (από το 2014 και μετά), πλην ειδικών εξαιρέσεων που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του ΚΦΔ.

Συνεπώς, και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ΄ αριθμ. ΠΟΛ. 1192/2017, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση 2011 έχει παραγραφεί εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής.

Κατά την ημερομηνία της σύνταξης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης 2017, έχουν ως κάτωθι:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ-ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ			
ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
Κ/Ξ EUROIONIA	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
TERNA OVERSEAS LTD	Κύπρος	Ολική	2012-2017
TERNA QATAR LLC *	Κατάρ	Ολική	2012-2017
TERNA BAHRAIN HOLDING WLL	Μπαχρέιν	Ολική	-
TERNA CONTRACTING CO WLL	Μπαχρέιν	Ολική	-
TERNA VENTURES WLL	Μπαχρέιν	Ολική	-
TERNA SAUDI ARABIA LTD	Σαουδική Αραβία	Ολική	2012-2017
Κ/Ξ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΣΣΚ)	Ελλάδα	Ολική	2015-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ-ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			
Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ- ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ-ΚΑΣΤΑΤ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΤΕ (Έργο Κουμπίλα-Λουλούδι)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ "ΚΞ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ"-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ-ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ - POWELL (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-IMPEGILO SPA (ΤΡΑΜ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/ΞΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΣΤΑΘ. ΑΥΤΟΚ. ΘΕΣΣΑΛΟΝ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔ.)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ - WAYSS (ΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΕΤΕΘ-ΤΕΡΝΑ ΑΒΑΞ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.(ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΣ ΟΑΚΑ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. J&P ΑΒΑΞ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Η/Μ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ (ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ THALES ATM ΑΕ-ΤΕΡΝΑ (ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ TACAN)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ ΤΜ. Α')	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΑ ΤΣΑΚΩΝΑ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ "ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΔΟΜΟΤ/ΚΗ ΑΕ" -ΘΕΜΕΛ/ΔΟΜΗ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΤΕΘ ΑΕ (ΔΗΜ. ΜΕΓ. ΘΕΣ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΚΑ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Σ.Δ. ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-THALES AUSTRIA (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ETCS)	Ελλάδα		2012-2017

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ J&P ΑΒΑΞ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΜΕΤΚΑ-ΤΕΡΝΑ	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-SICES CONSTRUCTIONS (ΑΝΑΒ.ΔΥΙΛΙΣΤ. ΕΛΠΕ)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ (Έργο Ε.Ο. Φλώρινα-Νίκη)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Έργο ΠΑΘΕ-Στυλίδα)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΕΓΕΚ Κατασκευαστική (Έργο Προμαχώνα)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Λιμένας Πάτρας)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ (Έργο Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ IMPREGILO SpA-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Πολιτιστικό Κέντρο Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος)	Ελλάδα		2012-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Έργα λιγνίτη)	Ελλάδα		2013-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΘΡΙΑΣΙΟ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα		2013-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Σ.Σ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα		2014-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΓΕΦΥΡΑ ΣΓ26 Σ.Δ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα		2014-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Θριάσιο Β' ΕΡΓΟΣΕ)	Ελλάδα		2014-2017
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Κοινοπραξία ΕΡΓΟΣΕ Α.Δ. 751)	Ελλάδα		2015-2017
J/V TERNA GCC WAC	Κατάρ		
J/V TERNA-Al OMAIER	Σαουδική Αραβία		
J/V TERNA-CGCE (AMAS 1)	Μπαχρέιν		
Κ/Ξ RENCO-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή σταθμών συμπίεσης ΤΑΡ σε Ελλάδα και Αλβανία)	Ελλάδα		2016-2017
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-INTRAKAT (Τέμενος)	Ελλάδα		2016-2017
J/V TERNA - CGCE (AMAS 2)	Μπαχρέιν		2016-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ-ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ			
ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΑΠΕ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ			
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
IWECO ΧΩΝΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΒΡΟΥ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΕΙΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΛΕΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΕΡΡΩΝ ΈΒΡΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΑΙΟΛΙΚΗ ΔΕΡΒΕΝΙ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΑΙΟΛΙΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
EUROWIND Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ ΑΚΡΑΤΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΕΝΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΔΙΡΦΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΜΑΛΕΣΙΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΪ-ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ Α.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΙΤΟΛΩΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΔΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΞΕΡΟΒΟΥΝΙΟΥΑ.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
TERNA ENERGY OVERSEAS LTD	Κύπρος	Ολική	2012-2017
EOLOS POLSKA sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2012-2017
EOLOS NOWOGRODZEC sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2012-2017
HAOS INVEST 1 EAD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
VALE PLUS LTD	Κύπρος	Ολική	2012-2017
GALLETTE LTD	Κύπρος	Ολική	2012-2017
ECO ENERGY DOBRICH 2 EOOD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
ECO ENERGY DOBRICH 3 EOOD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
ECO ENERGY DOBRICH 4 EOOD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
COLD SPRINGS WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017
DESERT MEADOW WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017
HAMMETTHILL WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017
MAINLINE WINDFARM LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017
RYEGRASS WINDFARM, LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017
TWO PONDS WINDFARM, LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017
MOUNTAIN AIR WIND, LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
EOLOS NORTH sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2012-2017
EOLOS EAST sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2012-2017
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΣΤΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
JP GREEN sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2015-2017
WIRON sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2015-2017
BALLADYNA sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2015-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΟΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΥΣΤΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΆΡΗ ΣΑΠΠΩΝ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΤΡΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΟΚΑΝΙ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Ο.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΥΡΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΦΗΡΕΩΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ VECTOR ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΡΟΥΛΟΣ Ο.Ε	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
MOUNTAIN AIR PROJECTS LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
MOUNTAIN AIR INVESTMENTS LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
MOUNTAIN AIR ALTERNATIVES LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
MOUNTAIN AIR RESOURCES LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
MOUNTAIN AIR HOLDINGS LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
FLUVANNA WIND ENERGY LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
FLUVANNA HOLDINGS LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
FLUVANNA INVESTMENTS LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
TERNA DEN LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
TERNA RENEWABLE ENERGY PROJECTS LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
AEGIS LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
MOHAVE VALLEY ENERGY LLC	Η.Π.Α.	Ολική	2016-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΑΠΕ – ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ			
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ-Μ.Ε.Λ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΑΡΤΟΥ ΑΕ & ΣΙΑ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ Ο.Ε	Ελλάδα		2012-2017
ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ & Σία Ε.Ε.	Ελλάδα		2012-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΑΠΕ - ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ			
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΕ ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΕΝ.ΕΡ.ΜΕΛ. ΑΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ			
GP ENERGY LTD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
TETRA DOOEL SKOPJE	ΠΓΔΜ	Ολική	2015-2017
PROENTRA D.O.O BEOGRAD	Σερβία	Ολική	2015-2017
OPTIMUS ENERGY AE	Ελλάδα	Ολική	2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ			
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ			
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΒΙΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΤΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ICON EOOD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
ICON BOROVEC EOOD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
DOMUS DEVELOPMENT EOOD	Βουλγαρία	Ολική	2012-2017
I&B REAL ESTATE EAD	Βουλγαρία	Ολική	2016-2017
SC GEK ROM SRL	Ρουμανία	Ολική	2012-2017
HERMES DEVELOPMENT SRL	Ρουμανία	Ολική	2012-2017
HIGHLIGHT SRL	Ρουμανία	Ολική	2012-2017
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2014-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ			
ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε.	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΓΕΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΓΑΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
GLS EOOD	Βουλγαρία	Καθαρή θέση	2012-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ			
ΙΩΛΚΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΧΕΙΡΩΝ ΠΑΡΚΙΝΓΚ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΛ. ΣΑΡΟΚΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
HELLAS SMARTICKET Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2016-2017
WASTE CYCLO A.E.	Ελλάδα	Ολική	2014-2017
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Μ.Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2016-2017
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ	Ελλάδα	Ολική	2017
ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΝ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ			
PARKING ΟΥΗΛ Α.Ε	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΑΘΗΝΑΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΑΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΑΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
POLIS PARK ΑΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΣΜΥΡΝΗ PARK Α.Ε.	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
METROPOLITAN ATHENS PARK ΑΕ	Ελλάδα	Καθαρή θέση	2012-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ			
BIOMEK ΑΒΕΤΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΣΤΡΩΤΗΡΕΣ ΑΕΒΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΕ	Ελλάδα	Ολική	2012-2017
CEMENT PRODUCTION AND EXPORT FZC	Λιβύη	Ολική	2012-2017
MALCEM CONSTRUCTION MATERIALS LTD	Μάλτα	Ολική	2012-2017
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ			
QE ENERGY EUROPE LTD	Κύπρος	Ολική	2012-2017
TERNA ENERGY UK PLC	Ηνωμένο Βασίλειο	Ολική	????
TERNA ENERGY USA HOLDING CORPORATION	Η.Π.Α.	Ολική	2012-2017
TERNA ENERGY TRANSATLANTIC sp.z.o.o.	Πολωνία	Ολική	2012-2017
TERNA ENERGY TRADING LTD	Κύπρος	Ολική	2012-2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	Ελλάδα	Ολική	2016-2017
TERNA ENERGY TRADING SHPK	Αλβανία	Ολική	2017

Επίδραση από την αλλαγή φορολογικής νομοθεσίας στις ΗΠΑ

Στις 22 Δεκεμβρίου 2017, υπεγράφη στις ΗΠΑ ο νέος φορολογικός νόμος, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 1/1/2018 και ενσωματώνει αλλαγές, οι οποίες ενδεχομένως να επηρεάσουν τον μηχανισμό χρηματοδότησης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι αλλαγές αυτές συμπεριλαμβάνουν προβλέψεις προκειμένου να αποτρέψουν τις πολυεθνικές εταιρείες και τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να ασκούν πρακτικές οι οποίες αποβλέπουν στην μείωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων στις ΗΠΑ μέσω μεταφοράς εκπιπτόμενων φορολογικά δαπανών από θυγατρικές τους εταιρείες εκτός ΗΠΑ στις μητρικές τους οι οποίες εδρεύουν και φορολογούνται στις ΗΠΑ. Ως εκ τούτου ορισμένα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία χρηματοδοτούν έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με αντάλλαγμα τα φορολογικά ωφελήματα που αντλούν από τα έργα αυτά, αντιμετωπίζουν δυσκολίες σχετικά με τον υπολογισμό των μελλοντικών τους φορολογικών υποχρεώσεων. Κατά συνέπεια δεν είναι σε θέση να υπολογίσουν με ακρίβεια την ωφέλεια από τα φορολογικά ωφελήματα που θα λάβουν στο μέλλον συμμετέχοντας στη χρηματοδότηση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με συνέπεια να είναι σε μια συνεχή αξιολόγηση στο αν θα συμμετάσχουν ή όχι σε τέτοιου είδους έργα στο μέλλον.

Κατά την 31/12/2017, ο Όμιλος έχει ήδη λάβει χρηματοδότηση για έργα του που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία στις ΗΠΑ. Επίσης για μελλοντικά έργα του, αποβλέπει σε νέες συνεργασίες με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πού δύναται ότι δεν θα επηρεαστούν από τις αλλαγές του νόμου, με συνέπεια την ενεργή συμμετοχή στην χρηματοδότηση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
Με τον νέο φορολογικό νόμο, περιορίζεται η εκμετάλλευση των φορολογικών ζημίων που πρόκειται να σωρεύσουν οι εταιρείες στις ΗΠΑ από 1/1/2018 και στο εξής, μειώνοντας το ποσοστό συμψηφισμού των φορολογικών ζημίων, που δημιουργούνται από την χρήση 2018 και έπειτα, με φορολογητέα κέρδη από 100% στο 80%. Ως και την 31η/12/2017, οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου στις ΗΠΑ έχουν σωρεύσει σημαντικό ποσό φορολογικών ζημιών, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τα επόμενή 20ετία από την στιγμή της δημιουργίας τους χωρίς να χάσουν τη δυνατότητα συμψηφισμού τους με πιθανά μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βάσει και των αλλαγών που εφαρμόζει ο νόμος.

Στο νέο φορολογικό νόμο μειώθηκε ο συντελεστής φορολογίας νομικών προσώπων από 35% σε 21%. Σημειώνεται ότι ο μηχανισμός χρηματοδότησης των έργων του Ομίλου στις ΗΠΑ βασίζεται στην κατανομή του μεγαλύτερου μέρους των φορολογικών αποτελεσμάτων των έργων του, για τα επόμενα έτη, στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που χρηματοδοτούν τα έργα αυτά (tax equity investors), με αποτέλεσμα οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, κατά την 31/12/2017, να μην αναμένουν φορολογητέα κέρδη για τα επόμενα έτη και για το λόγο αυτό δεν έχουν προβεί στο σχηματισμό αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί των σωρευμένων φορολογικών ζημιών. Ως εκ τούτου, η αλλαγή του φορολογικού συντελεστή δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για την χρήση 2017 και δεν αναμένεται να έχει επίπτωση ούτε στις μελλοντικές φορολογικές (αναβαλλόμενες και τρέχουσες) απαιτήσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στις ΗΠΑ.»

(β) Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	**45.867**	**59.587**	**(6.555)**	**1.384**
Υπόλοιπο Έναρξης	**59.587**	**38.373**	**1.384**	**273**
Επίδραση διακοπείσας δραστηριότητας / Εξαγορές εταιρειών	22.985	0	0	0
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα καθαρά κέρδη	(28.969)	21.698	(1.742)	591
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα Λοιπά συνολικά έσοδα	(7.774)	(324)	(6.162)	518
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	(11)	1	0	0
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο απευθείας στην καθαρή θέση	49	(161)	0	0
Λοιπές κινήσεις	0	0	(35)	2
Υπόλοιπο Τέλους	**45.867**	**59.587**	**(6.555)**	**1.384**

Οι αναβαλλόμενοι φόροι (απαίτηση και υποχρέωση) των χρήσεων 2017 και 2016 αναλύονται ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**Καθαρή Θέση**
	31.12.2017	**31.12.2016**	**1.1 – 31.12.2017**	**1.1 – 31.12.2017**	**1.1 – 31.12.2017**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση					
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	279	227	3	0	49
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	1.064	900	292	(128)	0
Αποτίμηση παραγώγων	5.729	1.606	5.664	(1.541)	0
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	364.912	7.415	357.497	0	0
Λοιπές προβλέψεις	(4.681)	4.879	(9.560)	0	0
Πρόβλεψη επισφαλών πελατών	8.597	6.341	2.256	0	0
Διακοπείσες δραστηριότητες	0	0	0	0	0
Απομείωση αποθεμάτων	2.093	1.585	508	0	0
Διαφορές από μέθοδο αποσβενόμενου κόστους στις υποχρεώσεις από δανεισμό	2.177	1.352	825	0	0
Λοιπά	974	988	(14)	0	0
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση					
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	(231)	2.685	(2.916)	0	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	87	74	13	0	0
Αποτίμηση επενδύσεων	(5.376)	(1.867)	2.596	(6.105)	0
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	38.164	64.484	(26.320)	0	0
Διαφορά αποσβέσεων	(360.621)	15.454	(376.075)	0	0
Διαφορές ασώματων παγίων	5.330	5.786	(456)	0	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(5.662)	(14.742)	9.080	0	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	(16.901)	(6.291)	(10.610)	0	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	9.933	(31.289)	41.222	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών εσόδων			**(5.995)**	**(7.774)**	**49**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/ (υποχρέωση)	**45.867**	**59.587**			

ΟΜΙΛΟΣ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/Πίστωση**		**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**
	31.12.2016	**31.12.2015**	**1.1 – 31.12.2016**		**1.1 – 31.12.2016**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση					
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	227	3.270	(3.044)	(159)	1
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	900	841	83	(24)	0
Αποτίμηση παραγώγων	1.606	1.213	(64)	457	0
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	7.415	8.516	(1.101)	0	0
Λοιπές προβλέψεις	4.879	10.294	(5.416)	0	1
Πρόβλεψη επισφαλών πελατών	6.341	4.574	1.767	0	0
Διακοπείσες δραστηριότητες	0	0	0	0	0
Απομείωση αποθεμάτων	1.585	2.860	(1.275)	0	0
Διαφορές από μέθοδο αποσβενόμενου κόστους στις υποχρεώσεις από δανεισμό	1.352	(323)	1.675	0	0
Λοιπά	988	998	152	0	(162)
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση					
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	2.685	2.806	(121)	0	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	74	130	(56)	0	0
Αποτίμηση επενδύσεων	(1.867)	(2.407)	1.297	(757)	0
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	64.484	34.531	29.953	0	0
Διαφορά αποσβέσεων	15.454	(3.001)	18.455	0	0
Διαφορές ασώματων παγίων	5.786	2.483	3.303	0	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(14.742)	(11.958)	(2.784)	0	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	(6.291)	0	(6.291)	0	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(31.289)	(16.454)	(14.835)	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών εσόδων			**21.698**	**(324)**	**(160)**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)	**59.587**	**38.373**			

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**
	31.12.2017	**31.12.2016**	**1.1 – 31.12.2017**	**1.1 – 31.12.2017**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	23	22	2	(1)
Αποτίμηση επενδύσεων	(7.785)	(1.623)	0	(6.162)
Απομείωση αποθεμάτων	120	71	49	0
Αναγνώριση εσόδου σύμφωνα με το ΔΛΠ 11	286	(34)	320	0
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	1.321	844	477	0
Διαφορές αποτίμησης εμπορικού χαρτοφυλακίου	319	0	319	0
Λοιπές προβλέψεις	802	778	24	0
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				
Εξοδοποίηση ασώματων πάγιων στοιχείων	(203)	(127)	(76)	0
Διαφορές αποτίμησης παγίων	406	406	0	0
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	203	203	0	0
Δεδουλευμένα έσοδα	(2.891)	0	(2.891)	
Αποτίμηση επενδυτικού ακινήτου	844	844	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών εσόδων			**(1.776)**	**(6.163)**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)	**(6.555)**	**1.384**		

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Κατάσταση οικονομικής θέσης**		**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**
	31.12.2016	**31.12.2015**	**1.1 – 31.12.2016**	**1.1 – 31.12.2016**
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	22	21	(1)	2
Αποτίμηση επενδύσεων	(1.623)	(2.262)	123	516
Απομείωση αποθεμάτων	71	0	71	0
Αναγνώριση εσόδου σύμφωνα με το ΔΛΠ 11	(34)	478	(512)	0
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	844	0	844	0
Λοιπές προβλέψεις	778	726	52	0

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				
Εξοδοποίηση ασώματων πάγιων στοιχείων	(127)	(51)	(76)	0
Διαφορές αποτίμησης παγίων	406	406	0	0
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	203	201	0	2
Αποτίμηση επενδυτικού ακινήτου	844	755	89	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών εσόδων			**591**	**520**
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)	**1.384**	**273**		

35. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ - ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το κόστος πωλήσεων κατά την χρήση 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Κόστος αποθεμάτων-υλικά έργων	314.033	263.168	348	503
Αμοιβές προσωπικού	68.920	93.735	909	97
Υπεργολάβοι	278.250	301.506	1.574	978
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	86.008	74.459	7.421	1.366
Λοιπές παροχές τρίτων	8.871	10.288	188	192
Φόροι-τέλη	8.991	8.934	108	99
Προβλέψεις	5.770	(1.593)	0	16
Έξοδα ταξιδίων	918	1.009	8	2
Έξοδα εργαστηριακού ελέγχου	802	1.550	18	0
Απομειώσεις παγίων	3	1.032	0	0
Αποσβέσεις	70.995	74.051	304	301
Δικαστικές και λοιπές αποζημιώσεις	176	731	0	0
Έξοδα νομικών διενέξεων	108	351	0	0
Λειτουργικές μισθώσεις	35.884	38.372	182	11
Ασφάλιστρα	6.234	6.769	10	8
Έξοδα μεταφορών	11.887	24.616	5	2
Επισκευές και συντηρήσεις	22.736	21.174	15	0
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών	308	212	0	0
Προμήθειες και έξοδα Ε/Ε	21.713	23.674	2.247	2.584
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος έργων	487	1.612	0	0

Λοιπά χρηματοοικον. έξοδα και λοιπές προμήθειες	87	0	0	0
Λοιπά	7.201	4.929	164	7
Σύνολο	**950.382**	**950.579**	**13.501**	**6.166**

Τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά την χρήση 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές προσωπικού	11.279	9.801	506	529
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	16.594	12.883	571	252
Λοιπές παροχές τρίτων	1.271	1.146	16	12
Έξοδα ταξιδιών	704	735	31	11
Συνδρομές και εισφορές	1.401	641	58	69
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	2.638	1.710	74	4
Αποσβέσεις	2.185	2.108	109	109
Απομειώσεις παγίων	0	0	0	0
Προβλέψεις	0	78	0	0
Επισκευές και συντηρήσεις	595	378	60	2
Ασφάλιστρα	350	276	10	15
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών	1.438	947	85	67
Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου	537	794	319	75
Λειτουργικές μισθώσεις	1.391	1.307	68	73
Φόροι-τέλη	1.761	1.841	250	300
Έξοδα μεταφορών	1.538	679	4	0
Έξοδα νομικών διενέξεων	22	17	0	0
Λοιπά	2.421	1.532	8	4
Σύνολο	**46.125**	**36.873**	**2.169**	**1.522**

Τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης κατά την χρήση 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές προσωπικού	175	118
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	973	1.228
Λοιπές παροχές τρίτων	0	0
Αποσβέσεις	126	149
Φόροι-τέλη	11	3
Μεταφορικά	18	13
Έξοδα ταξιδιών	189	132
Ασφάλιστρα	10	13
Λοιπά	46	26
Σύνολο	**1.548**	**1.682**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

36. ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016
Σύνολο	**1.746**	**1.159**	**85**	**67**

Από τις ανωτέρω αμοιβές του Ομίλου ποσό 1.438 (947 τη χρήση 2016) έχει αναγνωρισθεί στα έξοδα διοίκησης και 307 (212 τη χρήση 2016) στο κόστος πωλήσεων. Οι αντίστοιχες αμοιβές της Εταιρείας έχουν αναγνωρισθεί στα έξοδα διοίκησης.
Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017, στα έξοδα της χρήσης περιλαμβάνονται αμοιβές του τακτικού ελεγκτή του Ομίλου ποσού 185, που αφορούν σε επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες (εξαιρουμένων των υπηρεσιών του υποχρεωτικού ελέγχου και της έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης).

37. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Η ανάλυση του ποσού των λοιπών εσόδων/(εξόδων) της 31.12.2017 παρατίθεται στον κατωτέρω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016
Αποτελέσματα προσδιοριστικά του EBIT:				
Απόσβεση επιχορηγήσεων παγίων	8.125	11.046	0	0
Λοιπές παροχές υπηρεσιών	1.234	405	0	0
Έσοδα από μισθώματα	1.167	199	5	0
Αποζημιώσεις έργων παραχώρησης	4.188	0	0	0
Χρέωση εξόδων	65	645	0	29
Τόκοι υπερημερίας	(7)	258	(3)	0
Επιχορηγήσεις εξόδων	1.909	150	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) από πωλήσεις παγίων και αποθεμάτων	348	678	(1)	0
Έσοδα από δικαστικές αποζημιώσεις	0	135	0	103
Έξοδα ασφαλιστικών αποζημιώσεων	(130)	0	0	0
Έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	2.497	1.113	1	1
Κέρδη από διαγραφή υποχρεώσεων	203	1.266	0	0
Λοιπά έσοδα	4.370	1.870	50	5
Καταπτώσεις εγγυήσεων ποινικών ρητρών	825	313	0	0
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	11.694	(8.707)	(730)	(1.003)
Τέλη - φόροι	723	(1.578)	(14)	(62)
Μη κοστολογημένες αποσβέσεις	(351)	(1.110)	0	0
Υποστήριξη λειτουργίας παραχώρησης	(13.082)	0	0	0
Λοιπά έξοδα	(2.822)	(1.251)	(2)	(4)
	20.956	**5.432**	**(694)**	**(931)**

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Αποτελέσματα μη-προσδιοριστικά του EBIT:				
Συναλλαγματικές διαφορές πληρωμής	1.308	674	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης	(9.310)	841	0	0
Απομειώσεις παγίων	(5.946)	(4.651)	0	0
Απομείωση υπεραξίας	(6.576)	0	0	0
Ανακτήσεις απομειώσεων/Απομειώσεις αποθεμάτων	(1.772)	4.636	(166)	(247)
Λοιπές απομειώσεις και προβλέψεις	(476)	(15.745)	0	0
Ανακτήσεις απομειώσεων (Απομειώσεις /Διαγραφές) απαιτήσεων	(3.982)	(7.262)	0	0
	(26.754)	**(21.507)**	**(166)**	**(247)**
Σύνολο λοιπών εσόδων/(εξόδων)	**(5.798)**	**(16.075)**	**(860)**	**(1.178)**

38. ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνώρισαν κέρδη από πώληση συμμετοχών εμπορικού χαρτοφυλακίου και διαθέσιμων προς πώληση τη χρήση 2017 ποσού 216 και 264 αντίστοιχα.

Η Εταιρεία τον Μάρτιο του 2016 σε εκτέλεση των προβλέψεων της συμφωνίας με τον επενδυτικό οίκο YORK CAPITAL MANAGEMENT, αντάλλαξε ένα τμήμα του δανείου, ποσού 650 με το 0,16% του μετοχικού κεφαλαίου της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ (171.498 μετοχές). Από την ανταλλαγή αυτή πραγματοποίησε κέρδος 631. Με την συναλλαγή αυτή εξοφλήθηκε το μετατρέψιμο δάνειο με τον επενδυτικό οίκο YORK CAPITAL MANAGEMENT. Επίσης η Εταιρεία πραγματοποίησε κέρδος 18 από την πώληση συγγενούς εταιρείας σε θυγατρικής της.

Ο Όμιλος για το 2016 αναγνώρισε ζημιά από την πώληση των μετοχών για εμπορικούς σκοπούς ποσό 565 και ζημιά από την πώληση μετοχών διαθεσίμων προς πώληση ποσό 2.926.

39. ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Το ποσό ζημιών αποτίμησης συμμετοχών για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την χρήση 2017 αναλύεται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Κέρδος / (Ζημιά) αποτίμησης εμπορικού χαρτοφυλακίου (σημ.20)	(1.110)	1.600	(1.110)	0
Ζημιά απομείωσης κοινοπραξίας	0	0	0	0
Αναταξινόμηση μη αναστρέψιμης ζημιάς διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων (σημ.21)	0	14.119	0	0
Αποτιμήσεις λοιπών επενδύσεων	(2)	0	0	0
Κέρδος από εξαγορά HELLAS TOLLS	0	0	947	0
Ζημιά αποτίμησης συμμετοχών σε θυγατρικές		0	(8.100)	20.810
Ζημιά αποτίμησης συμμετοχών σε συγγενείς	0	0	0	6.507
Ζημιά αποτίμησης συμμετοχών σε κοινοπραξίες	0	0	(3.721)	540
	(1.112)	**15.719**	**(11.985)**	**27.857**

Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας παρακολουθεί ετησίως και αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται επιμετρώντας την εύλογη αξία της Καθαρής Θέσης, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη αξία χρήσης των εταιρειών αυτών. Σε περιπτώσεις όπου θεωρηθεί μέρος της αξίας αυτών μη ανακτήσιμο προβαίνει σε απομειώσεις οι οποίες αναγνωρίζονται μέσω των αποτελεσμάτων. Εντός της χρήσης του 2017, η Εταιρεία αναγνώρισε ζημιές απομείωσης αξίας συμμετοχών που αφορούν κυρίως τον λειτουργικό τομέα των ακινήτων και των παραχωρήσεων σταθμών αυτοκινήτων δεδομένου ότι θεωρεί την πιθανότητα αναστροφής των ζημιών που περιλαμβάνονται στις Καθαρές Θέσεις των εταιρειών αυτών πολύ μικρή. Επίσης εντός της χρήσης του 2017 από την εξαγορά ποσοστού 33,33% στην κοινή επιχείρηση Κ/Ξ HELLAS TOLLS προέκυψε κέρδος 947 (βλ. σημ.42).

40. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) κατά την χρήση 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Τόκοι καταθέσεων όψεως	2.724	2.602	1	25
Τόκοι καταθέσεων προθεσμίας	457	158	0	0
Τόκοι δανείων	5.150	5.112	5.509	4.353
Κέρδη αποτίμησης από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	12.608	1.069	0	0
Έσοδα - Εμπορικών απαιτήσεων	10.567	0	10.128	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	1175	292	0	0
	32.681	**9.233**	**15.638**	**4.378**

Τόκοι βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων και εγγυήσεων	(4.891)	(8.283)	0	(2.636)
Τόκοι μακροπροθέσμων χρηματοδοτήσεων	(56.599)	(37.985)	(12.189)	(6.182)
Τόκοι και έξοδα εμπορικών και λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	(176)	0	(159)	0
Τόκοι συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	(938)	(1.122)	0	0
Τόκοι επιχορηγήσεων προς επιστροφή	0	(1.820)	0	0
Προμήθειες και έξοδα τραπεζών	(6.690)	(6.887)	(177)	(75)
Προεξόφληση προβλέψεων	(733)	(498)	0	0
Έξοδα από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων/χρηματοοικονομικών εργαλείων	(9.062)	(3.253)	0	0
	(79.089)	**(59.848)**	**(12.525)**	**(8.893)**
Καθαρό σύνολο	**(46.408)**	**(50.615)**	**3.113**	**(4.515)**

41. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού κατά την χρήση 2017, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Μισθοί και παρεπόμενες παροχές προσωπικού	62.344	85.434	1.131	498
Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων	15.828	15.536	278	117
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	2.245	2.737	6	11
Σύνολο	**80.417**	**103.707**	**1.415**	**626**

Η Εταιρεία απασχολούσε στο τέλος της κλειόμενης περιόδου 15 άτομα και ο Όμιλος 1.902 (εκτός Κοινοπραξιών και Εταιρειών Εξωτερικού). Αντίστοιχα στο τέλος της προηγούμενης χρήσης 1/1 – 31/12/2016 η Εταιρεία απασχολούσε 14 και ο Όμιλος 1.787 άτομα (εκτός Κοινοπραξιών και Εταιρειών Εξωτερικού).

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

42. ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ

Την 1η Οκτωβρίου 2017 η μητρική του Ομίλου απέκτησε το 21,40% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε μέσω της εξαγοράς του ποσοστού που κατείχε ο Ισπανικός όμιλος Iridioum στην εν λόγω εταιρεία και αφετέρου τα δευτερογενή δάνεια ονομαστικής αξίας 25.598 αυτού. Σαν αποτέλεσμα της απόκτησης αυτής το ποσοστό της συμμετοχής στην ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ την 1.10.2017 ανήλθε σε 78,59%, αποκτώντας τον πλήρη έλεγχο και ως εκ τούτου, αλλάζει η μέθοδος ενοποίησης από τη μέθοδο της καθαρής θέσης στη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

Η ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. παρέχει ήδη στον Όμιλο υπηρεσίες εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων. Η επένδυση αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω τα οικονομικά μεγέθη του ομίλου και θα προσφέρει πρόσθετα ωφέλη.

Το χρηματικό αντάλλαγμα της εξαγοράς αυτής ανήλθε σε 43.846 εκ των οποίων κατεβλήθησαν σε μετρητά 29.848 τα δε υπόλοιπα 13.998 θα καταβληθούν ως εξής :

- Το ποσό των 1.350 θα καταβληθεί εντός του 2018
- Τα δε υπόλοιπα θα καταβληθούν σε δόσεις στα έτη από 2024 - 2028

Τα σχετικά κόστη είναι ασήμαντα και για το λόγο αυτό δεν αναλύονται περαιτέρω.

Πληροφορίες για τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν και για την υπεραξία έχουν ως εξής:

Εύλογη αξία τιμήματος	24.997
Εύλογη αξία δικαιωμάτων μειοψηφίας	49.907
Εύλογη αξία προηγούμενου % ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	133.310
	208.214
Μείον: Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων	(233.100)
Αρνητική Υπεραξία (κέρδος εξαγοράς)	**(24.886)**

Η υπεραξία (24.886) η οποία προέκυψε από την εν λόγω συναλλαγή έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρήσεως στο κονδύλι « Κέρδη από εξαγορά θυγατρικής.

Η οριστικοποίηση του ύψους της προκύπτουσας υπεραξίας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς της ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και οι υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν τον Οκτώβριο 2017 για την εταιρεία ΝΕΑ ΟΔΟ ΑΕ παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	Εύλογη αξία κατά την απόκτηση
Ασώματα πάγια (κατασκευαστική σύμβαση)	352.328
Ενσώματα πάγια	6.513
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	307
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	28.465
Αποθέματα	584
Εμπορικές απαιτήσεις	5.209
Προκαταβολές & Λοιπές απαιτήσεις	26.056
Διαθέσιμα	108.231
Μακροπρόθεσμα δάνεια	(144.968)
Δάνεια από Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(18)
Υποχρεώσεις από παράγωγα	(22.225)
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	(683)
Λοιπές προβλέψεις	(5.946)
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(38.879)
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	(10.040)
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	(20.280)
Προμηθευτές	(28.427)
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(23.128)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**233.100**

Οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση σε εύλογη αξία των εξαγορασμένων σημαντικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι ίδιες με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς ο Όμιλος κατείχε 57,19% στην εταιρεία ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ. Κατά την επιμέτρηση του προκατέχοντος ποσοστού προέκυψε το κάτωθι αποτέλεσμα για τον Όμιλο:

Αξία στον Όμιλο την 30/09/2017	149.631
Εύλογη αξία αποκτηθείσας Καθαρής Θέσης	233.100
Ποσοστό εξαγοράς	57,19%
	133.310
Ζημιά αποτίμησης από το ποσοστό που προκατείχε ο Όμιλος	**16.321**

Η ζημιά αποτίμησης έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα της χρήσης.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ

Την 1η Οκτωβρίου 2017 η μητρική του Ομίλου απέκτησε το 33,33% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ μέσω της εξαγοράς του ποσοστού που κατείχε ο Ισπανικός όμιλος Iridioum στην εν λόγω εταιρεία και αφετέρου τα δευτερογενή δάνεια ονομαστικής αξίας 923 αυτού. Σαν αποτέλεσμα της απόκτησης αυτής το ποσοστό της συμμετοχής στην ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΕ την 1.10.2017 ανήλθε σε 66,66%, αποκτώντας τον πλήρη έλεγχο και ως εκ τούτου, αλλάζει η μέθοδος ενοποίησης από τη μέθοδο της καθαρής θέσης στη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης

Η Ε-65 παρέχει ήδη στον Όμιλο υπηρεσίες εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων. Η επένδυση αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω τα οικονομικά μεγέθη του ομίλου και θα προσφέρει πρόσθετα ωφέλη.

Το χρηματικό αντάλλαγμα της εξαγοράς αυτής ανήλθε σε 22.219 εκ των οποίων κατεβλήθησαν σε μετρητά 11.216 τα δε υπόλοιπα 11. 003 θα καταβληθούν ως εξής :

- Τα δε υπόλοιπα θα καταβληθούν σε δόσεις στα έτη από 2024 – 2028

Πληροφορίες για τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν και για την υπεραξία έχουν ως εξής:

Εύλογη αξία τιμήματος	21.665
Εύλογη αξία δικαιωμάτων μειοψηφίας	24.838
Εύλογη αξία προηγούμενου % ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	24.831
	71.334
Μείον: Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων	(74.500)
Αρνητική Υπεραξία (κέρδος εξαγοράς)	**(3.166)**

Η υπεραξία (3.166) η οποία προέκυψε από την εν λόγω συναλλαγή έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρήσεως στο κονδύλι « Κέρδη από εξαγορά θυγατρικής ».
Η οριστικοποίηση του ύψους της προκύπτουσας υπεραξίας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς της Ε-65.
Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και οι υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν τον Οκτώβριο 2017 για την εταιρεία Ε-65 ΑΕ παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	Εύλογη αξία κατά την απόκτηση
Ασώματα πάγια (κατασκευαστική σύμβαση)	411.835
Ενσώματα πάγια	1.320
Απαιτήσεις από παράγωγα	174.530
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	15.396
Αποθέματα	222
Εμπορικές απαιτήσεις	1.012
Προκαταβολές & Λοιπές απαιτήσεις	53.287
Διαθέσιμα	21.332
Μακροπρόθεσμα δάνεια	(366.265)
Υποχρεώσεις από παράγωγα	(179.684)
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	(174)
Λοιπές προβλέψεις	(1.195)
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(20.870)
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	(3.193)
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	(74)
Προμηθευτές	(19.197)
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(13.484)
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	(297)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**74.500**

Οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση σε εύλογη αξία των εξαγορασμένων σημαντικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι ίδιες με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

Η οριστικοποίηση του ύψους της προκύπτουσας υπεραξίας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς της ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς ο Όμιλος κατείχε 33,33% στην εταιρεία Ε-65 ΑΕ. Κατά την επιμέτρηση του προκατέχοντος ποσοστού προέκυψε το κάτωθι αποτέλεσμα για τον Όμιλο:

Αξία στον Όμιλο την 30/09/2017	898
Εύλογη αξία αποκτηθείσας Καθαρής Θέσης	74.500
Ποσοστό εξαγοράς	33,33%
	24.831
Κέρδος αποτίμησης από ποσοστό που προκατείχε ο Όμιλος	**(23.933)**

Από το ανωτέρω κέρδος αποτίμησης, ποσό 22.007 καταχωρήθηκε στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων λόγω του γεγονότος ότι η προϋπάρχουσα επίδραση οφειλόταν σε αποτίμησης από παράγωγα ανταλλαγής επιτοκίου τα οποία είχαν καταχωρηθεί σε προηγούμενες χρήσεις στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων. Το υπόλοιπο ποσό 1.926 καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσης.

HELLAS TOLLS

Την 1η Οκτωβρίου 2017 ο Όμιλος απέκτησε το 33,33% της κατασκευαστικής κοινοπραξίας HELLAS TOLLS από τον Ισπανικό όμιλο Iridium έναντι μηδενικού τιμήματος στα πλαίσια της συνολικής αγοροπωλησίας με την εξαγορά των μετοχών και των δευτερογενών δανείων των δυο εταιρειών εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων, ΝΕΑ ΟΔΟΣ και Ε-65. Έτσι, τα ποσοστά του Ομίλου στην κατασκευαστική κοινοπραξία HELLAS TOLLS ανέρχεται την 30/9/2017 σε 66,66%, και ενοποιείται αναλογικά ως κοινή επιχείρηση.
Η κατασκευαστική κοινοπραξία HELLAS TOLLS παρέχει ήδη στον Όμιλο υπηρεσίες κατασκευής εγκαταστάσεων διοδίων.
Η επένδυση αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω τα οικονομικά μεγέθη του ομίλου και θα προσφέρει πρόσθετα ωφέλη.
Τα σχετικά κόστη είναι ασήμαντα και για το λόγο αυτό δεν αναλύονται περαιτέρω
Πληροφορίες για τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν και για την υπεραξία έχουν ως εξής:

Εύλογη αξία τιμήματος	0,00
Εύλογη αξία δικαιωμάτων μειοψηφίας	1.894
Εύλογη αξία προηγούμενου % ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	947
	2.841
Μείον: Εύλογη αξία καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων	2.841
Υπεραξία κέρδος εξαγοράς	**0**

Η υπεραξία που προέκυψε έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα της χρήσης στον κονδύλι κέρδος από εξαγορά θυγατρικής

Η οριστικοποίηση του ύψους της προκύπτουσας υπεραξίας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς της HELLAS TOLLS.

Η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και οι υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν τον Οκτώβριο 2017 για την εταιρεία HELLAS TOLLS παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	Εύλογη αξία κατά την απόκτηση
Εμπορικές απαιτήσεις	8.587
Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	1.279
Λοιπές απαιτήσεις	51
Διαθέσιμα	2.557
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(27)
Προμηθευτές	(2.087)
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(7.518)
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**2.841**

Οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση σε εύλογη αξία των εξαγορασμένων σημαντικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι ίδιες με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς ο Όμιλος κατείχε 33,33% στην εταιρεία HELLAS TOLLS Κατά την επιμέτρηση του προκατέχοντος ποσοστού προέκυψε το κάτωθι αποτέλεσμα για τον Όμιλο:

Αξία στον Όμιλο την 30/09/2017	0
Εύλογη αξία αποκτηθείσας Καθαρής Θέσης	2.841
Ποσοστό εξαγοράς	33,33%
Κέρδος αποτίμησης από ποσοστό που προκατείχε ο Όμιλος	**947**

Το κέρδος της αποτίμησης που προέκυψε έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα της χρήσης στον κονδύλι κέρδος από εξαγορά θυγατρικής

Η κατάσταση Συνολικών Αποτελεσμάτων από τις ανωτέρω συναλλαγές επηρεάστηκε ως κάτωθι:

	Κατάσταση Συνολικών αποτελεσμάτων	Κατάσταση Λοιπών Συνολικών εσόδων	Σύνολα
ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.	8.565	-	8.565
Ε-65	5.092	22.007	27.099
HELLAS TOLLS	947	-	947
Σύνολο	**14.604**	**22.007**	**36.611**

Σε συνδυασμό με τα ανωτέρω γεγονότα, παραθέτουμε παρακάτω σχετικό πίνακα, όπου φαίνεται η επίδραση των δικαιωμάτων μειοψηφίας θυγατρικών εταιρειών στα Ίδια Κεφάλαια ως εξής:

	ΝΕΑ ΟΔΟΣ	**ΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε**	**Σύνολο**
% Δικαιώματος Μειοψηφίας	21,41%	33,34%	
Εύλογη αξία Ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς	233.100	74.500	307.600
Δικαιώματα μειοψηφίας 30.9.2017	**49.907**	**24.838**	**74.745**
Μείον :			
Αναλογία Μειοψηφίας από 2γενές δάνειο που παραμένει στον όμιλο	(25.926)	(924)	-26.850
Υπόλοιπο ΔΜ στα ίδια κεφάλαια (α)	**23.981**	**23.914**	**47.895**
Επίδραση ΔΜ θυγατρικής από αύξηση Μτχ. (β)			**510**
Επίδραση ΔΜ από χορήγηση δωρεάν Μτχ. (γ)			**1.777**
Επίδραση ΔΜ από σύσταση θυγατρικής (δ)			**117**
Σύνολο (α)+(β)+(γ)+(δ)			**50.299**

43. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεμένα μέρη για την περίοδο που έληξε την 31.12.2017 και 31.12.2016, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων που έχουν προκύψει από τέτοιες συναλλαγές κατά την 31.12.2017 και 31.12.2016 έχουν ως εξής:

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | T: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Χρήση 31.12.2017	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Θυγατρικές	0	0	0	0	86.369	17.660	99.478	126.981
Κοινοπραξίες	4.941	8.201	14.750	3.345	325	549	1.316	24
Συγγενείς	829	2.053	32	7	829	2.053	32	2

Χρήση 31.12.2016	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Θυγατρικές	0	0	0	0	15.990	4.159	11.027	79.833
Κοινοπραξίες	573.909	3.196	106.455	19.769	6.232	179	55.824	930
Συγγενείς	52	1	790	7	52	1	790	2

Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη γίνονται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις συναλλαγές με τρίτους.

Εντός της χρήσης η Εταιρεία κατέβαλε ποσά 3.227 (55.003 το 2016), 230 (42.010 το 2016) και 2.053 (0 για το 2016) για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών, κοινοπραξιών και συγγενών αντίστοιχα, ενώ οφείλει σε θυγατρικές από την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου ποσό 3.030 (335 αντίστοιχα το 2016). Επίσης χορήγησε δάνεια ύψους 100 (50 το 2016) σε θυγατρικές εταιρείες και 150 (27.008 αντίστοιχα το 2016) σε κοινοπραξίες ενώ έλαβε δάνεια ποσού 44.000 (51.000 το 2016) από θυγατρικές της. Επίσης εντός της χρήσης αποπλήρωσε 8.000 δάνεια σε θυγατρικές της ενώ της εξοφλήθηκαν δάνεια 798 από συγγενείς της. Τα ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται στους ανωτέρω πίνακες.

Επίσης, εντός της χρήσης, η Εταιρεία έλαβε από μερίσματα 6.496 (14.169 το 2016) από θυγατρικές και 0 (21 το 2016) από κοινοπραξίες και το αναλογούν στην Εταιρεία ποσό 6.496 (14.169 το 2016) έχει εισπραχθεί. Ομοίως, για το 2017 έλαβε από επιστροφές μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής 15.724 και από κοινοπραξίες 180 και το αναλογούν στην Εταιρεία ποσό 15.724 έχει εισπραχθεί. Τα ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται στους ανωτέρω πίνακες.

Συναλλαγές και αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών: Οι αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών του Ομίλου και της Εταιρείας που αναγνωρίστηκαν για την περίοδο που έληξε 31.12.2017 και 31.12.2016, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων που έχουν προκύψει από τέτοιες συναλλαγές κατά την 31.12.2017 και την 31.12.2016 έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	**1.1-31.12.2016**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2016**
Αμοιβές σε ελεύθερους επαγ/τίες	2.790	2.127	130	133
Αμοιβές μισθωτών	375	41	44	20
Αμοιβές για συμμετοχή σε συνεδριάσεις Δ.Σ.	566	770	272	52
	3.731	**2.938**	**446**	**205**
Υποχρεώσεις	694	731	54	12
Απαιτήσεις	5	58	0	0

44. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, τις τιμές της αγοράς κτλ.), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από τις οικονομικές υπηρεσίες του Ομίλου.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για τη μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας διαπραγματεύσιμα στην χρηματαγορά, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα, υποχρεώσεις από μισθώσεις και παράγωγα.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από την μεταβολή της εύλογης αξίας των «Διαθεσίμων προς πώληση» χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ενδέχεται να επηρεάσουν τις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος, όπως η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κυρίως απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω υποκαταστημάτων και επιχειρήσεων στην Ελλάδα, στη Μέση Ανατολή, στα Βαλκάνια, στην Πολωνία και στις Η.Π.Α. και συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι υφιστάμενες δραστηριότητες του Ομίλου στο εξωτερικό αφορούν σε κατασκευαστικά έργα, σε ανάπτυξη ακινήτων και στην παραγωγή ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια : οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ.) και υπεργολάβους συνομολογούνται σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό Λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Η ανάπτυξη ακινήτων στα Βαλκάνια πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο, από κατασκευαστικές επιχειρήσεις του Ομίλου και, συνεπώς, εκτίθεται στον ίδιο συναλλαγματικό κίνδυνο με τις ανωτέρω κατασκευάστριες εταιρείες. Από πλευράς πωλήσεων (και απαιτήσεων), αυτές συνομολογούνται κυρίως με ρήτρα ευρώ και, επομένως, η έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στη Μέση Ανατολή, οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ.) και υπεργολάβους συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα, τα οποία είναι σταθερά συνδεμένα με το δολάριο ΗΠΑ (USD) και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του Ευρώ.

Η δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας διενεργείται στα Βουλγαρία, στην Πολωνία και στις Η.Π.Α. Οι συμβατικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ (USD) και του Πολωνικού ζλότι (PLN) έναντι του Ευρώ.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα:

	2017											
(Ποσά σε ευρώ)	**RON**	**ALL**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**IQD**	**SAR**	**USD**	**LYD**	**PLN**	**RSD**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	325	590	311	18.920	25.827	30.894	2.268	1.643	37.271	2.876	12.735	5.761
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(593)	(1.233)	(8)	(5.236)	(18.697)	(12.921)	(13)	(1.366)	(45.513)	(2.016)	(22.835)	(468)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**(268)**	**(643)**	**303**	**13.684**	**7.130**	**17.973**	**2.255**	**277**	**(8.242)**	**860**	**(10.100)**	**5.293**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	3	0	0	423	158	7.670	4	0	26.072	0	3	10
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	(360)	0	(12.727)	(46)	(3.319)	0	0	(286.188)	0	(37.009)	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**3**	**(360)**	**0**	**(12.304)**	**112**	**4.351**	**4**	**0**	**(260.116)**	**0**	**(37.006)**	**10**

	2016											
(Ποσά σε ευρώ)	**RON**	**ALL**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**IQD**	**SAR**	**USD**	**LYD**	**PLN**	**RSD**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	382	501	1.208	31.948	52.669	25.374	8.053	2.813	52.814	7.737	14.006	16.364
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(454)	(1.316)	(198)	(11.942)	(20.498)	(20.938)	(26)	(2.573)	(23.631)	(8)	(17.514)	(6.165)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**(72)**	**(815)**	**1.010**	**20.006**	**32.171**	**4.436**	**8.027**	**240**	**29.183**	**7.729**	**(3.508)**	**10.199**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	3	0	0	806	585	8.733	0	0	24.249	0	3	49
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	0	(13.779)	(10)	(3.571)	0	0	(217.987)	0	(47.698)	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**3**	**0**	**0**	**(12.973)**	**575**	**5.162**	**0**	**0**	**(193.738)**	**0**	**(47.695)**	**49**

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των Καθαρών κερδών καθώς και των Λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων της χρήσης στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μέσω από την επίδρασής τους στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Για το νόμισμα BGN δεν εξετάσαμε την μεταβολή καθώς το νόμισμα έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ. Για τα υπόλοιπα νομίσματα εξετάσαμε την ευαισθησία σε μια μεταβολή +/- 10%.

Ο πίνακας παρουσιάζει την κατά +10% μεταβολή. Η κατά -10% μεταβολή λαμβάνεται με το αντίστροφο από το παρουσιαζόμενο πρόσημο.

	2017											
	RON	**ALL**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**IQD**	**SAR**	**USD**	**LYD**	**PLN**	**RSD**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη	0	0	0	0	0	0	0	3	321	0	71	0
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(2.010)	416	264	(1.803)	(1.830)	1.998	(113)	79	(31.223)	(181)	(6.778)	(5.540)

	2016											
	RON	**ALL**	**MKD**	**AED**	**QAR**	**BHD**	**IQD**	**SAR**	**USD**	**LYD**	**PLN**	**RSD**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη	0	0	0	0	37	0	0	0	418	0	255	0
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(2.000)	396	269	(1.127)	(901)	1.612	(689)	(36)	(20.118)	506	(8.060)	(4.857)

Για τη διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Ομίλου φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ (π.χ. το βουλγαρικό λέβα (BGN) ή στο ίδιο νόμισμα ώστε να αντικρίζονται μεταξύ τους.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31/12/2017 το 47,77% των συνολικών δανείων του Ομίλου εκτοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο (σταθερού spread) και το υπόλοιπο 52,23% εκτοκίζεται με σταθερό επιτόκιο. Επιπλέον, 35,71%, ποσό 616.431 (18,93%, ποσό 189.884 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) του μακροπρόθεσμου δανεισμού καλύπτονται με συμβάσεις αντιστάθμισης ταμιακών ροών από μεταβολές επιτοκίων.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των καθαρών κερδών της χρήσης σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου των έντοκων απαιτήσεων και υποχρεώσεων της τάξεως του +/- 20% (2016: +/- 20%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

	2017		**2016**	
	+20%	-20%	+20%	-20%
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκες υποχρεώσεις)	(190)	190	(281,4)	281,4
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκα περιουσιακά στοιχεία)	120,8	(120,8)	199,8	(199,8)

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους κινδύνους τιμών επιτοκίων, ή μεταβολών τιμών χρεογράφων των οποίων η τιμή διαπραγματεύεται σε χρηματοοικονομική αγορά.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

	2017	2016
Απαιτήσεις από παράγωγα	1.310	1.529
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (μερίδια Α/Κ)	170	143
Καταθέσεις	642.227	621.003
Δάνεια και απαιτήσεις	546.966	620.133
Σύνολο	**1.190.673**	**1.242.808**

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες. Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνεργάζεται μόνο με αξιόπιστους πελάτες.

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων αφορά είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο εσωτερικό και το εξωτερικό, είτε πελάτες με ιδιαίτερα μεγάλες οικονομικές δυνατότητες. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις είναι αμελητέος, δεδομένου ότι οι συναλλασσόμενοι είναι αξιόπιστες τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι.

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις, είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς του με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών, των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις του Ομίλου. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2017 αναλύεται ως εξής:

	0 έως 12 μήνες	2ο έως 5ο έτος	Πέραν του 5ου έτους
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	364.477	481.331	751.243
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικά εργαλεία	25.107	76.298	57.965
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.078	11.692	0
Υποχρεώσεις από παράγωγα	22.257	89.670	97.931
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	118.592	0	0
Προμηθευτές	243.239	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	243.157	58.994	0
Σύνολο	**1.021.907**	**717.985**	**907.139**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2016 είχε ως εξής:

	0 έως 12 μήνες	2ο έως 5ο έτος	Πέραν του 5ου έτους
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	164.557	604.678	445.149
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικά εργαλεία	3.987	13.434	31.133
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.679	17.708	205
Υποχρεώσεις από παράγωγα	0	2.777	3.512
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	65.663	0	0
Προμηθευτές	238.288	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	130.458	44.567	0
Σύνολο	**608.632**	**683.164**	**479.999**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

45. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και ως εξής:

	2017	2016
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία από παραχωρήσεις - Δάνεια και απαιτήσεις	26.463	10.055
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις - Δάνεια και απαιτήσεις	80.341	120.595

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	47.461	26.775
Παράγωγα - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	182.091	1.526
Σύνολο	**336.356**	**158.951**

Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	2.126	1.884
Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία	3.069	4.807
Εμπορικές απαιτήσεις - Δάνεια και απαιτήσεις	193.143	279.786
Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις - Δάνεια και απαιτήσεις	151.366	118.251
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις - Δάνεια και απαιτήσεις	95.653	101.501
Χρηματικά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	642.227	621.003
Σύνολο	**1.087.584**	**1.127.232**

	2017	**2016**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δανεισμός - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος	1.221.097	827.531
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος	11.692	16.470
Παράγωγα - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία	200.975	6.289
Υποχρεώσεις από χρηματ/κα εργαλεία- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	134.263	44.567
Εμπορικές υποχρεώσεις - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος	49.796	19.524
Σύνολο	**1.617.823**	**914.381**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δανεισμός - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος	482.039	180.247
Προμηθευτές - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος	243.239	238.288
Υποχρεώσεις από χρηματ/κα εργαλεία- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	25.107	3.987
Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος	56.334	41.586
Σύνολο	**806.719**	**464.108**

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ

Η ιεράρχηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία έχει ως εξής:

- Επίπεδο 1: Τιμές διαπραγμάτευσης σε μια ενεργό αγορά
- Επίπεδο 2: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς
- Επίπεδο 3: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία αναλύονται την 31.12.2017 στα ως άνω επίπεδα ιεράρχησης ως εξής:

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)
Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	3	47.461	0	20.686
Εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	1	1.956	146	530
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)	1	3.069	110	(1.110)
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	2	170	0	28
Απαιτήσεις από ενσωματωμένα παράγωγα και λοιπά παράγωγα	3	180.780	(11.490)	0
Απαιτήσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών (IRS) και λοιπά παράγωγα	2	1.311	12	0
Υποχρεώσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών (IRS) και λοιπά παράγωγα	2	(200.975)	0	6.093

Τα αντίστοιχα ποσά την 31.12.2016 είχαν ως εξής:

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)
Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	3	26.760	0	(901)
Εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	1	1.741	(14.119)	(901)
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)	1	4.807	(2.165)	0
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	2	143	0	(7)
Απαιτήσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών (IRS) και λοιπά παράγωγα	2	1.526	0	432
Υποχρεώσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών (IRS) και λοιπά παράγωγα	2	(6.289)	0	(1.305)

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα εντάσσονται στο επίπεδο 2, αφού η επιμέτρηση της εύλογης αξίας τους γίνεται με αναφορά στις καμπύλες επιτοκίων της αγοράς.

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Σεφούρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

	31/12/2017		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	**ΕΠΙΠΕΔΟ 2**	**ΕΠΙΠΕΔΟ 3**
Υπόλοιπα έναρξης	**6.691**	**(4.763)**	**26.760**
Επίδραση από μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)			
- (Πώληση) ή αγορά	(462)	0	0
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση	146	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση	530	0	0
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)			
- (Πώληση) ή αγορά	(738)	0	0
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση	110	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση	(1.110)	0	0
Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)			
- (Πώληση) ή αγορά	0	0	15
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση	0	0	20.686
Επίδραση από μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων			
- (Πώληση) ή αγορά	0	0	0
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση			
- Επίδραση από αποτίμηση	28	0	0
Επίδραση από Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών			
- Επίδραση από ολική ενοποίηση παραχωρήσεων	0	(179.684)	174.507
- Είσπραξη ποσού ενσωματωμένου παραγώγου βάση σύμβασης παραχώρησης (σημ…)	0	0	(5.536)
- Επίδραση από αποτίμηση ενσωματωμένου παραγώγου	0	0	11.809
- Ζημιά από πώληση	0	0	0
- Κέρδος από πώληση	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση IRS	0	(15.217)	0
Υπόλοιπα λήξης	**5.195**	**(199.664)**	**228.241**

	31/12/2016		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	**ΕΠΙΠΕΔΟ 2**	**ΕΠΙΠΕΔΟ 3**
Υπόλοιπα έναρξης	**22.982**	**(3.890)**	**27.661**
Επίδραση από μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)			
- (Πώληση) ή αγορά	0	0	0
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση	(14.119)	0	0
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)			
- (Πώληση) ή αγορά	0	0	0
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση	(2.165)	0	0

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)			
- (Πώληση) ή αγορά	0	0	0
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση	0	0	(901)
Επίδραση από μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων			
- (Πώληση) ή αγορά	0	0	0
- Κέρδος/(Ζημιά) από πώληση	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση	(7)		0
Επίδραση από Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών			
- Επίδραση από ολική ενοποίηση παραχωρήσεων	0	0	0
- Είσπραξη ποσού ενσωματωμένου παραγώγου βάση σύμβασης παραχώρησης (σημ…)	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση ενσωματωμένου παραγώγου			
- Ζημιά από πώληση	0	0	0
- Κέρδος από πώληση	0	0	0
- Επίδραση από αποτίμηση IRS	0	(873)	0
Υπόλοιπα λήξης	**6.691**	**(4.763)**	**26.760**

Οι επενδύσεις επιπέδου 3 όπως αναφέρεται και στην σημείωση 21 των οικονομικών καταστάσεων αφορά συμμετοχές σε μη εισηγμένες με ποσοστό συμμετοχής κάτω του 20%. Οι επενδύσεις αυτές αναλύονται ως εξής :

	Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2017	**Μέθοδος υπολογισμού εύλογης αξίας**	**Λοιπές πληροφορίες**
Απαιτήσεις από ενσωματωμένα Παράγωγα	180.780	Προεξόφληση μελλοντικών ροών	Για την προεξόφληση χρησιμοποιήθηκαν τα παρακάτω δεδομένα : - Προυπολογιζόμενες ροές για το διάστημα 2018 - 2038 241 εκ ευρώ. - Μέσος όρος επιτοκίων για το διάστημα 2018-2038 3,93% - Μ.Ο Discount Factor για το διάστημα 2018 - 2038 0,66
REBIKAT AE	526	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2017
ΑΒΙΕΣ ΑΕ	411	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2017
EUROTERRA AE	6.965	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2017
ΕΥΡΩΑΚ ΑΕ	1.253	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2017
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ	38.117	Μέθοδος Προεξόφληση μερισματικής απόδοσης	Κόστος κεφαλαίου 9,7%-12,9% κόστος δανεισμού 5,2%

	Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2017	Μέθοδος υπολογισμού εύλογης αξίας	Λοιπές πληροφορίες
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	189	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2017
ΣΥΝΟΛΟ	**228.241**		

Για τις εταιρείες EUROTERRA, REBIKAT, ABIES και ΕΥΡΩΑΚ, οι οποίες είναι εταιρείες επενδυτικών ακίνητων, για την αποτίμηση τους ελήφθησαν υπόψη οι κατά ΔΠΧΑ λογιστικές καθαρές θέσεις, δεδομένου ότι τα ακίνητα επιμετρώνται στην εύλογη αξία και αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών αυτών, η καθαρή θέση των εταιρειών ταυτίζεται με την εύλογη αξία τους.
Για την ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. (Εταιρεία Παραχώρησης) λόγω του γεγονότος ότι με 31/12/16 παρέμενε σε κατασκευαστική περίοδο και δεν είχαν τεθεί σε λειτουργία όλοι οι σταθμοί διοδίων συνεπώς το λειτουργικό αποτέλεσμα δεν μπορούσε να προβλεφθεί αξιόπιστα. Ως εκ τούτου δεν υπήρχαν βάσιμα στοιχεία για την εκτίμηση της εύλογης αξίας, και ως εύλογη αξία έχει ληφθεί η αξία κτήσης. Η συμμετοχή στην εν λόγω εταιρεία ανερχόταν σε 17% με ποσό 17.000.000.
Εντός της χρήσης του 2017 δόθηκε ο αυτοκινητόδρομος σε κυκλοφορία με το σύνολο των σταθμών διοδίων να λειτουργεί. Ο Όμιλος θεωρεί ότι με τις παρούσες συνθήκες μπορεί να έχει επαρκή δεδομένα για να εκτιμήσει την εύλογη αξία μέσω της προεξόφλησης της αναμενόμενης μερισματικής απόδοσης και προέβη στην σχετική αποτίμηση της εύλογης αξίας.

Οι επενδύσεις του επιπέδου 2 αφορούν επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια και σε παράγωγα αντιστάθμισης κινδύνου. Οι επενδύσεις αυτές αναλύονται ως εξής :

	Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2017	Μέθοδος υπολογισμού εύλογης αξίας	Λοιπές πληροφορίες
Απαιτήσεις / (Υποχρεώσεις) από παράγωγα αντιστάθμισης κινδύνων (IRS)	(199.664)	Λήψη αποτιμήσεων από πιστωτικά ιδρύματα : BBVA, EUROBANK, FORTIS, NOVO, PIRAEUS, STANTANDER σε συνδυασμό με εσωτερική αποτίμηση με χρήση καμπύλων επιτοκίου	
ΣΥΝΟΛΟ	**(199.664)**		

Οι επενδύσεις του επιπέδου 1 αφορούν επενδύσεις σε μετοχές . Οι επενδύσεις αυτές αναλύονται ως εξής :

	Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2017	Μέθοδος υπολογισμού εύλογης αξίας	Δεδομένα μεθόδων
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	170	Τιμή κλεισίματος 31.12.2017	-
Μετοχές Τράπεζας Αττικής	1.956	Τιμή κλεισίματος ΧΑΑ 31.12.2017	-
Μετοχές Τράπεζας Πειραιώς	3.069	Τιμή κλεισίματος ΧΑΑ 31.12.2017	-
ΣΥΝΟΛΟ	**5.195**		

2018 Grant Thornton Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων | Ζεφύρου 56, 175 64 Π. Φάληρο | Τ: +30 210 7280000 Φ: +30 210 7212222 | www.grant-thornton.

46. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και,
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες ανάλογα με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος καθορίζει το ύψος του κεφαλαίου αναλογικά με τον κίνδυνο των δραστηριοτήτων, παρακολουθεί τις εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον και την επίδρασή τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου, και διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή (σχέση δανεισμού προς ίδια κεφάλαια) με την προσαρμογή του ύψους και της διάρκειας του δανεισμού, την έκδοση νέων μετοχών ή την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους, την προσαρμογή του ύψους του μερίσματος ή και την πώληση μεμονωμένων ή ομάδων περιουσιακών στοιχείων.

Για το σκοπό αυτό ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης τον οποίο ορίζει ως: *Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος / Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια*, όπου ως *Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος* ορίζει το σύνολο των Υποχρεώσεων από δάνεια, χρηματοδοτικές μισθώσεις και υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικά εργαλεία μείον τα χρηματικά διαθέσιμα, όπως απεικονίζονται Κατάσταση οικονομικής θέσης και ως *Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια* τα Ίδια Κεφάλαια πλέον οι Επιχορηγήσεις.
Ο εν λόγω δείκτης κατά το τέλος των χρήσεων 2017 και 2016 έχει ως εξής:

	2017	**2016**
Έντοκος δανεισμός	1.726.305	1.024.248
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικά εργαλεία	159.370	48.554
Μείον :		
Χρηματικά διαθέσιμα	(642.227)	(621.003)
Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος	**1.243.448**	**451.799**
Ίδια Κεφάλαια	768.155	598.505
Επιχορηγήσεις	164.211	180.324
Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια	**932.366**	**778.829**
Δείκτης χρηματοδοτικής μόχλευσης	**74,98%**	**58,01%**

47. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

1.Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 η μητρική εταιρεία καθώς και οι ελληνικές θυγατρικές της έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγ. 5 Ν. 2238/1994 (ΠΟΛ 1159/26/7/2011) ενώ για τη χρήση 2014, 2015 και 2016 έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2014 (ΠΟΛ 1124/22/6/2015). Για τις παραπάνω χρήσεις εκκρεμεί η οριστικοποίηση του ελέγχου από το Υπουργείο Οικονομικών.
Συνεπώς, και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ΄ αριθμ. ΠΟΛ. 1192/2017, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση 2011 έχει παραγραφεί εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής.
Για τη χρήση 2017, η μητρική εταιρεία καθώς και ελληνικές θυγατρικές της που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 της ΠΟΛ 1124/22/6/2015 έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των

Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013 (ΠΟΛ 1124/22/6/2015). Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2017.
Οι ανέλεγκτες χρήσεις των ενοποιούμενων εταιρειών, αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 34 των Οικονομικών Καταστάσεων.
Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει ενδεχόμενο να προκύψουν πρόσθετες επιβαρύνσεις, όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις Φορολογικές αρχές.
Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις, εκτιμώντας τα πραγματικά γεγονότα του κινδύνου των φορολογικών παραβάσεων ανέρχεται στο ποσό των 3.460 και στην Εταιρεία ανέρχεται σε 0.
Οι εταιρείες που είναι, για συνεχή έτη, ζημιογόνες δεν ενέχουν κίνδυνο φορολογικής επιβάρυνσης.
Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι φόροι που ενδεχομένως προκύψουν από έλεγχο των εταιρειών του Ομίλου από τις φορολογικές αρχές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις, καθώς η Εταιρεία έχει σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις.

2. Δεσμεύσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των έργων από κατασκευαστικές συμβάσεις του Ομίλου ανέρχεται κατά την 31/12/2017 σε ποσό 1.600 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο των εν λόγω δεσμεύσεων, ο Όμιλος έχει χορηγήσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ποσού 1.374 εκατ. ευρώ, έναντι 1.538 εκατ. ευρώ το 2016.

3. Δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες εταιρείες αυτής εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Ειδικότερα σε ότι αφορά σε δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων, σημειώνεται ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, και ως εκ τούτου δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση τέτοιας φύσης δικαστικών υποθέσεων.

Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει κατά την 31/12/2017 προβλέψεις ύψους 3.467 εκατ. ευρώ για επίδικες υποθέσεις (βλ. σημείωση 26).

Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι, πέρα των ως άνω σχηματισθέντων προβλέψεων, οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους πέρα της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Αξιώσεις πελάτη κατά Κοινοπραξίας στην οποία συμμετέχει η Εταιρεία και αντίθετη αξίωση της Κοινοπραξίας

Εκκρεμούν, δικαστικές διαφορές της Κοινοπραξίας SIEMENS A.G. – ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (εφεξής «Κοινοπραξία») αναδόχου του έργου «Ανακαίνιση σιδηροδρομικής γραμμής και κατασκευή ηλεκτροκίνησης σηματοδότησης, - τηλεδιοίκησης στο τμήμα Πειραιά – Αθήνα – Τρεις Γέφυρες – ΣΚΑ – Αχαρνές/Τρεις Γέφυρες – Άνω Λιόσια (σύνδεση με Σ.Γ.Υ.Τ. ΣΚΑ - Κορίνθου» (Α.Σ. 994), με τον ΟΣΕ Α.Ε., στην οποία ο Όμιλος συμμετέχει με 37,5%.

Ειδικότερα, υφίσταται σχετική αγωγή της ΟΣΕ ΑΕ κατά της Κοινοπραξίας με την οποία αξιώνει και την καταβολή ποσού 18,5 εκατ. ευρώ (άνευ ΦΠΑ) που αφορά στον επίδικο 66ο (αρνητικό) τελικό λογαριασμό του ως άνω έργου, ο οποίος κατά τους ισχυρισμούς της ΟΣΕ ΑΕ δεν ανταποκρίνεται και δεν αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη συμβατική παροχή. Η δικάσιμος της ως άνω αγωγής ορίσθηκε, για την 6η/12/2018.

Κατά του ανωτέρω 66ου αρνητικού τελικού λογαριασμού, εκκρεμεί προσφυγή /αγωγή της αναδόχου κοινοπραξίας κατά της ΟΣΕ ΑΕ αναφορικά με την αναγνώριση της μη νομιμότητας του εν λόγω 66ου αρνητικού τελικού λογαριασμού (για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτήν) καθώς και της καταβολής του ποσού για δαπάνη αμοιβών πρόσθετων εκπονηθεισών μελετών, η οποία προέκυψε μετά την αλλαγή της 1ης περιβαλλοντικής μελέτης. Ως ημερομηνία δικασίμου της εν λόγω προσφυγής/αγωγής, ορίσθηκε ομοίως η 6η/12/2018. Η εκτίμηση των Νομικών Συμβούλων αναφορικά με την έκβαση των εν λόγω δικαστικών διενέξεων, είναι θετική για την Κοινοπραξία, δοθέντος ότι εξεδόθη η υπ' αρ. 1038/2017 απόφαση του Αρείου Πάγου στην αίτηση αναίρεσης της αναδόχου κοινοπραξίας κατά της ΟΣΕ ΑΕ για την αναίρεση της υπ' αρ. 1137/2013 απορριπτικής απόφασης του Εφετείου Πειραιά (που αφορά στην Τελική Επιμέτρηση του εν λόγω έργου), η οποία έκανε δεκτή την αίτηση αναίρεσης και παραπέμπει για εκ νέου εκδίκαση στο Πενταμελές Εφετείο Πειραιώς. Κατόπιν κατάθεσης σχετικής κλήσης επαναφοράς της συζήτησης, δικάσιμος της ως άνω υπόθεσης ορίσθηκε η 17/5/2018. Λόγω της παραπομπής για νέα εκδίκαση η προσφυγή της αναδόχου κοινοπραξίας θα εκδικαστεί το πρώτον στην ουσία της δοθέντος ότι η υπ' αρ. 1137/2013 απόφαση, η οποία αναιρέθηκε, την είχε απορρίψει ως απαράδεκτη.

ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙ ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε.

Αγωγή κατά της Εταιρείας SILVER SUN SHIPPING SA, η οποία εδρεύει στον Παναμά και διατηρεί γραφεία στην Ελλάδα για την καταβολή ποσού € 18.514 από αδικοπραξία, ήτοι για την αποκατάσταση της βλάβης και τα διαφυγόντα κέρδη της Εταιρείας λόγω υπαίτιας πρόκλησης βλάβης. Σύμφωνα με την εκτίμηση των δικηγόρων της Εταιρείας αναμένεται η έκδοση θετικής απόφασης. Παράλληλα η Εταιρεία έχει ασκήσει αγωγή κατά του ασφαλιστικού οργανισμού με την επωνυμία UK PROTECTION & INDEMNITY CLUB (UK P&I CLUB), με αίτημα να υποχρεωθεί ο εναγόμενος αλλολοασφαλιστικός Οργανισμός να καταβάλει στην Εταιρεία-μέλος του με την επωνυμία SILVER SUN SHIPPING SA, το ποσό των € 18.514. Ήδη, στις 13/3/2018 δημοσιεύθηκε η υπ'αριθμ. 1291/2018 απόφαση επί της πρώτης αγωγής, με την οποία γίνεται δεκτή εν μέρει η αγωγή και επιδικάζεται στην ενάγουσα ποσό € 12.034 νομιμοτόκως από αρχές του 2017. Η ενάγουσα πρόκειται να ασκήσει έφεση κατά της ως άνω απόφασης.

48. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στις 9 Φεβρουαρίου 2018 συγκλήθηκε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και μεταξύ άλλων έλαβε τις κάτωθι αποφάσεις:

1. Ενέκρινε την εισηγητική πρόταση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών Μετόχων, κατά το ποσό των € 2.850.000, με καταβολή μετρητών, με την έκδοση 9.500.000 κοινών με ψήφο μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη και τιμή διάθεσης € 4,35 ανά μετοχή, το δε ποσό των τριάντα οκτώ εκατομμυρίων τετρακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (€ 38.475.000) ευρώ να αχθεί σε ειδικό αποθεματικό της Εταιρείας από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιον.

2. Στις 30 Μαρτίου 2018 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων ενέκρινε εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των 25.062.165,92 € με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 0,30 € σε 0,52 € και ταυτόχρονη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των 25.062.165,92 € με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής από 0,52 € σε 0,30 € και την επιστροφή του ποσού της μείωσης, 0,22 € ανά μετοχή, στους Μετόχους.

Κατά την συνεδρίαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της 21.03.2018, ενεκρίθη το Ενημερωτικό Δελτίο της Εταιρείας για την δημόσια προσφορά με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών έως 120.000 κοινών ανωνύμων ομολογιών της, συνολικού ποσού 120.000.000 εκατ. ευρώ. Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου άσκησης των δικαιωμάτων, η ως άνω έκδοση καλύφθηκε πλήρως Η τιμή διάθεσης των Ομολογιών σε 1.000 ευρώ εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η τελική απόδοση των Ομολογιών ορίστηκε σε 3,95% και είναι σταθερή για την περίοδο των επτά ετών. Η αποπληρωμή του Ομολογιακού δανείου θα υλοποιηθεί σε επτά χρόνια από την έκδοση του.
Με την ολοκλήρωση της Δημόσιας Προσφοράς την 29η Μαρτίου 2018, και σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία κατανομής που παρήχθησαν με τη χρήση του Ηλεκτρονικού Βιβλίου Προσφορών (Η.ΒΙ.Π.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών, διατέθηκαν συνολικά 120.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες της Εταιρείας με ονομαστική αξία 1.000 ευρώ εκάστη και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους 120.000.000 εκατ. ευρώ. Η κατανομή των εκδοθεισών ομολογιών είναι η εξής: 78.000 Ομολογίες (65%) επί του συνόλου των εκδοθεισών Ομολογιών κατανεμήθηκαν σε ιδιώτες Επενδυτές και 42.000 Ομολογίες (35%) επί του συνόλου των εκδοθεισών Ομολογιών κατανεμήθηκαν σε Ειδικούς Επενδυτές.
Τα χαρακτηριστικά του εν λόγω δανείου είναι τα εξής:
(α) Η απόδοση των ομολογιών είναι 3,95% και είναι σταθερή για όλη τη διάρκεια του δανείου.
(β) Ο εκτοκισμός είναι εξαμηνιαίος.
(γ) Η διάρκεια του δανείου είναι επτά (7) έτη και η αποπληρωμή του, θα υλοποιηθεί στο τέλος της περιόδου των επτά (7) ετών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΜΠΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ
Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΡΙΜΠΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΛΜΑΣ

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας καθώς και οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που ενοποιούνται, η Έκθεση Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και οι Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Εταιρείας http://www.gekterna.com .